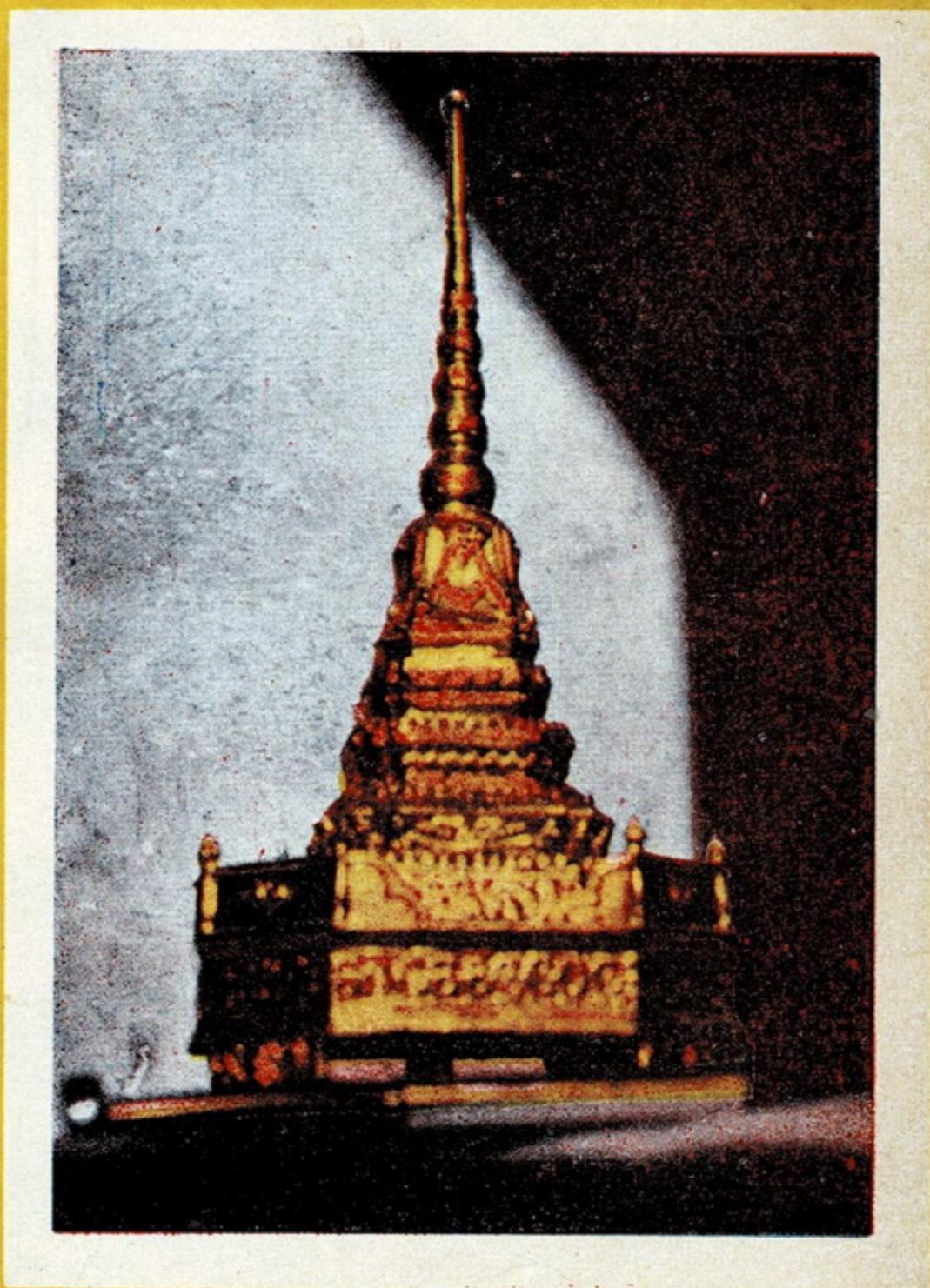

ที่ระลึก

งานสมโภช พระบรมสารีริกธาตุ
พระประธาน ศาลาการเปรียญ
วัดยี่

ณ. วัดปฐมเวียงศรี อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์

27 - 28 ก. พ. - 1 มี. ค. 2513

อันเนื่องมาจากปก

ภาพโดย นาย ศรี พิมพ์รัตน์

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

บรรยายปก

พระบรมธาตุศักดิ์สูงรุ่ง รั้ง

เหลืองเด่นบารมี แผ่คุ้ม

กมลาทวทุกชี วาผ่อง

ไสส่วนบุญปกหุ้ม อยู่ด้วยพุทธคุณเอช

ศรี พิมพ์รัตน์

ออกแบบโดย นาย ศรี พิมพ์รัตน์

□ ท

□ ระ

□ ลก

- งานสมโภช
- พระบรมสารีริกธาตุ
- พระประธาน
- ศาลาการเปรียญ
- พักยศ

ณ วัดปฐมกัมมาแห่งศรี
อำเภออมลาคไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์

เลขหน้า ๑๑๑

เลขหน้า ๐๘๙.๙๕๙๑
เลขหน้า ๗๔๓๗

เลขหน้า ป.๓๕๑๒๑

คำปรารภ

เนื่องด้วยวัดปฐมแพ่งศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์ เป็นวัดที่ได้ก่อสร้างมานาน โดยเฉพาะศาลาการเปรียญได้สร้างมานาน เกือบจะพร้อมกับการสร้างวัด ซ่อมทรุดโทรมไปตามกาลเวลาจนอาศัยต่อไปไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ท่านพระครูกมลาไสยคุณ (หลวงปู่ทับ) เจ้าอาวาส ได้เคยปรารภกับพระราชธรรมานุวัติ เจ้าคณะธรรมยุติจังหวัดกาฬสินธุ์ เจ้าอาวาสวัดประชาภิยมและข้าพเจ้าผู้เขียน ตลอดจนคณะญาติโยมชาว อ. กมลาไสยว่า สมควรรื้อแล้วสร้างขึ้นใหม่ ทุกท่านก็เห็นดีด้วย เมื่อเดือนมีนาคมปี ๒๕๑๒ ท่านพระครูจึงได้หาคนมารื้อเสร็จแล้ว ได้ติดต่อหาช่างมาสร้างขึ้นใหม่ เป็นศาลาชั้นเดียวเสาคอนกรีตเสริมเหล็กเทพื้น มีขนาดกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๘ เมตร การก่อสร้างได้ดำเนินเรื่อยมา อาศัยเงินกรมการศาสนาช่วย ๓๐,๐๐๐ บาท เริ่มงานก่อนเดือนเมษายนปี ๒๕๑๒ พระอาจารย์อุดม ชัยทิละ แห่งวัดพิชัยสงคราม จ. สมุทรปราการ พร้อมคณะญาติโยมชาวพระนคร-ธนบุรี-และสมุทรปราการ ได้นำผ้าป่าสามัคคีไปถวายได้เงิน ๗,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ท่านพระครู (หลวงปู่ทับ) ได้รวบรวมจตุปัจจัยทุกบาททุกสตางค์จากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อช่วยกันสร้างศาลาหลังนี้ให้สำเร็จลุล่วงไป

เมื่อเดือนพฤศจิกายนปี ๒๕๑๓ พระอาจารย์อุดม และข้าพเจ้าพร้อมด้วยท่านรองผู้ว่าการรถไฟ นายอาชวี คุณนายเสนาะ กุญชร ณ อยุธยา ตลอดจนคณะผู้แสวงบุญชาวพระนคร-ธนบุรี-และสมุทรปราการ ได้นำกรฐินสามัคคีไปทอดถวายได้เงิน ๓๐,๔๒๘.๕๐ บาท ท่านพระครูรู้สึกเป็นห่วงกลัวศาลาจะไม่สำเร็จ เพราะสังขารของท่านได้ชราภาพมากแล้ว ภายหลังจากทอดกรฐินเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าได้เดินทางขึ้นไปเยี่ยมท่านที่วัด ได้พบกับท่านพระครู-พระอาจารย์ทิม-พระมหานเรนทร์ และนายช่างอ่อนว่าจะพยายามให้เสร็จทันเดือนกุมภาพันธ์ปี ๒๕๑๓ นี้ เพราะถ้า

หากว่าเข้าไปพวกช่างเขาจะติดงานที่อื่น เมื่อปรึกษากันแล้ว จึงได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษา
ท่านนายอำเภอ—ศึกษาราชการ—ผู้กอง—และเจ้าแก้วรณสินธุ์ ทุกท่านได้ช่วยเหลือเป็น
อย่างดี ท่านนายอำเภอได้ออกหนังสือเชิญข้าราชการ—พ่อค้า—และประชาชนชาว
อำเภอภุมมาไสยมาร่วมประชุมแล้ว ตกลงกันว่า สมควรจัดงานขึ้นในวันที่ ๒๗-๒๘
ก.พ. ๑ มี.ค. พ.ศ. ๑๓ ๕

สำหรับงานก่อสร้างศาลาซึ่งยังเหลืออยู่อีกประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์นั้น
แต่ว่าทางวัดไม่มีเงินเลย ข้าพเจ้าได้พูดกับนายช่างอ่อนว่า เรื่องเงินหรืออุปกรณ์การ
ก่อสร้างนั้น จะพยายามใช้ปัญญาหาให้ ของที่พอจะส่งเอามาก่อนได้จากท่านเจ้าแก้ว
รณสินธุ์ เช่น ปูนซีเมนต์ อิฐ ทราย ข้าพเจ้าก็เลยตัดสินใจสั่งเป็นเงิน ๗,๘๐๐ บาท
เพื่อให้การก่อสร้างได้ทันกับเวลาที่ได้กำหนดไว้ สำหรับค่าอุปกรณ์เช่นสีและอื่น ๆ
ข้าพเจ้าได้หาเงินสดไปซื้อที่กาฬสินธุ์ เป็นเงิน ๔,๘๔๕ บาท

ข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้ว่า ศาลาด้านกว้าง ๔ ห้องนั้น ห้องที่ ๑ จะทำเป็นภาพ
ประสูติ ห้องที่ ๒ จะทำภาพตรัสรู้ ห้องที่ ๓ จะทำภาพปรินิพพาน ห้องที่ ๔ จะจำลอง
พระธาตุพนมซึ่งเป็นที่เคารพบูชาสำคัญยิ่งของชาวอีสาน เมื่อทำเสร็จแล้วจะพยายาม
หาพระบรมสารีริกธาตุมาเพื่อประดิษฐานเอาไว้ เพื่อให้เป็นที่เคารพบูชาของชาว
พุทธศาสนิกชนทั่วไป ข้าพเจ้าได้เที่ยวขึ้น ๆ ล่อง ๆ อยู่เสมอ ระหว่างกรุงเทพฯ—
กาฬสินธุ์ ภูมมาไสย เป็นประจำ แต่ก็กลัวงานจะไม่สำเร็จ เพราะงานนี้เป็นงานใหญ่
มากสำหรับตัวผู้เขียน จึงได้เข้ากราบขอพึ่งเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดงานกับ
หลวงพ่อดุสิต พระราชมนู ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดปทุมวนาราม ท่านก็ได้เมตตาแนะนำ
ช่วยเหลือเป็นอย่างดี เรื่องพระบรมสารีริกธาตุ ข้าพเจ้าได้รับความเมตตาจาก พระ
อาจารย์ กระจ่าง อุคฺคณฺญาติ แห่งวัดปทุมวนาราม ท่านองค์นี้เป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่อง

พระบรมธาตุมาก เรื่องการพิมพ์หนังสือนี้ได้รับความอุปถัมภ์จาก คุณยายทองสุข
 ธารีรัตถการ สำหรับเนื้อหาของหนังสือนี้ ข้าพเจ้าอยากจะเขียนเรื่อง "คนตายแล้ว
 กลับฟื้นขึ้นมาใหม่" ซึ่งเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าได้สนใจและรวบรวมไว้ ท่านก็เห็นดีด้วย
 เรื่องการขอเช่าเครื่องปั้นในครั้งนั้น ข้าพเจ้าได้รับความอุปถัมภ์เป็นพิเศษจาก
 นายแพทย์ พ.ศ. ปราณีต คุณนาย ราชวน สงวนตระกูล แห่งร้าน ป. แพทย์
 จ. นครราชสีมา ซึ่งท่านผู้นี้ได้เป็นเลขาของอำเภอกลมลาไสยนี้เอง เรื่อง
 ย่ามถวายพระเนร ๑๐๐ ลูก ได้รับความอุปถัมภ์จากท่านรองผู้ว่าการรถไฟเป็น
 อย่างดี เรื่องการต่อไฟฟ้าเข้าวัดนั้น ได้รับความอุปถัมภ์จาก คุณหมอดิเรก คุณอรศรี
 วังวิวัฒน์

เรื่องภาพประสูติ—ตรัสนั้น ได้รับความอุปถัมภ์จาก นายแถม คุณนาย
 ประชิต รัตนวิเศษ ป่าไม้จังหวัดพิษณุโลก

เรื่องภาพปริณิพพาน—และพระธาตุพนมจำลองนั้น ได้รับความอุปถัมภ์
 จาก คุณอรุณศรี สีมากร ของถวายพระสวตมนต์ ๙ องค์ ได้รับความอุปถัมภ์จาก
 คุณจวงจันทร์ ทิษยะศริน เป็นอย่างดี คุณมณี วรรณศุภะ และลูกๆ ได้บริจาค
 ช่วยจัดของถวายพระ ๕๐๐ บาท และท่านผู้นี้คนอื่นอีกมากที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการ
 จัดงานครั้งนี้ จนไม่สามารถที่จะนำมากล่าวให้ครบถ้วนได้

ในการจัดทำหนังสือนี้ ได้รับความช่วยเหลือจากพระอาจารย์มหาเสงี่ยม
 พิมพ์สอน แห่งวัดปทุมวนาราม และ ร.ต.อ. ประเทศ กุลนิตี เป็นอย่างดี

ในการจัดงานครั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขณะนี้ ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า
 ต้องมีสิ่งขาดตกบกพร่องอยู่มาก หวังอย่างยิ่งในท่านสาธุชนทั้งหลายผู้มีน้ำใจอันเต็ม
 เปี่ยมไปด้วย สายธารแห่งศรัทธาอันประกอบไปด้วยบุญกุศลคงให้อภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย

ในที่สุคนธ์ ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
ทั้งปวงในมวลมนุษย์โลกนี้ จงช่วยคลบบันดาลให้ทุกท่านที่เป็นเพื่อนร่วม เกิด แก่
เจ็บ ตาย ด้วยกันทุกรูปทุกนาม ขอให้ทุกท่านมีอายุยืนยาวนาน ผิวพรรณ
ผ่องใส สุขกายสบายจิต มีกำลังร่างกายแข็งแรง และถ้าหากพึงปรารถนาสิ่งหนึ่ง
ประการใดก็ดี ในทางที่ชอบที่ควรแล้ว จงพลันสำเร็จแก่ท่านทุกเมื่อเทอญ.

อนึ่ง คือ คุณนายจำเนียร พึ่งบุญ ณ อยุธยา ได้บริจาคพระบรมธาตุจำนวน
๕ องค์ เพื่อบรรจุในพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอยู่ที่ศาลาการเปรียญนั้นทั้ง ๓ องค์ โดย
ขออุทิศให้แก่ นายปรัชญา พึ่งบุญ ณ อยุธยา ที่ล่วงลับไปแล้ว จึงขอขอบคุณและ
อนุโมทนาในส่วนกุศลนี้ด้วย หากวิญญาณ ของ นายปรัชญา ทราบเรื่องนั้นก็คงจะอนุโมทนา
ร่วมกัน และขอให้ดวงวิญญาณ ของ นายปรัชญา จงไปสู่สุคติด้วยเทอญ

สิทธิมตฺถุ สิทธิมตฺถุ อิทํ ผลํ ฯ

อุบลโต (ชาลี) พิมพ์รัตน์

วัดปทุมวนาราม พระนคร

๒๕ ก.พ. ๒๕๑๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	ก-ข
คณะกรรมการจัดงาน	
กำหนดงาน	
ประมวลภาพอยู่ในศาลาการเปรียญ	
๑. ประวัติเมืองกมลาไสย โดย พิมพรัตน์	๑-๕
๒. ประวัติและการมาอยู่วัดปฐมแห่งศรี โดย ท่านพระครูกมลลาสยคุณ (ทับ เขมโก)	๕-๑๐
๓. อะไรเอ๋ย โดย พระธรรมวราภรณ์ (สนั่น) ป.ธ. ๙	๒๑
๔. คติโบราณ กาศย์ปู่สอนหลาน โดย พระราชพรหมจริยคุณ เจ้าคณะจังหวัดกาฬสินธุ์	๒๒-๒๓
๕. คติธรรมที่ควรรู้ โดย พระราชธรรมานุวัตร เจ้าคณะจังหวัดชัยภูมิ วัดประชานิยม กาฬสินธุ์	๒๔-๒๕
๖. เตือนใจ โดย พระราชมนู ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดปทุมคงคา พระนคร	๒๖
๗. เรื่องข้อหล่อแช่เหล็ก โดย พระสุธรรมคณาจารย์ (อาจารย์แดง) วัดประชานิยม	๒๗-๒๘
๘. เพ็ชรในวรรณคดี เรื่องท้าวศัลปชัย โดย พระสุขุมวาทเวที วัดกลาง จ. กาฬสินธุ์	๒๙-๓๐
๙. คติคำคม โดย พระครูกมลลาสยคุณ (ทับ เขมโก)	๓๑
๑๐. กลอนอันเป็นสุภาษิต โดย พระครูพรหมสรคุณ เจ้าคณะอำเภอ กมลาไสย วัดปฐมเกษาราม	๓๒-๓๓
๑๑. คติคำเตือนใจ โดย พระครูวิบูลย์ธรรมาคคุณ จ. กาฬสินธุ์	๓๔
๑๒. โลกคือเรือนจำ โดย พระครูโสภณโพธิวัต วัดชัยมงคล กาฬสินธุ์	๓๕
๑๓. นานาคติเตือนใจ โดย อุษุชลิต ภิภูขุ (ชาติ) พิมพรัตน์	๓๖-๓๗
๑๔. ชนัตมเองนั่นแหละประเสริฐ โดย พระมหานเรนทร์ คอนเมือง	๔๐-๔๓

เรื่อง	หน้า
๑๕. อยากโต อยากดง โดย ส. ณ เมืองบน	๔๔-๔๕
๑๖. เรื่องคนตายแล้วไปเมืองผี โดย ช. พิมพรัตน์	๕๐-๕๗
๑๗. เรื่องไปแล้วกลับ โดย ช. พิมพรัตน์	๕๘-๖๒
๑๘. นรกมีจริงหรือ โดย ศรี พิมพรัตน์	๖๓-๖๖
๑๙. สภาพเมืองนรก โดย ช. พิมพรัตน์	๖๗-๖๓
๒๐. สามเณรระลึกชาติได้ โดย ช. พิมพรัตน์	๗๔-๗๕
๒๑. องกุลีมาล โดย สุนัน พุนพัฒน์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร	๘๐-๘๘
๒๒. เกิดคกฏหมายเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก โดย สุนัน พุนพัฒน์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร	๘๙-๙๖
๒๓. ประวัติพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา โดย อาชว์ กุญชร ณ อยุธยา	๙๗-๑๐๐
๒๔. ของแถม โดย นายแพทย์ ปราณีเต สงวนตระกูล	๑๐๑-๑๐๖
๒๕. พระบรมสารีริกธาตุ โดย ชาญยุทธ์ ไชยคำมิ่ง ส.ส. กาฬสินธุ์	๑๐๗-๑๑๑
๒๖. ขอเสนอแนะปัญหาสังคม โดย ประเทศ กุลนิตี	๑๑๒-๑๑๖
๒๗. ธรรมของประชาธิปไตย โดย ชุนทอง ภูผิวเคื่อน	๑๑๗-๑๑๘
๒๘. บนดินบ่มน้ำ-ข้ามแม่น้ำทราย โดย นางสมพงษ์ อยู่หุ่น	๑๑๙-๑๒๐
๒๙. เรื่องของคนที่จำชาติได้ โดย อุษุชลีโต ภิกขุ (ชาติ) พิมพรัตน์	๑๒๑-๑๒๔
๓๐. ทางปฏิบัติตนสำหรับพุทธศาสนาที่ดี โดย ช. พิมพรัตน์	๑๒๕-๑๓๑
๓๑. เรื่องเกิดที่วัดแห่งศรี โดย ศรี พิมพรัตน์	๑๓๒-๑๓๕
๓๒. คำกลอนสอนจิต โดย สนิท ภูจිරัง	๑๓๖-๑๓๙
๓๓. รายรับทั้งหมดในการสร้างศาลาการเปรียญ	๑๔๐
๓๔. รายจ่ายวัตถุประสงค์สร้างศาลาการเปรียญ	๑๔๑
๓๕. ภาพวัด-ผู้ถวาย	๑๔๒-๑๔๕
๓๖. รายงานผู้อุทิศที่ดินนากร	๑๔๖-๑๖๐

วันเสาร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2513

- เวลา 17.00 น. พระสงฆ์ 9 รูป เจริญพระพุทธมนต์
เวลา 19.30 น. ใ้ถวายที่ในญัตติที่ว่า "ผู้หญิงดีกว่าผู้ชาย"
เวลา 20.30 น. มหรสพเริ่มแสดง

วันอาทิตย์ที่ 1 มีนาคม 2513

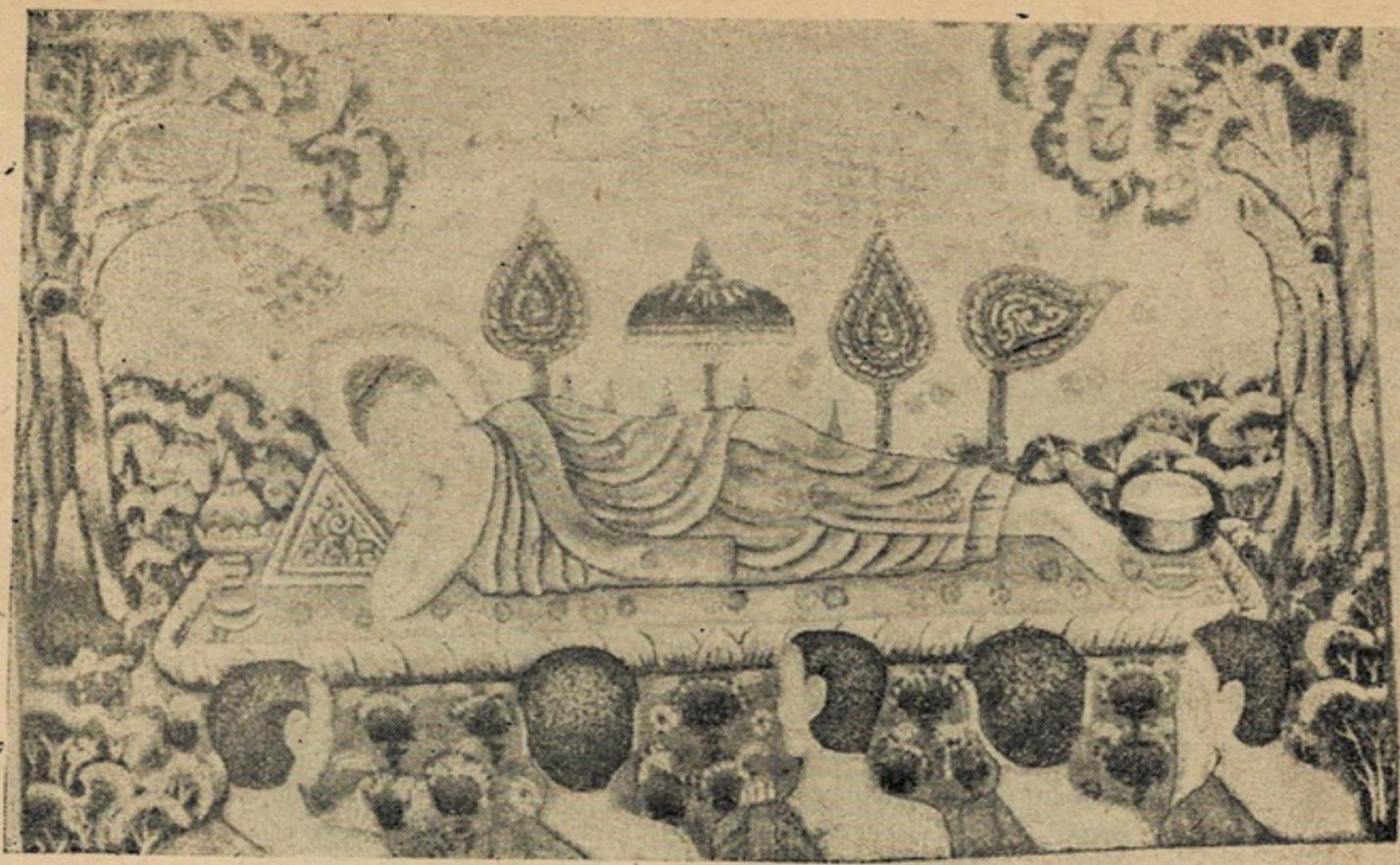
- เวลา 07.30 น. ถวายภัตตาหารเช้า
เวลา 09.00 น. มีเทศน์หกกษัตริย์ตลอดวัน
เวลา 11.00 น. ถวายภัตตาหารเพล
เวลา 16.00 น. ทำพิธีเถรภิเสก (รดน้ำพระสงฆ์)
เวลา 18.00 น. มีการประกวดร้องเพลง
เวลา 20.30 น. มหรสพเริ่มแสดง
เวลา 24.00 น. ประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ มหรสพทุกอย่างงด
การแสดงชั่วคราว ทุกคนสงบนิ่งประมาณ 1 นาที เพื่อเป็น
การระลึกถึงคุณของ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ท่าน
ผู้เป็นประธานในพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุเข้าสู่ที่ประ-
คิษฐาน พระสงฆ์ 9 รูป เจริญชัยมงคลคาถา แตรวงบรรเลง
เพลงมหาฤกษ์มหาชัย ลั่นฆ้องกลอง จุดพลุใหญ่ พุทธ-
ศาสนิกชนที่มาร่วมในงานเปล่งเสียงพร้อมกันว่า พุทฺโธ
ธมฺโม สงฺโฆ เป็นเสร็จพิธี

ภาพต่อไปนี้ เป็นภาพอยู่ที่ศาลาวัดป่าแพ่งศรี ภาพประสูติ แผ่นที่ ๑

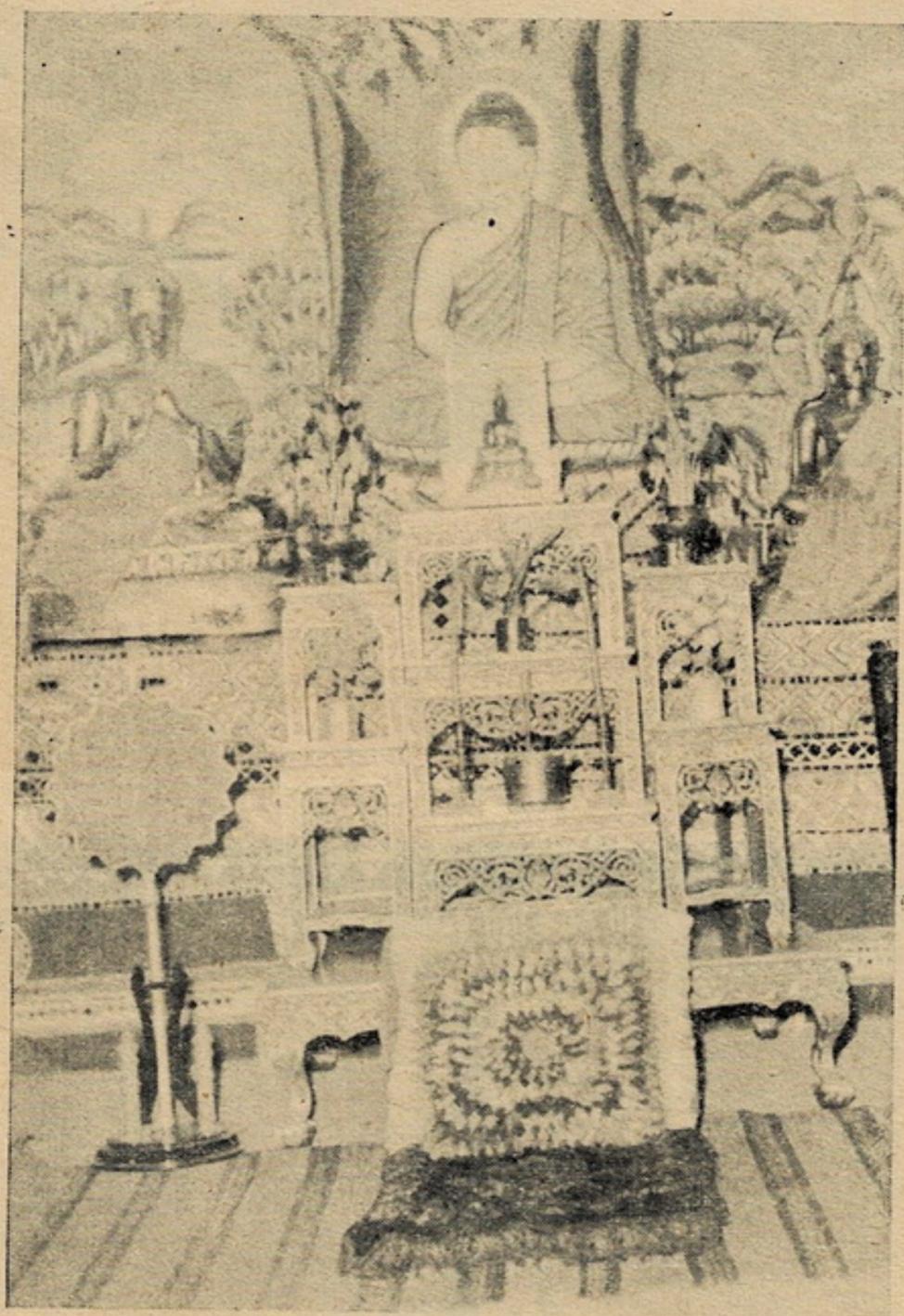
ภาพตรัสรู้ แผ่นที่ ๒

ภาพปรินิพพาน แผ่นที่ ๓

ภาพจำลองพระธาตุพนมบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ แผ่นที่ ๔

ภาพตรัสรู้และภาพพระประธาน แผ่นที่ ๕

ประวัติเมืองกมลาไสย

□ โดย ศรี พิณพรัตน์

ประวัติเมืองกมลาไสยนี้ ผู้เขียนได้รวบรวมจากที่ต่าง ๆ กัน ไม่ได้รู้เอง เห็นเอง และได้กล่าวเฉพาะตอนที่กมลาไสย ยังมีฐานะเป็นเมือง มีเจ้าปกครองเมือง สืบลำดับสกุล และได้แสดงเกียรติประวัติของเจ้าเมืองกมลาไสยไว้ เพื่อให้เป็นอนุสรณ์ แห่งคุณงามความดี เราชาวกมลาไสยควรจะภาคภูมิใจ หากท่านผู้ใดต้องการทราบ ประวัติในปัจจุบันคือ สมัยมีนายอำเภอปกครอง คงจะหาได้ไม่ยากนัก เนื่องจากว่า เรื่องนี้เป็น เรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ หากบกพร่อง ประการใด ผู้เขียนขออภัยด้วย

เมืองกมลาไสย สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๙ คือเมื่อ ๑๐๔ ปีมาแล้ว โดยแยก ออกจากเมืองกาฬสินธุ์ สาเหตุที่แยกมาตั้งเมือง เนื่องจากอุปฮาด จารย์ละ ซึ่งเป็นว่า ที่พระยาชัยสุนทรเจ้าเมืองกาฬสินธุ์ แต่ยังไม่ได้ลงไปรับตราตั้ง ก็มาถึงแก่กรรมเสีย ก่อน เป็นว่าที่เจ้าเมืองอยู่เพียง ๓ ปี หลังจากนั้นที่พระยาชัยสุนทรจารย์ละ ได้ถึงแก่กรรม แล้ว กรมการเมืองก็จึงมีใบบอกไปยังกรุงเทพฯ ขอให้นำความขึ้นกราบบังคมทูลให้ ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว โปรดเกล้าฯ มีท้องตราขึ้นมาวาง ณ เมือง กาฬสินธุ์ ใจความในท้องตราซึ่งโปรดเกล้าฯ นั้นว่าให้อุปฮาดกิ่งเป็นว่าที่พระยาชัยสุนทร เจ้าเมือง ให้ราชวงศ์เกษว่าที่อุปฮาด ให้ราชบุตรอินทิสารเมืองสกลนคร มาว่าที่ ราชวงศ์ ให้ท้าวดี บุตรพระยาชัยสุนทรทองเจ้าเมืองกาฬสินธุ์ คนก่อนจารย์ละ มาว่าที่ ราชบุตรเป็นกรมการเมืองกาฬสินธุ์

ต่อมาอีก ๒ ปี อุปฮาดกิ่งผู้ว่าที่พระยาชัยสุนทร พร้อมกับท้าวหนุ้องชาย ลงไปเฝ้า ณ กรุงเทพฯ และได้รับพระราชทานนามสัญญาบัตร เป็นว่าที่พระยาชัยสุนทร

เจ้าเมืองกาฬสินธุ์ แล้วคิดแยกย้ายเข้ากราบบังคมทูล ขอให้ท้าวหนุ้องชายเป็นที่
อุปฮาด คิการอยู่กรุงเทพ ฯ ได้ ๒ ปี ท้าวหนุ้องชายได้รับพระราชทานนาม
สัญญาบัตรเป็นที่อุปฮาดแล้ว ก็พากันอัญเชิญท้องตราขึ้นมาวาง ณ เมืองกาฬสินธุ์
จึงจกให้ราชวงศ์เกษ ผู้ว่าที่อุปฮาดให้ลกลอยลงมาเป็นที่ราชวงศ์ตามเดิม ราชบุตร
อินทิสารผู้ว่าที่ราชวงศ์นั้นก็ให้ลอยลง มาอยู่ที่ราชบุตรตามเดิม ส่วนราชบุตรคินันตก
ตำแหน่งไปเลย เหตุครั้งนี้ทำให้พระยาชัยสุนทร กิ่งเจ้าเมือง อุปฮาดหนุ กักราชวงศ์
เกษผู้ว่าที่อุปฮาด ราชบุตรอินทิสาร ผู้ว่าที่ราชวงศ์ เกิดอาฆาตบาดหมางกันตั้งแต่
นั้นต่อมา

สำหรับราชวงศ์เกษผู้ที่ถูกกลดตำแหน่งนี้ เป็นบุตรท้าวโคตร เป็นหลาน
พระยาชัยสุนทรหมาแพง เจ้าเมืองกาฬสินธุ์ คนที่ ๒, ท้าวหมาแพงนี้เป็นบุตรพระยา
อุปฮา ผู้เป็นหนึ่งใน ๔ ที่มาตั้งเมืองกาฬสินธุ์ คือพระยาโสมพมิตร พระยาอุปฮา
เมืองแสนหม้อโปง เมืองแสนหน้าง้ำ ซึ่งอพยพมาจากเวียงจันทน์ เพื่อให้ท่านทั้งหลาย
ได้ทราบเกียรติประวัติ และความเสียดลระ ของต้นตระกูลของเมืองกมลาไสยไว้เป็นเยี่ยง
อย่าง เพื่อรักษาไว้สืบไป ขอกล่าวท้าวความท้าวหมาแพงสักเล็กน้อย เพราะเป็นผู้มี
น้ำใจอันบริสุทธิ์สูงส่ง ควรแก่การจารึกไว้เป็นเกียรติประวัติ คือเมืองทางเวียงจันทน์รู้
ข่าวการตั้งเมืองกาฬสินธุ์แล้ว เนื่องจากมีใจเจ็บแค้นพระยาโสมพมิตร พระยาอุปฮา-
เมืองแสนหม้อโปง เมืองแสนหน้าง้ำ (พระยาอุปฮา-กับเมืองแสนหม้อโปง ถึงแก่กรรม
ก่อนสร้างเมืองกาฬสินธุ์) จึงแต่งเจ้านายมีชื่อมาจับเอาตัวท้าวหมาแพง บุตรพระยา
อุปฮาได้ควบคุมตัวไปเวียงจันทน์ใส่คายาว เอาหนังกระทงข้างโครง บิดกระชากจุกออก
ไปแล้วได้ถามว่าจะยอมขึ้นอยู่กับเวียงจันทน์หรือไม่ ท้าวหมาแพงสู้ทนเจ็บไม่ยอมขึ้น จน
ทางกรุงเทพฯ ส่งคนขึ้นมาขอตัว จึงได้ลงมาอยู่ ณ เมืองกาฬสินธุ์ เมื่อพระยาชัยสุนทร
โสมพมิตรเป็นเจ้าเมืองอยู่ได้เพียง ๓ ปี ถึงแก่กรรม ท้าวหมาแพงก็เป็นเจ้าเมือง
คนต่อมา

ต่อมาอีก ๔๖ ปีให้หลัง ท้าวเกษซึ่งเป็นบุตรราชวงศ์โคตร หรือหลานท้าว
 หมาแพง ซึ่งต่อมาท้าวเกษ^{๕๗}เป็นผู้มาตั้งเมืองกมลาไสย และได้เป็นเจ้าเมืองกมลาไสย
 คนแรก เป็นต้นตระกูลบริหารในปัจจุบันนี้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ได้เสด็จถวายราชสมบัติแล้ว ก็ได้ลงไปเฝ้าใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า
 รัชกาลที่ ๔ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สั่งว่าจะให้ท้าวเกษเป็นที่พระยา
 ชัยสุนทร แต่ท้าวเกษเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ลาภยศ สู้ยอมเสียสละ เปิดทางให้ผู้อื่นซึ่ง
 เหมาะสมกว่าตัวเอง ให้เป็นใหญ่กว่าตน บอกว่าตนยังไม่สมควร ขอให้อุปฮาดจารย์ละ
 ผู้มีอายุอาวุโสสมควรสูงสุดนั้น ได้เป็นพระยาชัยสุนทรเจ้าเมืองกาฬสินธุ์แทนตน และ
 ได้ขอให้ราชวงศ์กิง เป็นที่อุปฮาด ส่วนตัวท้าวเกษเองขอเป็นแต่เพียง ราชวงศ์ตำแหน่ง
 ที่ ๓ เท่านั้นเอง และได้ขอให้ท้าวคี่เป็นราชบุตร ซึ่งการแสดงออกทั้งนี้ เป็นการ
 แสดงออกของผู้มีน้ำใจอันสูงเยี่ยม ยากยิ่งที่จะมีผู้ใดทำได้เช่นนี้ จึงเป็นน้ำใจอันควรแก่
 การเคารพยกย่องเหลือเกิน

เมื่อฝ่ายพระยาชัยสุนทรกิง กับราชวงศ์ได้เกิดหมางใจกัน ก็พากันไปเป็น
 ความกำงอยู่ในกรุงเทพฯ ราชวงศ์เกษไม่ยอมขึ้นอยู่กับเมืองกาฬสินธุ์ ขอไปตั้งเมืองใหม่
 โดยขอแยกไปตั้งเมืองมาตั้งอยู่ริมน้ำป่าว น้ำดอกไม้ จึงได้โปรดเกล้าฯ ตั้งราชวงศ์เกษ
 เป็นที่พระราชภูมบริหารเจ้าเมือง ขนานนามบ้านสระบัวเป็นเมืองกมลาไสย ตั้งแต่ ณ
 วันปีชวด อัฐศกจุล ศักราชได้ ๑๒๒๘ (พ.ศ. ๒๔๐๙)

อีก ๑๐ ปีต่อมาคือ ปีชวดอัฐศก จุลศักราช ๑๒๓๘ (พ.ศ. ๒๔๑๙)
 พระราชภูมบริหารเกษ เจ้าเมืองคนแรกของกมลาไสยได้ถึงแก่กรรม เป็นเจ้าเมืองอยู่
 ได้ ๑๐ ปี เมืองกมลาไสยว่างเจ้าเมืองอยู่ ๗ ปี คงมีแต่อุปฮาดทองบุตรของพระราชภูม
 บริหารเกษ เป็นผู้รักษาเมือง ต่อมาจึงได้โปรดเกล้าฯ ตั้งอุปฮาดทอง ขึ้นเป็นที่พระ
 ราชภูมบริหารเจ้าเมือง โปรดตั้งราชวงศ์บัว น้องชายของพระราชภูมบริหารทอง ขึ้น

เป็นอุปฮาด ตั้งหลวงชาญวิชัยยุทธนวล น้องชายของพระราชกรรมาธิการทองเป็นที่
ราชวงศ์เป็นคณะกรรมการเมืองกมลาไสย

สำหรับเกียรติคุณของเมืองกมลาไสยนั้น หลังจากที่ไต่แยกจากเมืองกาฬสินธุ์
แล้ว ก็ไม่ยอมขึ้นกับกาฬสินธุ์ แต่ขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ ดังนั้นต่อมาจึงได้โปรด
เกล้าฯ ตั้งหลวงจุมพลภักดิ์ นายกองบ้านเขาคินบึงโค่น แขวงเมืองกมลาไสยขึ้นเป็น
ที่พระนิคมบุรีรักษ์เจ้าเมือง ขนานนามบ้านเขาคินบึงโค่น เป็นเมืองเสลภูมิขึ้นกับเมือง
กมลาไสย

ต่อมาเจ้าเมืองสหัสขันธ์ กับเจ้าเมืองกาฬสินธุ์ เกิดก่อเหตุวิวาทกัน ลง
ไปว่าความที่กรุงเทพฯ เจ้าเมืองกาฬสินธุ์แพ้ จึงโปรดเกล้าฯ ตั้งหลวงจุมพลภักดิ์
เวศ เป็นที่พระประชาชนบาล แล้วโปรดเกล้าฯ ให้ยกเมืองสหัสขันธ์ มาขึ้นกับเมือง
กมลาไสย ในปีมะโรงโทศก จุลศักราช ๑๒๔๒ (พ.ศ. ๒๔๒๒) ก่อนพระราชกรร
มาธิการทอง ได้เป็นเจ้าเมือง ๒ ปี ส่วนพระยาชัยสุนทรหนู เจ้าเมืองกาฬสินธุ์นั้น
เมื่อไปเป็นความแพ้อยู่ในกรุงเทพฯ ก็ถึงแก่กรรมอยู่ในกรุงเทพฯ ในปีนั้นเอง

ในปีระกา สัปตศก จุลศักราช ๑๒๔๗ (พ.ศ. ๒๔๒๘) โปรดเกล้าฯ ตั้ง
ให้เจ้าคุณมหาอำมาตย์เป็นแม่ทัพยกขึ้นมาตั้งจัตราสารเมืองลาวเมืองเขมรฝ่ายตะวันออก
ตั้งอยู่เมืองเขมรราช พระราชกรรมาธิการทอง เจ้าเมืองกมลาไสย เห็นว่ากรมการเมือง
กุฉินารายณ์ ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากถูกรุกรมการท้าวเพี้ยเมืองกาฬสินธุ์ กตขี
ข่มเหงด้วยประการต่าง ๆ จึงได้พากันร้องสมัครมาขอพึ่งขึ้นอยู่กับเมืองกมลาไสย เพราะ
ว่าด้วยเดิมพระราชกรรมาธิการทอง เจ้าเมืองกมลาไสย ได้เคยทำนุเกื้อกูลอุดหนุนกันมาแต่
ก่อนเนื่อง ๆ

ครั้นต่อมาอีกประมาณ ๔ ปี คือในปีพ.ศ. ๒๔๓๗ ทางรัฐบาล ได้จัดการ
เปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ โดยจัดให้มีภาค จังหวัด - อำเภอ - ตำบล - หมู่บ้าน โปรด

ตั้งเมืองร้อยเอ็ดเป็น จังหวัดร้อยเอ็ด เมืองต่าง ๆ ให้ยุบเป็นอำเภอ รวมทั้งกาฬสินธุ์ก็
เป็นอำเภอขึ้นกับร้อยเอ็ด ส่วนเจ้าเมืองก็ให้ออกจากราชการกินเงินเป็นรายปี

ต่อมาร้อยเอ็ดได้เป็นมณฑล กาฬสินธุ์ได้เป็นจังหวัด เมืองมณฑลไชยถูก
ยุบเป็นอำเภอขึ้นอยู่กับจังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ เป็น
ครั้งแรก ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๔ กาฬสินธุ์ถูกยุบเป็นอำเภอ ขึ้นกับ
จังหวัดมหาสารคาม และได้กลับคืนฐานะมาเป็นจังหวัดอีก เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.
๒๔๘๐ โดยการต่อสู้ของนายสิงห์โต พลวิจิตร ส.ส. กาฬสินธุ์ และนายเอ็จ บุญชัย ส.ส.
กาฬสินธุ์ ในสมัยนั้น ซึ่งได้เสนอ ต่อสภาผู้แทนราษฎร จนเป็นผลให้รัฐบาลเห็น
ใจนายสิงห์โต พลวิจิตร นายเอ็จ บุญชัย ดังนั้น กาฬสินธุ์ยุคปัจจุบัน คือยุคที่ไม่
ได้ไปขึ้น - ไปถูกยุบ จึงควรจะเป็นเกียรติประวัติ สำหรับนาย สิงห์โต พลวิจิตร
และนายเอ็จ บุญชัย

ประวัติและการมาอยู่วัดปฐมแพ่งศรี
อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ของ

ท่านพระครูกรมลาสยคุณ (ทับ เขมโก)

ในงานทำบุญฉลอง
ศาลาการเปรียญ วัดปฐม
แพ่งศรี คุณชาติ อุษชาติ-
โต ได้ขอร้องว่าให้ผม
เขียนหนังสือ ประวัติเล็ก
น้อยลงพิมพ์ในหนังสือที่
แจกในงานครั้งนี้ด้วย ผม
จึงขอเขียนย่อ ๆ พอเข้า
ใจเท่านั้น เพราะไม่มี
เวลา คือผมได้เขียน
ประวัติ และการมาอยู่วัด
ปฐมแพ่งศรีของท่านอา-
จารย์ พระครูกรมลาสยคุณ
เสียมาก ผมจึงขอแนะนำ
ผมชื่อบรรจบ คำมูลนา
เป็นลูกบ้าน โนนเมือง
หลานเมืองอมลาลัยเหลน
เมืองกาฬสินธุ์ โตะบน

พระครูกรมลาสยคุณ (อาจารย์ ทับ เขมโก)
เจ้าอาวาส วัดปฐมแพ่งศรี

หลังควาย ใหญ่ตัวขาวบิณฑ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ระหว่างเดือน ๓-๕ ครึ่งเมื่อเป็น
สามเณรได้มาทางบ้านสร้างกุฏิที่วัดปฐมแพ่งศรีร่วมกับท่านอาจารย์ทับ ปี พ.ศ. ๒๔๘๓-
๒๔๘๕ ไปเล่าเรียนพระปริยัติธรรมอยู่กับท่านพระเดชพระคุณ คือท่านพระครูปฏิภาณ
ธรรมคุณ บ้านอ่อมเม่า อำเภอปางศิลาทอง ปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ท่านได้ฝากให้ไปเล่าเรียน
ต่อที่วัดพุทธนิรมิต กรุงเทพมหานคร ฯ เรียนได้แค่เปรียญธรรม ๕ ประโยค ได้ลาสิกขาบท
เข้าทำงานเป็นข้าราชการในกรมศิลปากร กระทรวงการคลัง ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
นายตรวจศิลปากรตรี กองตรวจสินค้าขาเข้าที่ท่าเรือแห่งประเทศไทย คำสอนใน
พระพุทธศาสนาที่ผมถือปฏิบัติ คือ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ประวัติ โดยย่อ

ท่านพระครูกรมลาสิกคุณ ชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้ในครั้งแรกว่า ทับ ครั้นเมื่อ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ได้ตราพระราชบัญญัติให้คนไทย
ทุกคนมีนามสกุลใช้ จึงได้นามสกุลของพ่อที่ได้รับพระราชทานมาว่า วงษ์ศรีเทพ
ถ้าจะเรียกกันให้เต็มทั้งชื่อและนามสกุล ก็เรียกว่า ทับ วงษ์ศรีเทพ เกิดปีมะโรง
วันเสาร์ ที่ ๑๒ มกราคม ๒๔๓๕ บิดาชื่อจารย์คุณ ซาลา วงษ์ศรีเทพ มารดาชื่อนาง
แก้ง วงษ์ศรีเทพ ที่บ้านขม้น ตำบลคินคำ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอแนะนำชื่อบิดาของท่านพระครูกรมลาสิกคุณอีกสักนิดว่า โฉนจึงชื่อว่าจารย์คุณ
ซาลา ทำไมจึงไม่เรียก นายซาลา อย่างคนทั่ว ๆ ไป เรื่องนี้สืบเนื่องจากการที่ผู้ใด
ได้บวชเรียนเขียนอ่านในเพศบรรพชิต ก็เป็นพระภิกษุ เมื่อบวชอยู่ได้สามพรรษา
(สามปี) ชาวบ้านผู้ที่เคารพนับถือพระพุทธศาสนาเป็นที่พึ่ง ได้เห็นพระภิกษุรูปนั้น
มีความประพฤติปฏิบัติมั่นคงต่อพระธรรมวินัยอย่างเสมอต้นเสมอปลาย และจะคงอยู่
ในเพศบรรพชิตสืบต่อไป จะได้พากันนำดอกไม้ธูปเทียนไปสักการะกราบไหว้ วิงวอน
ขอนิมนต์ให้ท่านรับดอกไม้ธูปเทียน เมื่อท่านได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าจะยังจะบวชอยู่
ต่อไปอีก ก็รับคำนิมนต์ของชาวบ้าน จากนั้นผู้มีศรัทธาก็จะได้พากันจัดแจงหาอัฐู-

บริหารชั้นใหม่ทำพิธีอภิเษกสมมติขึ้นว่า หต (คำว่าหตคือรดน้ำหรือสร่งน้ำ) แล้ว
เปลี่ยนอัฐบริวารให้ใหม่ทั้งหมด พอเสร็จพิธีแล้ว พระรูปนั้นจะถูกเรียกว่า ซา

ประเพณีชาวอีสานสมัยก่อน เรียกสามเณรว่า จัว เรียกพระภิกษุว่าเจ้าหัว
ผู้ที่บวชเป็นพระใหม่ ๆ หรือยังไม่ได้หตสักครั้ง จะเรียกว่าหม่อม เมื่อมีการหตครั้ง
หนึ่ง จะเรียกว่า ซา หรือ ญาซา ถ้ามีการหตครั้งที่สองที่สามจะเรียกว่าคุ หรือ
ญาคุ ที่บวชเป็นสามเณร สีกออกมาจะเรียกว่าเซียง ผู้บวชเป็นพระที่เรียกว่าหม่อม
สีกออกมาจะเรียกว่า ทิต แต่ผู้ที่บวชได้หตครั้งหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าชานัน สีกออกมา
จะเรียกว่าจารย์ หรือ จารย์ซา ผู้ที่บวชได้หตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป เมื่อสีกออกมาจะเรียก
จารย์คุ ผู้ที่ได้บวชไม่ว่าจะเป็นสามเณรหรือพระภิกษุ เรียกได้ว่าเป็นผู้เข้าไปอบรมบ่ม
นิสัยให้รู้สัจจรรยามารยาทตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดี เมื่อสีกออกมาก็เป็นที่ยกย่องนับถือ
และไว้วางใจของคนทั่ว ๆ ไป ถ้าใครไปประพฤติชั่วเข้าเขาก็จะพูดว่า ทิตแข่งฮ้าน-
จารย์แข่งฮ้าย เซียงน้องแข่งฮัวหลาย.

จารย์คุซาลา วงษ์ศรีเทพ ผู้เป็นบิดาของท่านพระครูกรมลาสิกขานัน ^๕ ๘๗
คนหนึ่งที่ได้บวชเรียนเขียนอ่านอยู่ในวัดมานาน พูดกันโดยทั่วไปก็เรียกว่านักปราชญ์
คนหนึ่ง ในสมัยนั้นมีลูกศิษย์มากมาย มีประชาชนยกย่องนับถือด้วยคุณงามความดีที่ได้
บำเพ็ญมา เมื่อสมัยเป็นพระภิกษุ สีกออกมาจึงได้เรียกว่า จารย์คุซาลา ถ้าเรียกตาม
ทะเบียนราษฎรว่า นายซาลา

บวชเรียน

เด็กชายทับ วงษ์ศรีเทพ พออายุย่างเข้า ๑๓-๑๔ ปี บิดาผู้ซึ่งเคยบวช
เรียนเขียนอ่านมาแล้ว ก็ก๊ออยากให้ลูกของตนได้รับการศึกษาเล่าเรียนบ้าง แต่ในสมัย
โน้นโรงเรียนประชาบาล หรือเทศบาลยังไม่มี พระราชบัญญัติประถมศึกษาก็ยังไม่ได้
ตราขึ้นใช้บังคับ ถ้าใครอยากศึกษาเล่าเรียน ก็ต้องไปเรียนกับพระที่วัด แต่พ่อมีลูก
หลายคน เห็นว่าเด็กชายทับเป็นคนขยันหมั่นเพียร มีความอดทนดี หนักเอาเบาสู้
จึงนำไปมอบตัวฝากเป็นสานุศิษย์ของพระอุปัชฌาย์อินทร์ วัดสว่างอารมณ์ ที่จังหวัด

๑ นะโมข้าจะไหว้ วระไตรระตะนา ใส่ไว้ในเกษา วระบาทะมุนี คุณะ-
 วระไตร ข้าใส่ไว้ในเกษี เกษะพระมุนี ขอย่ามีที่โทษา ข้าขอยอชูลี ใส่เกษีไหว้
 บาทา พระเจ้าผู้กรุณา อยู่เกษาย่ามีโภย ข้าไหว้พระสละธรรม ที่ลิกล้ำกำภีร์ใน
 ใต้คู้รู่เข้าใจ ขอย่าได้มีโรคา ข้าไหว้พระภิกษุ ที่ได้ลู่แก่โสคา ไหว้พระภิกทาคา
 อะระหาธิบตี ข้าไหว้พระบิตา ไหว้บาทาพระชะนะนี ไหว้พระอาจารย์ ใส่เกษีไหว้-
 บาทา ข้าไหว้พระครูเจ้า ครูผู้เฒ่าใส่เกษา ให้รู้ที่วิชา ไหว้บาทาที่พระครู จะใคร่รู้
 วิชา ขอเทวมาค้ำชู ที่ใคร่ข้าไม่รู้ เล่าว่าคู้รู่แลนา ไชยโยขอเคชะ ไชยชะนะแก่
 โลโก โทโสแลโมโห อย่าโลเลใจใจใจ กุมาระกุมารี ตะรุณีที่เยาว์วัย จะพ่อพอเข้าใจ
 ให้รู้จำคำวาที ว่าไว้ใน ก กา ก ข ขา อา อี อี ว่าไว้ในเท่านั้น ที่พอได้ใน ก กา
 แต่พอให้รู้เล่า ที่ผู้เขลาเยวะพา ใต้คู้รู่แลนา กุมาราตะรุณี จะใคร่ได้รู้ธำม์ ที่ลิกล้ำ
 จำไว้ดี ใต้แน่แต่เท่านั้น ดีจำเอาเบาใจครู จะว่าแต่พ่อ ๆ ว่าแต่พอพ่อใจดู ว่าไว้ได้
 พอรู้ ดูว่าเล่าเอาใจใส่ ๆ จบบทเริ่มต้นเท่านั้น

เมื่ออ่านออกเขียนได้แล้ว พระอาจารย์ก็ทำการบวชให้เป็นสามเณร โดย
 ท่านอาจารย์ ญาณุอิน เป็นพระอุปัชฌาย์ เมื่อบวชแล้วก็ได้เรียนหนังสือไทยต่อ และ
 เรียนหนังสือธรรม หนังสือขอม หนังสือไทยน้อยไปพร้อมกันด้วย ถึงเวลาเช้าและเย็น
 ก็จะเอาหนังสือมาอ่านกับอาจารย์เสมอ ๆ นอกจากอ่านหนังสือแล้ว ก็เริ่มเรียนคำไหว้
 พระสวคมนต์ เรียนแต่คำไหว้พระตอนเช้า ตอนเย็น สูตรมนต์น้อย สูตรมนต์กลาง
 ไชยน้อย ไชยใหญ่ไปตลอดถึงชั้นพระปาฏิโมกข์ ได้พยายามบวชเรียนเขียนอ่านอยู่กับ
 พระอาจารย์ได้สามพรรษา เห็นว่าพอจะคุ้มครองตัวเองได้ จึงได้ลาท่านอาจารย์สึก
 ออกมาช่วยบิดามารดาทำไร่ไถนา จนได้แต่งงานมีครอบครัวเหมือนชาวบ้านทั่ว ๆ ไป

นับแต่เวลาที่ลาสิกขาจากพระอาจารย์มา ใจก็คิดอยู่ว่าจะต้องบวชเป็นพระ
 สักครั้ง เพราะผู้ใดที่เป็นผู้ชาย ไม่บวชเป็นพระ ยังนับว่าเป็นชายที่แท้จริงไม่ได้ แต่
 วันเวลาไม่ได้คอยใครกว่าจะตกลงปลงใจว่าบวชแน่ ก็ล่วงเลยมานานประมาณ ๓๘ ปี
 นับแต่เกิด เมื่อจัดหาอัฐบริวารได้แล้ว ก็ไปขอทำการอุปสมบทกับพระอาจารย์ลุน

ผู้เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้พระพรหมาเป็นพระกรรมวาจาจารย์ ที่บ้านยาง ตำบลปาฝา อำเภอมืองร้อยเอ็ด บวชแล้วกลับมาประจำอยู่ที่วัดบ้านขม้นถิ่นเดิม ตอนนั้นไม่ได้เรียนหนังสือ เพียงแต่ทบทวนบทเรียน และท่องบ่นบทสวดมนต์ที่หลง ๆ ลืม ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จำได้ เพราะมีทุนเดิมแต่ครั้งบวชเป็นสามเณรอยู่แล้ว ได้อยู่จำพรรษา วัดบ้านขม้นประมาณ ๔ ปี และย้ายมาประจำอยู่วัดโพธิ์ศรี บ้านโนนเมือง ตำบลคงสิง เขตอำเภอกมลาไสย ได้ทำการหล่อพระพุทธรูปขนาดต่าง ๆ ตลอดจนพระประธาน ขนาดใหญ่และได้นำไปถวายไว้ตามวัดวาอารามต่าง ๆ ตามที่มีผู้ปรารถนาจะนำไป ได้ประกอบการหล่อพระพุทธรูปอยู่ประมาณ ๒ ปี จนมีอายุพรรษาทางพระได้ ๖ พรรษา

วันหนึ่งได้กลับไปวัดบ้านขม้น ตอนเช้าออกบิณฑบาตร ได้พบกับอาจารย์เหล่า ซึ่งเป็นพระธรรมยุติก ถือธุดงค์วัตร น่าเลื่อมใส จึงได้สนทนากันตามธรรมเนียม เมื่อเสร็จกิจวัตรแล้ว จึงได้ไปหาท่านถามความเป็นอยู่ของกันและกัน ครั้นบอกท่านว่าทุกวันนี้กระผมกำลังหล่อพระพุทธรูป เพื่อนำไปถวายไว้ตามวัดวาอารามต่าง ๆ ท่านก็แนะนำว่า การหล่อพระก็เป็นการศึกษาเหมือนกัน แต่ไม่เหมาะกับสภาพที่เราเป็นพระภิกษุ เพราะเป็นเรื่องยุ่งยากและมีความห่วงใยจะไปไหนมาไหนก็ไม่ใช่สะดวก ผู้ฝึกฝนหาความสงบจึงไม่ควรเป็นอยู่เช่นนั้น ควรหาอยู่ในที่สงบ เพื่อฝึกจิตใจให้รู้ว่าอะไรคืออะไรชั่วอะไรเป็นอะไรเป็นเขาเป็นเรา เมื่อได้ฟังก็พอออกพอใจ เพราะได้ตั้งใจไว้นานแล้ว จึงสละทุกสิ่งทุกอย่าง แม้หุ่นพระอยู่ในเบ้าก็ไม่เอาใจใส่จึงได้ไปขอญัตติกกรรมเป็นพระธรรมยุติกกับท่านพระครูปฏิภาณธรรมคุณ ที่บ้านอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ที่พัทธสีมาวัดบ้านปอแดง มีท่านพระครูปฏิภาณธรรมคุณ เป็นพระอุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์พระปลัดศรี และท่านอาจารย์พระสมุห์พร เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ขวา ซ้าย

เมื่อได้ญัตติกกรรมเป็นธรรมยุติกแล้ว ได้กลับมาที่บ้านโนนเมือง ไปสร้างวัดขึ้นใหม่ที่คงจันทาญ ซึ่งเป็นป่าช้าของชาวโนนเมือง คงนี้ สมัยนั้นเป็นป่าใหญ่ปกคลุมไปด้วยต้นยางและตะแบกใหญ่ ๆ เป็นที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ปกติไม่มีใครกล้า

เดินเข้าไปคนเดียวไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน เพราะกลัวสัตว์ป่าหรือผีหลอก จึงเหมาะแก่ผู้ต้องการความสงบ เมื่อไปสร้างวัดใหม่ ๆ ชาวบ้านได้สร้างศาลาขึ้นหนึ่งหลัง จุคนอย่างมากไม่เกิน ๓๐ คน สำหรับเป็นที่นั่งไหว้พระสวดมนต์และฉันเช้า และสร้างกุฏิเป็นที่อยู่อาศัยของภิกษุสามเณรที่บำเพ็ญธรรมกัมมัฏฐาน เป็นจำนวน ๖ หลัง กุฏินี้ไม่ใช่ใหญ่โต ถ้าพูดให้ตรงตามสภาพความเป็นจริงในสมัยนั้น จะเรียกว่ากระท่อม บำเพ็ญธรรมของผู้แสวงบุญก็คงไม่ผิด เพราะแต่ละหลังสร้างเฉพาะภิกษุหรือสามเณรรูปหนึ่ง ๆ อาศัยอยู่เท่านั้น ไม่มีที่รับแขกและเก็บสิ่งของ จะเก็บไว้ได้ก็เพียงอัฐบริวาร คือของใช้จำเป็นสำหรับบรรพชิตเท่านั้น

การมาอยู่วัดปฐมแพ่งศรี

เมื่อได้สร้างวัดขึ้นแล้ว ก็ได้ตั้งใจตั้งใจบำเพ็ญแต่สมณธรรมกัมมัฏฐาน อบรมสั่งสอนผู้เลื่อมใสศรัทธาให้ฝึกเดินจงกรมภาวนาว่า อระหัง หรือ พุทโธ เพื่อให้เข้าถึงพระรัตนตรัย คือพระพุทธ พระธรรม และ พระสงฆ์ มีประชาชนทั้งบ้านใกล้และไกลไปทำบุญและประกาศตนเป็นพุทธมามกะเป็นจำนวนมาก จนเวลาได้ผ่านไป ๒ ปี จะเข้าพรรษาปีที่ ๓ อยู่แล้ว คือเดือน ๘ ขึ้น ๘ ค่ำ ปี พ.ศ. ๒๔๘๐ คุณพ่อทองบ่อ บริหาร คุณพ่อฮุย ที่อยู่อำเภอกมลาไสย ได้ไปนิมนต์ให้มาประจำอยู่วัดปฐมแพ่งศรีจนถึงปัจจุบันนี้ เมื่อครั้งเดินทางมานั้น มาทางเรือ ตามลำน้ำป่าว ออกจากวัดป่าโนนเมือง เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. (๔ โมงเช้า) มีพระภิกษุมาค้าคือ พระชาย และ พระพรหม ญาติโยมบ้านโนนเมืองตามมาส่งถึงกมลาไสย ๔ คน คือ พ่อทอก อรุณเพ็ช แม่บุญมา หัดจะรวาย แม่อ้อม อรุณไพโร แม่กอง ทรสสิทธิ์ เรือมาถึงท่าวังเจียงเมืองกมลาไสย เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. (๕ โมงเย็น) นับว่าดีพายของผู้ไปรับและมาส่งดีมาก เพราะสมัยนั้นใช้เรือชะล่า (เรือขุด) ใช้คนพาย ไม่มีเครื่องยนต์หรือเรือหางยาวเหมือนทุกวันนี้ ถนนหนทางก็ไม่สะดวก พอมาถึง

ทำวังเจียง ก็พบทายกทายิกา ชาวกมลาไสยมากคอยต้อนรับมากหน้าหลายตาเป็นต้นว่า คุณแม่ทองใส แม่เต่า แม่เทศ พ่อจารย์สี พ่อทอง พ่อรัตน์ พ่อพันธ์ เมื่อได้รับการปฏิสังขรณ์และสนทนาปราศรัยกันพอสมควรแล้ว ก็ได้พากันขนสิ่งของ มีบาตร กาน้ำ ย่าม และสิ่งของอื่น ๆ ที่เรียกว่าบริขารมายังวัดปฐมแพ่งศรี ได้ขึ้นไปพักอยู่บนศาลาสำหรับบำเพ็ญกุศลที่มีอยู่ก่อนแล้ว.

ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๘ ปีนี้ (พ.ศ. ๒๔๘๐) ก่อนอธิษฐานเข้าพรรษา ได้พาพระภิกษุสามเณร นำพานดอกไม้ธูปเทียนเข้าไปขมาคารวะตามประเพณี ต่อท่านพระครูกมลลาสยคุณ (ท่านยาคุ คำ) วัดชัยมงคล ซึ่งเป็นเจ้าคณะแขวงอำเภอกมลาไสย ในสมัยนั้น ท่านเจ้าคณะแขวงก็ได้ให้ภักย์และต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรี เป็นอย่างดี ตอนหนึ่งท่านได้พูดว่า วัดแพ่งศรีไม่มีชื่อในทำเนียบวัด แต่เป็นเพียงป่าช้าเท่านั้น จะพากันมาอยู่อย่างไร ออกพรรษาแล้วให้พากันไปหาอยู่ที่อื่นเสีย ได้ทอบกราบเรียนท่านไปว่า เกล้ากระผมพอใจและยินดีที่จะอยู่ได้ไม่ว่าที่วัดหรือป่าช้า ถ้าหากเป็นการสนองตอบความเลื่อมใสศรัทธาของทายกทายิกาผู้ไปนิมนต์มา เมื่อสนทนากันพอสมควรแล้วก็ได้กราบลาท่านกลับวัด

วัดปฐมแพ่งศรีนี้ได้สร้างขึ้นเมื่อไร ก็ไม่ได้มีประวัติการก่อสร้างไว้ แม้ท่านเจ้าคณะแขวงผู้ปกครองคณะสงฆ์ และตรวจสอบทะเบียนวัดวาอารามในเขตอำนาจปกครองของตนก็ยังไม่รู้ว่าใครเป็นคนสร้าง และได้กลายเป็นวัดร้างไปเมื่อไรก็ไม่มีใครรู้เช่นกัน แต่คนเก่า ๆ เล่าว่า อุปฮาด (อุปราช) ราชวงศ์ เมืองกาฬสินธุ์ เป็นผู้สร้าง ก็พอจะเดาได้ว่าอุปฮาดเมืองกาฬสินธุ์ ก็คือเจ้าเมืองกมลาไสยคนแรกนั่นเอง ซึ่งเป็นต้นตระกูล บริหารทุกวันนี้ สภาพพื้นดินของวัดปฐมแพ่งศรีในปีที่มาอยู่ครั้งแรก รกไปด้วยป่าละเมาะ และเป็นที่ยอมรับซากศพและกระดูกของชาวกมลาไสยผู้ล่วงลับไปแล้วนับพันนับหมื่นต้นขึ้นในยามเช้า ก็จะมองเห็นยอดตาลโตอยู่คู่กับกันโพธิ์ เมื่อยามลมโบกพัดกิ่งและใบจะคอยบักยอดเจดีย์อันเป็นอนุสาวรีย์ของญาพ่อญา แม่อุปฮาด ให้ลากลงทีละน้อย ๆ ประหนึ่งว่าคอยหาผู้อุปถัมภ์ พอรุ่งสาง

ผู้สัจจมาจากทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ก่อนจะเข้ามลาไสยก็จะเอ่ยปากพูดว่า ถึงวัด
แพงศรีแล้ว อันนี้ข้างเป็นความจริงดังนักปราชญ์ท่านว่า ตายแต่รูปชื่อนั้นยังฝังอยู่
กับปากคนทั่ว ๆ ไป

ไม่เป็นไรชะตาของวัดปฐมแพงศรี ยังแก่นคงที่จะมีชื่อเสียงในทำเนียบวัด
วันหนึ่งข้างหน้า ค่ายเคชะบารมีของเจ้าเมืองผู้ริเริ่มสร้างวัดนี้มาก่อน ได้คลบ้นกาล
ให้คุณพ่อทองบ่อ บริหารผู้สืบตระกูลไปนิมนต์ ท่านอาจารย์ทับ เขมโก ผู้หนักแน่น
ในธรรมกัมมัฏฐานมาเป็นประธานสงฆ์ ชักชวนทายกทายิกาผู้เลื่อมใสศรัทธาในพระ
บวรพุทธศาสนาปรับปรุงเสริมสร้างวัดปฐมแพงศรีขึ้นใหม่

เมื่อออกพรรษาแล้ว ญาติโยมได้บุกเบิกถางป่าทั้ง เริ่มสร้างกุฏิเป็น
หลังเล็ก ๆ สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสามเณรผู้บำเพ็ญธรรมกัมมัฏฐาน พอ
อยู่มาได้ประมาณสามปี แม่แก้ว ได้มีศรัทธาบริจาคบ้านให้หลังหนึ่ง จึงได้นำมาจัด
สร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ โดยตัดแปลงต่อเติมให้เป็นศาลาใหญ่กว่าหลังเก่า มีห้อง
ถึง ๕ ห้อง เพื่อให้เป็นที่พักของทายกทายิกามานำบำเพ็ญบุญและจำศีลฟังธรรม เมื่อปี
พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้ชักชวนชาวบ้านจัดสร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่อีกเพราะหลังเก่าเล็ก
จุผู้มาบำเพ็ญกุศลไม่พอ ในการสร้างศาลาหลังนี้ สันทนทรัพย์ไปประมาณแปดร้อย
กว่าบาทเท่านั้น ที่สิ้นเปลืองเงินทองน้อย ก็เพราะได้พาชาวบ้านลงมือทำเอง

ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้พิจารณาเห็นว่าวัดปฐมแพงศรีนี้ โดยเป็นวัดเก่าแก่
มากแล้ว แต่ขาดพระภิกษุสงฆ์และผู้อุปถัมภ์บำรุงจึงกลายเป็นวัดร้างไป เมื่อได้ทะนุ
บำรุงและก่อสร้างโบสถ์ขึ้นก็จะเป็นสง่าราศี และเป็นสิ่งที่ชักจูงความเลื่อมใสศรัทธา
แก่ประชาชนทั่วไป จึงได้นำความคิดนั้นปรึกษา คุณพ่อทองบ่อ บริหาร คุณพ่อสา
คงมัน และทายกทายิกา ต่างก็เห็นดีเห็นงามตาม ๆ กัน ต่อจากนั้นก็พากันเริ่ม
ปั้นอิฐเพื่อเตรียมการสร้างโบสถ์หลังปัจจุบันนี้ ปั้นปั้นได้ห้าหมื่นก้อน ปี พ.ศ.
๒๔๘๙ ลงมือปั้นอีก ได้ห้าหมื่นก้อน และปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ปั้นได้อีกหกหมื่นก้อน
รวมได้อิฐถึงแสนหกหมื่นก้อน

ปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้เตรียมหาทุนทรัพย์ในการซื้อปูนซีเมนต์ เพื่อจะสร้าง
รากฐานโบสถ์ ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้น ขอยืมเงินจาก คุณพ่อสา กงมัน เป็นจำนวน
เงิน ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน) เป็นสำรองครั้งแรก โดยให้นายแดง พลายะเรศ
ผู้ใหญ่บ้านเอาที่นาประกันไว้ และได้ชำระหนี้สินกันไปหมดแล้ว เมื่อได้เงินแล้วจึง
ได้ลงไปกรุงเทพฯ ๑ กับคุณพ่อสิงห์โต พลวิจิตร อดีตผู้แทนราษฎร ไปพักอยู่วัด
ปทุมวนารามกับมหาบรจบเมื่อครั้งยังเป็นพระ ฉันทเข้าเสร็จได้ไปซื้อปูนซีเมนต์ที่โรง
ทำปูนซีเมนต์บางซื่อ ในครั้งแรกได้ปูนเพียง ๒๐๐ ถุงเท่านั้น

เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้ไปอาราธนาเจ้าคุณธรรมานันทมุนี เจ้าคณะ
ธรรมยุติ จังหวัดกาฬสินธุ์ สมัยนั้นยังดำรงตำแหน่งเป็นพระครูปฏิภาณธรรมคุณ มา
เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ มีท่านพระครูศีลสารโสภิต (ศรี) ท่านพระปลัดพร พระ-
อาจารย์ทับ เป็นกรรมการ ฝ่ายฆราวาสมีคุณพ่อ ทองบ่อ บริหาร คุณพ่อสา กงมัน
พ่อจารย์สี พ่อทอง พ่อรัตน์ พ่อชาย เป็นกรรมการ พร้อมด้วยทายกทายิกาชาวบ้าน
ชาวเมืองท่าบุญกุศล วังศิลาฤกษ์ ตอกเข้ม เทปูน เป็นครั้งแรก พร้อมกับได้เขียน
ร้องขอสร้างวิสุงคามสีมาขึ้นต่อเจ้าคณะสงฆ์ตามลำดับ ตั้งแต่วันนั้นมานายช่างผู้รับเหมา
ก็ลงมือก่อสร้างกันเรื่อยมา โดยอาศัยทุนทรัพย์จากผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย บริจาคคน
ละมากบ้างน้อยบ้าง เมื่อคิดรวมรายจ่ายในการในการก่อสร้างโบสถ์หลังนี้ โดยไม่ได้
คิดค่าใช้จ่ายในการฉลองเข้าด้วย สิ้นเงินไปประมาณหนึ่งแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อย
กว่าบาท.

๓
ครั้นวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ตรงกับวันศุกร์ ขึ้น ๖ ค่ำ
เดือน ๔ ปีมะเมีย ได้พาทายกทายิกาทำบุญ ฉลองโบสถ์ พร้อมทั้งทำพิธีผูกพัทธสีมา
โดยมีเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า วัดพระศรีมหาธาตุ พระนคร เป็นประธาน
ฝ่ายสงฆ์ ในการผูกพัทธสีมาขึ้น ก่อนที่พระสงฆ์จะทำพิธีอุทิศกรรมทางพระพุทธศาสนา
ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทน จะต้องนำคำถวาย
โบสถ์ และอ่านประกาศพระราชทานวิสุงคามสีมาตามที่มีพระบรมราชานุญาตแล้ว ต่อ
หน้าคณะสงฆ์และประชาชนผู้มาร่วมในพิธีให้ทราบโดยทั่วกัน ดังสำเนาต่อไปนี้

ประกาศ

พระราชทานวิสุงคามสีมา

ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า มีวัดสมควรจะได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เพื่อสงฆ์ที่พำนักอยู่ ได้มีอุโบสถสังฆกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้วัดที่มีชื่อในบัญชีท้ายประกาศนี้ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตามเขตที่กำหนดไว้ในบัญชีนั้น และให้คณะกรรมการอำเภอท้องที่ปักหมวยเขตให้ถูกต้อง ตามที่กำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๕

เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ๗. ปิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

วัดปฐมแพ่งศรี ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
เขตวิสุงคามสีมากว้าง ๙ เมตร ยาว ๑๙ เมตร (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๔
ตอนที่ ๗๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๔๙๘)

ตั้งแต่มาประจำอยู่วัดปฐมแพ่งศรีนี้ ก็ได้เริ่มสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ เช่น
กุฏิ ศาลาการเปรียญ และโบสถ์ มีกุลบุตรผู้เลื่อมใสได้มาบวชร่วมพรรษาหลายคน
เมื่อมีพระสงฆ์มาอยู่จำพรรษาเป็นจำนวนมาก จึงได้ไปบำเพ็ญสมณธรรมกัมมัฏฐานอยู่
ที่ถ้ำเขาควาง ต. โคนกู่ อ. เมือง จ. สกลนคร อยู่ที่นั่นเป็นเวลาหนึ่งปี มีชีปะขาว
ไปถวาย ๒ คน คนหนึ่งได้เสียชีวิตอยู่ในถ้ำนั่นเอง ต่อจากนั้นก็กลับมาประจำอยู่วัด
ปฐมแพ่งศรีเรื่อยมา เจ้าคณะธรรมยุติจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้เสนอชื่อและขอแต่งตั้งให้
เป็นเจ้าคณะตำบลฝ่ายธรรมยุติกปกครองคณะสงฆ์ ฝ่ายธรรมยุติในเขตอำเภอกมลาไสย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูกมลสาสยคุณ
ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เห็นว่าศาลาการเปรียญหลังเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก จึงได้รื้อออก
เริ่มสร้างขึ้นใหม่ โดยทำเป็นศาลาการเปรียญแบบถาวร คือใช้วิธีก่ออิฐถือปูน ทำการ
ก่อสร้างประมาณ ๑๐ เดือนก็เสร็จ เนื่องจากว่าท่านมีประชาชนเลื่อมใสมาก ลูกศิษย์
ลูกหาก็มากขึ้น ต่างก็ได้ช่วยกันบอกบุญตามที่ต่าง ๆ และสละทรัพย์คนละน้อยบ้าง
มากบ้างตามศรัทธาผู้ที่เป็นหัวแรง ที่สำคัญในการสร้างศาลาการเปรียญหลังนี้ คือ
พระชาติ อุษลโต วัดปทุมวนาราม พระนคร รวมทั้งทรัพย์ที่จ่ายไปในการก่อสร้าง
ประมาณแสนบาทเศษ จะทำการฉลองในวันที่ ๒๗-๒๘ ก.พ. ๑ มี.ค. ๑๓ นี้

ในด้านการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณร เจ้าคณะธรรมยุติ
จังหวัดก็ได้จัดตั้งเป็นสำนักเรียนมาแล้ว แต่ขาดอาจารย์ผู้สอน จึงกระทอนักระแทน

ไม่แก่นสาร ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้พระมหานเรนทร์ ป.ธ. ๗ เป็นผู้อำนวยการศึกษา
จึงมีภิกษุสามเณรมาจำพรรษามากกว่าทุก ๆ ปี คือ

พระภิกษุ ๖ องค์ สามเณร ๑๖ รูป แม่ชี ๔ คน เมื่อทำการฉลองเสร็จ
แล้ว ตามที่ได้เล่ามานี้ จะเห็นได้ว่าวัดปฐมแพ่งศรี ได้กลับคืนสภาพเป็นวัดอย่าง
สมบูรณ์ถูกต้องตามจารีตประเพณีและกฎหมาย สภาพที่เป็นป่าเป็นดงก็กลับกลายมา
เป็นสถานที่ร่มเย็นของพุทธศาสนิกชน ธมฺโม ทเว รกฺขติ ธมฺมจารี ธรรมเท่านั้น
ย่อมรักษาผู้มีปกติประพฤติธรรม.

□

□ อะไรเอ๋ย □

๑. กากินปลิงไปคาคอแฮ้ง เสือคาแก้งไปลุ่มกลางดง
๒. กวางกินหมากขามบ่อม ไปคากันขี้หมั่ง หมั่งบ่อขสามมือกระต่ายตาย
๓. ถิ่มไล่ห้าคังปัก ถิ่มไล่บกดังท่อม ถิ่มไล่ป่าหญ้าบองดงก่องท่วเมือง

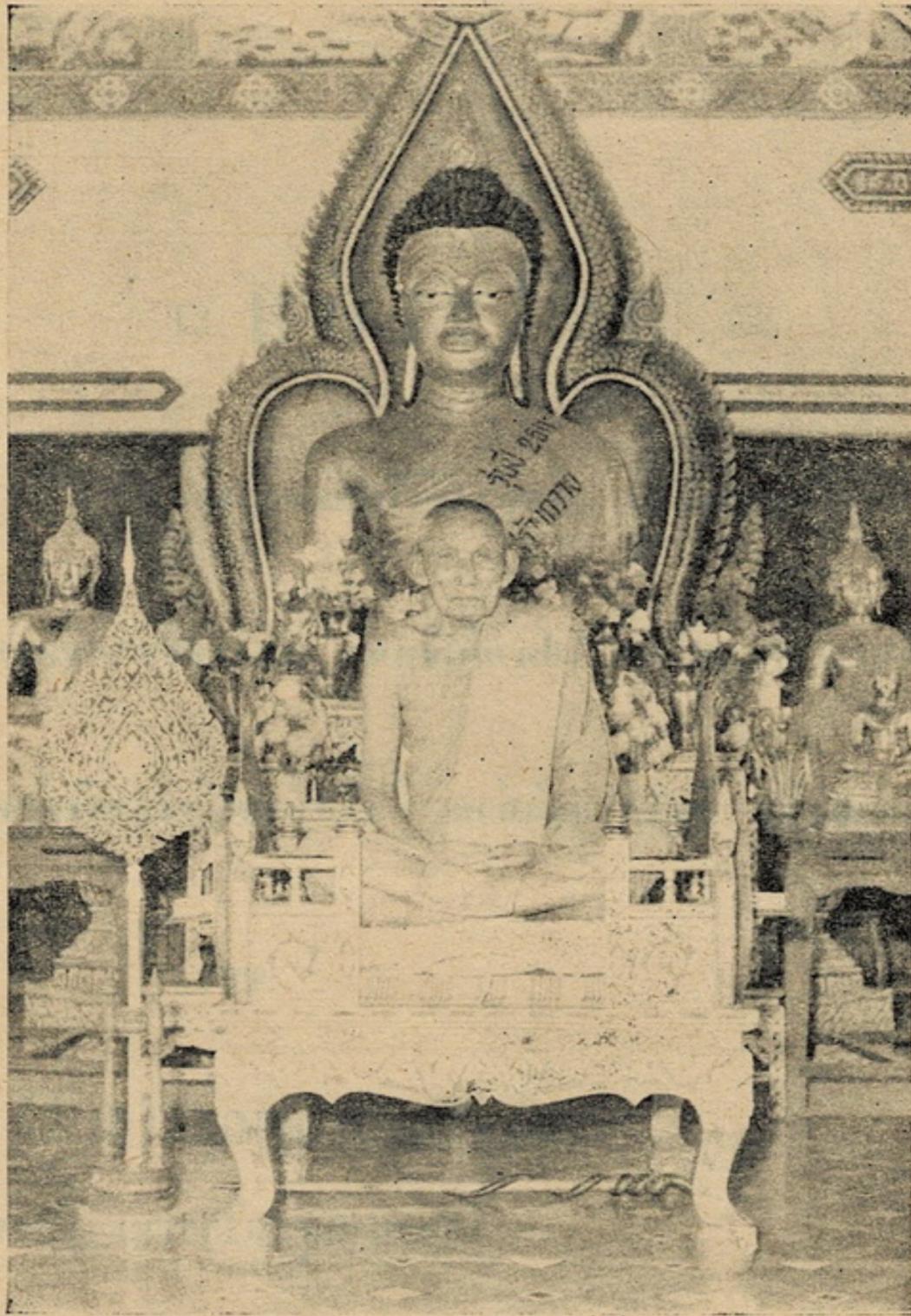
ของ

พระธรรมวราภรณ์ (สนั่น) ป.ธ. ๙

วัดนรนาถสุนทรวิหาราม พระนคร

คติโบราณ ภาพขี้สอนหลาน

พระราชพรหมจริยคุณ เจ้าคณะจังหวัดกาฬสินธุ์

ว่า เข้าเดือนกว้าง เลี้ยงหมู หมูหมา ตกหมูขุนช่วย ขุนเกลือม้า ตกหมู
ฆ่าช่วยฆ่าพายไซน ตกหมูโจรช่วยหามไหเหล้าปู่เนอหลานเอย เป็นคนให้เบียบ นก
เจ้างอยหนอง ออย่าปูนปองนกายางขาวลั่น บาคแก้ถ้วน มันบ่อมีเลื่อง เป็นคนชาย
ขี้เพิงให้ถ้วนเป็นกั้งจ้อง หุบแล้วแตกมา ในโลกาอย่าเพียมต้นเตื่อ มีหมากเรืออยู่
ที่แคมชน มันมีผลสูงแกงเขื่องเขื่อ บ่อหาเมื่อมันบ่อหายาม คนเที่ยวทางเห็นไกล

ยินอยาก บายใส่ปากมันบมีหวาน ห้มและหวานกระซามเอียงเอื่อ หมดากเคื่อนั้นสนุก
 อาจหนักหนา แมงหมี่มาเกิดในเหลือนั้น สุกแต่ต้นถึงเท่าชอกปลาย เป็นคนชายช่า
 เฟิงให้ถึ อย่าให้เขคสั้น ๆ จำจับต อ้นบตีมีสามสี่ห้า มีเชื่อนบมีฝานหนักบตีหนึ่ง
 มีนาบมีชองหนักบตีหนึ่ง มีปล่องบมีฝาทันหนักบตีหนึ่ง มีวัดบมีพระสงฆ์หนักบตีหนึ่ง
 มีถบมีบ่อนห้อยหนักบตีหนึ่ง แคนดวงเคียวหมอลำพอฮ้อยหนักบตีหนึ่ง ข่อยผู้
 เคียวเจ้าเฮือน ๑๐ คน หนักบตีหนึ่ง เชื้อลำเคียวไปใส่หมตบ้านหนักบตีหนึ่ง ย้าน
 พวกบุนมาเล่นชุนตอนหนักบตีหนึ่ง เพินบขอโตมาเล่าให้บาดให้แล้วข้างอยู่เอิบเทิมหนัก
 บตีหนึ่ง รวมเข้ากันมีสามสี่ห้า อ้นถ้อยฮ้อยมีห้าสี่สาม เพินบเอนมีห้าสี่สาม เพินบ
 เอนโตหากมาชานหนักถ้อยหนึ่ง เพินบอวานโตหากมาช้อย หนักถ้อยหนึ่ง เพินบ
 ให้โตช่าล็กเอนหนักถ้อยหนึ่ง บ่อนโตเซาพาโลซีใสหนักถ้อยหนึ่ง ตันมือเข้าชีใส่ทาง
 หลวง หนักถ้อยหนึ่ง เว้าตีกดวงว่าเพินเป็นฮ้อยหนักถ้อยหนึ่ง เว้าโยคยัยยอ้อยองแต่
 โต หนักถ้อยหนึ่ง เว้าโมโยยกโตแห่งชุน หนักถ้อยหนึ่ง เว้าชุนรินเฮ็ดหน้าบอัย
 หนักถ้อยหนึ่ง โตผู้ตำเว้าจุงผู้สงบาดโตจุงมันซำบแล่น หนักถ้อยหนึ่ง รวมเข้ากันมี
 สามสี่ห้า ท้าวกำพร้าหลานหล้าสี่ชาย อธิบายคำสอนบู้ ให้รู้ฮิตครองอยู่ครองกิน
 หลานเป็นคนเป็นชุนกับเจ้า เว้าท่อนหยุดไว้ที่ควรก่อนแล้วท่านเอย ๆ

คติธรรมที่ควรรู้

ของพระราชธรรมมานูวัตร เจ้าคณะจังหวัดธรรมยุติ วัดประชานนิคมกาฬสินธุ์

๑. วันเวลา คือ ชีวิตและจิตใจ ของชาวโลก อย่าพากันประมาท
๒. ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ ย่อมให้เกิดสันติสุขแก่ชาวโลก
๓. ความยากจน จะเป็นเครื่องชบอกร ให้รู้ว่าเป็นเพื่อนหรือเป็นศัตรู
๔. ถึงจะจนอย่างอนกัช่างเถอะ แต่อย่าจนใจและปัญญา
๕. ถ้าท่านต้องการแพ้ ก็จงนอนอยู่เฉย ๆ
๖. ท่านล้มลงด้วยความหิว ดีกว่าตนชนด้วยความเบ็นหน

๗. จงพยายามรักเรียน อย่าพยายามเรียนรัก บทเรียนไม่หมั่นท่องก็ลืม
๘. พูดกับคนมีความรู้ มีปัญญา เพียงคำพูดสั้น ๆ ก็พอ
๙. ผู้พันทุกข์ คือ ผู้ซึ่งห้ามใจไว้ได้ จากอารมณ์แห่งหมดได้
๑๐. สิ่งที่ถูกใจพอใจของบุคคลใด ย่อมเป็นของดีงามสำหรับคนนั้น
๑๑. ไม่มีคนตายที่ไหน จะให้ร้ายหรือนินทา คนที่ตายแล้วด้วยกัน
๑๒. ความอ้อมในกามคุณย่อมไม่มี โชคดี มีคุณค่ากว่าอุปนิสัยดี
๑๓. คนโง่เขลา ย่อมเป็นหินลับความคม ของคนฉลาด
๑๔. เงินกับความใคร่ ชอบกอดคอเที่ยวเตร่ไปด้วยกันเสมอ
๑๕. เราตาย ไม่มีวันจะเอาอะไรไปได้ หญิงอกหัก, เพราะรักชายที่ร้ายรว
๑๖. นานิ่งย่อมไหลแรงอยู่ในส่วนลึก ศัตรูที่มองไม่เห็นเป็นศัตรูที่ร้ายกาจ

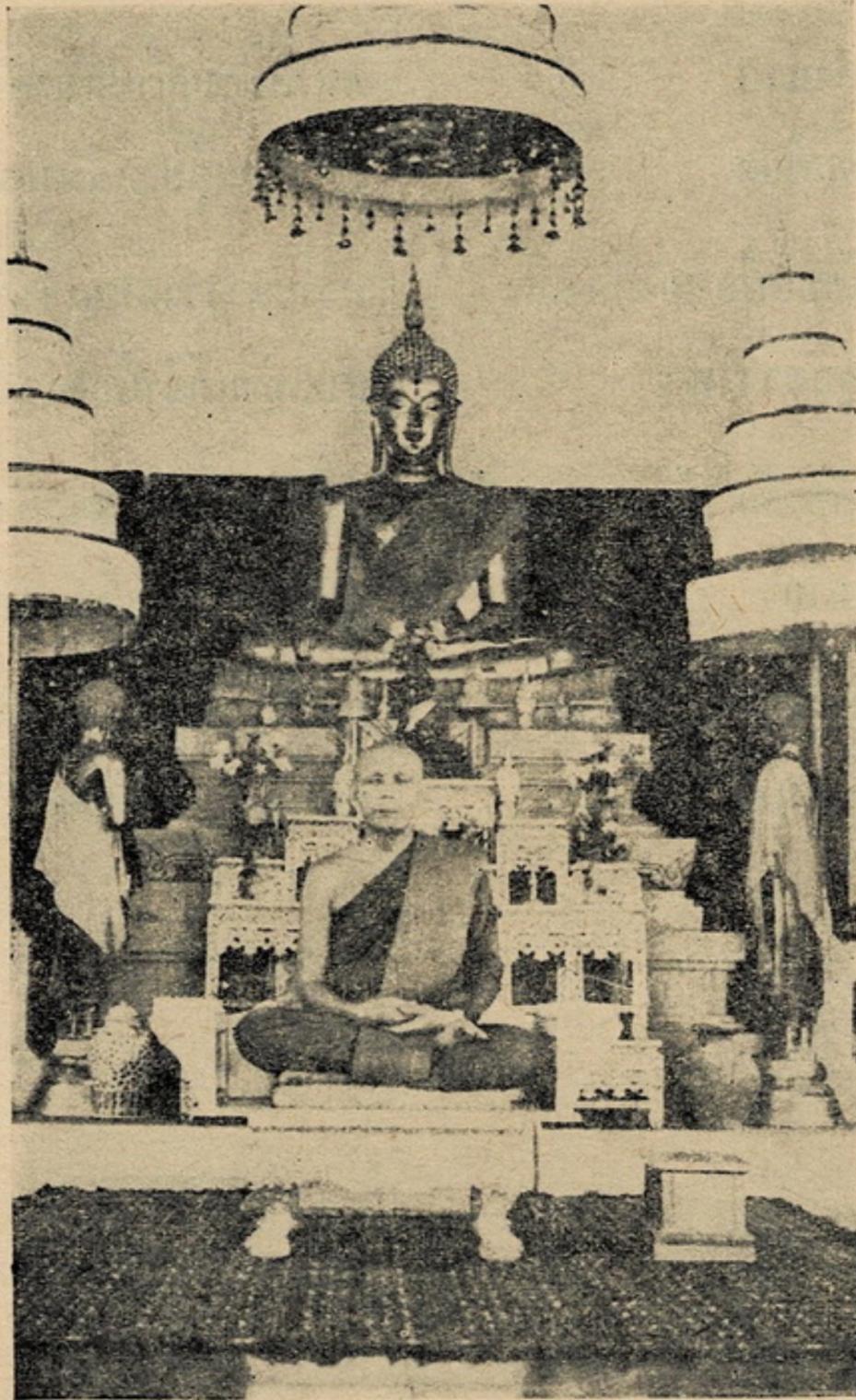

เตือนใจ

ของ พระราชมนี ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดปทุมวนาราม พระนคร
ความช้วนัน ให้เจ้าปล่อยวางเสีย
มันซี, เป็นเวรา บาปกรรมนำต้อง
เป็นเชษฐของ โนนโมเอ้าอั้ง
อกอ้งเอ้า มโนเสรำหม่นหมอง ฯ
ให้เจ้าสร้าง ศาลาพระเจ้าใหญ่
เป็นขวัญเมือง อู่เฮืองเหลืองเหลื่อม
เจ้าจง, สรงส่วยสร้าง พระธาตุองค์พุทธโร
อันเป็น, หลักพารา อยู่สุขเกษมสร้าง ฯ
พระธาตุเนน สถิตทันครหลวง
คนมับญู จึงนำมาได้
เป็นมิ่งเหง่า กมลาสัยบ้านเก่า
ขอให้, ญาตพี่น้อง มาพร้อมพร่ากัน
เชษฐมิ่งแก้ว สถิตที่แพงศรี
เป็นขวัญเมือง สิบเมอภายนอกหน้า
เงินคำแก้ว ของคตังแต่ปู้
มาช้อยยู้ กสัยแก้วให้อู่เฮือง แต่ถ่อน ฯ

เรื่องข้อหล่อแม่เหล็ก

พระสุธรรมคณาจารย์ (อาจารย์แดง) วัดประชาภิยม ผู้รวบรวม

นกอ้อยกินหมากโทชิโฮ
แซว ๆ ฮ้อยโตเดี่ยวเหม็ดหมู่
พินปัก ๆ บ่อมจักบาด
มาเหลาเป็นลูกหน้า
เบ็ดไคแล้ววางไว้ก่เหล่างอ
หมอบ ๆ เข้าหัวเท่า่างายาง

แซว ๆ เสียงบ่อมมีโตฮ้อย
อ้อทพรานไปตัดไม้กังกอลำบ่อ
ตัดไคแล้วลงมามือเปล่า
เต็มกำไคลูกหนึ่ง
เบ็ดซอแล้วเป็นคอไค่ต้ม
ยางโย่ง ๆ หัวแทบขคิน

ดูขลุ่ยลงลากขด้นจ้ำกั้น	แนใส่กั้นไปถักกะโหมมตา
นกก็ผะเหวอผะหวาตกลงมาแต่เหิงปลายไม้	ตกใส่น้ำคังปัก
ตกใส่มกคังท้วน	ตกใส่ป่าหญ่าปล้องคังก้องท้วนเมือง
ตกใส่อูเป็นนกบเป็นเขียด	เขียดโตโตเดียวสกันพอฮ้อย
ด้ามพรานฮ้อยพอหยงกียังเถิง	หวายชาววาแหยเอากียังบ่ได้
กับไปซ้อเสียมสัภูมิดวงใหญ่	สับแก่งแก้ง่าบองคาเลียบดำ
แกใส่ตกเตอแกบได้แขวนคอเจ้าไว้	แกบได้คาคอต่อตองแต่ง
แกบได้คากันย่างขาย	คากันย่างขายเวียนตายเวียนเกิด
เวียนเอากำเนิดในภพทั้งสาม	ภพทั้งสามเป็นเฮือนเจ้าอยู่
ฝนตกโห่งโหมมเหิงสูงเค็ง	บ่อนตำบ่อแพ้ส่งไปโห่งบ่อนสูงหนอ

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

เพชรไฉวรรณคดี เรื่องท้าวศิลป์ชัย

พระสุภมวาทเวที วัดกลาง อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์ ผู้ช่วยเจ้าคณะจังหวัด

ไต่จากบันเสรษฐีสอนลูกสาว	ก่อนส่งไปเป็นอักษรมหีพระเจ้ากุสุราช
สอนว่า - เจ้าแม่คือหน่วยแก้วอันเกิดกลางอกแม่เต	เทื่อนี้เวลากรรมจากเขือสองเฒ่า
แม่จัก สอนสุให้เขียนคุณคงชิตครองเยอ	ไกลแม่หล่างหลอนอ้าเบาเซียงบู้
ตีว่า โปยกัยต้องนางโตบังเกิด กิติ	ฝูงฟ้าเืองยาไ้เร่งไล แต่เนอ
อันหนึ่ง ฉลาดชู้ชิตห้อมราชา แม่เคอ	การไกลภูมิประสงค์ชิบหวลทำเกือ

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

ฝูงโคซ้ายทำกระบวนอย่าเปรียบ
ลำหนึ่ง พาโลถันหลับคืนสุรย์สวย
คนโค แจน ๆ ทำนจาสูงแข่งโลก
อันหนึ่ง ยาลอนเลี้ยงคนโจรใจบาป
คนโค ชู้ปากเกลี้ยงเว้าหม้วนมีผยา
กุสอนไวยาคลคาประมาท

คนขี้เหล้ายาเลี้ยงบ่ดี ลูกเอย
ฝูงนี้ เป็นคนวายเป็นเปรียบมันมัวซ้าย
เลี้ยงสำนเสียหน้าคอบมัน แม่เหล่า
ไผชักครองหมุ่นี้เชิญซ้ายชอก เชือนแม่เหล่า
กันว่า เอามาในเชือนไผโครครองคำซ้าย
แม่นว่า หลับคืนให้หญิงชู้สูยามลูกเอย ๆ

จากบนแม่สั่งสอนท้าวศิลาปักษีก่อนจะตามไปหาอาวที่ยักษ์ลักพาไป

แม่สอนว่า - อันหนึ่ง หลอนจวบเจ้ากษัตริย์อ่อนองค์อาบชู้ กุมารยาเชื่อใจจงหมั้น
อย่าได้ตั้งใจคืนโดยแสงอีกอ่อนชู้เค
ชาติที่ใจหญิงนี้หลบแปรป็นง่าย จริงกาย
แม่นว่าเตียรงานเชือวิสัยสมต่างกัค

กันว่าได้ลากแล้วแกงชวบคอยแม่เหล่า
ทอว้ายกษัตริย์ขนาดแล้วเขานั้น คล่องเคยแท้คาย
กันว่าได้เกลือกกลวกันหันก็หากหอมลูกเอยฯ

จากบนสอนอนุสอนวรรณาคผู้เป็นเขยอาว

อันโคแท้เป็นคลองอันประเสริฐ
ทางให้เป็นข้อมไว้คคีโลกนิทาน
เมื่อนั้น พระบาททำชมชื่นหมหัว

ขอแก่พระยาเกล้ากุณาชาสั่งสอนแต่ก่อน
พงศาสาวตีบเพียรเมือหน้า
ทั้งแดนเขาขาบขอขานไหว

พระกัทรงธรรมแท้เทศนาเหนืออาสน์ สอนสั่งท้าวแทนสร้างตีบเมือง
เทือน เขาจักปูนแปลงไว้เป็นพระยาทรงแทน หอมไพร่ขุมชอบฟ้าฟังถ้วนท้วนคร แท้เนอ
เตียงเมือ เคือนหกให้หลังกระบวนยามเวียก เลียงหมู่หมายหอมไว้จิงขวางท่านเอย
อันว่า โยเทศท้าวทุกที่บแดนดิน กัค อรรถธิบายเหมือนชากซองกายพัน
ฝูงหมู่ เสนาหน้ามีคุณคลองประเสริฐ เชียกหมู่แก้วปูนไว้คังลำ แท้เนอ
ฝูงหนึ่ง อามาตย์น้อยเอาแอบทางคา ปูนคังเป็นสาขาหง่างามระวังไว้
องค์กษัตริย์ให้เป็นจอมยงยอก ระคแผ่ผงเหนือก้านช่มเทิง
หคแผ่ฟิงกลบชอกแดนโคกัค เป็นคังฟิงกตเสถศวชอบชุมชมเข้า
อันนี้ อรรถะแท้แถมธรรมปูนเปรียบ จริงเหล่า ให้จื่อแจ้งจำไว้อย่าไค ท่านเอย

คติคำคม

ของ พระครูกรมลาสังคุณ (ทับ เขมโก)

น้ำแกก่องไหวทั้งสาม

ของบ่องามมีหนามหลายอย่าง

สาเปล่าว่างหาน้ำบ่อมี

เป็นบุรุษหาพยาบาลได้

เป็นต้นไม้ใบเหียนหล้าสม

เป็นจวนมฮิตนมนบ่อช้อย

เป็นสาวจ้อยป่าใบเปลือยโต

เจ้าโมโหห้ามโตคือบ้า

เรื่องถ้อยฮ้ายฟังแล้วไซ้จ้อเอา

ฟังสำเนาคำสอนให้แน่

ความเฒ่าแก่ฆ่าสุบงามตา

เจ้าต้นฆ่าสุขบ่อน้อย

คบคนถ้อยฆ่าฆ่าสิ่งเป็นการ

เที่ยวขอทานฆ่าความขำญาติ

โอ้อวดตำนฆ่าฮ่อมคุณตน

ใจกังวลฆ่ากำลังความรู้

ใจฮดหมู่ฆ่าสุบงามสม

ตั้งอารมณ์พุกโทเป็นแก้ว

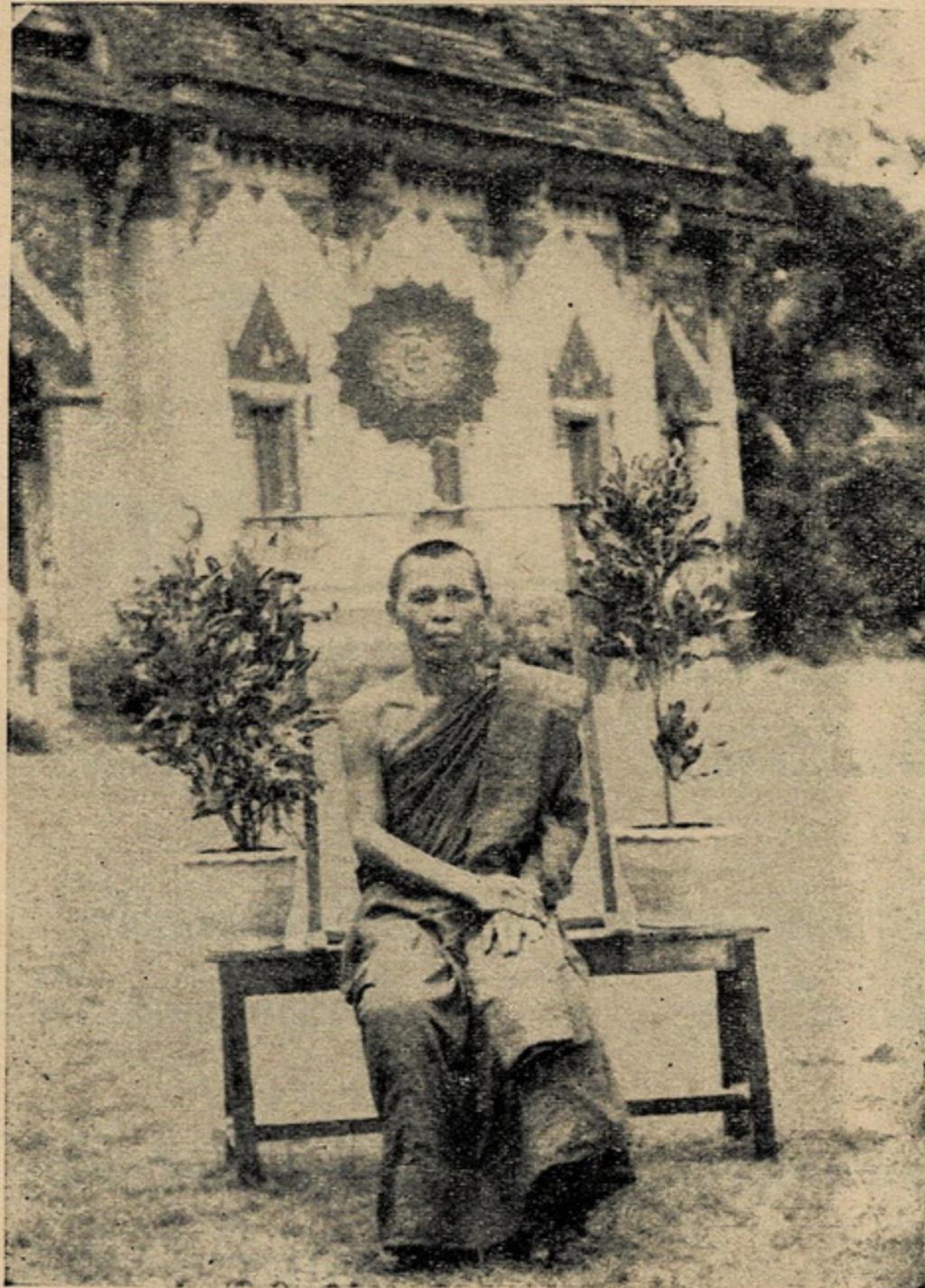
ธัมโมเจ้าไฮ้เข้าแน่ในใจ

สังโฆช้อยฆ่าลิมแท้ ๆ

กลอนอันเป็นสุภาษิต

ของพระครูพรหมสรคุณ เจ้าคณะอำเภออมลาลัย วัดปฐมเกษาราม

มนุษย์ในโลกล้วน

มนุษย์ในโลกล้วน

ใฝ่ผู้เขียนเห็นฮู้

ใฝ่ผู้มัวมัตคุ่ม

มนุษย์ในโลกล้ำ

ด้ชวสมศักดิ์สูง

มนุษย์ทำเทียมขน

เหมือนชาติสกุลมา

บ่ฮั้นตองคองแก้ว

พุทธสอนจึงโลโลก

ติดแฮ้วแห่งมาร

เป็นชาติกายสิทธิ์

ต่ำสกุลกายไต้

เสมอเดี้ยวโดยโลก

ขอบจักรวาฬ่มล่วน มาบุษย์ฮูฮ้อมเห็น ๑
 กามวิตก^๕เป็นธรรมเตยคำ พยาบาทวิตก^๕เป็นฝ่ายกำใจกล้าโกรธแข็ง
 คัดก่อ^๕เกอกรรมชั่วทางใจ วิหิงสาวิตกตามเบียดเบียนปองร้าย ^๕ทั้งสาม
 เป็นกรรมทางชั่ว เป็นฝ่าย^๕กลางหนแผ่นแดง บ่อแม่น^๕เบองดวงยอด
 ธรรมสูง ขอแก่พวกเมธิชนหลักไถลกายเว้น ๑

กินข้าว^๕น้ำ^๕น้ำ^๕ให้จกคอกฮาก เคียวหมาก^๕น้ำ^๕ให้เจ้าจกคอกคาย
 ให้เจ้า^๕คินมาดาช^๕อ่องเป่า ให้เจ้า^๕มาอยู่^๕เข้าเฮือนเฮา ใ้เจ้า^๕มากิน^๕ชนดอมอา
 ให้เจ้า^๕มากิน^๕ปลา^๕คอมปู ให้เจ้า^๕มาอยู่^๕สร้าง^๕คอมญา^๕คิงษา ให้เจ้า^๕กลับ^๕คิน
 มา^๕เป็น^๕คน^๕ดี^๕คือ^๕เก่า ๑ ความ^๕ไม่^๕ลง^๕รอย^๕กัน ช่าง^๕กว่า^๕ช่าง^๕ดี หมัก^๕กว่า^๕หมัก^๕หาญ
 ฟาน^๕กว่า^๕ฟาน^๕กล้า มา^๕กว่า^๕มา^๕เร็ว ๑

คติคำเตือนใจ

พระครูวิบูลย์ธรรมาคม อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

อันปวงกรรมทำไว้แต่ปางหลัง
เป็นพืชยังปางนี้ให้มผล
หวานพืชดผลตมแก่ตน
หวานพืชชวกลวผลค่นแก่นเอย

พึงสำนึกครึกครื้นเถิดว่า
ต้องชราเจ็บตายไปทุกคน
ทำดีดอกพาสบายหายกังวล
ดีส่งผลสุขสำราญยืนนานเอย

เมื่อยังอยู่รู้เห็นว่าเป็นคน
เมื่อดับชนมร์เห็นว่าเป็นผี
เมื่อดีสุดมนุษย์เราก้แทน
ชวหรือตกตายผลสุดท้ายเอย

อันชีวิตร่างกายไม่เที่ยงแท้
เกิดแล้วแก่เจ็บตายวอดวายสิ้น
ทั้งซากศพทับถมจมแผ่นดิน
มवलทรัพย์สินเคยยึดถือเปลี่ยนมือไป

โลกคือเรือนจำ

ของ พระครูโสภณโพธิวัต วัดชัยมงคล อ. กมลาไสย

เจ้าหน้าที่ในเรือนจำมี ๔ คือ ชาติ

ชรา พยาธิ มรณะ

ชาติ ความเกิดเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
ส่งมนุษย์ ให้มาอยู่ในเรือนจำคือ
โลกเมื่ออยู่แล้วย่อม อยู่ในอำนาจ
ชรา ความแก่ พยาธิความเจ็บไข้
มรณะความตาย

ชรา ความแก่ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
บังคับมนุษย์ได้ทุกชาติ ทุกชั้น
ทุกวัย ให้อยู่ใน อำนาจ ได้ตาม ใจ
ชอบ ความแก่น้อยอยู่ไหนอยู่กัน
ไปไหนไปกัน ถึงไหนถึงกัน หนีไม่พ้นเลย

พยาธิ ความเจ็บไข้ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจส่งโทษมนุษย์ ได้ทุกชาติ ทุกชั้น ทุกวัย
ได้ตามใจชอบ เช่นป่วยเป็นไข้ก็วัน ก็เดือน ก็ปี ก็ส่งโทษเท่านั้นวัน เท่านั้น
เดือน เท่านั้นปี ความเจ็บไข้ได้ป่วยนั้น อยู่ไหน ไปไหน ถึงไหนถึงกัน
หนีไปไม่พ้นเลย

มรณะ ความตาย เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจประหารมนุษย์ ให้ตายได้ทุกชาติ ทุกชั้น
ทุกวัย ได้ตามชอบใจ ความตายนั้นอยู่ไหนอยู่กัน ไปไหนไปกัน ถึงไหนถึง
กัน หนีไม่พ้นเลย

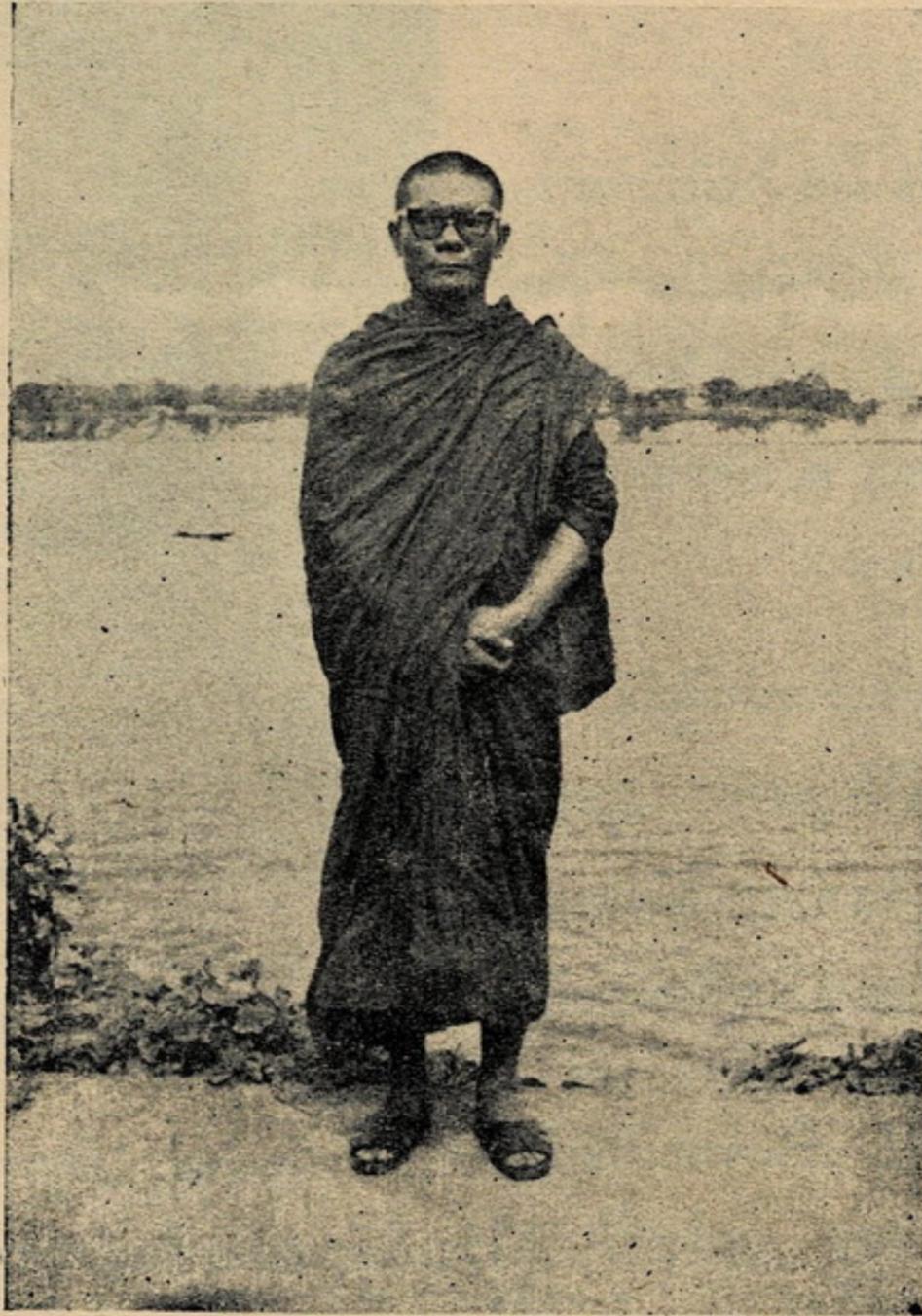
เมื่อมนุษย์ไปก็เหมือนแข่งที่เขาขังเบ็ดไก่ ที่จะนำไปฆ่า เบ็ดไก่อันไม่รู้
ตัวเองว่า มันกำลังจะไปตายกระทบกระทั่งกันบ้าง มัวแต่จิกตีกันอยู่รำไป
ฉะนั้น พวกเราที่เป็นมนุษย์จะทำอย่างไรเล่า จึงจะออกหนีจากเรือนจำ
แห่งนี้ไปได้ โปรดได้ช่วยกันคิดดูให้ดี

พระครูโสภณโพธิวัต เจ้าอาวาส
วัดชัยมงคล อ. กมลาไสย

นานาคติเตือนใจ

△ รวบรวมโดย อุษชลิต ภิกขุ (ชาลี) พิมพรรัตน์

อุษชลิต ภิกขุ (ชาลี) พิมพรรัตน์
วัดปทุมวนาราม พระนคร

- ๑ การยิ้มแย้มแจ่มใส จะชนะใจคนทั้งปวง ทุกท่านจงหัดยิ้มดู เมื่อยิ้มได้ท่านจะเป็นคนโชคดี
- ๑ ประวัติของท่านอาจารย์มั่น แสดงความอัจฉริยะของจิต แม้ท่องพุทโธเป็นนิตยจะมีฤทธิ์จริง ๆ แล
- ๑ ทุกคนเกิดแล้ว ไม่ว่า เด็ก-หนุ่ม-สาว-ผู้ใหญ่-คนแก่-หนีไม่พ้นต้องตาย
- ๑ อายุที่พวกเรานับได้นั้น ที่แท้ก็คือเวลาที่เรานี้เสียไป อย่าประมาท

- ๑ ไม่มีการสูญเสียอันใดที่น่าเสียใจ เท่ากับเสียเวลาที่ท่านไม่ได้ทำอะไรเลย
- ๑ ความกังวลใจ คือ ศัตรูร้ายแห่งชีวิต ความรักคือโรงงานผลิตน้ำตา
- ๑ คนสรรเสริญเยินยอ จงระวังให้ดี แต่ว่า คนนินทา ท่านจงตั้งใจฟังให้ดี
- ๑ ถ้าท่านทำตามใจชอบ จะได้รับสิ่งที่ไม่ชอบใจ เราเป็นคนคิดพูดและทำมิใช่หรือ
- ๑ การศึกษา พุศั่ว ทำชั่ว ผู้นั้นไม่ใช่มนุษย์ จะตกนรกก่อนตาย
- ๑ อคติคือ ความฝัน ปัจจุบันคือ ของจริง อนาคตคือ ความไม่แน่นอน
- ๑ คนเกียจคร้าน ถึงรูปสวยก็ไร้ค่า โกรธคนอื่น เหมือนจุดไฟเผาตัวเอง
- ๑ ถ้าพูดพล่อย ๆ จะเสื่อมถอยความนับถือ ถ้ามีก่งาย จะวุ่นวายในภายหลัง
- ๑ ความรักที่แท้คือ ความรักของพ่อแม่ และรักตัวเอง
- ๑ ในโลกนี้ไม่มีอะไรเป็นของเรา แม้แต่ร่างกาย นอกจากความดีและชั่วเท่านั้น
- ๑ คนดีเหมือนผลไม้ตก อยู่ที่ไหนย่อมอ้อมล้อมต่ำลงในที่ต่ำ
- ๑ คนโง่ ย่อมคดหมิ่นปัญญา และคำสั่งสอนของปราชญ์เมธีในที่ทั้งปวง
- ๑ ถ้าท่านมีแว่มาสุขสบายเมื่อหนุ่ม จะกลุ้มใจเมื่อแก่แล
- ๑ ความดีพร้อม กาย วาจา และจิตใจ ในที่ทั้งปวงมีค่ายิ่งกว่าปริญญา
- ๑ คนที่เกลียดหนังสือ คือ คนป่า โง่ไม่เป็น เป็นใหญ่ยาก สมเด็จเจ้า
- ๑ รักเรียนก่อน จึงเรียนรักในภายหลัง จะสมหวังเมื่อปลายมือ
- ๑ แคนสุขสงบ อยู่ที่ใจมิใช่อื่น ความสุขอื่น ยิ่งกว่าความสงบเป็นไม่มี
- ๑ จงคิดแต่ดีอย่าดีแต่คิด จงพูดแต่ดีอย่าดีแต่พูด จงทำแต่ดีอย่าดีแต่ทำ
- ๑ คนเรียนไม่คิดก็ไร้ผล คนคิดแต่ไม่เรียนก็อันตรายให้ระวัง
- ๑ สมบัติทรัพย์สิน สามี ภรรยา บุตร จะเป็นของท่านเมื่อมีชีวิตอยู่เท่านั้น
- ๑ จงยินดีในสิ่งที่ตนได้ พอใจในสิ่งที่ตนมี จะเป็นคนโชคดีในที่ทั้งปวง
- ๑ เห็นโทษในสิ่งที่ตนได้ เห็นภัยในสิ่งที่ตนมี คือลักษณะของปราชญ์เมธี
- ๑ เมื่อมีแว่มาในสิ่งที่ตนได้ หลงให้ในสิ่งที่ตนมี คือเรื่อนจำแห่งชีวิต
- ๑ ปากของคนโง่คือ เครื่องทำลายตัวเขาเอง ท่านคงได้เห็นมาบ้างแล้ว
- ๑ ผลของงานเป็นเครื่องพิสูจน์ ความสามารถของคน มิใช่ปริญญาเสมอไป

- ๑ ภิกษุสามเณรดี พุทธศาสนาสะอาด ภิกษุสามเณรฉลาดพุทธศาสน์เจริญ
- ๑ ความพลัดพราก ความสิ้นสุด มีอยู่ในทุกสิ่งอันมิใช่หรือ จงอย่าถือ
- ๑ เงินเดือนไม่สำคัญ เท่าเงินดิน แต่ของจริงสิ่งสำคัญยิ่ง ก็คือเงินเหลือ
- ๑ วันนั้นท่านมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร คนอยากดีหาง่ายแต่คนทำดีชิวหาไม่ค่อยพบ
- ๑ ถ้าท่านเปิดประตูรัก ท่านก็เปิดประตูซังได้ นี่เป็นอุบายมีค่าสูงยิ่ง
- ๑ กระทบอกไม้ไผ่ย่อมต้งเอง ถ้าคนโง่ ชอบผลมากกว่าเหตุ
- ๑ เมื่ออ่อนจงอ่อนน้อม อย่าอ่อนแอ เมื่อแข็งจงแข็งแรง อย่าแข็งกระด้าง
- ๑ คำโบราณท่านว่าไว้ งามอยู่ที่ผี คืออยู่ที่ละ พระอยู่ในใจมิใช่อื่น
- ๑ ช่างมือหายาก แต่ช่างปากมันหาง่าย นาดีตามหาข้าวปลุกกลูกดีตามหาพ่อแม่
- ๑ ไปไม่กลับหลับไม่ตื่น ฟันไม่มีหนีไม่พิน ยากคิมิจนคนต้องตาย
- ๑ หน้าที่ของปากคือ พูด-กิน พูดดีเป็นเงินเป็นทอง พูดไม่ดีต้องเสียเงินเสียทอง
- ๑ ยิ้มแย้มแจ่มใส ชนะใจคนทั้งปวง ท่านหัดยิ้มตั้งแต่เยาว์วันเดอะ
- ๑ ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี แต่ชั่วและดีเป็นตรา
- ๑ อยู่ที่ไหนให้เขาไว้ใจ เมื่อจากไปให้เขาคิดถึง จึงใช้ได้
- ๑ ปากอันน้อยของท่าน บันดาลได้ทุกอย่าง จงระวังให้ดี
- ๑ เรื่องการกินเป็นปาก ยากเป็นท้อง เดินซึ้เป็นขา จึงให้พิจารณา
- ๑ เมื่อรักอย่ารักมาก แบ่งไว้ซังบ้าง ซังอย่าซังมาก แบ่งไว้รักบ้าง
- ๑ รากแก้วของความทุกข์ ที่มนุษย์แก้ไม่หลุดคือ ความโลภ โกรธ หลง
- ๑ ความพอย่อมไม่มีในมนุษย์ฉันใด ความพอแห่งน้ำย่อมไม่มีในมหาสมุทรฉะนั้น
- ๑ ความสุขที่แท้จริงก็องอยู่ ที่ความไม่มีคิติดุให้ตีจึงจะเห็น
- ๑ ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง เพราะรักษาไม่หาย ทุกคนก็เคยหิวไม่ใช่หรือ
- ๑ หัวใจมนุษย์ไม่มีแก่ แต่สังขารไม่เป็นกาล จึงพลาณทุกข์
- ๑ เมื่ออยู่คนเดียวท่านให้ระวังความคิด อยู่ร่วมมิตรให้ระวังกายวาจาใจ
- ๑ ชีวิตที่เต็มไปด้วยขวากหนาม เป็นชีวิตที่สมบูรณ์

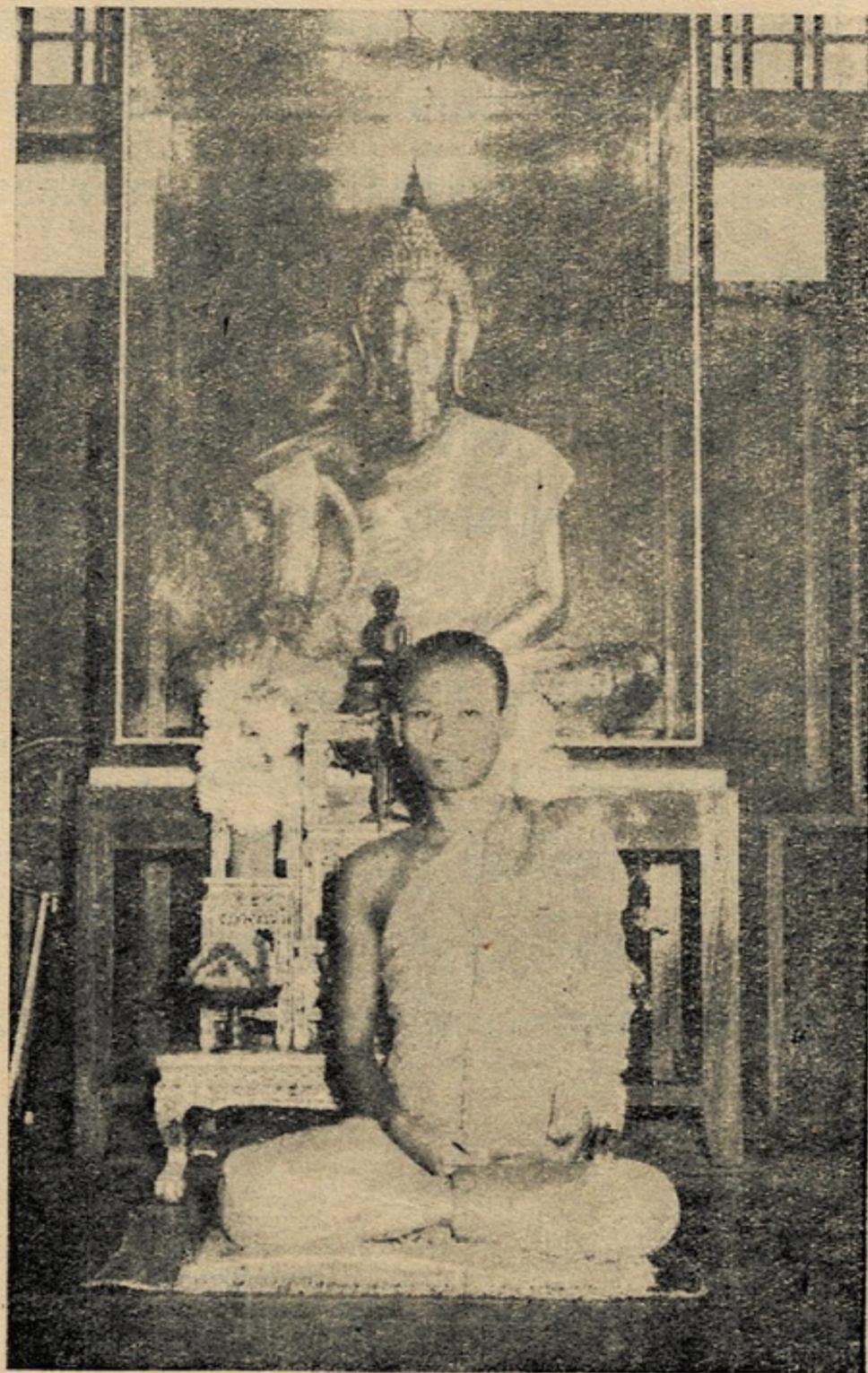
- ๑ ที่คนไม่ตายไม่มีในโลก แม้จะผิดเพี้ยนขอตายตามต้องการก็หาได้ไม่
- ๑ ช่างกลึงต้องอาศัยช่างชัก ช่างสลักต้องอาศัยช่างเขียน ช่างรู้ก็อาศัยช่างเรียน แต่ช่างตีช่างเคื่อนไม่ต้องอาศัยใครเลย
- ๑ เห็นเหวลึกอย่านึกว่าเหวตื้น ปากเหวรีนอย่าคะนองไปลองผลึก อันตกเหวหิน ปีนป้ายได้ยากนัก แม้นตกเหวรักต้องเสือกสนไปจนตาย
- ๑ ดินเย็นเพราะหญ้าบัง หญ้ายังเพราะดินดี เสื่อพีเพราะป่าปก ป่ารกเพราะเสื่อโยง
- ๑ ไม้คานกลัวแจ็ก เหล็กกลัวฝรั่ง แต่สตางค์กลัวไทยแท้แล
- ๑ ไม้สูงกว่าแฉ่งยอมแพ้ลมบน คนสูงกว่าคนยอมหักกลางคัน
- ๑ จะคบคนให้คู้หน้า ชื้อเสื่อผ้าให้คู้เนื้อ ระวังเสื่อช้อนเล็บ
- ๑ คบคนพาล ๆ ไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหาผล คบคนชั่วพาตัวให้อับจน
- ๑ ทางใหญ่อย่าได้จร ลูกอ่อนอย่าได้อุ้มรัก หลวงตาว่าอย่าให้อาหาร ช่างสารอย่าได้ผูกกลางเมือง คิดให้คู้จึงจะรู้คู้ให้คู้จึงจะเห็นแล
- ๑ โบราณท่านว่า อย่าถือคนบ้า อย่าว่าคนเมา อย่าเอาคนโกรธ อย่าโทษคนไม่รู้ อย่าสู้คนตาย
- ๑ ตีนเข้าได้เวียกหลาย ตีนสายได้เวียกหน้อย ตีนค้อย ๆ ท่านจะคางออย ๆ
- ๑ คนเรามักตาบอดในความบกพร่องของตัว แต่กลับแจ่มใสในความผิดของคนอื่น
- ๑ คนเกียจคร้านจะมีศิลป์ (วิชา) ที่ไหน คนไม่มีศิลป์จะหาทรัพย์ที่ไหน คนไร้ทรัพย์จะมีเพื่อนที่ไหน คนไร้เพื่อนจะมีสุขที่ไหน คนไร้สุขจะมีบุญที่ไหน คนไร้บุญจะได้นิพพานแต่ที่ไหน ว่างเพราะว้าง ไม่ว้างก็ไม่ว่าง เมื่อว้างได้ก็เป็นสุข

ชนะตนเองนั้นแหละประเสริฐ

△ พระมหานเรนทร์ คอนเมือง △

ท่านสัปบุรุษทั้งหลาย
ในสุภวารัตถิน อากมภาพ
ขอนำเอาข้อคิดความเห็นบาง
ประการ เกี่ยวกับ สิ่ง ที่สม มติ
กันว่า ตัวตนของเรา^๕เอง
ตามกระแสแห่งธรรมะอีกประ
เภทหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่อง
เบาสมอง มาฝากท่านผู้อ่าน
เพื่อจะได้ นำไป พิจารณา โดย
ต้องแท้แล้วใช้ใน ชีวิตประจำ
วัน คงจะได้รับประโยชน์
สุข บ้าง ตาม สม ควร แก่ การ
ปฏิบัติแห่งตน

อัน ว่า ความ ชนะตาม
ชื่อเรื่องข้างบนนี้มีสองอย่าง
คือ ความ ชนะ ทาง โลก หนึ่ง

พระมหานเรนทร์ คอนเมือง
ป.ธ. ๗

ความชนะทางธรรมหนึ่ง ทุกวันนั้นมนุษย์โลกเต็มไปด้วยความแก่งแย่งแข่งดี มีการแข่งขันกันต่อทุกด้านทุกมุม แข่งดีกันบนโลกนี้ยังไม่พอ แล้วยังขึ้นไปแข่งกันบนโลกพระจันทร์ ขึ้นต่อไปก็จะเป็นโลกพระอังคาร—พระพุธ—พฤหัสบดี—พระเสาร์ ขึ้นไปเรื่อย ต้องแข่งกันอีกหลายภพหลายชาติทีเดียว ไม่ทราบว่าจะจบจะสิ้นกันเมื่อไร หากที่สุกมิได้

ความชนะทั้งหลาย อันเกิดจากการเล่นการพนันต่าง ๆ ก็ดี จากเกมส์กีฬาต่าง ๆ ก็ดี จากการแข่งขันซึ่งความเป็นใหญ่เป็นโตเป็นมหาอำนาจอติมหาอำนาจก็ดี โดยที่สุกแม้เกิดจากการยกฐานะในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล ทั้งหมดล้วนเป็นความชนะที่อยู่บนเส้นทางของการแก่งแย่งแข่งขันกัน เป็นโลกีย์วิสัย トラบไตที่มนุษย์โลกยังตกอยู่ในอำนาจของความรักไม่มีประมาณ ความอยากไม่รู้จักอึด ความถือเราถือเขา ความกลัวคนอื่นจะขึ้นหน้า และความไม่รู้จักตามเป็นจริงของสิ่งทั้งปวง โลกนี้ก็จะเต็มไปด้วยความวิวาท ทะเลาะ แก่งแย่ง แข่งดี แข่งร้าย วุ่นวาย สับสนอลเวง กลับแพ้กลับชนะเข้าทำนองที่ว่า ผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมอยู่เป็นทุกข์ สมค้ำ้วยพระพุทธพจน์ที่ว่า ในกาลไหน ๆ เวย่อมไม่ระงับด้วยเวร แต่เวรทั้งหลายจะระงับได้ด้วยการไม่ผูกเวร คือความไม่ผูกโกรธ ได้แก่การไม่ทำไว้ในใจซึ่งความอาฆาตพยาบาทในคนอื่นสัตว์อื่นทั้งที่เป็นมิตรก็ตาม เป็นศัตรูก็ตาม

เมื่อใด คนทั้งหลายเข้าใจธรรมะอย่างหยาบ อย่างกลาง และอย่างละเอียด แล้วประพฤติตามธรรมสมควรแก่ธรรมเหล่านั้นอยู่ เมื่อนั้นโลกนี้จึงประสบสันติสุขสงบร่มเย็นที่แท้จริง นี่คือนิยามของความชนะตน หรือที่เรียกว่าความชนะทางธรรม ที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้นำไปเปรียบเทียบกับความชนะทางโลกที่ประสบอยู่เป็นประจำวันคั้งกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น

เรามาชนะตนกันเถิด คำว่า “ตน” ในที่นี้ คือสภาพที่มีจริงในตัวของบุคคล พุคให้เข้าใจง่ายก็คือ รูป ได้แก่ร่างกายเป็นที่ประชุมแห่งอาการสามสิบสองมี ผม ขน เล็บ เป็นต้น รูปนี้แหละที่สมมติเรียกว่าตัว คือสิ่งที่เรามองเห็นด้วยตา ส่วนที่สมมติเรียกว่า ตน นั้นได้แก่ เวทนา ความเสวยอารมณ์ สบายบ้าง ลำบาก

บ้าง เป็นกลางๆ ไม่สบายไม่ลำบากบ้าง, สัญญา ความจำสิ่งต่างๆ ใต้, สังขาร คือสภาพที่ปรุงจิตให้คิดคิดบ้างชั่วบ้าง, วิญญาณ ความรู้สึกเมื่อมีสิ่งมาประจวบเข้า เช่น รู้สึกร้อนเมื่อถูกไฟไหม้ รู้สึกเย็นเมื่อถูกอากาศเย็น เป็นต้น, ส่วนนี้เรียกว่า นาม เพราะปรากฏแต่เพียงชื่อ มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ นามเหล่านี้ต้องอาศัยรูปอยู่ เมื่อรูปแตกสลายหรือดับนามก็หมดที่อยู่ที่ เหมือนคนอาศัยเรือไปในท่ามกลางทะเล เมื่อเรือแตกอัปปางลง คนนั้นก็อาศัยเรือลำนั้นต่อไปอีกไม่ได้ ฉันทิ เมื่อรูปกายไม่ปรากฏขึ้น นามกายอันได้แก่ เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ก็ไม่มีฉันทิ

เมื่อผู้อ่านเข้าใจความตอนที่แล้วแจ่มชัด ก็พอจะรู้ว่าอะไรที่สมมติว่าเป็นตัว เป็นต้น ถ้ามีแต่ตัวคือรูปกาย ไม่มีตนคือนามกายแล้วไซ้ เราก็จะไม่มีความรู้สึกอะไรเหลืออยู่เลย เช่น ร่างกายของผู้ปราศจากวิญญาณ ที่เราสมมติเรียกว่าตายนั้น ถึงไฟจะไหม้สักเท่าไร หรือจะมีมีดขวานผ่าตัดเป็นท่อนน้อยท่อนใหญ่ ก็ไม่มีความรู้สึกอันใด ถ้ามีทั้งรูปทั้งนามกายบริบูรณ์ พอถูกไฟไหม้ก็รู้สึกทันทีว่าร้อนเป็นอย่างไร เหตุที่รูปกายของคนเป็น ไม่เปื่อยพังไป เพราะมีนามกาย คือ เวทนา เป็นต้น ทำให้เกิดความหิวกระหาย เราจึงต้องกินหรือดื่มเข้าไปเพื่อบำบัดอาการนั้น ๆ หมายความว่าทั้งรูปและนามต้องอาศัยกันอยู่ คนเราจึงมีชีวิตอยู่ได้

เมื่อคนส่วนมากกำลังสำคัญผิดคิดเพียงสมมติ คือเปลือกของชีวิตจนลืมตัว ลืมตนมัวแต่จะเอาชนะซึ่งกันและกันจนโลกกลายเป็นเปลวไฟอยู่อย่างนี้ พวกเราหาวิธีชนะตนเองจะไม่ดีกว่าหรือ การชนะตนไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไร เพียงแต่กำหนดรู้ตนตามความเป็นจริงของตน แล้วน้อมตนเข้าไปหาตน ทำตนให้อยู่ในอำนาจของตน กำจัดสิ่งที่เป็นข้าศึกแก่ตนคือความชั่วร้ายทั้งหลายอันได้แก่กิเลสเครื่องมัวหมอง อันคงอยู่ในสันดาน มีความเป็นผู้มักโกรธ มักประทุษร้าย ความสำคัญว่าตนเลิศกว่าผู้อื่น ความถือตัว ความคิดเอาแต่ได้ ความเอาเปรียบแก่งแย่งคนอื่น เป็นต้น ความชั่วทั้งหลายนี้ อันบุคคลผู้เมายศเมออำนาจไม่อาจกำจัดให้หมดสิ้นไปจากตนได้ มีแต่จะพอกพูนให้มากขึ้นโดยลำดับ เขาไม่มีทางที่จะชนะตนได้เลย แม้จะร้องว่า เราชนะแล้ว เราชนะแล้วอย่างไรก็ตาม

ผู้หวังชนะตนเอง จงเห็นคนอื่นเหมือนตน เห็นตนเหมือนคนอื่น ไม่ถือ
พรรคถือพวก ไม่เอารักเอาเปรียบโดยวิธีการใดๆ มีแต่ความเมตตากรุณาอยู่เป็นนิจ
ผู้นั้นชื่อว่าฝึกตนโดยอุทวิธ ความชนะนี้แลเป็นความชนะที่ไม่กลับแพ้อีก

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในธรรมบทเรื่องนางกุกุณฑเกสึเถรีว่า ความ
ชนะคนอื่นทั้งหมื่นแสนยังไม่นับว่าประเสริฐ ส่วนความชนะตนเพียงคนเดียวด้วยการ
ชนะความชั่วของตนประเสริฐกว่า เพราะความชนะคนอื่นนั้นอาจกลับแพ้ได้เป็นความ
ชนะที่ไม่แน่นอน อนึ่งผู้ใดชนะตนเองกล่าวคือทำใจให้อยู่ในอำนาจของตน โดยไม่
คิดชั่ว ไม่ทำชั่ว และไม่พูดชั่ว ผู้นั้นแล ชื่อว่าพ้นจากความแพ้และความชนะก็ไม่มี
แก่เขาแน่แท้ละคือสันติสุขอย่างแท้จริง

อยากโต อยากตั้ง

ศ. ณ เมองพน

คนเราชอบถือกันว่า ความสำเร็จโต เป็นผล
ของความเก่ง-หรือตั้ง! มีบ้านหลังโต มีรถยนต์นั่ง
คันโตมีแหวนเพชรเม็ดโต ๆ อยากเป็นคนใหญ่คนโต
มีอำนาจเก่งกล้าสามารถ เป็นผลของความอยากตั้ง
อยากโต

เมื่อคนเราอยากโต อยากตั้งอยู่แล้ว และ
อยากให้ทุกคนรู้ว่า “เรา^{นี้}โต” อีกด้วย คำว่า “โต”
เป็นผลของความเก่ง ก็เลยเกิดความอยากขึ้นมาอย่าง

หนึ่งคือ “อยากโต อยากตั้ง” ความจริงแล้วคนคิด อยากโต นั้นไม่เกิดผลเสียหายอะไร
ไม่น่าตำหนิ เพราะเป็นความคึกคักก้าวหน้าสร้างสรรค์ตนเองและบ้านเมืองให้เจริญ ตาม
แบบอย่างของบรรพบุรุษทั้งหลาย แต่คนที่เลี้ยงไม่รู้จักโตเสียอีกน่าตำหนิ คนอะไร
กินข้าวสุกเสียข้าวสารเสียเปล่า! ใครคิดอยากจะโต อยากจะตั้งก็เชิญ แต่ขอสะกิด
ข้างคนที่อยากตั้งให้ระวังนิดหน่อย ระวังกิเลสมันจะแซกใจนักอยากโต กิเลสนั้นมัน
ชอบแซกซ่อนอยู่ในคำว่า “อยาก” กิเลสที่ว่านี้คือ “ความคึกคัก” ใจเรา^{นี้}เอง
เกิดความคึกคัก ๆ ขึ้นมา แล้วความคึกคักนั้น ก็บีบบังคับปัญญาของเราตัวเราเอง
ให้เห็นผิดไปเป็นชอบ เหมือนควันทไฟที่เกิดจากไฟ แต่แล้วก็บีบบังแสงไฟนั้นเองไม่
ให้สว่าง เมื่อไม่มีสว่างมันก็ดับ ซึ่งเป็นคู่กับคำว่า “ตั้ง” หรือเหมือนเหวี่ยงโคลนที่
ซึมออกมาจากตัวเรา ก็ลดความผูกฟ่องสวยงามของร่างกายของเราลงไป กิเลสก็เหมือน

กัน มันเกิดจากใจ แล้วทำลายใจให้หมดคิดลงไป เมื่อหมดคิดลงไปแล้ว ความเป็นมนุษย์ผู้มีใจสูงก็ดับวูบลงไป เพราะคุณอันสูงของมนุษย์มันสิ้นลงไปแล้ว ความดีที่ตนสร้างเอาไว้ให้ตั้งมาแล้ว ก็มอดไหม้ไปหมด

คนที่คิดอยากจะทำ โท อยากตั้ง อยากให้คนเคารพนับถือ อยากมีหน้า อยากมีตา และอยากจะทำ “ตั้ง” แต่ถ้าถูกกิเลสทำลายจิตใจแล้ว จะเกิดความเห็นผิด คือเห็นความโทของกิเลสเป็นความ “โท” ของตัวเองไปนี่เป็นจุดอันตรายอย่างร้ายแรง จงดูตัวของเราเสียก่อน ความโทของคนมีอยู่ ๒ ประการ คือ

๑. โทของร่างกาย โทชั่ววูบ โทหน้า โทโรค โทร้าย โทบ้าน โทเมือง โทวัด โทคุก โทตระวาง โทลัก โทชะโมย โทนักเลงตีมสุรา โทการพนัน โทเล่นม้า

๒. โททางใจ โทหลอก โทจริง คำว่า “โทหลอก” นั้น ความจริงตัวเองไม่ได้ใหญ่โตอะไรเลย แต่กิเลสในใจมันพองตัวขึ้น แล้วเราก็ไปเหมาเอาว่า “มันเป็นความใหญ่โตของเรา” เป็นความคิดละโมภ ความคิดอวดดี แต่ไม่มีดีอวด ความคิดอยากโท แต่ไม่มีอะไร “โท” ความคิดอยาก “ตั้ง” แต่ไม่มีอะไรจะ “ตั้ง” เวลาความคิดเหล่านี้กำเริบทำให้สติปัญญาอับแสงลง ใจจะอยู่ในสภาพมีคมณ์ เมื่อใจมีคมณ์แล้ว จะเห็นสิ่งอื่น คนอื่นเลื่อนกลางลงไปหมด เห็นเสือเท่าตัวม้า เห็นหัวคนว่าเป็นทอไม้ เอามันตีเล่น แม้แต่ภูเขาทันลูกก็มองไม่เห็น เห็นบิดามารดาคือศัตรูของตน เห็นครูอาจารย์ว่าเป็นเสือร้ายมาจากแดนโจร เมื่อกิเลสโหมหนักเข้า ก็มองเห็นความสำคัญของคนอื่นเลื่อนกลางไป จนกระทั่งมองไม่เห็นเอาเสียเลย เข้าใจคำนี้ว่า “เห็นช้างเท่าแมว” ซึ่งความจริงช้างมันก็โตเท่าช้างนั่นแหละ ยิ่งถ้ามีความโกรธ ผสมกับความโง่แล้ว ใจของเรายิ่งมีคมณ์ลงไป คุกตระวาง นรกอเวจี กฎหมาย ศาสนา ครู อาจารย์มองไม่เห็นทั้งนั้น ถ้าของใหญ่ขนาดนั้นมองไม่เห็นแล้ว จะไปมองของเล็กนั้นอย่าหวัง

คนบางคน คิดสถาปนาตัวเองว่าเป็น “นักเลงโท” ความจริงแล้วตัวเองไม่ได้ “โท” แต่กิเลสในใจมันพองโต ทำให้เห็นคนอื่นเป็นเรื่องเล็กไป เห็นคนอื่น

หมดความสำคัญไป เหมือนคนเป็นต่อในนัยน์ตา ถ้าต้อขึ้นโตขึ้น ก็ทำให้เห็นสิ่งทั้ง
หลายเลื่อนกลาง คำว่า “นักเลงโต” นั้นควรจะเรียกว่า “นักกิเลสโต” มากกว่า
คนเราธรรมดานี้แหละ ถ้าเราเรียกว่า “เสื่อนั้น เสื่อนี้” หมายถึงความใหญ่โตของเขาๆ
จะรู้สึกว่าเป็น “เขาแน่ คนเดียว” หัวใจลำพองขึ้นมาทันที

บุคคลที่มีกิเลสโต ใครทำอะไรก็โกรธ ถูกใครทำอะไรหน่อยก็เคือง ใน
ที่สุดไม่มีใครว่า ใครทำอะไรเลย เพียงแต่เขามองหน้าหน่อยเท่านั้น ก็โกรธเป็นพื้น
เป็นไฟ กระโดดโหยง ๆ เพราะทนไม่ไหว คนประเภทนี้เข้าที่ไหน เห็นใครจะรู้สึก
ขวางนัยน์ตาไปหมด บ้านเมืองที่ตัวเคยอยู่อย่างสุขสำราญ ถนนหนทางตัวเคยเดิน
ตั้งแต่เล็กตั้งแต่น้อย แต่พอกิเลสโตขึ้นมาแล้ว คุ่มน้กับแคบไปถนัด มนุษย์ที่
เดินไปเดินมาตามถนนหนทางก็รู้สึกเกะกะนัยน์ตาชอบกล ในตรอกในซอยก็เข้าไม่
สะดวก ออกไม่สบาย เลยต้องทำการชกต่อยฆ่าฟันก็เพื่อบุกเบิกทำทางให้ตัว ยิ่งเข้า
ไหนออกไหนรู้สึกเห็นอะไรขวางนัยน์ตามาก คนอื่นเห็นเขาหลบหนี ไม่อยากมองหน้า
ไม่อยากพูดด้วย ก็ยิ่งนึกชมตัวเองว่า “เราโต และดัง” ความจริงแล้วผิดตัวไม่ได้
“โต” แต่กิเลสมันโต เหมือนมดที่อยู่ในผ้า ไม่เคยเอาออกมาเป็นสับ ๆ บี ไม่ใช่
มดโต แต่สนิมมันโต กัดเนื้อเหล็กให้กร่อนไป คุณต้องหมั่นตรวจดูและคอยลับมัน
เสมอ ชะโลมด้วยน้ำมัน ใจคนเราก็เหมือนกัน ถ้าเรารู้สึกว่า เห็นผู้คนและบ้านเมือง
ที่คุณเคยอยู่มักเกะกะนัยน์ตา หรืออยากเอะอะอาละวาดฆ่าฟันกัน คุณอย่าพอใจ อย่า
คิดว่า “เราโตขึ้นบ้านเมืองจึงคับแคบ” แต่รีบเฟ่งเส็งคูกิเลสที่เกาะใจของเรา อย่า
ปล่อยทิ้งไว้ ใจเราเสียหาย จงเอาตัวเอาใจของเราเข้าขัดสีกับ “ศีล” และชะโลมด้วย
“ธรรมะ” กิเลสทำให้เรา “โตหลอก” “ศีลธรรม” ช่วยให้เราเป็นคน “โตจริง”

คนเราโตแล้วมันจะต้อง “แก่ง หรือ ดัง” เพราะความดัง จำเป็นมากใน
การดำรงชีวิต คนที่หวังความก้าวหน้า ไม่ว่าจะทางใด มันจะเต็มด้วยอุปสรรคและภัย
รอบค้ำหน้า ไม่แก่งจริง หรือดังจริง กะนั้นคนที่ฉลาดทุกคนจึงอยากเป็นคน “ดัง”
และพยายามที่สุดที่จะสร้างความ “ดัง” ขึ้นในตัวเอง ถ้าตัวเองหมดหนทางที่จะ “ดัง”

ก็แสวงหาให้รู้จักกับคน “คัง” ไว้เป็นที่พึ่ง เช่น เลี้ยงลูกให้คัง การเลือกคนที่เข้ามา
มานั่งในรัฐสภาเขาก็เลือกคน “คัง และ คี” เป็นผู้ใหญ่บ้าน ให้เป็นกำนัน เพื่อน
และเลือกคู่ครอง ทุกคนพยายามเลือกเอาคน “คัง—คี—เค่น” ที่สุดเท่าที่จะมีให้
เลือกได้

คนเราย่อมมีนิสัย “อยากเก่ง อยากคัง” อยู่แล้ว แต่ก็มีผลพลาตอยู่
ไม่น้อย ความพิศพลาตนั้น มิใช่พิศอยู่ที่เพราะไม่อยาก “คัง” แต่ไม่รู้จักหา “ความ
คัง” อยากคังอยากเหลือเกิน แต่คังในทางไม่ถูก ผิดศีลธรรม คังผิดกฎหมาย คัง
ผิดแบบขนบธรรมเนียมประเพณี ข้าคนเพราะอยากคังก็มี ปล้นธนาคารทำอะไร
แปลก ๆ ก็มี เพราะอยากคัง เมื่อคังแล้ว กำนันที่เป็นคู่กันคือ “คับ” แทนที่ชื่อเสียง
จะคัง มันเลยตรงกันข้ามคือคับ

คนคังมีอยู่ ๒ พวก คือ

คังเทียม พวกหนึ่ง

คังแท้ พวกหนึ่ง

คนที่คังเทียมนั้น ตัวไม่ได้คัง แต่เข้าใจผิดคิดว่าตัวคัง มันก็เลยผิดไป
คล้ายเดินทางผิดมันเลยไปกันใหญ่ คนประเภทคังเทียมนี้ คือคนที่แสดงความ “คัง”
ด้วยการให้คนอื่นเดือดร้อน ถ้าใครได้ไม่เลือกหน้า ตีหัวใครได้ไม่กลัวผิด ประเดี๋ยว
ยกพวกไปอาละวาดที่โน่น วันนั้นรวมหัวกันตะลุมพืด กินข้าวในร้านอาหารแล้วไม่มี
เงิน ทำท่ายกพวกตีกัน ทูบด้วยทูบซามคนอื่นแล้วหนีไป จนกระทั่งประชาชนเขา
ขยาดหวาดกลัว แล้วตัวเองก็ลำพองใจว่า “ตัวคัง” ยิ่งทำให้ชาวบ้านชาวเมืองเขา
เกลียดชังได้มากเท่าไรยิ่งภูมิใจนึกชมตัวเอง การไปเอาความเกลียดชังของคนอื่น มา
วัดความเก่งของตัวเอง นี่ซิผิด ที่ถูกนั้นคือ เอาความคังวัดกันด้วยความรัก ทำให้
คนรัก ให้คนชม สรรเสริญ จึงจะเรียกว่า “เก่ง หรือคัง” ไปดูความคังของตัวจาก
ความเกลียดชังของคนอื่นนั้นผิดถนัด บุคคลที่ทำให้คนอื่นยกย่องสรรเสริญ กับผู้ที่ทำ

ให้คนทั้งหลายเกลียดชัง ใครจะเป็นคนดังกว่า ใครคนที่ทำให้คนอื่นเจ็บป่วยล้มตาย
เคียดแค้น กับคนที่รักษาคคนเจ็บป่วยให้หายเจ็บหายไข้ ใครจะดังกว่า? คนที่ทำให้
คนอื่นมีความสุขกายสบายจิตและรักใคร่ เป็นคนเก่ง คนที่ประพฤติเกเร เบียดเบียน
คนอื่นให้เคียดแค้น และเอาคำแข็งและเสียงสาบของประชาชนมาตัดสินว่า “ตัวดัง”
จึงเป็นคนกึกกึก และดังผิด ข้าพเจ้าจึงว่า “ดังเทียม”

คนดังแท้ เขาจะต้อง “ดัง” ในทางที่ถูก อยู่บ้านก็ทำให้พ่อแม่รัก เข้า
โรงเรียนก็ทำให้เพื่อนนักเรียนและครูอาจารย์รัก ไม่ว่าจะเป็นอย่างใหน ติตต่อกับ
กับใคร ก็สามารถทำให้คนทั้งหลายมีความสุขกายสบายใจ ก็เอาเสียงนิยมชมชอบของ
คนอื่นมาตัดสินความดังของคน ดังที่ทำให้คนอื่นยกย่องอย่างนี้เรียกว่า “ดังแท้”

จริงอยู่ คน ๆ เดียว ไม่สามารถจะทำให้คนทั้งแผ่นดินรักได้หมด เกิด
เป็นคนแล้วก็มีคนรักบ้าง ชังบ้าง เป็นธรรมดา การทำของคนเราบางอย่าง อาจมีทั้ง
คนเกลียดคนชอบ ถ้าทำดี สุภาพชนคนดีทั้งหลายยกย่องสรรเสริญ และมีความยินดี
ในผลงานที่คนอื่นเขาทำ ช่วยกันสนับสนุนส่งเสริม หาทางช่วยเหลือเท่าที่สามารถจะ
ช่วยได้ แต่อีกมุมหนึ่งทรชนคนพาลก็ทำหนี คอยจะหาทางทำลาย และหาจุดอ่อนของ
คนอื่น ถ้าเขาทำไม่ดีหรือบกพร่องในการงาน ก็จะเหยียบย่ำซ้ำเติมนานาประการ
ถ้าเราทำความชั่ว พวกอันธพาลปรบมือเป็นเกรียว นิยมชมชอบมาก เพราะไม่อยากจะ
ให้คนอื่นดัง หรือได้ดี คอยหาแต่เหตุทำลายผู้อื่นตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่เขาอยากจะดัง
อยากเก่ง แต่ไม่ทำให้ตัวดัง กลับไปอิจฉาคนอื่นที่เขาสร้างความคิด ตกลงว่า “มนุษย์
เกิดมาต้องการดัง” นักนิยมความดังทั้งหลาย ควรระมัดระวังให้หนักก็คือ อย่าปล่อยให้
ตัวล้มตัวเข้าในพวก “ดังเทียม” ต้องเป็นคน “ดังแท้” เพราะอนาคตของคน “ดัง”
ไม่เหมือนกัน ถ้า “ดัง” แท้ ชีวิตอนาคตจะก้าวไปสู่ความเจริญด้วยศรัทธา อัครฐาน
มั่นคงถาวร ชื่อเสียง ความดังนั้นยังสถิตสถาพรอยู่ในหัวใจของชาวโลก แม้ห้องชีวิต
ของเขาจะตกอยู่ในช่วงความตายแล้ว แต่ความดังนั้นยังดังกึกก้องอยู่ชั่วกาลนาน เช่น

พ. ๓๕๑๒๗

๐๘๗.๙๕๙/๑
๓ ๔๓๗.

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา แม้ร่างกายสังขารจะดับสูญไปแล้วเป็นเวลาสองพันกว่าปี แต่พระธรรมอันล้ำค่า และเกียรติคุณอันสูงล้ำ ยัง “ตั้ง” ก้องกังวานอยู่ในโลกทั้ง ๓ คือ มนุษย์โลก เทวโลก และพรหมโลก กระแสเสียงเสด็จพระธรรมของพระองค์ ยังคง อยู่ชั่วนิรันดร์ และเป็นความตั้งอันไม่มีเสื่อมสูญ สัจธรรมของพระองค์ ยังคง อยู่ทุกยุคทุกสมัย เป็นความ ตั้ง ที่ไม่ดับ เพราะพระพุทธร่องค์ทรง “ตั้งแท้” ไม่แปรเปลี่ยน

นี้แหละ **อยากตั้ง? อยากตั้ง!**

อยากโต! อยากโต!

ของ ส. ณ เมืองบน วัดปทุมวนาราม

7

ที่ระลึกงานพิมพ์ธรรมสารของพระธรรมปิฎก ญาณโมลี อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พิมพ์ที่ ม. อุดมศึกษา กรุงเทพฯ

พ. 38121

เรื่องคนตายแล้วไปเมืองผี

เขาตายไปแล้ว ๑๘ ชั่วโมง กลับฟื้นขึ้นมาเล่าเรื่องนี้ให้ฟัง พวกเราท่านทั้งหลาย เคยถามกันอยู่เสมอว่า “ตายแล้วไปไหน” ไม่มีใครที่จะให้ความสว่างแก่เราได้ แม้มนุษย์เราสามารถที่จะคลี่คลายความลึกลับต่าง ๆ ได้อย่างมหัศจรรย์เสมอมา แต่ความลึลับอันนี้ ยังคงมีคมน์ตลอดกาล แม้จะเคยก็เหลือที่จะเคยได้ จึงขอนำมาเล่าสู่ท่านฟังเพื่อจะได้พิจารณาตังนี้

เล่าโดย แดง ณ ชุมแสง

เย็นวันหนึ่ง เมื่อ ๑๐ กว่าปีล่วงมาแล้ว ข้าพเจ้าได้ทราบว่า นายโกเตียน (คนจีน) ผัวของแม่คำเจ้าของโรงเลื่อยเนื้อตลาด ได้ตายเสียแล้ว ด้วยโรคลมปัจจุบันเมื่อตอนบ่าย ตอนเย็นข้าพเจ้าได้ไปแสดงความเสียใจต่อภรรยาของผู้ตาย ได้ช่วยเหลือกันตามประเพณี ได้ตั้งใจไว้ว่า คตินี้จะต้องอยู่เป็นเพื่อน เพราะผู้ตายและภรรยาเป็นผู้ที่ข้าพเจ้านับถือ แม้ผู้คนในตำบลนั้นก็นับถือเช่นกัน ด้วยความเป็นผู้มีจิตใจอันโอบอ้อมอารีย์ คตินี้มีผู้มาช่วยงานอย่างคับคั่ง ส่วนศพนั้นได้รทน้ำใส่โลงไว้เรียบร้อยในเย็นวันนั้นเอง ทุ่มเศษกนิมนต์พระมาสวด ตามปกติผู้ตายไม่เลื่อมใสในทางพุทธศาสนา แต่ภรรยาของผู้ตายเลื่อมใส จึงได้นิมนต์พระมา (ทำตามประเพณีไทย) แม่คำเคยพูดเคยบ่นเรื่องสามีกับเพื่อนบ้านอยู่เสมอถึงเรื่องทำบุญว่า สามีเคยพูดว่า “ทำบุญทำทานเสียเปล่า ให้อเจ้าดีกว่ากลับมาได้กิน” แม่คำซึ่งเป็นคนเลื่อมใสนับถือพระ ต้องประสบกับความอัศจรรย์ใจอยู่เสมอมา แต่ก็อาศัยฝากของไปทำบุญกับญาติเือง ๆ ถึงแม้โกเตียนจะรืออยู่บ้างก็ไม่ว่าอะไร แต่ก็ไม่นับสนุน ส่วนศพนั้นจะต้องเก็บไว้รอญาติที่บ้านไกล ๆ อีก ๓ คืน ตอนตีกเมื่อพระสวดแล้ว ข้าพเจ้าก็แก้ง่วงด้วยการเข้างงเหล้าบ้าง รวงหมากรูกบ้าง แล้วก็หลบเข้าไปหาแม่ครัวซึ่งฟังลุกขึ้น

เพื่อทำครัว ให้หายห่วงไปด้วยการหยอกล้อกันไปบ้าง ช่วยทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง จนสว่าง ได้เวลาก็จักอาหารเข้าถวายพระเสร็จแล้ว เมื่อพระกลับพวกเราที่ตั้งวงสุรา อาหารเลี้ยงกันเรื่อยไป เมื่อทุกคนอิ่มหน้าสำราญแล้ว พุคคุยกันต่อไปสักพักใหญ่ได้ยินเสียง “กุก” ดังจากหีบศพ ไม่เชื่อหูตนเองคิดว่าเป็นเพราะฤทธิ์สุรา จึงพากันรวมความรู้สึกแหละเงี้ยวหุพังอย่างตึงออกตั้งใจอีก “กุก ๆ แน่แล้ว” เป็นเสียงดังอยู่ในหีบศพ หันไปดูข้างหลังก็ไม่เห็นมีอะไรผิดปกติ ข้าพเจ้าจึงได้หันมองไปดูพวกคุยกันด้วยความตกตะลึง เพราะใคร ๆ ก็ได้ยินเช่นเดียวกัน ยังไม่ได้พูดอะไรกันเลย เสียง “กุก ๆ ๆ” ก็ได้ดังขึ้นอีก พร้อมเสียงเคลื่อนไหวในหีบศพ เสียงที่พุกคุยกันต่าง ๆ ก็ได้เงียบลงทันที ข้าพเจ้าได้สติหายมึนเมาแล้ว ค่อยขยับตัวออกห่างจากพวก ๆ ต่างคนต่างก็มองดูตากันลือกลือกไปมาตกตะลึงฟังเพ็ดงงงวยไปตาม ๆ กัน ข้าพเจ้าคิดว่า “ฮี้ โโกเตียนนแกจะเขียน ถึงกับแสดงฤทธิ์ในเวลากลางวันแสก ๆ เจียวหรือนี่” ทันใดนั้นเองเสียง “กุก ๆ กุก ๆ” ก็ดังขึ้นอีก ทุกคนในที่นั้นก็ลุกขึ้นยืนจับกลุ่มโกลาหลกันหมด ลุงวันสัปเหร่อซึ่งยืนอยู่ด้วย ได้ถอยออกห่างจากพวก พร้อมกับเอ่ยขึ้นทันทีว่า

“เอ๊ะ โโกเตียน เอาแน่หรือหว่า” เมื่อพุกจบ เสียงพุกของคนตั้งจ้อแจอยู่ ลุงสูกผู้เฒ่าซึ่งเคร่งครัดในธรรมจึงเอ่ยขึ้นว่า “เบา ๆ ก่อนอะไรกลางวันแสก ๆ คนตั้งเยอะแยะตื่นกันไปได้” เสียงพุกของคนจึงค่อยสงบลง ลุงวันสัปเหร่อพุกขึ้นอีกว่า “เออ จริง ๆ ละ เงียบ ๆ หน่อย กลัวอะไรกัน” เสียง “กุก ๆ ๆ ๆ ๆ” พร้อมกับเสียงคันทันในหีบศพก็ดังขึ้นอีก” ลุงสูกกล่าวขึ้นอีกว่า “เฮ้อ วันเอ็งเข้าไปดูกับข้า หน่อยเถอะว่า มันอะไรกันแน่” พร้อมกับเดินตามกันเข้าไปหาหีบศพ พวกเราก็พากันเดินตามเข้าไปห่าง ๆ ข้าพเจ้าได้สติทำให้ทุกคนต่างอยากรู้อยากเห็นทั้งกลัวทั้งกล้า พวกลุงก็เอื้อมมือเปิดผ้าขาวซึ่งคลุมหีบศพไว้ เพราะยังไม่ปิดตาย ข้าพเจ้าได้ตกใจสะอื้นสุดตัว เพราะมีมือมาจับที่แขนกริบหันหน้าไปดูทันที เป็นมือของแม่คำยีนเกาะอยู่ข้างหลัง พวกลุงพากันก้มลงมองดูในหีบ ข้าพเจ้าและแม่คำตัดสินใจเดินเข้าไปดูใกล้ ๆ ลุงวันเงยหน้าขึ้นพุกละล้าละลักว่า “เฮ้อ ถ้ามันจะฟื้นจริง ๆ ้วย” ข้าพเจ้า

ขยับเท้าเข้าไปดูทันที เห็นโกเตียนนอนท่าตาปริบ ๆ ครึ่งหลับครึ่งตื่นปากพะงาบ ๆ อยู่ เหมือนคนอยากจะพูด แต่ไม่ได้ยินเสียงเพราะเบามาก แม้ม้าร้องให้ชันโฮใหญ่ ทำให้ผู้คนที่อยู่แถวนั้นแตกตื่นพากันมาดู ลุงสุกพูดขึ้นว่า “เบา ๆ ก่อน พวกเราพากันถอยออกไป ประเดี๋ยวก็ได้เห็นหน้า” พลังหันมาพยักหน้ากับข้าพเจ้าและลุงวัน พร้อมกับพูดขึ้นว่า “เอาพวกเราช่วยกันยกแก๊สนะ” ได้ช่วยกันยกขึ้นเถอะ” ได้ช่วยกันยกขึ้นทำให้ข้าพเจ้างง ๆ ชอบกลพร้อมกับคิดว่า “ตายไปแล้วตั้ง ๑๘ ชั่วโมงหรือนี่” ทำให้รู้สึกว่ารุนอยู่ในสมองเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งแต่ก็เห็นตัวตาของตนเอง ลุงวันประคองที่ศีรษะโกเตียนอยู่ในลักษณะครึ่งนอนครึ่งนั่ง ลุงสุกหันหน้าไปทางแม่ม้าที่ยืนสะอื้นฮัก ๆ อยู่ซึ่งทำอะไรไม่ถูกพูดขึ้นว่า “แม่ม้าไปเอาฟูกมาปูเร็ว ๆ” แม่ม้าวิ่งทั้งร้องให้ไปเอาฟูก มีคนมาช่วยหลายคน ลุงสุกมองหาข้าพเจ้าพูดขึ้นว่า “เฮ้ พวกเราช่วยกันแก้ตราส่งออกหน่อยเถอะ” ต่างคนต่างก็ช่วยกันบางคนใช้มีดตัดเมื่อเรียบร้อยแล้วก็ประคองให้โกเตียนนอนที่ฟูกตามสบาย โกเตียนนอนท่าตาปริบ ๆ ปากพะงาบ ๆ อยู่ ลุงสุกหันไปบอกให้เสียงของคนเบาลง และอย่าเข้ามาใกล้ทำให้

อากาศไม่ดี ว่าแล้วพลังก้มลงเอาฟูกฟุ้งเสียงที่ปาก แล้วก็เงยหน้าบอกข้าพเจ้าว่า “ไปเอาน้ำมาเร็ว ๆ” ข้าพเจ้ารีบเอาแก้วน้ำส่งให้ทันที ลุงสุกช่วยประคองศีรษะพลังพูดขึ้นว่า “ค่อยกินแต่น้อย ๆ ก่อน” โกเตียนค่อยพยักหน้าช้า ๆ อย่างระโหยโรยแรง ซึ่งแสดงว่า “เข้าใจหรือได้ยินคำพูด” เมื่อได้กินน้ำน้อยหนึ่งแล้วก็ทำปากพะงาบ ๆ อีก ลุงสุกก้มลงไปฟุ้งอีกแล้วหันไปบอกแม่ม้าว่า “ให้รีบต้มข้าว ต้มแต่น้อยก่อนจะได้สุกเร็ว ๆ” ทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจมาก นึกถึงหมอจึงได้ให้คนไปตามหมอเพื่อมาตรวจและรักษาอาการ เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ร้อยโทชุบแพทย์แผนปัจจุบันชั้น ๑ ที่ประจำอยู่เทศบาลฟัง คุณหมอประหลาดใจมาก ในเมื่อได้ทราบเรื่องนี้โดยตลอด หมอชุบก็บอกว่า ได้ทำการตรวจโดยละเอียดแล้วจึงลงความเห็นว่าเป็น “ตายแน่ ๆ” ทำให้สงสัยและงงมาก เมื่อพูดจบก็ได้ควักกระเป๋ามาถึงก็ลงมือตรวจอย่างละเอียด ได้ฉีดยาบำรุงหัวใจให้ ๑ เข็ม แล้วก็พูดขึ้นว่า “อาการอยู่ในขั้นดีมาก” แต่ชีพจรยังอ่อนอยู่หน่อย เมื่อได้พักผ่อนบำรุงกำลังให้ดีแล้ว อีกไม่ช้าก็คงจะเป็นปกติ ข้าพเจ้า

รู้สึกอ่อนเพลียมากเพราะนอนนอนตลอดคืนและยังตื่นตื่นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงลา
เจ้าภาพกลับไปพักผ่อน ตามทางที่ข้าพเจ้าเดินผ่านมีแต่เสียงพูดของคนโจทก์จรรยา
กันถึงเรื่องโกเตียน “ตายแล้วกลับฟื้นขึ้นมา” ซึ่งแซ่ไปทั่วทุกแห่งหน เมื่อถึงบ้าน
ก็เล่าให้ทางบ้านฟังแล้วก็นอน เย็นวันรุ่งขึ้นได้ไปบ้านโกเตียนเห็นเขากำลังพยายาม
ด้วยการประคบตามแขนและขาดูหน้าตาสดชื่นขึ้นเกือบจะเหมือนปกติ คุณหมอก็ยัง
ควบคุมดูแลอาการอยู่ บอกว่าชีพจรเกือบเป็นปกติแล้วหัวใจก็ดีขึ้น โกเตียนได้ตาย
ไปจริง ๆ เพราะได้ตรวจโดยละเอียดแล้ว แต่เดี๋ยวนี้เขาเกือบจะเป็นปกติทุกอย่าง
ข้าพเจ้าขอให้แม่คำเล่าถึงสาเหตุก่อนตายให้ฟัง แม่คำก็เล่าให้ฟังว่า

วันนั้น โกเตียนกลับบ้านตอนบ่ายบอกว่า รู้สึกปวดศีรษะเห็นนอนเล่นอยู่
พักหนึ่ง แล้วก็เดินเข้าไปห้องน้ำ หายไปสักพักก็ได้ยินเสียงดังตึง จึงได้วิ่งเข้าไปดู
เห็นโกเตียนนอนพับอยู่ใต้ตุ่ม ฉันทกใจมากจึงรีบวิ่งเข้าไปประคอง แล้วตะโกนเรียก
คนให้มาช่วย เพื่อเอาไปให้นอนคมยาและกินยา ได้ให้คนรีบไปตามคุณหมอชูป เมื่อ
หมอมารถึงก็ได้ตรวจอาการ หมอบอกว่า “สิ้นใจเสียแล้ว” หมอดหนดทางที่จะแก้ไข
ฉันทก็ได้แต่ร้องไห้ด้วยความเสียใจ เพราะยังไม่ได้ดูแลรักษาจนเลย เมื่อมาควนจากไป
รวดเร็วเช่นนั้น ก็ทำให้เสียใจมากที่สุด ข้าพเจ้านั่งคุยอยู่พักหนึ่งก็ลากลับ เพราะมี
เพื่อนบ้านพากันมาเยี่ยมมากมาย ในวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็ได้ไปเยี่ยมอีก บนบ้านก็เต็มไปด้วย
ด้วยผู้คนเช่นเคย ตลอดญาติของโกเตียนก็ได้มาถึง ลุงสุกและลุงวันก็ได้มาอยู่ที่นั่น
ด้วย วันนั้นโกเตียนลุกขึ้นนั่งและคุยได้บ้างแล้ว พร้อมกับบอกว่า รู้สึกสบายดีขึ้นบ้าง
ได้คุยกันถึงเรื่องต่าง ๆ ข้าพเจ้าก็ได้ถามโกเตียนขึ้นว่า

“เมื่อตายไปแล้วกลับฟื้นขึ้นมาใหม่ รู้สึกเป็นอย่างไร ? มีอะไรแปลก ๆ
บ้าง หรือเหมือนกับคนนอนหลับไปเฉย ๆ” โกเตียนจึงเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ฟังอย่าง
ช้า ๆ ว่า “วันนั้น ได้ไปดูเรือนที่ได้รับเหมาหลังตลาด ตอนบ่ายรู้สึกปวดศีรษะ
จึงกลับบ้าน ได้กินยาแอสไพรีน ๒ เม็ด นอนอยู่พักหนึ่งปวดบัสสาวะจึงได้ลุกขึ้นไป
ห้องน้ำ ขณะบัสสาวะจวนจะเสร็จก็รู้สึกหน้ามืด จึงได้เอามือยันโองน้ำที่อยู่ข้าง หลัง
จากนั้นก็หมดความรู้สึกนานเท่าไรก็ไม่ทราบ

ขณะนั้น มีชาย ๓ คนเดินตรงเข้ามาหาประตูสูงใหญ่ผิวเนื้อดำแดง สองคนนั่งดำห่มดำ อีกคนนั่งขาวห่มขาวโพกศีรษะแดงล้วน ไม่เคยรู้เคยเห็นมาก่อนเลย จะเอ่ยปากถามยังไม่ทันได้พูด ๒ คนที่นั่งดำห่มดำก็เดินตรงเข้ามาปล้ำจับแขนคนละข้าง ก็ดึงเอาตัวไปทันที คนนั่งขาวหันหลังกลับแล้วก็เดินนำหน้าไป โทคียนสะบัดพลางคืนพลาง เพื่อจะให้หลุดและได้ถามเขาว่า “เรื่องอะไร จึงมาดึงเอาตัวกันไปเช่นนั้น” แต่ไม่มีเสียงตอบจากคนทั้ง ๓ นั้น พวกเขาถึงแล้วบังคับไปเรื่อย แยกได้แต่คนจนหมดแรงเห็นว่า ไม่มีทางหลุดแน่แล้ว ก็ได้แต่ร้องตะโกนเพื่อขอความช่วยเหลือให้คนอื่นมาช่วย เพราะได้เห็นคนบนบ้านเดินผ่านไปมาอยู่มากมาย แต่ก็ไม่มีใครเอาใจใส่เลย จนเดินมาถึงหน้าบ้านได้สวนทางกับคนหมอสุมก็ได้ร้องขอให้ช่วยแต่ก็ไม่เป็นผลเลย ชักหมดอาลัยจึงได้หยุดคืน ปล่อยให้เขาเอาตัวไปตามสบาย จึงคิดต่อไปว่า ทำไมหนอจึงไม่มีใครเอาใจใส่ในเสียงขอร้องของเรา คล้ายกับไม่รู้ไม่เห็นอะไรอย่างนั้นแหละ ถนนหนทางที่เขาพาไปนั้น ก็ไม่เคยเห็นมาก่อนเลย เป็นถนนใหญ่เรียบแลดูก็เปลี่ยวเงียบเหงาว่างแวงมาก เมื่อมองไปข้างหน้าไกลลิบ ๆ เห็นคนถูกคุมตัวเดินไปเป็นหมู่ ๆ แยกได้คิดขึ้นในใจว่า

“เอ๊ะ เราตายแล้วหรือนี่” แยกได้คิดทบทวนอยู่ไปมา จนถึงทางแยกเขาพาแยกเลี้ยวไปทางซ้ายมือ ทางนี้ค่อมมีคนอยู่มากหน่อย มีบ้านเรือนอยู่อย่างแน่นหนา ผู้คนเดินสวนทางกันไปมา “เอ๊ะ นั่นที่ค่อมที่ได้ตายไปเมื่อ ๖-๗ วันนี่เองหรือ” แยกตกใจว่า “ทำไมหนอมันจึงมาอยู่ที่นี่” แยกจำได้ว่า เขามาซื้อไม้ไปทำโลงศพที่โรงเลื่อยของแก ยังไม่ได้เผามันเลย ถ้าอย่างนั้นที่นี่ก็เป็นเมืองผีละซิ แยกตกใจร้องไห้โฮ ๆ คิดว่าตัวเองต้องตายแน่ ๆ แล้ว ประเดี๋ยวเขาก็พาเดินมาถึงสนามหญ้าที่หน้าตึกใหญ่ ที่สนามหญ้านั้นเห็นมีคนนั่งอยู่เป็นหมู่ ๆ เต็มไปหมด ล้วนแต่ร่างกายซูบซีดผอมหน้าตาหงอยเหงาเป็นส่วนมาก แยกทรุดตัวนั่งพักเหนื่อยอยู่สักครู่เมื่อหายเหนื่อยก็ชักจะหิว และกระหายน้ำเป็นกำลัง จึงคิดหาทางแก้ไข พลังลุกขึ้นไปดูตามหมู่ต่าง ๆ บางหมู่มีคนมาก บางหมู่มีคนน้อย หมู่ใดมีข้าวปลาน้ำท่าบริบูรณ์ดูหน้าตาก็ผ่องใส บางหมู่ไม่มีข้าวปลาน้ำท่า เห็นกองกระดาษที่เผาแล้วเหมือนกระดาษเงิน

กระดาดทอง ที่เคยเผาไหวเจ้า ที่แกนั่งอยู่มีแต่กองกระดาดเงินทองที่เผาแล้ว แกจะ
 ขอน้ำหรือข้าวก็ไม่มีคนที่รู้จักกันเลย แกเดินดูต่อไป - เมื่อผ่านมาถึงอีกกลุ่ม ได้แล
 เห็นน้ำท่าข้าวปลาบริบูรณ์ ก็เดินตรงเข้าไปหาอย่างคึกใจ เพราะจำได้แน่ ๆ ว่า คนที่
 นั่งอยู่ข้างสำหรับนั้นคือ ลุงเอี่ยมมรรคทายกวัดคลองระนงค์ ซึ่งแกพึ่งตายเมื่อ ๓ วัน
 นั้นเอง เป็นคนที่ชอบพอกันด้วย ลุงเอี่ยมแกอึมเอิบยิ้มแย้มแจ่มใส แล้วยังได้เอ่ยทัก
 ชวนว่า “มาเหมือนกันหรือโก” แกตอบว่า มาถึงเมื่อตะกั้นเองว่า แล้วแกก็พลางทรุด
 ตัวลงนั่งอยู่ข้าง ๆ ได้กล่าวต่อไปว่า

“แหมเหนื่อยจังหิวก็หิว ของอูไม่มีจะกินเลย” แล้วยังมองไปทางสำหรับคิด
 ว่าจะต้องขอกินบ้าง ลุงเอี่ยมพยักหน้ารับ แกจึงพูดต่อไปอีกว่า

“นั่นของเป็นของลือหรือ” พร้อมกับชี้มือไปที่สำหรับ ลุงเอี่ยมตอบว่า
 “ของอูเอง” ขอรอกินหน่อยได้ไหม เพราะหิวจังเลย ลุงเอี่ยมตอบว่า “ลือกิน
 ไม่ได้ เป็นของใครของมัน ให้กันกินไม่ได้ ของลืออยู่ที่โน่นโงละ” พลางชี้มือไป
 ที่กองกระดาดซึ่งไฟเผาแล้ว แกดูท้ออย่างตกใจว่า “จะกินเข้าไปอย่างไร” ลุงเอี่ยม
 ไม่ตอบได้แต่หัวเราะหึ ๆ อยู่ในลำคอ แกจึงคิดว่า อาจจะลือเล่นก็ได้เพราะคนชอบ
 พอกัน หยิบเอาคือ ๆ ก็จะเป็นไรไป เพราะความหิวแกจึงเอี่ยมมือไปหยิบขันน้ำ ก็
 ต้องสะดุ้งสุดตัว เพราะมันร้อนเหมือนหยิบเอาถ่าน ไฟแกจึงมองดูไปที่ลุงเอี่ยมซึ่งนั่งยิ้ม
 อยู่ไม่ได้พูดอะไรทั้ง ๆ ที่เห็น แกจึงถามลุงเอี่ยมว่า “มันร้อนอย่างนี้ลือกินเข้าไปได้
 อย่างไร” ลุงเอี่ยมพูดขึ้นว่า “กินได้ซิ” เมื่อพูดจบลุงเอี่ยมหยิบขันน้ำขึ้นกินอย่าง
 ปกติ เมื่อวางขันลุงเอี่ยมก็พูดขึ้นว่า “ไม่ใช่อูหวงมันเป็นของใครของมัน” เมื่อแก
 ได้เห็นได้ยินได้ฟังก็ยิ่งทำให้สงสัย แกจึงนึกขึ้นได้ว่า แต่ก่อนลุงเอี่ยมเคยชวนเคย
 บอกเราให้ทำบุญทำทานเลี้ยงพระ แต่เราก็ไม่เคยทำมีหน้าซ้ำยังได้พูดกับลุงเอี่ยมว่า
 “เอาไปให้พระกินทำไม เสียของเปล่า ๆ กินเองยังอึม” ลุงเอี่ยมจึงได้พูดบอกสอน
 ต่อไปอีกว่า “ทำบุญเอาไว้ เมื่อตายแล้วจะได้กินใจเล่า” ลือเห็นไหม เมื่อเป็นมนุษย์
 ชวนทำบุญลือก็บอก “หม่าย ๆ อูหม่ายทำ”

มาบัดนี้ โทเคียนมีความรู้เสียใจอย่างมากที่ไม่ยอมเชื่อลุงเอี่ยม เมื่อตายแล้วจึงต้องประสบพบกับความมอดอยากหิวกระหายถึงเพียงนี้ พอมีคนมาตามลุงเอี่ยมๆ ได้ถามเขาว่า จะพาไปไหน เมื่อพูดจบก็เดินตามเขาเข้าไปหลังตึกใหญ่ เห็นคนเดินเข้าออกอยู่ไปมา ส่วนโทเคียนได้แต่นึกถึงเรื่องอาหารที่ตัวเองต้องผจญอยู่กับความหิวกระหายอยู่เสมอ สักครู่ใหญ่ก็มีคนมาตามตัวแกไปอีก ภายในตัวตึกที่แกเดินผ่านเข้าไปนั้น แลเห็นคนนั่งอยู่มากมาย เดินสวนกันไปมากก็มี เขาพาแกเลี้ยวไปทางขวา แล้วเดินตรงไปที่โต๊ะใหญ่อยู่กลางห้อง ที่โต๊ะนั้นได้เห็นสมุคเล่มใหญ่วางซ้อนทับกันอยู่หลายเล่ม มีชาย ๓ คนนั่งอยู่ด้านหนึ่ง สองคนนั่งเปิดบัญชีใหญ่อยู่ข้างหน้า เขากดตัวแกให้นั่งลงกับพื้น คนหนึ่งได้ถามแกขึ้นว่า “เฮย ชื่ออะไร” แกตอบว่า “ชื่อโทเคียน” เขาถามอีกว่า “อายุเท่าไร” แกตอบว่า “อายุ ๔๒ ปีครับ” เขาได้ถามอีกว่า “เมียชื่ออะไร” แกได้ตอบว่า “ชื่อคำครับ” เขาได้หยุดถามแต่หันหน้าไปตามพวกเดียวกันว่า “ถูกต้องตามบัญชีไหม” อีกคนหนึ่งซึ่งเปิดดูรายชื่อตามบัญชีอยู่ตอบว่า “ไม่ถูก ชื่อ เคียน อายุ ๓๙ ปี เมียชื่อใบ” “อ้าวถ้าเช่นนั้นก็ผิดตัวละซิ” แล้วคนที่นั่งถามคนแรก ก็หันหน้าไปบอกกับคนที่นั่งอยู่ข้างซ้ายว่า “ให้พาตัวไปส่งเสียโดยเร็ว” พอขาดคำชายที่นั่งอยู่ข้างซ้าย ก็ลุกเดินเข้ามาจุดเทียนแกให้ลุกขึ้นยืนแล้วก็พาแกไป แกเดินตามเขามาถึงประตูตึก แล้วเขาก็เรียกคนอีกคนหนึ่งมีที่นั่งคำห่มคำเหมือนกัน แต่ไม่ใช่คนที่จุดแกมาจากที่บ้าน แล้วเขาก็บอกกับคนนั้นว่า ให้พาตัวเขาไปส่งโดยเร็วเมื่อเขาบอกแล้วเขาก็เดินกลับเข้าไป แล้วชายคนใหม่ก็พูดขึ้นว่า “ให้เดินตามมาซิ” แล้วก็เดินนำหน้าไปแกก็เดินตามเขาไป แต่ทางนี้แกจำได้ว่าไม่ใช่ทางเดิมเมื่อ เขาพาแกมาที่แรก เพราะ รก และ เปี้ยว มาก ไม่พบใครเลย ตลอดทาง แต่พอเดินมาได้สักครู่หนึ่ง ก็ได้พบโครงกระดูกควายขาวโพลงไปหมดคูดองจะเก่าแก่มากที่สุดที่เดียว ที่ตรงซึ่งโครงเห็นมีน้ำขังอยู่ ด้วยความหิวกระหายจัดเป็นกำลัง แกไม่คิดอะไรทั้งสิ้น แกหยุดทรุดตัวลงนั่งตั้งใจว่าจะวักน้ำกินเท่านั้น แต่พอเอื้อมมือจะถึงน้ำ แกรู้สึกคล้ายกับถูกคนผลักคะมำลง มีคนหน้าไปวูบหนึ่ง แล้วก็หมดความรู้สึกลงไป แกตกใจสะดุ้งก็รู้ว่า ตัวเองถูกเขามัดจนขยับตัวไม่ได้ จึงได้ลืมตาขึ้นดูก็รู้ว่า

ตัวเองนอนอยู่ในหีบศพ และได้ยินเสียงคนพูดกันอยู่ข้าง ๆ ตัว แกรู้สึกอ่อนเพลีย และหิวกระหายมาก ครั้นจะอ้าปากตะโกนก็ไม่มีเสียง ครั้นจะลุกขึ้นนั่งก็ไม่มีแรง ซ้ำยังถูกมัดเสียจนแน่นอีกด้วย จึงไม่รู้ว่าจะทำประการใดดี จึงลองขยับตัวดูก็รู้ว่า แขนเท่านั้นที่พอจะขยับตัวได้ แล้วแกก็ลองขยับตัวออกไปกระทบกับข้างหีบศพเสียง ดัง ๆ แกรู้สึกดีใจมาก จึงได้พยายามรวบรวมกำลังทั้งหมดที่พอจะมีอยู่คั่นอยู่หลาย ครั้งแทบจะหมดแรง ใจสั่นระริก ๆ จึงได้มีคนมาเปิดโลงดู แล้วก็ช่วยกันยกเอาตัว แกขึ้นมา ผู้คนได้ช่วยกันแกะเชือกที่มัดตัวแกอยู่นั้นออก เมื่อสักครู่แกได้สติดีแล้ว แกได้บอกกับผู้คนในที่นั้น ซึ่งบางคนก็ได้ตกตะลึงอยู่ บางคนถึง ๆ อยู่ว่า “ต่อไปนี้เป็นอันว่า อวโลกิโศวเจ้าเผ่ากระต่ายเงินกระต่ายทองได้แล้ว”

นี่เป็นคำบอกเล่าของโกเตียน ผู้ตายไป ๑๘ ชั่วโมง แล้วกลับฟื้นขึ้นมา เล่าเรื่องนี้ให้ฟัง หลังจากนั้นโกเตียนไม่เคยขาดการทำบุญทำกุศลใส่บาตรทุกเช้าอีกเลย กับทั้งยังได้ชักชวนพวกญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านให้ตั้งใจทำบุญกุศลตลอดมา เมื่อแก ฟื้นได้ ๘ เดือน แกก็บวชเป็นพระหนึ่งพรรษา ทุกวันนี้ท่านจะพบแกได้ในวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ที่วัดคลองระนอง อ. ชุมแสง จ. นครสวรรค์ ในนามอุบาทก โโกเตียน ดังนี้

“เสียหุทำบุญ ทำบุญเลี้ยว กงเต็กบ่อเหลียงเซ็งลือกใส่”

รวบรวม โดย ข. พิมพรัตน์

เรื่องไปแล้วกลับ

△ โดย ช.พิมพ์รัตน์

ข้าพเจ้าเกิดที่จังหวัดโคราช สำเร็จพยาบาล ต่อมาก็ได้ตั้งร้านขายยาประเภท ก. สามเป็นทันตแพทย์ ชื่อร้าน “วชิรภานุเวช” ใกล้วชิรพยาบาลกรุงเทพฯ เมื่อข้าพเจ้าอายุ ๓๐ ปี บัวยโรคตับอักเสบ เป็นอยู่ประมาณเจ็ดแปดเดือน จนกระทั่งเดือนเมษายน ๒๕๐๐ ค่ะวันหนึ่งข้าพเจ้ารู้สึกหน้ามืดหมดสติไปในขณะนั้นรู้สึกตัวเหมือนหลับไป พอรู้สึกตัวอีกครั้งก็รู้สึกว่ามีชายสองคนแต่งตัวเหมือนข้าราชการพาข้าพเจ้าไป จับแขนข้าพเจ้าไว้คนละข้าง พาเดินเร็วมากเหมือนวิ่ง ในความรู้สึกขณะนั้น ไม่มีทางที่จะขัดขืนเขาได้เลย คล้ายกับเป็นนักโทษที่ถูกจับเอาตัวไป หรือเหมือนผู้ใหญ่ที่มีกำลังแข็งแรงหัวแขนตึกเล็ก ๆ ไปถึงสถานที่รถไฟแห่งหนึ่งเห็นรถจอดคอยอยู่ เขาพาข้าพเจ้าขึ้นรถไฟพอขึ้นรถก็เริ่มออกวิ่ง ในขบวนรถไฟนั้นมีผู้โดยสารแบบเดียวกับข้าพเจ้าหลายคน แต่ไม่มีคนรู้จักกันเลย เหมือนต่างคนต่างไป แต่เราทุกคนคล้ายกับเป็นนักโทษถูกจับตัวไปไกลมาก ภูมิประเทศสองข้างทางรถไฟ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเลยในชีวิต จนกระทั่งถึงสถานีแห่งหนึ่ง รถได้ชะลอความเร็วเพื่อจะรับผู้โดยสารอีก เมื่อรถไฟหยุดรับคน ข้าพเจ้าได้พบคนหนึ่งซึ่งรู้จักกันดี เคยเรียกเขาว่าพี่ เขาชื่อทุเรียน คุณเคยกันมาก สมัยข้าพเจ้าอยู่บ้านหมี่จังหวัดลพบุรี พี่ทุเรียนแสดงความดีใจ วิ่งตรงมาหาข้าพเจ้าแล้วถามว่า “คุณหมอกี่มาเหมือนกันหรือ” เคยฉินทยาให้ยารักษาโรคคนจึงชอบเรียกว่า “คุณหมอ” ข้าพเจ้าก็ตอบไปว่า “ใช่” เพราะในเวลานั้นยังไม่รู้จักว่า “ตัวเองได้ตายไปแล้ว” และจะไปไหน (ทั้งสำคัญว่าพี่ทุเรียนก็ยังคงเป็นพี่ทุเรียนอยู่ยังไม่รู้ว่าตายไปแล้ว มารู้อีกภายหลังข้าพเจ้าหายจากสลบได้สามวัน) ข้าพเจ้าจึงย้อนถามพี่ทุเรียนว่า “มาทำอะไรที่นี่” เขาตอบว่า “ฟังมาได้สองสามวัน” เราไม่มีเวลาคุยกันมาก เพราะรถไฟได้วิ่งต่อไปอีก จะไปที่ไหนก็ไม่รู้ ในที่สุดก็มาถึงสถานีแห่งหนึ่งคล้ายจุดหมายปลายทาง เขาพาข้าพเจ้าลงจากรถไฟไปคือชายสองคนแรกนั้น จูงให้เดินเข้าไปในสถานที่แห่งหนึ่ง เป็นห้องโถงใหญ่โต

มาก มีคนอยู่ก่อนข้าพเจ้ามากมาย ทำให้งงไปหมดยืนแคว้งอยู่ ต่อมามีคนยกเก้าอี้
 มาให้ข้าพเจ้านั่ง เป็นเก้าอี้ไม้อาวๆ บอกข้าพเจ้าว่า “เจ้านั่งเสียบนที่นั่น” ข้าพเจ้า
 จึงนั่งพักเพื่อให้หายเหนื่อยเพราะรู้สึกอ่อนเพลีย ในการเดินทางมากับชายสองคนนั้น
 พอนั่งพักสักประเดี๋ยวจึงมองไปรอบ ๆ ตัว ก็มองเห็นเพื่อนนักเรียนคนหนึ่ง เมื่อ
 สมัยยังเป็นนักเรียนเล็ก ๆ อายุประมาณสิบสองสิบสามปี แต่เพื่อนคนนั้นเขาตายไป
 ก่อนประมาณสิบห้าปีแล้ว เมื่อเขาเห็นข้าพเจ้า เขารีบเดินตรงเข้ามาหาแล้วพูดว่า
 “เธอมาอย่างไร” ข้าพเจ้าตอบว่า “ไม่ทราบเขาไปจับเอาตัวมา” คนอื่น ๆ ก็พา
 กันมาดูข้าพเจ้าเต็มไปหมด บางคนก็แต่งตัวดี บางคนไม่มีเสื้อใส่ ถูกขังรวมกันไว้
 ส่วนมากนั่งอยู่กับพื้นดิน มีเก้าอี้ให้หนึ่งอย่างข้าพเจ้าไม่มีคน เพื่อนสมัยเล็ก ๆ ของ
 ข้าพเจ้าคนนั้นเขาชื่อ “ออลอง” เขานั่งอยู่กับพื้น สักประเดี๋ยวข้าพเจ้ารู้สึกเจ็บ
 บั๊สสาวะ จึงลุกเดินออกประตูไป แต่พอออกเดินก็มีคนวิ่งตามมาจับตัวไว้แล้ว
 ถามว่า “จะไปไหน” ข้าพเจ้าบอกว่า “ไปบั๊สสาวะ” เขาพูดว่า “อยู่ที่นี้ใครจะไป
 ไหนต้องขออนุญาตก่อน จะทำอะไรตามชอบใจไม่ได้” พุดแล้วเขาก็กุมข้าพเจ้าไป
 ขณะเดินไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นคนอยู่สองข้างทาง กำลังขังอยู่ในคอกคล้ายสุ่มแต่ใหญ่
 กว่าสุ่มครอบเอาไว้ มีคนอยู่มากมาย พอบั๊สสาวะเสร็จ ข้าพเจ้าก็เดินไปที่พักครั้งแรก
 สักประเดี๋ยวก็มีคนหาข้าวหาก็พร้อมทั้งขันใส่น้ำมาให้แล้วบอกว่า “กินเสีย”
 ข้าพเจ้ามองไปคู่สารับกับข้าวแล้วถามเขาว่า “ไม่มีช้อนมาด้วยหรือ” ชายคนยก
 อาหารมาให้ เขาหันมาตวาดข้าพเจ้าว่า “ไม่ทำมานี้ แล้วจะไปเอาช้อนที่ไหนมา
 ตักกิน” พอเขาพูดเช่นนั้น ทำให้ข้าพเจ้านึกขึ้นได้ทันทีว่า ข้าพเจ้าทำบุญถวาย
 สังฆทานวันเกิดหลายครั้งไม่เคยเอาช้อนถวายพระท่านเลย นอกจากช้อนข้าพเจ้า
 เคยถวายหมดทุกอย่าง ความรู้สึกในขณะนั้นรู้ตัวว่า “ถ้าเราจะต้องตายแน่แล้ว”
 รู้สึกเสียใจและเสียตายเป็น “เราได้ทำบุญไว้มาก” แต่ทำอะไรก็ไม่ได้เสียแล้ว
 ในเวลานั้นชายทั้งสองคนที่พาข้าพเจ้ามาได้หายหน้าไปไหนก็ไม่รู้ ข้าพเจ้าจึงรีบรับ
 ประทานโดยใช้มือ เพื่อนและคนที่อยู่ใกล้ ๆ เหล่านั้นก็ช่วยข้าพเจ้าเป็นแถว ความ
 รู้สึกเสียใจทำให้ข้าพเจ้าตื่นตกใจ เลยรับประทานข้าวไม่ลง ยกขันน้ำขึ้นดื่มพวก

มันทำบุญไว้น้อย เงินทองสมบัติช่วยอะไรเราไม่ได้เลย ถึงจะมีใครทำบุญอะไรให้
เราเมื่อตายไปแล้ว ก็ไม่เหมือนกับที่เราทำด้วยมือของตนเองเลย”

ชายสองคนนั้นดูเหมือนจะรู้ ความคิดของข้าพเจ้าจึงบอกว่า “เอาละเอง
กลับได้” แล้วเขาก็พาข้าพเจ้าวิ่งมาขึ้นรถไฟ นำส่งจนถึงบ้านเขาจับข้าพเจ้าเหวี่ยง
ขึ้นบนเตียง พอข้าพเจ้าลืมตาขึ้น ก็ยังมองเห็นชายคนนั้นยืนอยู่ข้าง ๆ เวลาลืมตา
ขึ้นนั้นตีห้าเศษ ๆ พวกมาส่งนั้นบอกว่า เราไปกันเถอะจวนสว่างแล้ว เคี้ยวคนอื่น
จะเห็น แล้วหันมาพูดกับข้าพเจ้าว่า “เธออย่าลืมที่สั่งไว้นะ ตั้งใจทำบุญให้ดี อย่า
ประมาทรีบทำเอาไว้อีก ๒๕ ปีจะมารับใหม่” ข้าพเจ้ายังบอกคนที่อยู่ใกล้ ๆ ตัว
ในขณะนั้นให้ดูชายสองคนนั้น แต่ก็ไม่มีใครเห็น พอข้าพเจ้าพ้นจากความเจ็บไข้
ตัวอ้อเสบครวณแล้ว อาการป่วยก็ทุเลาขึ้นรวดเร็ว ประมาณสามวันต่อมาคุณ
จรรยาสามีของพี่ทุเรียนที่ข้าพเจ้าได้ไปเห็นมานั้น บอกว่าพี่ทุเรียนภรรยาของเขาได้ตาย
เสียแล้วเมื่อห้าหกวันมานี่เอง ตายที่จังหวัดสิงห์บุรี ก็ตรงกับที่ข้าพเจ้าได้ไปพบ
พอดี และยังมีเรื่องต่อไปอีก ในระหว่างที่พบพี่ทุเรียนนั้น พี่ทุเรียนได้ส่งฝากมาว่า
“ขอให้บอกคุณจรรยาสามีของเราด้วย ให้ระวังตัวให้ดี รีบทำบุญทำทานเอาไว้อ อย่า
ได้เป็นผู้ประมาท จะตายโหง” และว่า “คุณหมอได้ทำบุญกุศลทุกอย่าง ส่วนฉัน
ซีได้ทำบุญไว้นิดหน่อย ไม่เหมือนคุณหมอเลย”

ข้าพเจ้าได้พบสามีพี่ทุเรียนส่ง นายจรรยา เขายังได้พูดเป็นที่เล่นที่จริงว่า
“ฉันไม่เชื่อ” ฉันยังแข็งแรง ยังไม่ตายง่าย พี่ทุเรียนเขาตายแล้วยังหึ่งหวงอยู่อะไร
อีก” (เวลานั้นคุณจรรยา กำลังจะมีภรรยาน้อย) ภายหลังได้ทราบข่าวว่า ในงานทาน
เลี้ยง ณ ที่แห่งหนึ่ง คุณจรรยาขับรถไปคว่า ก่อนรถจะคว่ามีคนหนึ่งขอลงใน
ระหว่างทางว่า ขั้รถอะไรอย่างนี้ เคี้ยวพาเราไปตาย เขาจึงขึ้นรถคันอื่นที่ตาม
หลังมา ไม่นานคุณจรรยา ก็ขับรถไปคว่า ศรีษะขาด หัวไปตกอยู่ทางหนึ่ง เป็น
ภาพที่น่าหวาดเสียวมาก

เรื่องที่ข้าพเจ้าได้เล่านี้ นานประมาณ ๑๓ ปีแล้ว ขณะนั้นข้าพเจ้าอายุ ๓๐ ปี เวลาอายุได้ ๔๓ ปี ตามที่เขายกคนนั้นก็เหลือเวลาเพื่อประกอบบุญคุณความดีอีก ๑๖ ปีเท่านั้น

หลังจากนั้นเป็นต้นมา ข้าพเจ้าก็มุ่งแต่ทำบุญคุณความดี อะไรเป็นบุญเป็นกุศลเป็นความดี ข้าพเจ้าเต็มใจทำตั้งใจทำด้วยศรัทธาอย่างเต็มความสามารถ เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่า “ความดีบุญกุศลเป็นที่พึ่งของข้าพเจ้าเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์” ข้าพเจ้าเชื่อว่า “นรก-สวรรค์-นิพพาน” นั้นมีจริงและเป็นของจริง ตามที่พระพุทธองค์ได้สั่งสอนไว้หากว่าท่านหนึ่งใครผู้ใด จะล้มเลลงเสียแล้ว ข้าพเจ้าขอบอกกล่าวเตือนเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมเกิด—แก่—เจ็บ—ตาย ทั้งหลายว่า

“ท่านอย่าพึ่งได้สงสัยเลย” จงตั้งใจละความชั่ว ทำแต่ความดี ทำจิตใจให้สะอาดผ่องใส สิ่งนี้แหละจะเป็นที่พึ่งของท่านทั้งในชาตินี้ แหละชาติข้างหน้าโน้น ขอยืนยันว่า เรื่องที่ข้าพเจ้าเล่ามานี้เป็นเรื่องจริงตามที่ได้ไปพบเห็นมา ไม่ได้ต่อเติม ใครจะเห็นว่า เป็นเรื่องเหลวไหลไม่น่าเชื่อ หรือเห็นว่า เป็นเรื่องจริงก็สุดแท้แต่อัธยาศัย จะมีใครบังคับก็หาไม่ แต่ส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นเชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะได้เห็นด้วยตา ได้ยินด้วยหู ได้ถูกต้องสัมผัสด้วยกายจึงขอเตือนท่านทั้งหลายไว้ว่า

“ใด ๆ ในโลกานี้ ล้วนอนิจจังทั้งนั้นเว้นไว้แต่ดี ชั่ว เป็นของติดตัวทุกคนแล ฯ

รวบรวมโดย ช. พิมพ์รัตน์

ทำกรรมดีทุกอย่าง ๆ ก็เหมือนพวกเราท่านทั้งหลายเอง หรืออาศัยได้ฟังจากคนที่เคย
 ตายไปแล้ว กลับฟื้นคืนขึ้นมาใหม่ แล้วเล่าสู่ฟัง เมื่อฟังแล้วท่านจะเชื่อหรือไม่ก็ไม่
 เป็นไร แต่ผู้เขียนเคยเห็นเคยฟังมาแล้ว อย่างนี้เป็นต้น คือของจริงในโลกมีมาก เรา
 คนเดียวไม่สามารถที่จะตามไปพบเห็นได้ยินได้ฟังทุกอย่าง ดังนั้นสิ่งใดที่ตาเราไม่ได้
 เห็น หูเราไม่ได้ยิน มือเราไม่ได้สัมผัส เราจะปฏิเสธเลยก็เลยว่า ไม่มี ไม่จริงเลย
 ก็ไม่ได้

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้น เมื่อประมาณปี ๒๕๐๒ นางสุข ได้เกิดเจ็บป่วย
 อยู่หลายวัน ในที่สุดก็ได้ตายไปจริง ๆ สามิและญาติพี่น้องลูกหลานตลอดจนชาวบ้าน
 ได้มาคุดอาการอยู่ เมื่อเห็นแกตายไปแล้ว บางคนก็เสียใจร้องไห้ร้องไห้ให้เศร้าโศก บาง
 พวกก็ได้จัดการอาบน้ำศพ บางพวกก็ได้ทำโลง ระยะเวลาที่แกตายไปจนถึงอาบน้ำ
 หรือจัดการเกี่ยวแก่ศพอยู่นั้น ประมาณ ๗-๘ ชั่วโมง ในระหว่างที่รอคอยเวลาทำการ
 อาบน้ำศพญาติพี่น้องส่วนหนึ่งได้เตรียมการต้มน้ำร้อน และเตรียมน้ำหอมเพื่อชำระ
 ล้างศพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะนำเข้าโลงต่อไป ส่วนพวกที่นั่งอยู่ใกล้ศพ ก็พากันตก
 ออกตกใจอย่างสุดซึ้งต่างงงไปตาม ๆ กัน เมื่อยุติ ๆ ก็ปรากฏว่า ร่างของนางสุข ที่ได้
 ตายไปหลายชั่วโมงแล้วนั้น ไม่มีอาการเคลื่อนไหวและมีเสียงหายใจออกมากล้าย ๆ กับคน
 ที่วิ่งมาใหม่ ๆ คือเสียงหอบเหนื่อยอย่างเต็มที่ ต่อมาก็ลืมตาขึ้นปริบ ๆ เล่นเอาผู้ที่อยู่
 ใกล้ ๆ ตกใจ เตรียมตัวเพื่อจะวิ่งหนี บางคนก็ต่างมองดูหน้าตากันไปมาทำท่างง ๆ
 บางคนก็พูดว่า ถ้าจะไม่ดีเสียแล้ว นางสุขจะอาละวาดแน่ๆจริง

ในที่สุด น้ำที่ต้มไว้นั้นก็ต้องเอาออกจากเตาไว้ก่อน เมื่อทุกคนได้สติตั้ง
 ใจได้ดีแล้ว ต่างคนก็ได้สอบถามกันอย่างตื่นเต้น เพราะตั้งแต่เกิดมาไม่เคยเห็นเลย
 อาศัยสามิแกเป็นหมอผี-หมอยา แผนโบราณพวกญาติได้ตะโกนเรียกให้ขึ้นมาดู เมื่อ
 ขึ้นมาถึงก็ได้ตรงเข้ามาหานางสุข ถามนางสุขซึ่งนอนอยู่ เมื่อได้ยินเสียงของสามิเรียก
 ก็ค่อย ๆ ได้สติเคลื่อนไหวได้เล็กน้อย ต่อมาก็ทำท่าจะลุกขึ้น สามิได้ห้ามไว้ เสียง
 ผู้คนต่างกระจายเล่าลือกระพือขยายออกไปทั่วทุกหมู่บ้าน ผู้คนก็ต่างหลั่งไหลกันมาดู

เป็นการใหญ่ เพราะต่างคนในดินนั้น ก็ไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อนเลย แต่คราวนี้เห็น
คนที่ตายไปแล้วกลับฟื้นขึ้นมาอีก จึงรู้สึกตื่นเต้นพุกกันถึงเรื่องนางสุข อยู่ทั่วไปทุก
แห่งหน

เมื่อผู้เขียนกลับมาจากกรุงเทพฯ ไปเยี่ยมบ้าน ได้ยินชาวบ้านพุกกัน จึง
มีความสนใจ ได้ไปสอบถามเรื่องนี้ จากปากของนางสุขเอง ซึ่งขณะนั้นเขาก็เป็นปกติ
แข็งแรงดี ทำงานได้ตามปกติ เขาเล่าให้ฟังว่า

ขณะที่เขาป่วยอยู่นั้น อาการค่อย ๆ อ่อนเพลียงลง ในที่สุดก็คล้ายฝันไปว่า
มีชายสามคนรูปร่างใหญ่โต และไม่เคยพบเห็นมาก่อนเลย แต่ละคนมีรูปร่างน่ากลัว
น่าเกลียดมาก เปลือยกายท่อนบน มือถือหอกเหล็กและดาบเป็นอาวุธ คนที่หน้าตา
มากเกินหน้าหน้า อีกสองคนเดินตามหลัง ทั้งสามมีกระโหลกศีรษะแขวนที่คอเป็นพวง
เมื่อมองเห็นนางสุข ซึ่งขณะนั้นกำลังนั่งคอยอยู่ ผู้เป็นหัวหน้าได้ถามขึ้นว่า ชื่อนาง
สุขใช่ไหม แกก็ได้ตอบว่าใช่ ทั้งสามคนก็ได้หัวเราะด้วยเสียงอันดังขึ้นพร้อมกัน ทั้ง
สามก็ได้พานางสุขเดินลัดเลาะไปตามที่ ๆ ไม่เคยพบเห็นมาก่อนเลยในเมืองมนุษย์ ใน
ที่สุดตาของนางสุขก็พบเห็นศาลาใหญ่หลังหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ข้างหน้า ได้ถามผู้เป็นหัวหน้า
ว่า “ศาลาอะไรทำไมใหญ่นัก” ผู้เป็นหัวหน้าตอบว่า “นี่แหละเขาเรียกว่าศาลาพันห้อง
ซึ่งเป็นที่ทำงานของยมพบาล” เป็นที่พิจารณาคัดสินตรวจดูว่า “ใครชื่ออะไร ทำบุญ
อะไรไว้บ้าง ทำบาปกรรมอะไรไว้บ้าง จะไปที่ไหนอย่างไร” เป็นต้น

ในที่สุดก็เดินมาถึงรั้วบริเวณขุมนรก มองเห็นต้นไม้ต้นใหญ่เหมือนต้นงิ้ว
ตามที่เราเคยเห็นอยู่ตามภาพที่เขาวาดไว้ นั่นแหละ แต่ว่าตามต้นไม้ไม่เห็นเศษเนื้อของ
คนที่ตายไปแล้ว เช่น เศษแขน-ขา-หัวห้อยระเกะระกะอยู่ทั่วไป ได้ยินเสียงร้องโอด
ครวญกรางเสียดว่า เจ็บปวดเป็นทุกข์มากจนหืออู เบื้องหน้าศาลามีสนามหญ้าใหญ่อยู่
เห็นหม้อใหญ่กำลังต้มอยู่น้ำกำลังเดือด และมีคนคันทุนทรายอย่างน่าเวทนายิ่งนัก มี
ทหารถือปืนถือหอกเดินอยู่ไปมาตลอดเวลา เมื่อคุแล้วบางคนที่ถูกต้มอยู่นั้นก็เป็นคน
บ้านเดียวกัน ชุมมือขึ้นขอร้องให้ช่วยเหลือ คุแล้วน่าเวทนาสงสารมาก ที่ศาลามีคนเดิน
เข้าออกอยู่ไปมามากมาย พวกทหารพากันมาหยุดอยู่หน้ายมพบาล ซึ่งกำลังทำงานอยู่บน

บัลลังก์ทหารได้เรียกฉันเข้าไปพบ เมื่อยมพบาลซึ่งกำลังเปิดบัญชีเล่มใหญ่อยู่เมื่อมองเห็น ก็ได้ถามว่า “ชื่ออะไร” แกก็ตอบว่า “ชื่อนางสุข” อายุเท่าไรถามละเอียดมาก ทำบุญอะไรไว้บ้าง ทำบาปอะไรก็ครั่งก็หน เมื่อตอบไปจนหมด ยมพบาลซักสงสัย และพูดขึ้นว่า “เอ๊ะ สุขนั้นมันไม่ใช่ ผิดตัวเสียแล้ว” บอกให้ทหารรีบเอาไปส่งโดยเร็ว ก่อนจะนำส่งบอกทหารให้พาไปกุสภานรท เพื่อจะได้ทราบและเมื่อเห็นแล้ว จะได้กลัวไม่กระทำกรรมชั่วบาปกรรมต่อไปอีก ทหารพาเที่ยวคูด่านนพอสสมควร มีอยู่ชุมชนหนึ่งแกบอกว่า “เหมือนกับภาพเขียนที่เราเคยเห็น คือ มีที่นั่งวเห็นคนบินขึ้นลงไปมาอยู่ พวกทหารคอยถือหอกแทงคนที่ไม่ขึ้น เมื่อขึ้นข้างบนมีนกใหญ่คอยสับจิกหัว ทำไปมาอยู่อย่างนั้น เลือดสด ๆ ไหลโตรมลงตามต้นไม้ ทหารบอกว่าพวกนี้ผิดตัวผิดเมีย”

จากนั้นทหารก็พามาส่งที่บ้าน เส้นทางที่พามาส่งนั้นไม่ใช่ทางเก่า ในที่สุดก็ถึงร้วบ้านของแก มองดูเห็นผู้คนมากมาย ทหารที่มาส่งก็บอกว่า “พวกฉันไปก่อนนะ” แกไม่อยากจะกลับ วิ่งตามพวกทหารไปอีกทหารได้จับมาส่งไว้บนบ้าน พวกทหารพากันวิ่งหนีหายไปอย่างรวดเร็ว แกวิ่งตามทหารไปอีกครั้ง แต่คราวนี้ไม่รู้วาทหารไปไหนแกก็จำเส้นทางไม่ได้ จึงเดินกลับแล้วขึ้นไปบนบ้าน เดินหลบหลีกผู้คนขึ้นมา ไม่มีใครมองเห็นตัวของแกเลย จากนั้นก็รู้สึกตัวขึ้นมา

เรื่องนี้เป็นเรื่องเล่าสู่กันฟัง ไม่ใช่ให้ท่านเชื่อ แต่อย่างน้อยก็รับฟังไว้เน้นแหละดี เข้าหลักว่า “รู้ไว้ชั่วว่า ใส่บาตแบกหนักคอกนา” สำหรับท่านจะคิดไปอย่างไรนั้นก็พิจารณาตนเองเถิด ผู้เขียนได้เขียนไปตามคำบอกเล่าของนางสุข ผู้ซึ่งได้ตายไปแล้วกลับฟื้นขึ้นมาจริง ขณะยังมีชีวิตอยู่ ทุกวันนั้นเขา ตั้งใจกระทำแต่ความดี เพื่อความดี เขาจะไปโลกพระอาทิตย์พระจันทร์ก็ขอให้เขาไปกันเถิด ส่วนพวกเราท่านจะไปสวรรค์นิพพาน หรือ นรกนั้นเป็นเรื่องของเรา สมกับพุทธภาษิตที่ว่า “อตุตทาหิ อตุตโณ นาโต” ตนแลเป็นที่พึ่งของตน หรือ “คพุกเมเก อปุปชชุนติ นิริยปาปกมมิโน สกุก สุกติโน ยนติ ปรีนิพพนติ อนาสวา” ชนทั้งหลายย่อมเกิดในภรรภ ผู้มีกรรมอันลามกย่อมเข้าถึงนรก ผู้มีกรรมดีอันเป็นเหตุแห่งสุคติ ย่อมไปสวรรค์ ผู้ไม่มีอาสวะ (กิเลส) ย่อมไปนิพพานแล ฯ

จึงขอฝากไว้แก่ท่านพุทธบริษัททั้งหลายที่เคารพโปรดได้พิจารณา

สภาพเมืองนรก

□ รวบรวมโดย บ. พิมพ์รัตน์

วันนั้นเป็นวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ ดิฉันเป็นครูน้อยประจำโรงเรียน
วัดมงคลธรรมนิมิตร ต. สามโก้ อ. วิเศษชัยชาญ จ. อ่างทอง ในวันดังกล่าววันนั้น
ดิฉันไปทำงานตามปกติ แต่เป็นวันที่รู้สึกเกียจคร้านไม่มีกำลังใจที่จะสอนเด็กและนั่ง
นอนผิดปกติ ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ไปนอนที่ไหนมาก่อนเลย อยากจะหลับอยู่เสมอ แต่ก็
จำทนสอนเด็กอยู่ต่อไป เมื่อเวลา ๑๕.๓๐ น. ก็ปล่อยเด็กกลับบ้าน ดิฉันก็กลับบ้าน
ซึ่งอยู่ห่าง ร.ร. ประมาณ ๓ เส้น เมื่อถึงบ้านก็ผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าเสร็จแล้ว เริ่มทำงาน
บ้านคือ หุงข้าว บดกวาดตุ๋นบ้าน อาบน้ำให้ตนเองและลูก ๆ เสร็จแล้ว ก็เอาเสื่อมา
ปูนอนเล่นกับพวกลูก ๆ ขณะนั้นเป็นเวลาประ ๑๖.๐๐ น.

ดิฉันหลับไปเมื่อไหร่ไม่ทราบ รู้สึกตัวเมื่อดิฉันได้มายืนอยู่ได้ร่มไม้เป็นร่ม
มะพร้าวและขนุน เมื่อแหงนมองดูสวยงามมากที่ลูกตก แต่ดิฉันไม่ทราบว่า ที่ยืนอยู่
นั้นเป็นที่ไหน เพราะไม่เคยเห็นมาก่อนเลย จึงมองดูไปมารอบ ๆ ทั่วบังเอิญสายตา
ไปพบถนนเข้าสายหนึ่ง ยาวเหยียดไปข้างหน้าด้วยความอยากรู้ จึงได้ยกเท้าจะเดินไป
ถนนสายนั้นยังมีคันที่เท้าจะสัมผัสกับพื้นถนน ดิฉันก็ได้ตกใจสะทึงสะท้อ เพราะได้
ยินเสียงพูดดังมากคล้ายกับเสียงคนทวาดว่า

“อ้อ บุญชู เหมาะแล้ว นายให้เข้ามารับ เ็งถึงเวลาแล้ว” เสียงนั้นบอก
“ดิฉันไม่ไปดอ” เมื่อพูดจบก็รีบวิ่งหนีไปทันที เจ้าของเสียงนั้นเป็นชาย ๔ คน
ทุกคนมีร่างกายกำยำแข็งแรงน่ากลัวมาก เขาพากันวิ่งตามดิฉันพร้อมกับเสียงตะโกน
อันดังมากว่า

“ถึงเวลาแล้ว อย่าหนี เ็งจะหนีไปไหนพ้นกันวะ” ดิฉันหันหน้าไป
บอกเขาว่า “ลุงไปบอกกับนายเถอะ ดิฉันขอผลัดไปก่อนได้ไหม” เสียงพูดตอบทวน

กลับมาว่า “จะผลัดกับข้าไม่ได้ รู้ไหม ต้องไปผลัดเองซิวะ” ดิฉันได้พูดขอร้องอยู่
 ตั้งนาน พวกเขาก็ไม่ยอม จึงได้พูดขอร้องขึ้นอีกว่า “ถ้าอย่างนั้นคอยหน่อยจะได้ไหม
 ดิฉันต้องกลับไปบอกทางบ้านให้รู้ก่อน เพราะมาเที่ยวนี้ไม่มีใครรู้เลย” ว่างแล้วดิฉัน
 ก็เดินไปที่หน้าบ้านก็พบว่า บนบ้านมีไฟสว่างไปทั่วตะเกียงเจ้าพายุ มีชาวบ้านนั่ง
 อยู่เต็มไปหมด บางคนก็ร้องไห้ บางคนก็คร่ำครวญเศร้าโศกเสียใจ เมื่อขึ้นถึงบ้าน
 ผู้คนก็พากันผละว้างหนีท่าทักแล้ว ดิฉันไปเสียหลักได้สะกุดเสื้อล้มลง เมื่อลุกขึ้นชาว
 บ้านใกล้เรือนเคียงที่นั่งอยู่บนบ้านหายงแล้ว ก็รีบถามกันขึ้นว่า “ครูฟื้นแล้วหรือ ?
 ครูยังไม่ตายหรือ ? ไม่ใช่ครูหลอกพวกฉันหรือนี่” ดิฉันพูดขึ้นว่า “อย่าพากันกลัว
 เลย ดิฉันอยากจะพูดอะไรสักหน่อย จำเป็นจะต้องรีบจากไป เพราะเขามาคอยรับ
 ดิฉันอยู่ไม่ได้ มันไม่ยอมเลย” ดิฉันขอร้องทุก ๆ คนในที่นี้ว่า

“ขอให้เก็บศพดิฉันไว้ ๓ วันก่อน ถ้าไม่กลับหมายความว่ายมพบาลเขา
 ไม่ยอม จึงค่อยจัดการเผา” เมื่อพูดจบได้ยินเสียงสนับหอนขึ้น พอได้ยินเสียงคน
 เรียก จึงได้บอกให้ทุกคนในที่นี้ฟังว่า

“โน้นเห็นไหม เขาเร่งแล้ว ขอลาก่อนทุกคน”

ขณะนั้นคุณหมอมือที่อยู่ใกล้ได้เอาดอกไม้รูปเทียนมาใส่มือให้พร้อมกับได้ บอก
 ว่า “พระอรหันต์ พระอรหันต์” ขณะนั้นดิฉันเกือบจะหมดสติอยู่แล้ว รับคำพระอรหันต์
 ได้เพียง ๒ ครั้งก็หมดสติไป เมื่อรู้สึกตัวก็ได้มาเดินอยู่บนถนนสายนั้นแล้ว

ในระยะเวลาที่ดิฉันได้ฟื้นขึ้นมา นั้น ก็เป็นเวลาประมาณ ๒๒ น. และฟื้นอยู่
 ได้ประมาณ ๕ นาที เวลาประมาณ ๒๒.๐๕ น. ดิฉันก็ตายไปอีก ตลอดทางที่เดิน
 ผ่านไปในความรู้สึกใหม่นี้ ดิฉันเดินอยู่ตรงกลาง คน ๑ เดินนำหน้า คนหนึ่งเดิน
 ตามหลัง ๒ คนเดินขนานข้าง เมื่อเดินไปสักพักใหญ่ก็พบโต๊ะตั้งอยู่ข้างทาง มีอาหาร
 หลายชนิด เท่าที่พอจำได้คือ เหล้า ข้าว หมู ไก่ ขนมจีนน้ำยา และมีขนมหลาย
 ชนิด ชายทั้ง ๔ ตรงเข้าไปที่โต๊ะเรียกดิฉันว่า

“บุญชู ถ้ายังไม่ได้กินข้าวก็มาซิ” เมื่อคิดันตรงเข้าไปที่โต๊ะได้กินอาหาร
ร่วมกับเขา เมื่ออิ่มแล้วก็ได้ถามเขาขึ้นว่า “นี่เป็นของใครเรากินของเขา ๆ ไม่ว่า
เอาหรือ” คนที่เป็นหัวหน้าได้บอกกับคิดันว่า

“ไม่มีใครว่าหรอก คนเขาเอามาเช่นผีไว้” คิดันได้ถามเขาว่า “บ้านใคร
เช่นผี” เขาตอบว่า “โน้นยังงบ้านนางหล้า อยู่ที่สพาน เขาทำบุญต่ออายุได้อีก ๒
วัน ข้าก็จะมาเอาตัวเขาไป” คิดันมองไปตามมือที่ผู้คุมชี้บอก ก็เห็นบ้านนั้นมีลูกทรง
สี่เหลี่ยมต่อจากบ้านนางหล้าไปอีกพักใหญ่ จึงพบคนยืนอยู่สองข้างทางเยอะแยะ ต่าง
ไซโยให้ร้องต้อนรับคิดันคนเหล่านั้นร้องบอกว่า “พวกเราอีกคนหนึ่งแล้ว” คิดัน
ก็ร้องบอกไปว่า “ฉันไม่ได้เป็นพวกเดียวกับแกดอก” สังเกตดูพวกนี้โดยมากพากัน
ไม่หุงผ้า เมื่อผ่านพวกนี้ไปก็พบสวนดอกไม้ใหญ่ คิดันไม่รู้จักเลยมองดูมีดอกสวยงาม
มาก และมีดอกเป็นสีทองคำใบสีเขียวมรกต คิดันตรงจะไปเก็บดอกไม้มันนั้น กูถูกห้าม
จากผู้คุมว่า “เอ็งอย่าเก็บนะ” และเขาพูดต่อไปอีกว่า “ถ้าอยากจะทำกลับละก็เอ็งอย่า
ไปเก็บถ้าเก็บเองจะไม่ได้กลับ” (หมายความว่า ถ้าคิดันเก็บดอกไม้ จะไม่ได้ขึ้น
มาเป็นคนอีก) คิดันจำต้องเดินผ่านสวนดอกไม้มันนั้นไปด้วยความเสียดายยิ่ง ผ่านสวน
ดอกไม้ก็ไปพบหมู่บ้านเล็ก ๆ เป็นแถว ๆ คิดันรู้สึกสงสัยมองดูเกือบจะทุกบ้านเห็นมี
อยู่เพียงคนเดียว มีอยู่บ้างที่อยู่กัน ๒-๓ คน แต่บางบ้านมีคนอยู่เต็มได้ดูนไปหมด
เมื่อได้สอบถามดูก็ได้ความว่า ที่มีคนอยู่ในบ้านหลังหนึ่งมากบ้างน้อยบ้างไม่เหมือนกัน
นั้น “เกี่ยวแก่การทำบุญของแต่ละบุคคล” คนไหนทำบุญไว้ดีก็ได้ดูบ้านหลังสวยงาม
บางคนร่วมกันทำ ร่วมกันสร้าง ก็ได้พบกันอยู่หลังเดียวกัน ส่วนพวกที่พักกันแน่นอยู่
ได้ดูนั้น ก็เป็นเพราะว่า คนพวกนี้ “ก่อนจะทำบุญก็หาว่า คนโน้นคนนั้นพูดกระ
แนะกระแหนเขาต่าง ๆ นานา ๆ ไม่ตั้งใจจะทำ” หรือทำโดยเสียไม่ได้ นินทาว่ากล่าว
เขาไปต่าง ๆ ในที่สุดต้องอาศัยได้ดูนเขาอยู่

ต่อจากหมู่บ้านที่เรียงรายกันนั้นเดินไปอีกพักใหญ่ ก็ได้พบลานอันกว้างขวาง
มีต้นไทรใหญ่ขนาด ๑๐ คนโอบ ที่แท่นหินโต๊ะหินอยู่ที่โคนต้นไทรนั้น เห็นชายคน

หนึ่ง ผมหยิก นัยตาโต รูปร่างใหญ่ และผิวดำสนิท นั่งอยู่บนแท่นหินนั้น ชายทั้ง ๔ คนพร้อมศิษย์เดินไปถึงตรงนั้นก็ถูกเรียกว่า “เฮยมาทางนี้ซิ มาถามกันก่อน อื่นนี่มึงคือนักเรียกไม่มา” ศิษย์และชายทั้ง ๔ คนเดินเข้าไปหยุดอยู่หน้าชายผู้นั้น เมื่อ ศิษย์เงยหน้าขึ้นดูก็รู้สึกดีใจ ยมพบาลคนรูปร่างเหมือน นายเซย สิงห์มี ผู้ใหญ่บ้าน ที่เคยรู้จักจึงได้ถามว่า “อ้าว ตาเซย มาอยู่ที่นี่เมื่อไหร่” แต่กลับถูกคนที่ศิษย์เข้าใจ ว่า เป็นผู้ใหญ่เซย ทวาดเอาว่า

“เซยเซยอะไรกัน เอ็งรู้จักข้าตั้งแต่เมื่อไหร่วะ” ทำให้ศิษย์เงยเสียงลงทันที แต่ก็ยังนึกสงสัยว่า ยมพบาลผู้นั้นถ้าจะไม่ชื่อเซยเสียแล้ว ทำไมหนอจึงมีรูปร่างเหมือนผู้ใหญเซย แต่ยมพบาลคนนี้มีรูปร่างใหญ่มาก ศิษย์ถึงกับต้องแหงนหน้าดู เมื่อยืนอยู่ใกล้คล้าย ๆ กับลูกหนูยืนอยู่ตรงหน้าแมวจะนั้น

ยมพบาลคนนี้ได้ถามศิษย์ว่า “เอ็งทำไมถึงคือนัก ข้าให้คนไปรับยังวังหนี่” ยมพบาลคนรู้สึกแค้นมาก ขนาดไม่ได้ไปรับเอง ให้ลูกน้องไปรับ ยังสามารถเห็นเหตุการณ์ ที่ศิษย์วังหนี่ ได้ตอบเขาไปว่า “ศิษย์เป็นห่วงลูก เพราะยังเล็กๆอยู่” คราวนี้ยมพบาลได้สะอึกทันทีที่ร้องว่า “อ้าว พวกมึงทำไมทำอย่างงี้เล่า ผิดตัวเสียแล้ว รู้ไหม คนนั้นมันไม่มีลูกนี่หว่า” เมื่อพูดจบก็ได้เบ็ดบังขี้ขูดแล้วศิษย์เห็นว่า

“คนนั้นชื่อ บุญชู จิตทอง” เขาอยู่บ้านต้นโพธิ์หมู่ที่ ๑ ต. ต้นโพธิ์ อ. เมือง จ. สิงห์บุรี ตายเวลาตี ๑ ครึ่ง เป็นไข้ทับระดูตายแต่ฮั้น (หมายถึงศิษย์) ตายเวลา ๑๗.๐๐ น. เศษเป็นลมตาย ไม่ใช่ผิดตัวแล้ว พวกเอ็งรีบไปเอาอีกคนนั้นมาเร็ว เมื่อพวก ๔ คนนั้นได้ฟังแล้ว ก็เตรียมตัวไป ยมพบาลหันหน้ามาบอกกับ ศิษย์ว่า

“เอ็งอยากจะดูอะไร ก็ให้รีบดูเสีย ประเดี๋ยวจะให้เขาเอากลับไปส่ง” ศิษย์ จึงได้เดินดูได้เห็นนาย ศิริ สุขรัตน์ กำลังถูกบังคับให้เป็นต้นงิ้ว (นายศิริ สุขรัตน์นี้ ศิษย์รู้จักดีเขาเป็นทนายความ) ต้นงิ้วนั้นเมื่อดูแล้วน่ากลัวมากคือ ต้นใหญ่สูงมองดู เห็นยอดกลีบ ๆ มีหนามไม่ยาว แต่เมื่อคนขึ้นไปหนามยาวยื่นออกมาจับเองโดยอัตโนมัติ

ที่มแทงทะลุท้องทะลุอก เห็นเลือดสดๆ ไหลลงตามต้นง้วนนั้นน่ากลัวมาก เมื่อตายแล้ว มีคนเอาคีมเหล็กใหญ่อันแคงมากคีบตรงเอวดึงออกมาวางไว้ที่โคนต้น แล้วคักน้ำทอง แคงอันเคือกพล่านในหม้อใหญ่มาราด นายศิริกลับฟื้นขึ้นมาอีก จึงหลบหนีไปไหน ไม่ได้ เพราะมีทหารถือหอกใหญ่คอยแทงอยู่ตลอดเวลา ได้เห็นหญิงอีกคนกำลังขึ้น ต้นง้วนเช่นกัน หญิงนั้นคิดนึกรู้จักชื่อ นางม้วน จึงได้ถามทหารที่คุมอยู่นั้นว่า “เอ๊ะ ผู้หญิงกษัตริย์ต้นง้วนด้วยหรือ” เขาก็อันถามว่า “ทำไมละ มันก็ขึ้นละซี เพราะมัน นอกใจแล้ว ได้เป็นชู้กับตาหอม ต่างก็ได้ขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่อย่างนี้” คิดนึกได้เห็นชายอีก คน ชื่อ นายเปลื้อง จินดาวัต ถูกตัดนิ้วมือค้วนทุกหมัด เมื่อถามเขาก็ได้คำตอบว่า “เขาชอบยิงนกในวัด เคยฆ่าวัวควาย” ก็ถูกทรมารต่าง ๆ ถูกล่ามโซ่ และถูกเชือก ฉ้อนเอาเนื้อ ส่งเสียงร้องโอดครวญน่ากลัวมาก (เมื่อคุดแล้วเหมือนอยู่ในหลักธรรม ของพระพุทธศาสนา)

เมื่อเดินคุดต่อไปอีก ได้ยินเสียงยมพบาลบอกกับคิดนึกว่า “เมื่อเอ็งหิวข้าวก็ ไปกินซี ของเอ็งอยู่โน่นไงเล่า” ซี่มือไปที่โต๊ะคิดนึกก็เดินไปคุด เห็นโถงใหญ่อันหนึ่ง มีข้าวปลาอาหารเกือบเต็ม สังเกตคุดเห็นขันข้าวใบหนึ่งคิดนึกจำได้ว่า ขันใบนี้คิดนึกเคย ใส่ข้าวไปตักบาตร มีข้าวอยู่เต็มยังร้อนอยู่ ทั้ง ๆ ที่ขันใบนั้นจำได้ว่า ยังอยู่ที่บ้าน คิดนึกคิดคุดแล้วเมื่อเคยทำบุญอะไรไว้ ก็ได้พบเห็นหมด มองคุดบางคนรูปร่างหน้าตา ร่วงโรยน่าสงสาร เมื่อถามว่า “เคยได้ทำบุญไว้บ้างหรือเปล่า” เขาตอบว่า “ไม่ได้ สนใจเลย” คิดนึกคิดคุดแล้วไม่ผิดอะไรกันมากกับเมื่อมนุษย์ “บางคนร่ำรวย มีกินมีใช้ เหลือเฟื้อ” บางคนจะกินก็ไม่มี เข้าใจว่า “คงเป็นเพราะเขาไม่เคยได้ทำเอาไว้” นั้นเอง

เมื่อออกจากโต๊ะอาหารแล้ว ยมพบาลก็โยนบัญชีรายชื่อเล่มใหญ่มากมาให้ คิดนึกดู ในบัญชีนั้นมีหนังสือตัวใหญ่บนแผ่นกระดาษเท่ากระดานสอนเด็ก คิดนึกเปิดดู มีชื่อคนเต็มไปหมด แต่คิดนึกได้จำชื่อเฉพาะคนที่รู้จัก เท่าที่พอจำได้มีดังต่อไปนี้คือ

๑. นางบุญชู จิตทอง ตายทีหนึ่งคร้: วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕ เป็นไข้ทับคุดตายตามที่กล่าวมาแล้วนั้น

๒. นางหล้า พรเพ็ญ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕
๓. นายฉาย บุญวงศ์ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๔๙๕
๔. นายแม่่น ทองสทิ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕
๕. นายปลอก สีสงห์ อีก ๒ ปี (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗)

เมื่อคิดนั้นจะเปิดคู่อีก เขาไม่ยอม เขาบอกว่า “เอ็งหมกสิทธิ์ที่จะเปิดแล้ว เพราะเอ็งเป็นคนใจบุญ ประเดี๋ยวไปเที่ยวบอกเขาหมด” อีก ๕ ปีข้างหน้าจะให้คนไปรับใหม่ คิดนั้นตอบว่า “อีก ๕ ปีคิดนั้นมาได้หรือ” ยมพบาลหัวเราะแล้วพูดว่า “เอ็งอยากจะลำบากก็ตามใจ แต่เอ็งต้องบวชลูกให้ข้า” คิดนั้นรับคำพูดของเขา

ขณะนั้น ได้เห็นเขานำ นางบุญชู จิตทอง มาพอกี นางบุญชูรูปร่างเหมือนคิดนั้นมาก ได้ยินเสียงยมพบาลคุ นางบุญชูว่า “เอ็งนี้จะตายอยู่แล้ว ยิ่งก่อเวรไปลักพุกุราเขามากิน ผิดสำแดงเพราะพุกุราจึงต้องตาย” แล้วเขาสั่งให้ตีนางบุญชู ด้วย채เส้นใหญ่ที่อยู่ตึงนาน และนำไปทรมารด้วยประการต่าง ๆ น่ากลัวน่าหวาดเสียวมาก ได้ยินเสียงร้องโอดครวญอย่างน่าสงสารสลดใจสังเวท

หลังจากนั้น ยมพบาลก็สั่งให้ชาย ๔ คนนั้น นำคิดนั้นมาส่ง มาระหว่างทางชายคนหนึ่งซึ่งมีท่าทางคล้ายจะเป็นหัวหน้า ได้เตือนคิดนั้นว่า “อย่าลืมนะ อีก ๕ ปีเอ็งต้องบวชลูกให้พวกข้า” คิดนั้นก็ได้รับคำแล้ว ก็เดินไปพร้อมชาย ๔ คนนั้น เมื่อมาถึงบ้านคิดนั้นก็เข้าบ้านไม่ได้ เพราะที่บ้านล้อมด้วยด้ายสายสิญจ์จนกระทั่งชาย ๔ คนนั้นได้จับคิดนั้นเหวี่ยงโตรมขึ้นไปบนบ้านทำให้บ้านสะเทือน ทำให้ผู้คนแตกตื่นตกใจไปตาม ๆ กัน (ในเวลาที่เขาเหวี่ยงคิดนั้นขึ้นไปนั้น ตะโปกข้างซ้ายได้กระทบกับพื้นอย่างแรงทำให้ชำและเคล็ดไปหลายวัน) เมื่อขึ้นไปบนบ้านผู้คนก็หายตกใจแล้ว ก็ได้พากันถามขึ้นว่า “ครูยังไม่ตายหรือ ครูขึ้นไปบนบ้านแล้ว” ต่างคนก็ตีใจและแปลกใจไปตาม ๆ กัน ได้ช่วยกันพยายามอย่างเต็มที่ คิดนั้นรู้สึกใจหายวาบได้สติตอนที่ขึ้นไปบนบ้านเวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น. เศษ พวกชาวบ้านได้พากันต่อโลงไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว (คิดนั้นสลบไปคราวหลังนี้เกือบ ๑๒ ชั่วโมง) พวกชาวบ้านขอร้องให้คิดนั้นเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่ได้พบ

เห็นให้ฟัง จึงได้เล่าสู่ฟังทั้งกล่าวแล้ว และอยู่ต่อมาวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ นางหล้า ก็ได้
 ตาย วันที่ ๔ มีนาคม นายฉาย บุญวงศ์ รัชมหาราชบรรพตก็ตาย วันที่ ๔ กรกฎาคม
 นายแม่เน ก็ได้ตายไป ต่อมาอีกครบ ๒ ปี นายปลอก ก็ได้ตายไปตามกำหนดนั่นเอง
 เรื่องนี้ ดิฉันได้เล่าตามที่ได้พบเห็นด้วยตนเองและเป็นเหตุการณ์ที่ได้เกิด
 ขึ้นจริงในชีวิตของดิฉัน ท่านได้อ่านได้ฟังแล้ว จะเชื่อหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณละอายพิริย
 ของท่าน แต่ส่วนตัวของดิฉันนั้น เชื่อมมั่นอย่างเต็มที่ทุกวันนี้ ดิฉันได้พยายามทำบุญ
 กุศลคุณความดีอย่างเต็มความสามารถ เพราะได้เห็นว่าคุณดีและความชั่วเท่านี้
 ที่เราจะพึงได้รับทั้งในชาตินี้และชาติหน้า นอกนั้นไม่อาจช่วยเราได้เลย

นหิ สพฺเพสุ ฆาเนสุ ปุริโส โหติ ปณฺทิตโต

อิตฺถิปี ปณฺทิตตา โหติ ตตฺถ ตตฺถ วิจกฺขณา

บุรุษจะเป็นบัณฑิตในที่ทั้งปวงก็หาไม่ แม้สตรีที่มีปัญญาอันเฉียบแหลมใน
 ที่นั้น ๆ ก็จักเป็นบัณฑิตได้เหมือนกัน ๆ

□ รวบรวมโดย ช พิมพรัตน์

สามเณรระลึกชาติได้

รวบรวมโดย ช. พิมพันธ์

มีสามเณรรูปหนึ่ง ชื่อ เสียม อยู่บ้านน้ำกา อำเภอรุขประทุม จังหวัดนครพนม ระลึกชาติได้ เขาจึงเล่าเรื่องให้แก่ข้าพเจ้าฟังว่า

“แต่ชาติปางก่อน ผมเกิดอยู่ที่บ้านโคกเกาะอำเภอ..... จังหวัดอุบลราชธานี พ่อผมชื่อ เพื่อน แม่ผมชื่อน้อย ผมชื่อบัว อายุประมาณ ๑๕ ปี มีพระธุดงค์องค์หนึ่ง ชื่ออาจารย์ทอง เป็นอาจารย์ใหญ่ในทางวิปัสสนากรรมฐาน มีชื่อเสียงโด่งดังมาก เทียวอบรมสั่งสอนประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ และท่านได้ไปอยู่ที่บ้านผมอยู่ ผมได้ไปฟังเทศน์พร้อมด้วยคนในหมู่บ้าน เกิดความเลื่อมใสซื่อสัตย์และปฏิบัติของพระธุดงค์อย่างจับใจ ท่านฉันอาหารเพียงมือเดียว ลุกจากที่แล้วไม่ฉันอีกเลย ต่อมาก็ได้ถวายตัวเป็นลูกศิษย์ติดตามท่านไป และได้บรรพชาเป็นสามเณร เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีแล้ว ก็อุปสมบทเป็นพระ และได้เที่ยวจาริกไปในที่ต่าง ๆ เพื่อบำเพ็ญกรรมฐาน อยู่ในป่าเป็นประจำ เมื่อใกล้เข้าพรรษา อาจารย์ท่านก็พาไปจำพรรษาอยู่ที่วัดป่าบ้านสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เป็นหมู่บ้านที่มีใช้ป่าชุกชุมมาก พอเข้าพรรษาประมาณเดือนหนึ่ง ก็มีพระองค์หนึ่งเป็นใช้ป่าตาย ต่อมาก็มีพระองค์ที่ ๒ บวชเป็นใช้ แก่ไขเท่าไรไม่หาย ในที่สุดก็ตายไปอีก ในเดือนเดียวกันนั้นเอง ผมก็เริ่มป่วยลง อาการใช้ก็ทรุดหนักลงไปทุก ๆ วัน จนที่สุดก็รู้ว่าจะต้องตายแน่นอน เพราะปรากฏว่าร่างกายของตนได้กลายเป็นกองเพลิงหมดแล้ว เมื่อทราบว่า ตัวจะต้องตายแน่แล้ว จึงตั้งใจให้ศิษย์คนนั้นต่อ “พุทธโธ” ๆ ๆ ภาวนาในใจมิให้ผลอโดยการตั้งสติไว้ให้มั่นคง

กลัวจะเปลวในขณะที่จิตดับไป เวลาจะเข้าชั้นดับ จิตที่อยู่ประจำร่างกายก็ล่องลอยออกไป แต่ในความรู้สึกว่าตัวนั้นยังเป็นพระบวชอยู่อย่างเดิม มีความรู้สึกอย่างที่ท่านยังไม่ตาย เดินไปมาได้ แต่ตัวเบาเหมือนนุ่น พอนึกจะไปไหนก็ถึงเลยที่เดียว ออกไปยืนดูทรากศพ คือร่างกายของพระบวชซึ่งนอนอยู่บนที่นอน และดูพระเณรและประชาชนหลังไหลกันมาก บางคนก็ร้องให้รำพันต่าง ๆ นานา และได้ห่มจีวรให้แก่ตนอย่างเรียบร้อย แล้วมัดมือทั้งสองมัดคอกไม้ให้ประนมมือ ในขณะนั้น ปรากฏว่า ตัวเองนั้นห่มสบงจีวรอย่างเรียบร้อย บ่าอีกข้างหนึ่งสะพายบาตร บ่าอีกข้างหนึ่งแบกกถดคล้ายกับว่าจะออกเดินทางไปที่เขี้ยวรุกขงค์ ในวันต่อมา ประชาชนก็ห้ามศพผม (คือพระบวช) ไปที่เชิงตะกอน ผมก็เดินแห่ศพผมไปพร้อมกับพระเณรและประชาชนเป็นจำนวนมาก และยืนดูเขากำลังเผาศพอยู่ ไม่มีใครรู้ว่า ผมคือพระบวชยืนดูอยู่ ผมก็มีได้แสดงอาการใด ๆ ให้ใครทราบ และก็ไม่มีใครทักทายปราศรัยกับผม เมื่อไฟลุกไหม้นานพอสมควร คนก็พากันกลับบ้านหมด ผมก็ยังยืนดูไฟไหม้ศพอยู่จนเกือบจะมีค จึงเกิดความคิดขึ้นมาว่า “เรานี้ตายแล้ว ร่างกายของเราถูกไฟเผาเป็นถ้ำถ่านหมดแล้ว ไม่มีสิ่งใดเหลือเหลือ” จึงขึ้นไปเคาะประตู ๓ ครั้ง กราบลาท่านอาจารย์ทอง ๆ ท่านว่า “ขอให้ท่านไปดีนะ” จากนั้น ผมก็สะพายบาตร และแบกกถดออกเดินทางโดยไม่มีจุดหมายปลายทาง ในความรู้สึกเหมือนกับยังเป็นพระบวชอยู่ เขี้ยวรุกขงค์เพื่อบำเพ็ญธรรมอยู่ก็มีคนมาต้อนรับ ทักทายปราศรัย ถวายอาหารบิณฑบาต โดยมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออก ไปถึงที่แห่งหนึ่งมีศาลาใหญ่โตมาก ไม่เคยเห็นในเมืองมนุษย์เรา เต็มไปด้วยผู้คนหญิงชายเป็นจำนวนมาก มีเครื่องแต่งตัวต่าง ๆ กัน คุณลักษณะแล้วล้วนแต่เป็นคนมีทุกข์ทั้งนั้น มีอาการเศร้าสร้อยโศกาอาศรัย ไม่มีความยิ้มแย้มแจ่มใส ใบหน้าเหี่ยว ในท่ามกลางศาลา มีโตะใหญ่หนึ่งตัวตั้งอยู่ มีเก้าอี้นั่งทำงานอยู่หลายตัว ไม่เหมือนเก้าอี้ในเมืองมนุษย์เรา มีสมุดวางอยู่บนโตะ กองหนึ่งใหญ่ กองหนึ่งเล็ก มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ที่นั่นประมาณ ๓๐ คน มีเครื่องแต่งตัวแบบต่าง ๆ ไม่ซ้ำกัน เจ้าหน้าที่แต่ละคนมีนัยน์ตาเป็นประกายวูบวาบน่ากลัวมาก มองไปทางไหนคนที่

อยู่ในศาลานั้นหลบตาไปตาม ๆ กัน ไม่มีใครกล้ามองสบสายตาเจ้าหน้าที่เหล่านั้นเลย มีพระองค์เดียว คือผมเท่านั้น ขึ้นไปอยู่บนศาลานั้นโดยไม่มีใครบังคับ และไม่นึกกลัวเจ้าหน้าที่เหล่านั้นเลย คนทั้งหมดไม่มีใครนั่ง มีแต่ยืนทั้งนั้น ผมเองก็ยืนฟังเขา เรียกชื่อคนในศาลานั้น เรียกเป็นชุด ๆ เป็นพวก ๆ ชุดละประมาณร้อยกว่าคน แต่ละชุดมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด นายคุมแต่ละคนมีมือถืออาวุธแปลกและน่ากลัวมาก เมื่อเรียกชื่อและส่งคนไปหมดแล้ว ยังเหลือเจ้าหน้าที่สองสามคนอยู่บนศาลา แต่ยังมีเหลือหญิงชราคนหนึ่งอายุประมาณ ๖๐ ปี ผู้ที่ชกไม่มารับมีอยู่สามคน เป็นหญิงหนึ่งชายสอง เจ้าหน้าที่จึงร้องเชื้อเชิญให้หญิงคนนั้นลงไปทีสระน้ำหน้าศาลา โดยคำสุภาพอ่อนโยนว่า “เชิญคุณแม่ลงไปทีสระน้ำนั้น ก่อนลงไปโปรดแก้เครื่องนุ่งห่มออกให้หมด แล้วลงไปในสระน้ำ และเดินคักไปขึ้นทางฝั่งโน้น จะมีรถพิภย์มาคอยรับ และนำเครื่องนุ่งห่มอันเป็นทิพย์มาเปลี่ยนให้คุณแม่หมดทั้งชุด” หญิงนั้นก็เดินลงจากศาลาค้วยมารยาทอันสงบเสงี่ยมงามตา และมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความคุ้มครองและคอยแนะนำให้ความสะดวกอยู่ตลอดเวลา แล้วก็ลงไปในสระน้ำลึกประมาณหนึ่งเมตร รถพิภย์คันหนึ่งก็เหาะลอยลงมาจากอากาศ แล้วมาจอดรออยู่ที่ฝั่งปากโน้นแล้ว ร้องเชื้อเชิญหญิงนั้นให้เดินบุกน้ำตรงไปที่รถพิภย์ที่จอดคอยอยู่ ในรถได้บรรทุกเครื่องนุ่งห่มเต็มหมด พอหญิงนั้นขึ้นฝั่ง ก็มีชายขับรถมาช่วยนุ่งห่มแลประดับตกแต่งให้หญิงนั้นอย่างสวยงามราวกับนางฟ้าบนสวรรค์ ณ บริเวณสระน้ำอันเป็นทิพย์ มีดอกไม้ทิพย์ มีกลิ่น สี และดอกต่าง ๆ กัน ซึ่งไม่เคยได้ชมในเมืองมนุษย์เลย เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เชิญขึ้นบนรถพิภย์พาทะยานเหาะขึ้นไปบนอากาศประหนึ่งสำลีที่อ่อนนุ่ม ปลิวว่อนขึ้นไปบนอากาศด้วยแรงลม แต่รถพิภย์นั้นไม่มีพายุมาแตะต้อง แต่เหาะขึ้นด้วยฤทธิ์ของบุญ ไม่มีเสียงเครื่องยนต์ในแค้นมนุษย์เรา ค่อย ๆ เห็นขึ้นเป็นลำดับจนสุดสายตาของผม พอรถพิภย์พาผู้หญิงนั้นเหาะขึ้นไปถึงแดนสวรรค์แล้ว ก็หวนระลึกลงเหตุการณ์ที่ผ่านมา ทำไมจึงเรียกชื่อคนและจัดส่งคนไปเป็นชุด ใช้กิริยาท่าทางน่าเกรงกลัวต่อพวกนั้นหน้าหนา แต่ใช้กิริยาเอื้อเฟื้ออ่อนโยนต่อหญิงคนนั้นเหลือเกิน และหนังสือมีสองกองวางอยู่บนโต๊ะนั้น มีไว้เพื่อเรียกชื่อว่าใครมาและไม่

มาบ้าง ที่จัดส่งไปเป็นชุด ๆ โดยมีเจ้าหน้าที่คุมไปเป็นพวก ๆ นั้น เพื่อส่งไปยังที่
 ต่าง ๆ ตามแต่กรรมชั่วที่เขาทำไว้หนักบ้างเบาบ้าง เพื่อให้เขาเหล่านั้นรับผลกรรมที่
 ตนได้ทำเอาไว้ ในคราวที่เป็นมนุษย์ ไม่รู้จักสร้างกรรมดีใส่ตน เป็นผู้ประมาทในชาติ
 มนุษย์ ทำกรรมชั่ว เช่น ข่าบิคา มารดา ข่าสัตว์ต่าง ๆ ลักขโมยของคนอื่น มีชู้
 จากสามีภรรยาคนอื่น เป็นต้น เขาจะต้องถูกเจ้าหน้าที่เขียนด้วยหวายทองแดงลูกเป็น
 เปลวไฟไล่ก่อนไปรับกรรม ส่วนหนังสือกองนั้น กองใหญ่สำหรับเรียกคนทำชั่ว
 เพราะคนทำความชัวนั้นมีมากบัญชีจึงมีกองใหญ่ กองเล็กนั้นสำหรับเรียกชื่อกนดี มี
 น้อยมาก ผมก็ถามอีกว่า ผู้ที่ถูกเรียกชื่อยังไม่มานั้นทำอย่างไร เขาตอบว่า แม้เขายัง
 ไม่มาก็จะต้องมาในไม่ช้า ทั้งคนดีและคนชั่ว เมื่อถูกเรียกชื่อแล้วจะขัดขืนไม่ได้ ผม
 ถามว่า ส่วนผู้หญิงที่มีรตทิพย์มารับเหาะลอยไปนั้นเขาไปไหน เขาตอบว่า "ไปสวรรค์"
 เพราะคุณแม่คนนั้น เป็นคนมีบุญมาก ครึ่งเป็นมนุษย์ได้สร้างกองบุญมาก เป็นต้นว่า
 ทอดกฐิน ให้ทาน ทำผ้าป่า รักษาศีล และเจริญเมตตาภาวนามีได้ขาด เพราะฉะนั้น
 บุญจึงช่วยให้ไปเกิดในโลกสวรรค์ ผมถามเขาว่า อาตมาไม่เห็นเรียกชื่อ จะให้อาตมา
 ไปไหน เขาตอบว่า ท่านยังไม่มีชื่อในบัญชี เขายังไม่ส่งมา ถ้าท่านต้องการไปสวรรค์
 ก็ขอนิมนต์ลงไปที่สระน้ำที่คุณแม่ลงไปแล้วนั้น รตทิพย์จะมารับท่านไปอีกในไม่ช้า
 ถ้าท่านอยากไปเกิดในมนุษย์ ก็ขอนิมนต์กลับไปทางเดิมที่ท่านมานั้นพร้อมทั้งชันหมี
 จะได้เกิดเป็นมนุษย์ตั้งใจหมาย ผมตอบเขาว่า อาตมายังไม่ไปสวรรค์ มนุษย์ก็ยังไม่
 ไป เพราะอาตมากระหายน้ำมาก จะไปหาน้ำฉันให้สบายก่อน จะไปที่ไหนก็จะไป
 ที่หลัง เขาพูดว่า แล้วแต่ท่านจะสะดวก แล้วก็อ้าตาลงจากศาลาไปทางเดิม โดยบ่า
 ข้างหนึ่งสะพานบาตร และบ่าข้างหนึ่งแบกกลด เดินไปเรื่อย ๆ เพื่อจะหาน้ำฉัน พอ
 ไปถึงหมู่บ้านที่ผมเกิดทุกวันนี้ คือ บ้านน้ำก่า ก็พบผู้หญิงคนหนึ่งกำลังเดินออกไป
 ตักน้ำที่บ่อกลางทุ่งนา ผมจึงขอบิณฑบาตน้ำฉันกับผู้หญิงคนนั้น เขาบอกกับผมว่า
 นิมนต์ท่านไปนั่งรอคอยอยู่ที่บ้านหลังนั้นชั่วคราวก่อน ดิฉันจะตักน้ำไปถวายท่านที่
 บ้านหลังนั้นเดี๋ยวนี้เอง แล้วผมก็เดินตรงไปที่บ้านหลังนั้น พอขึ้นไปที่บ้านหลังนั้นแล้ว
 นั่งลงบนหน้าบ้านเขา รู้สึกเหนื่อยมากและมีความโง่งวงเป็นกำลัง จึงเอนหลังพัก

สักนิก เพื่อคอยหญิงคนนั้นหาบน้ำมาถึง เมื่อคิมพอสบายแล้วก็จะเดินทางต่อไป พอ ล้มตัวลงนอน ปรากฏว่าหลับไปจึงบหนึ่ง ตื่นขึ้นมาที่ไหนได้เกิดใหม่เสียแล้ว ขณะตก ลอดคอออกมาเห็นว่าตนเกิดใหม่ และมีความรู้สึกปวดร้าวไปหมด แต่ยังมีสัญญาในอดีต ว่าตนเองเป็นพระติดอยู่อย่างไม่ลืมเลือน แม้เป็นเด็กแดง ๆ ก็มีความรู้สึกว่าตนยัง ครอบงำและสะพាយบาตรแบกกลดอยู่อย่างเดิม และยังสามรถระลึกย้อนหลังไปได้ จนกระทั่งบ้านเกิดในภพก่อน สถานที่อยู่ พ่อแม่ และญาติทุกคนจำได้หมด พอหัด พุคก็พยายามพูดแบบพระเรียกตัวเองว่า “อาตมา ๆ” โดยความรู้สึกตนเองยังเป็นพระ อยู่ตลอดเวลา ต่อมาพ่อแม่เลยห้ามไม่ให้ผมพูดว่า “อาตมา” ถ้าเปลือพูดทีไร ท่านดู เอาทุกที พูดอย่างนี้เป็นบาปหนัก ตั้งแต่นั้นอย่าพูดต่อไป เกิดความตกใจและเสียใจ มาก ความรู้สึกที่ว่าตนเป็นพระซึ่งอยู่ในความทรงจำ ก็หลุดหายไปหมด

พอโตขึ้นมา เกิดความคิดถึงพ่อแม่ และญาติทางบ้านเก่าซึ่งเคยเป็นที่เกิด พ่อแม่ก็ดูเอา ว่าหาเรื่องราวใส่ตน จึงพูดความจริงให้พ่อแม่ฟังว่า แต่ก่อนผมเคยเกิด อยู่บ้านโน้น พ่อแม่ของผมชื่อโน้น ชาติก่อนผมเคยบวชเป็นพระที่เขยวรวงค์กรรมฐาน มาจำพรรษาที่บ้านสามผง จังหวัดนครพนม และเป็นใช้ป่าตายอยู่ที่บ้านนั้น จากนั้น จึงมาเกิดที่นี่ นีมิใช่พ่อแม่ดั้งเดิมของผม พ่อแม่ดั้งเดิมของผมอยู่บ้านโคกเสาะ จังหวัด อุบลราชธานีโน้น ผมคิดถึงพ่อแม่และญาติพี่น้องทางโน้น ผมจึงบ่น และอยากกลับไป เยี่ยมพ่อให้สบายใจบ้าง พ่อแม่ใหม่ได้ฟังเด็กพูดเป็นเรื่องราวจริง ๆ แล้ว ก็พากัน เกิดความสังเวชใจ และร้องให้ไปตาม ๆ กัน

ต่อจากนั้นผู้เขียนก็ถามเณรองค์นั้นว่า บ้านสามผงซึ่งเป็นที่ตายของเณรใน ชาติก่อนนั้น เคยไปเยี่ยมหรือยัง ยังไม่เคยเณรตอบ ส่วนอาจารย์ทองซึ่งเคยเป็น อาจารย์เดิมของเณรเคยไปหาท่านหรือยัง เณรตอบว่า ยังไม่เคยไป แต่ผมจำท่านได้ แน่นนอน พอที่อาจารย์ทองมาในงานเผาศพอาจารย์มั่น ที่วัดป่าสุทธาวาส จังหวัดสกล นคร ก็พาเณรไปหาท่าน แต่ก่อนจะพาไป ก็พาไปหาอาจารย์อื่นก่อน เพื่อทดสอบ ความจำเณร พาไปคุยถึง ๓ องค์ ก็ว่าไม่ใช่ทั้งนั้น จนพาไปคุยอาจารย์ทองจริง ๆ พอเณรเห็นท่านแล้ว เณรก็พูดว่า นี่แหละอาจารย์ของผมแน่ ผมจำไม่ผิด จึงเข้าไป

กราบที่เท้าท่าน พร้อมทั้งหลังน้ำตาออกก้วยความตื่นตัวใจ ทำให้คนในบริเวณใกล้
ซึ่งนั่งฟังธรรมท่านอยู่เกิดความสังเวชใจ ญาติโยมผู้หญิงบางคนถึงน้ำตาไหล เมื่อเหล่า
ความจริงในชาติก่อนให้ฟัง โดยมีอาจารย์ทองเป็นพยาน

จากนั้นอาจารย์ทองท่านก็เล่าว่า เคยไปจำพรรษาอยู่ที่บ้านสามผง และมี
พระตายถึง ๓ องค์ พระบัวตายเป็นองค์สุดท้าย ตายด้วยโรคไข้ป่า ในปีที่เราตายนั้น
เราบวชได้ ๓ พรรษาพอดี เมื่อเรายังมีชีวิตอยู่ เรามีคาถาขับไล่ผีแก่ ผีกลัวมาก
มีความเพียรในการเจริญวิปัสสนามาก ผมไม่ทราบว่า เราตายแล้วกลับมาเกิดที่บ้าน
น้ำก่า และยังไม่เคยพบเธอเลย รูปร่างหน้าตาจะเหมือนชาติก่อนหรือไม่ เธอไปแล้ว
ได้ ๑๖ ปีเอง อายุเธอในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ เธอบอกกับผู้เขียนว่าได้ ๑๕ ปีพอดี

ขอเตือนเพื่อนร่วมเกิด — แก่ — เจ็บ — ตาย ด้วยพุทธภาษิตว่า

ปมาโท มจฺจุโน ปทํ = ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย
คพฺภเมเก อปฺปชฺชนฺติ นิริยํ ปาปกมฺมิโน
สกุทํ สุกฺติโน ยนฺติ ปรีนิพฺพนฺติ อนาสวา.

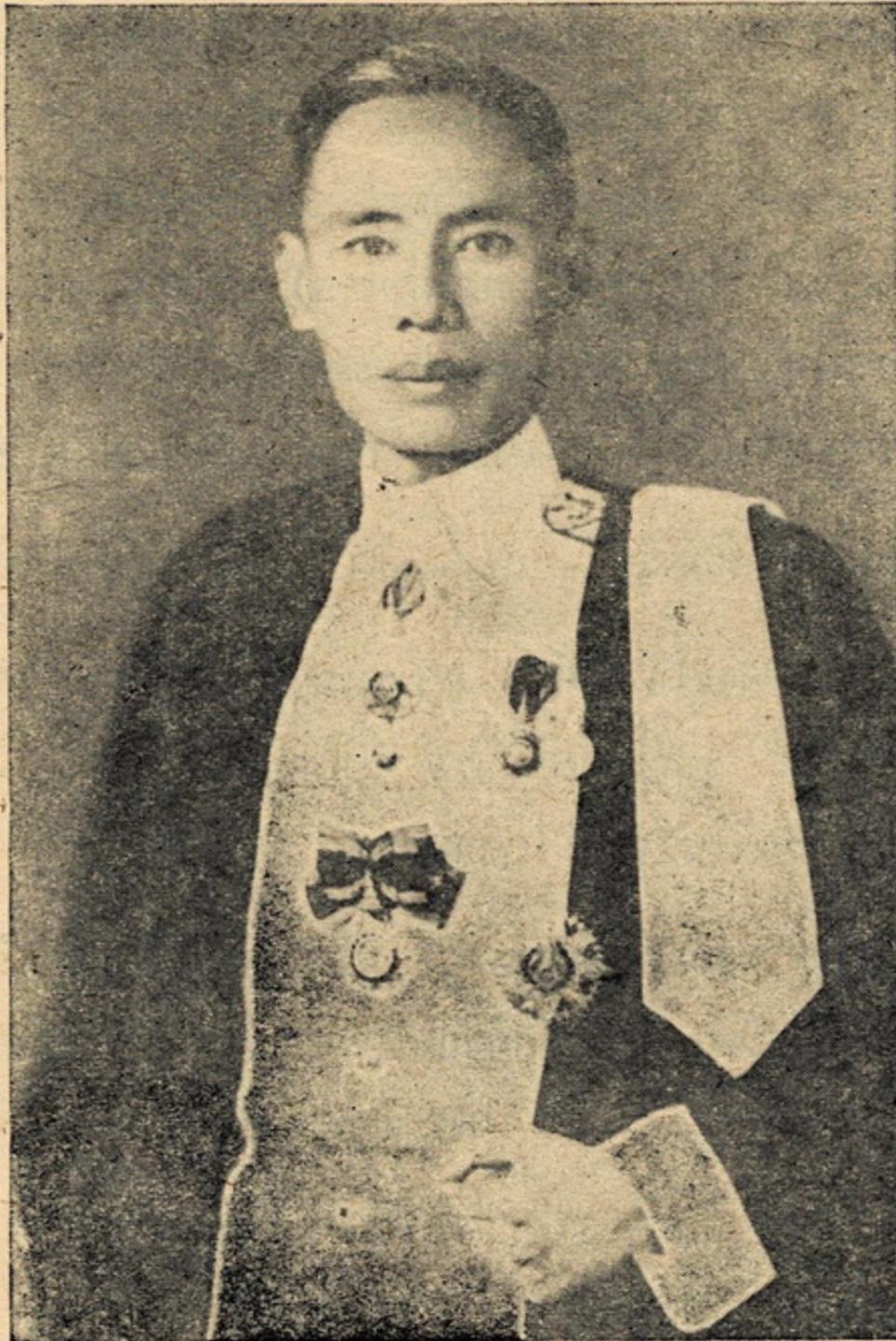
บางจำพวกย่อมเกิดในครรภ์ ผู้มีกรรมเป็นบาปย่อมไปนรก
ผู้มีกรรมเป็นเหตุแห่งสุคติย่อมไปสวรรค์ ผู้ไม่มีอัสวะย่อม
พระนิพพานแล ฯ

โย มาตรํ ปีตรํ วา มจฺจุใจ ฐมฺเมน โปสฺติ
อิธฺว นํ ปสฺสนฺติ เปจฺจ สกุเค ปโมทฺติ.

ผู้ใด ย่อมเลี้ยงมารดาโดยชอบธรรม บัณฑิตย่อมสรรเสริญ
ผู้นั้นในโลกนี้ เมื่อเขาละไปแล้ว ย่อมบันเทิงในสวรรค์ ฯ

องคฺติมาต

□ โดย สุนัน พูลพัฒน์ ส.ส. กาศสินธุ์
รองประธานสภาผู้แทนคนท่ ๑

สุนัน พูลพัฒน์ ส.ส. กาศสินธุ์

อหิงสกะกุมารเป็นลูกของปุโรหิตซึ่งเป็นโอรสของพระเจ้าปเสนทิโกศล เวลา
จะคลอดมีเหตุอัศจรรย์เกิดขึ้นอาวรุในท้องพระคลังกระทบกันตั้งสนั่น มีประกาย
แปลบแปลบ บิคาของอหิงสกะ จึงได้ควงชะตาลูกชาย ก็ปรากฏว่าเกิดในฤกษ์
ดาวโจร ปุโรหิตจึงได้กราบทูลพระเจ้าแผ่นดินว่า บุตรของข้าพระพุทธเจ้าคนนี้ ถ้า

เลี้ยงไว้จะเป็นโจรร้ายกาจ ทำให้บ้านเมืองเดือดร้อนระส่ำระสายขอให้ประหารชีวิต
 เสียอย่าเลี้ยงไว้จะเป็นภัยแก่ประชาชน พระเจ้าปเสนทิโกศล ทรงพระกรุณาเล็กน้อย
 ที่เพิ่งคลอดใหม่ จึงรับสั่งว่าอย่าประหารเลย เราจะตั้งชื่อให้ว่า อหิงสกะแปลว่าผู้
 ไม่เบียดเบียน และคอยระวังควบคุมให้ตีคงจะไม่เป็นไร ปุโรหิตอำมาตย์ก็คอยดูแล
 เอาใจใส่ความประพฤติในลูกของตนเป็นอย่างดี จนอหิงสกะรุ่มร้อนนุ่มปรากฎว่าเป็น
 คนดีเฉลียวฉลาดมาก อยู่ในสำนักอาจารย์มีชื่อเสียง อหิงสกะเรียนได้เชี่ยวชาญ
 จนจบสิ้นทั้งไตรเพททางศาสตร์ต่างๆ มีความสามารถเป็นยอดเยี่ยมจนเกินหน้าศิษย์
 ทั้งหมด ทำให้อาจารย์เกรงว่าอหิงสกะจะชิงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญไปเสีย ตนก็จะเสื่อม
 จากความนิยมและขาดลาภสักการะทำให้เกิดความริษยารุนแรง ซึ่งเป็นธรรมดาของคน
 บางคนที่ไม่ชอบเห็นใครดีเท่าตัว ตัวต้องการความเด่นแต่เพียงผู้เดียว แม้ในปัจจุบัน
 นี้ยังมีอาจารย์เช่นนั้น ที่ไม่ยอมถ่ายความรู้บางอย่างให้แก่ศิษย์จนหมดภูมิ เพราะ
 เกรงว่าศิษย์คิดจะล้างครูหรือไม่เคารพครู และศิษย์ชนิดนี้ก็มีอยู่ด้วยเช่นกัน อาจารย์
 จึงออกอุบายบอกอหิงสกะว่า หากท่านปรารถนาวิชามนต์จะต้องฆ่าคนให้ครบพันคน
 จึงจะสำเร็จได้ อาจารย์สั่งเช่นนั้น เพราะต้องการให้อหิงสกะถูกฆ่าตาย หรือมิฉะนั้น
 ก็ถูกกฎหมายบ้านเมืองลงโทษ อหิงสกะพาชื่อ หลงเชื่อถืออาจารย์จึงไปแอบซุ่ม
 อยู่ตามป่าใกล้ทางสัญจรไปมา ที่คนเดินผ่านคอยดักฆ่าคน และเพื่อกันความหลงลืม
 จึงได้ตัดนิ้วมือน้อยเป็นพวงคล้องคอไว้ จึงได้ชื่อว่า องคุลิมาล ที่องคุลิมาลเปลี่ยน
 จากเป็นคนสุภาพเรียบร้อย เยี่ยมผู้มีการศึกษาสูงมากกลายเป็นโจรใจเหี้ยม ก็เพราะ
 อายุอยู่ในวัยคนองขาดความรอบคอบ และมีอาจารย์ซึ่งมีนิสัยเป็นคนพาลซ่อนอยู่ใน
 สวนลึกของใจ ถ้าไม่มีเหตุมากระทบก็ยังเป็นคนดีอยู่ได้ แต่พอได้อหิงสกะมาเป็น
 ศิษย์ ความสามารถอย่างยอดเยี่ยมของอหิงสกะ ก็เป็นเหตุกระตุ้นเตือนความริษยา
 ที่หลบซ่อนอยู่ในชั้นธสันดานให้ออกมาคิดทุจริต เพราะขาดจากการควบคุมใจ กิเลส

เหล่านี้มีอยู่ด้วยกันทุกคน ยกเว้นพระอริยะ ถ้ามีธรรมะคอยควบคุมคุ้มครอง กิเลส
 ๕๕ ก็ไม่ออกมารบกวนให้เจ้าของต้องเสียความเป็นธรรม ส่วนอหิงสกะถึงแม้จะเป็น
 ผู้รอบรู้ในวิชาต่าง ๆ ในสมัยนั้นก็เป็วิชาที่พระพุทธเจ้ารับสั่งว่า ยังเป็นเค็ยร์จฉาน
 ๕๖ วิชาเพราะยังไม่ได้เรียนหรือปฏิบัติในทางพุทธศาสนา นี้ก็เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า
 ๕๗ วิชาอื่น ๆ นั้นจะรู้มากเพียงใดก็ยังไม่คุ้มตัวให้รอดพ้นจากการทำผิด นอกจากวิชาใน
 ๕๘ พระพุทธศาสนาเท่านั้น ที่สามารถควบคุมใจไม่ให้ทำความผิดเพราะการกระทำทั้ง
 ๕๙ หมคออกมาจากจิตใจเป็นที่ตั้ง อหิงสกะยังไม่รู้จักวิชาในพุทธศาสนา จึงได้หลงเชื่อ
 ๖๐ อาจารย์ มุ่งหมายแต่จะให้สำเร็จวิชฌมุนต์เพื่อจะได้เป็นผู้ยอดเยี่ยมกว่าคนทั้งปวง
 ๖๑ แต่การฆ่าคนของอหิงสกะ ฆ่าเพราะอยากจะได้เป็นผู้สำเร็จมุนต์ยอดเยี่ยมเท่านั้น
 ๖๒ ไม่ได้มีเจตนาฆ่าเพราะความอาฆาตพยาบาทโกรธเคือง หรือฆ่าเพื่อเอาทรัพย์สินเงิน
 ๖๓ ทอง หรือเพื่อก่อกวนประเทศชาติ การฆ่าเช่นนี้ ตามหลักอภิธรรมก็ยังมีโทษน้อย
 ๖๔ กว่ากาการฆ่าด้วยความพยาบาทมาคร้าย และการฆ่าคนอื่นต้ง ๕๕๕ คน มีบาปมากก็จริง
 ๖๕ แต่ไม่มากที่สุดจนถึงกับกัณมรรคผลนิพพาน ยังไม่จัดเป็นอนันตริยกรรม กรรมที่
 ๖๖ หนักที่สุดมี ๕ อย่าง

๑. ฆ่ามารดา
๒. ฆ่าบิดา
๓. ฆ่าพระอรหันต์
๔. ทำร้ายพระพุทธเจ้า ให้ห้อพระโลหิต
๕. ทำสังฆเภท

กรรม ๕ อย่าง เป็นอนันตริยกรรม กรรมที่ปีติมรรคผล ส่วนกรรมอื่น ๆ
 ๖๗ นอกจากนั้น ก็ไม่สามารถที่จะกัณมรรคกัณผลได้ องคฤมาลฆ่าคนอื่นมาต้งมากมาย
 ๖๘ พระพุทธเจ้าก็ไม่ทรงห้าม แต่เมื่อมาถึงตอนที่ฆ่ามารดาจึงเสด็จออกมาขัดขวาง
 ๖๙ เพราะถ้าปล่อยให้ฆ่ามารดาแล้ว องคฤมาลก็ไม่มีทางสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ เพราะ
 ๗๐ เข้าในหลักอนันตริยกรรม พอองคฤมาลเห็นพระพุทธเจ้าทรงดำเนินมา ก็ฉวยอาวุธ

ว่างโล่งตามฆ่า แต่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปาฏิหาริย์โดยทำให้องค์ลีมาลว่างตามไม่ทัน
 ทงที่พระองค์ก็ทรงพระดำเนินไปอย่างเข้มช้า นี่ก็เป็นขั้นแรกที่ทำให้องค์ลีมาลสะดุด
 ใจรู้สึกเห็นเป็นอัศจรรย์ เกิดความครั่นคร้ามที่ได้พบผู้เหนือกว่าตน นึกอยู่ในใจว่า
 เราก็คงเป็นผู้จืดว่าว่างเร็วเปี่ยมยอดเยี่ยม แม้ม้าพันธุ์ดีเราก็อ้างว่างทัน แต่สมณะองค์
 ท่านเดินเรื่อย ๆ อย่างธรรมดาเป็นปกติไม่รีบร้อน เราก็อ้างตามไม่ทัน มีความหลากหลาย
 จึงร้องตะโกนออกไปว่า หยุดก่อนสมณะ แต่พระพุทธเจ้ากลับทรงตอบว่า เรา
 หยุดแล้ว เธอจงหยุดเถิด องค์ลีมาลจึงคิดว่า สมณะนี้ไม่เคยโกหก จึงถามว่า ที่
 ท่านหยุดแล้วทงที่ท่านกำลังเดินอยู่หมายความว่าอะไร พระศาสดารับสั่งว่า คุณ
 อหิงสกะ เราหยุดฆ่า ท่านยังไม่หยุดฆ่า พอได้ยินเสียงรับสั่งเรียกชื่อเดิมว่าอหิงสกะ
 ก็สะดุ้งใจ เกิดแสงสว่างแปลบปลาบขึ้นในจิตใจ พระศาสดาทรงชี้ถูกจุดสำคัญในใจ
 คล้ายกับจุดผักแคในเวลาพระราชทานเพลิงศพ ทำให้เกิดปัญญาแล่นตลอดในดวง
 จิต ทำให้องค์ลีมาลได้สติที่หลงลืมไปมิได้นำมาใช้ระหว่างเป็นโจร เพราะต้องตก
 ระกำลำบากนอนกลางดิน อคมมือกินมือ ต้องซุ่มซ่อนอยู่ในป่าคนเดียว ยิ่งได้ฆ่า
 คนมากเข้าก็ยิ่งทำให้จิตใจทวีความเหี้ยมโหด กร้าวกระต้างบีบบังความดีงาม ที่บิดา
 มารดาได้เคยอบรมไว้จนสิ้น ตามธรรมชาติความดีความชั่วที่บุคคลได้กระทำลงไป
 แล้วมิให้สูญหายไปไหน จิตมีหน้าที่เก็บเรื่องราวต่าง ๆ ไว้ แต่ได้ถูกอารมณ์ภายนอก
 อื่น ๆ ที่เลวร้ายปกปิดครอบงำไว้ จึงทำให้หลงลืมไปได้ องค์ลีมาลไม่ใช่ผู้ร้ายโดย
 สันดานหรือโดยสายเลือด แต่เป็นเพราะถูกชักจูง โดยเอาวิชาเป็นเครื่องล่อทำให้
 เขวไปชั่วคราว เมื่อได้ถูกพระศาสดาซึ่งเป็นปรัชาญาณเองของโลก รับสั่งถูกจุด
 ในใจก็เกิดความคิด นึกถึงชื่อเดิมขึ้นมาว่าจริงแล้วอหิงสกะ แปลว่า ผู้ไม่เบียดเบียน
 แต่เรายังเบียดเบียนอยู่ การกระทำของเราไม่ตรงกับชื่อจริง พระมุนีตรัสซ้ำมาอีกว่า
 คุณอหิงสกะ เราวางอาชญาในสัตว์ทั้งปวง เราจึงชื่อว่าหยุดแล้ว ส่วนท่านสิ
 ยังไม่สำรวมกับสัตว์ทั้งหลาย จึงได้ชื่อว่ายังไม่หยุด องค์ลีมาลถูกเรียกชื่อเดิมเป็น
 ครั้งที่สองก็สะดุ้งเพราะไม่มีใครเรียกชื่อนี้มานานแล้ว คิดว่าจริงซี้ ชื่อเก่าของเรา

หายไป เพราะว่าประพจน์ไม่ตรงกับชื่อ จึงได้รับชื่อใหม่ สมณะนั้นสอนให้เราสำรวม
 ในสิ่งทั้งปวง การสำรวมเป็นการดี ต่อไปเราจะเป็นผู้สำรวมในอาหารและสำรวม
 ในทุกสิ่งทุกอย่าง ให้สมกับชื่อจริงคือ อหิงสกะ สมณะนี้มีคุณพิเศษสมควรเป็น
 ครูของเราได้ เพราะสอนให้เราไม่เบียดเบียน พระองค์ไม่ต้องใช้ศาสตราวุธหรือใช้
 อำนาจไคมาทรมานเรา แต่ทรงใช้พระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่เป็นเครื่องทำลาย
 ความแข็งกระด้างให้อ่อนลงอย่างน่าอัศจรรย์ อองคุลิมาลออกมาเป็นโจรเป็นเวลาตั้ง
 หลายปี ในใจมีแต่ความรู้สึกหวาดกลัวว่าเขาจะมาจับตัวไปลงโทษ และจะต้อง
 คอยหาช่องที่จะฆ่าคนได้ให้ครบหนึ่งพันตามอาจารย์สั่ง มีแต่ความว่าเหว่ วังเวง ขาด
 ความอบอุ่นเยี่ยงคนทั้งหลาย ที่ต้องมาอ้างว้างอยู่คนเดียวในป่าเปลี่ยว ไม่เคยมีใคร
 มาแสดงความเมตตากรุณา และหวังดีต่อตนเลย เคยพบแต่คนที่คุกคามจะจับแต่ตัว
 และบ้างก็วิ่งหนีจนตัวสั่น พอมาพบพระศาสดาที่ทรงเปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณา
 โดยไม่มีใครเสมอเหมือน เปล่งแสงแห่งความกรุณาเข้าไปจับในดวงจิตทำให้ซาบซึ้ง
 อบอุ่นเหลือที่จะพรรณานอก อองคุลิมาลซึ่งมีพินดีมาแต่เดิมหรือจะทนความต้อคั่งอยู่ได้
 บัจจุบันนี้ก็มิหนายตำรวจบางคนที่มีความสามารถเกลี้ยกล่อมผู้ร้ายใจทมิฬให้กลับใจเป็น
 คนดีได้หลายคน ทั้งที่เป็นเพียงนายตำรวจปฤชณยังทำได้ แล้วเหตุใดพระพุทธเจ้า
 จะทรงปราบอองคุลิมาลให้ละพยศด้วยพระวาจา ซึ่งล้วนแต่เป็นข้อสะกิดใจ และ
 พระสุรเสียงที่อ่อนโยนนิ่มนวล เจือไปด้วยความเมตตากรุณาไม่ได้ ทุกคนย่อม
 ชอบความอ่อนหวานนิ่มนวล แม้เสียงนั้นจะไม่ใช่เสียงรับสั่งของพระพุทธเจ้า ก็ยัง
 ทำให้ใจอ่อนไถ่ เป็นเพียงชั้นแรกที่อองคุลิมาลละชั่วอย่างเดียวก่อน ยังไม่ได้ลงมือ
 ประพจน์ดี และยังไม่ได้ทำให้จิตบริสุทธิ์ จึงได้กล่าวว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
 พระองค์เป็นสมณะที่ชาวโลกและชาวเทวโลกบูชา แสดงคุณอันใหญ่ อุตสาหะเสด็จ
 มาถึงป่าเพื่อโปรดข้าพระองค์ โดยกาลอันนานหนอ ข้าพระองค์ได้สดับพระคาถา
 อันล้วนแล้วไปด้วยเหตุและผลของพระองค์ จะละเลิกบาปตั้งพันเสียตั้งแต่วันนี้เป็น

ทันไป พลาทังเครื่องประหารต่าง ๆ ลงในหนองน้ำ ทรุดกายลงกลาบบังคมยุคลบาท
 พระศาสดา ทูลขอบรรพชา พระศาสดาตรัสว่าเธอจงเป็นภิกษุเถิด ความเป็นภิกษุ
 ก็มีแต่องคฺุณมาลในวันนั้น และได้ตามเสด็จพระศาสดาไปสู่อารามนครสาวัตถี ใน
 ขณะนั้นความรู้ สึกขององคฺุณมาลซาบซาบปีติเหลือที่จะพรรณาได้ความสตุ้งหวาดกลัว
 และความว่าเหว้หมดที่พึ่งก็หมดไป มีความอบอุ่น ปลอดภัยไปรุ่งใจเกิดขึ้นมาแทนที่
 ความรู้สึกเช่นนี้ไม่เคยได้พบปะมาก่อนเลย จนกระทั่งได้อยู่ในสำนักพระศาสดาเมื่อ
 ได้บวชแล้วก็เจริญวิปัสณากรรมฐาน แต่อกุศลกรรมที่ได้ทำไปแล้วทำให้ความรู้สึกผิด
 ชอบตามมารบกวณจิต ทำให้องคฺุณมาลนึกเห็นแต่ภาพที่ได้ฆ่าคนมาแล้วต่าง ๆ กัน
 และแว่วเสียงร้องครวญครางขอชีวิตไม่หยุดหย่อน จนไม่เป็นอันจะเจริญกรรมฐาน
 ได้ เพราะมีสิ่งเหล่านี้มารบกวณจิตใจจนหาความสงบมิได้ ท่านจึงกราบทูลพระ-
 ศาสดา พระศาสดารับสั่งว่า ทุกอย่างที่ได้ทำไปแล้วเป็น อัปโพนหาริก แปลว่า มี
 เหมือนไม่มี อย่าไปนึกถึงอดีตที่ล่วงลับไปแล้ว และอนาคตที่ยังมาไม่ถึงเป็นอารมณ์
 ให้พิจารณาอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน เพราะการนึกถึงอดีตย่อมนจะไม่พบความจริง
 ที่เป็นประจักษ์ขสัทธิ และอดีตอนาคตยังเป็นปัจจัยให้เกิดนิวรรณทั้ง ๕ มารบกวณ
 ความสงบอีกด้วย เพราะองคฺุณมาลได้เคยสร้างบารมีมาแต่ชาติก่อน ๆ มาก จึงฟัง
 กระแสรับสั่งของพระศาสดาเข้าใจง่ายและทำได้ถูกต้อง จึงรู้สึกอยู่แต่เฉพาะอารมณ์
 ที่เป็นวิปัสณา เช่นเวลาเห็นกัรู อยู่กับธรรมชาติที่เห็น เวลาได้ยินกัรู อยู่กับธรรมชาติ
 ที่ได้ยิน หรือรู้กลิ่น รู้รส รู้สึกในอาการสัมผัส อันถูกต้องและใจคิดเวลานั่ง
 นอน ยืน เดิน กัรู อยู่เฉพาะรูปนั้น ๆ หรือในอาการนั้นของรูปที่กำลังปรากฏอยู่เป็น
 ปัจจุบัน นิวรรณก็เกิดไม่ได้ ทำจิตให้เป็นสมาธิจิตที่สงบก็เป็นบาทให้ปัญญาเกิดขึ้น
 รู้แจ้งเห็นจริงว่า รูปกับนามนี้เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา มิใช่สัตว์บุคคลตัวตนเรา
 เขา เรียกว่าได้วิปัสณาแล้ว จิตว่าได้อยู่ในข้อประพตติติ และได้บำเพ็ญเพียรต่อไป
 จนกระทั่งแจ้งอริยสัจธรรม ๔ จึงได้สำเร็จเป็นอริยบุคคลตั้งแต่โสดา สะกะทาภา

อนาคา และพระอรหันต์ที่หลังได้ทำจิตให้บริสุทธิ์ขาวรอบ ตามหลักฐานในองคฺลิมาล
 สูตร และในที่อื่น ๆ ก็รวบรวมใจความว่าองคฺลิมาลไปบวชแล้วทำวิปัสสนาก่อน
 แล้ว จึงสำเร็จอรหันต์ที่หลัง อาจจะเป็นเวลานานก็ได้ เพราะไม่มีหลักฐานว่าทำ
 นานเท่าไร แต่ที่แน่นอนก็คือ ไม่ได้สำเร็จเวลาฟังเทศน์เพียงนัดเดียว เช่นพระอริยะ
 องค์อื่น พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ลึกซึ้งและสูงส่งยากที่จะเข้าใจได้ง่าย ก่อนอื่น
 ต้องเชื่อเรื่องกรรมเก่าในอดีตชาติ ทั้งกุศลและอกุศลว่าได้ติดตามมาทุกคน จึงจะ
 ช่วยให้เข้าใจในศาสนาพุทธได้ง่าย ถ้าไม่เชื่อว่าการกระทำในชาติก่อนมีผลติดตาม
 มาได้ ก็จะไม่มีความเข้าใจศาสนาพุทธได้เลย เพราะศาสนาพุทธไม่ได้สอนแต่เฉพาะ
 ชาตินี้ชาติเดียว แต่ได้สอนเกี่ยวโยงมาแต่ชาติก่อน และชาติต่อไปอีกด้วยบุคคล
 ย่อมสร้างกรรมกันมาทุกคนทั้งทางดีและทางชั่วผลของกรรม คือ วิบากที่ได้รับจึง
 ไม่เหมือนกัน และไม่เท่ากัน องคฺลิมาลมีทั้งฝ่ายดีและฝ่ายชั่วทั้งสองอย่าง ครั้งแรก
 กุศลให้ผลได้มาเกิดเป็นลูกของปุโรหิต ต่อมากุศลส่งผลทำให้เกิดความประมาท
 ต้องประพฤติตัวเป็นโจร จวนเจียนจะต้องฆ่ามารดา ที่อุตสาหมาติดตามบุตรด้วยความ
 รัก ถ้าพบคงต้องฆ่า เพราะจากกันมานานจำไม่ได้ แต่วิบากฝ่ายดีมีมากกว่า จึง
 เข้าไปอยู่ในค้ำยพระญาณของพระพุทธเจ้า ทำให้ต้องรีบเสด็จมาช่วยป้องกันมิให้
 ฆ่ามารดา นี่เป็นเครื่องยืนยันว่า การฆ่าคนอื่นมากมายก็ไม่หนักหนาเท่าฆ่ามารดา
 การฆ่าคนอื่น พระศาสดาไม่ทรงเอาเป็นธุระ แต่พอถึงจะฆ่ามารดาเพียงคนเดียวก็
 จะไม่ได้มรรคผล จึงต้องเสด็จมาโปรดเพราะคุณของบิดามารดาที่มีต่อบุตรมากมาย
 เหลือที่จะพรรณนา จะมีโทษมากจนกระทั่งสามารถกันมรรคผลได้ องคฺลิมาลเป็น
 พระอรหันต์ได้ก็เพราะ

๑. ไม่เคยทำอนันตริยกรรมเลย
๒. ได้เคยสร้างสมบารมีไว้มากในชาติก่อน ๆ
๓. พระศาสดา ซึ่งเปี่ยมไปด้วย พระปัญญาคุณ บริสุทธิคุณ กรุณาคุณ
 ซึ่งไม่มีใครเทียบเท่าเป็นผู้อบรมและทรมาณ

ส่วนโทษทางบ้านเมือง พระเจ้าปเสนทิโกศล ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่อยู่เหนือ
 กฎหมายก็ทรงอภัยโทษให้ ส่วนผลของอกุศลที่องค์กุศลได้ฆ่าคนไว้มาก ก็ส่งผล
 ให้บ้างเพียงเล็กน้อยเช่นเวลาไปบิณฑบาตร คนที่ฉลาดก็พากันวิ่งหนี คนที่กล้าก็ใช้
 ก้อนอิฐ ก้อนหินขว้างปา ทำให้ไม่ได้อาหารพอนั้น ซึ่งก็เป็นสิ่งเล็กน้อยสำหรับ
 ผู้ชายที่ฆ่าคนจะพึงได้รับ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะความเป็นอรหันต์เป็นกุศลที่ยอดเยี่ยม
 สูงสุดในพระพุทธศาสนาถึงกับสามารถทำลายภพชาติซึ่งจะต้องเวียนว่ายตายเกิดต่อไป
 ให้หยุดลงเป็นชาติสุดท้ายได้ อกุศลซึ่งจะตามส่งผลอีกต่อไปก็กลายเป็นอโหสิกรรม
 เพราะท่านไม่เกิดอีก ถ้ายังเป็นปุถุชนจะมีภพชาติอีกต่อไป ก็เป็นของแน่นอน
 เหลือเกินที่ผลแห่งการกระทำนั้น จะต้องส่งผลให้อย่างเต็มที่ ทั้งในชาติปัจจุบันนี้และ
 ชาติต่อไป เรื่องนี้ถ้าเข้าใจแต่เพียงผิวเผิน ๆ ก็คล้ายกับองค์กุศล ทำบุญแล้วล้างบาป
 ได้ ทางพุทธศาสนาไม่มีการทำบุญล้างบาป บาปกับบุญอยู่กันคนละส่วน จะลบล้าง
 กันไม่ได้ ต่างคอยชิงกันส่งผลอยู่เสมอ ถ้ายังไม่มีโอกาสก็ต้องคอยติดตามต่อไป
 ตามทันเมื่อใดก็ให้ผลเมื่อนั้น เรื่องของกรรมนรกซึ่งซับซ้อนมาก ข้าพเจ้าไม่อาจนำ
 มาพูดได้ทั้งหมด เพราะหนังสือเรื่องนี้ มีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านทั่วไป ๆ เข้าใจได้ง่าย
 ส่วนท่านผู้รู้ รู้ที่อยู่แล้วจึงไม่จำเป็นที่จะพูดให้ลึกซึ้ง จะทำให้ผู้อ่านบางท่านพลอย
 ยุ่งยากไปด้วยกลายเป็นไม่รู้เรื่องไป ความจริงเรื่ององค์กุศลนั้นถ้าคิดไปตามเรื่องที่ได้
 ยินได้ฟังต่อ ๆ กันมา ดูคล้ายกับจะเป็นไปตามความเข้าใจของคนหมู่มาก ที่ว่ามหาโจร
 ทำไม่ถึงเป็นพระอรหันต์ได้ง่าย หรือทำบุญล้างบาปได้ แท้จริงบาปที่องค์กุศล
 กระทำ ไม่ได้ถูกล้างให้หมดไป บาปนั้นยังคงอยู่ เป็นแต่ยังให้ผลไม่ทัน ให้ได้
 เพียงเล็กน้อย เช่น ถูกขว้างปา ซึ่งความจริงควรจะให้ผลยิ่งกว่านี้ แต่เป็นเพราะ
 อะไรร เป็นเพราะท่านเข้าสู่นิพพานเสียก่อน ไม่มีภพชาติอีกต่อไป บุญบาปจะให้ผล
 ได้ก็ต้องส่งให้กับผู้มีชีวิต ๕ ผู้ใดได้ทำลายกิเลสที่อาศัยชีวิตอยู่โดยสิ้นเชิง ชีวิตของผู้
 นั้นไม่มีปัจจัยให้เกิดอีก บุญบาปนั้นก็กลายเป็นอโหสิกรรมเช่นเดียวกับองค์กุศล

องคฺลิมาลบารมีแก่กล้ามาก ตามหลักเกณฑ์ของกรรม จะต้องเกิดชาติ
 น้อกชาติเดียวแน่นอน ฉะนั้นเรื่องราวของท่านจึงเข้าไปอยู่ในค่างพระญาณของ
 พระพุทธเจ้า การเป็นอริยะต้องมีบารมีมากจึงจะสำเร็จได้ ถ้าไม่มีบารมีไว้ก่อน ถึงจะ
 ไม่เป็นโจรไม่เป็นผู้ร้ายฆ่าคน ก็ไม่อาจสำเร็จได้ เช่นคนโง่ถึงจะเป็นคนดีอย่างไรก็
 ไม่อาจเล่าเรียนสำเร็จจนถึงรับปริญญาได้ ส่วนคนฉลาดที่เรียนเก่ง ถึงจะเกะกะเสเพล
 ไปบ้างเป็นครั้งคราว แต่พอรู้ สึกตัวประพฤติตัวเสียใหม่ยังเรียนจบได้ปริญญาเป็นคน
 ใหญ่คนโตได้ การได้เป็นพระอริยะสำคัญที่บารมีกับไม่ทำอนันตริยกรรมก็ใช้ได้ คน
 ไม่เคยสร้างบารมีไว้ก่อนแม้เป็นคนดีไม่เป็นโจร ก็เป็นอริยะไม่ได้ พระเจ้าพิมพิสาร
 กับพระเจ้าอาชาตศัทรุ ตามในประวัติ พระเจ้าอาชาตศัทรุสร้างบุญมากกว่าพระเจ้า
 พิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระเจ้าแผ่นดินมานาน คงสั่งประหารคนมากกว่า
 พระเจ้าอาชาตศัทรุ แต่พระเจ้าพิมพิสารได้เป็นพระโสดา เพราะไม่ได้ฆ่าพระราชบิดา
 หรือพระราชมารดา พระเจ้าอาชาตศัทรุยังไม่ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ยังไม่เคยสั่ง
 ประหารคนแต่ก็เป็นโสดาไม่ได้ เพราะปลงพระชนม์พระราชบิดา

เกลดกกฎหมายเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก

โดย สืบ นพวัฒน์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ฯ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕-๖ ว่าด้วยครอบครัว และมรดกมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๗๘ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับชีวิตจิตใจของทุก ๆ คนในครอบครัว และเป็นเรื่องสลับซับซ้อนมาก จึงได้สรุปข้อสารสำคัญเป็นบรรณาการแก่ท่านผู้สนใจ ดังต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว และมรดกนั้น แม้จะได้รับใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลา ๓๒ ปีแล้วก็ตาม ประชาชนที่เข้าใจว่า การสมรสที่จะเป็นสามีภริยากันจะต้องจดทะเบียนสมรส จึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย และจะจดทะเบียนได้เพียงคนเดียวก็ แต่ชายหญิงที่ยังมิได้จดทะเบียนสมรสให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือฝ่ายหญิงยอมเป็นภริยาชาย ที่ชายนั้นมีคู่สมรสสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว ปราบกฏว่ายังมีปริมาณมากมาย หญิงที่ยินยอมเป็นภริยาชายที่มีคู่สมรสตั้งแล้ว หาถือว่าเป็นภริยาที่ถูกต้องตามกฎหมายไม่ เมื่อฝ่ายหญิงมีฐานะเช่นนั้น ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในโอกาสต่อไป เป็นต้นว่า เกิดบุตรด้วยกัน เมื่อฝ่ายชายไม่รับรองบุตรนั้นถือว่าเป็นบุตรนอกกฎหมาย ทั้งหญิงและบุตรไม่มีสิทธิรับมรดกของชาย และยังมีกรณียุ่งยากแก่ครอบครัวอีกมาก กับทั้งได้มีคดีไปสู่ศาลทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชายหญิง และทายาทหาไม่น้อย

การสมรสจะสมบูรณ์ตามกฎหมายนั้น สำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษากฎหมายมาโดยตรง จึงมีความสนใจน้อยไป รวมทั้งเมื่อหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยา หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม จะแบ่งมรดกกันอย่างไร ใครมีสิทธิจะได้รับมรดกบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องซับซ้อนเกี่ยวโยงกับกฎหมายล้มหย่า มรดกเก่าที่ถูกยกเลิกไปแล้ว หรือบุตรที่ตกอยู่ในฐานะเป็นบุตรนอกกฎหมาย หรือเป็นบุตรบุญธรรมจะมีสิทธิจะได้รับมรดกเพียงใดหรือไม่ จึงควรสนใจไว้บ้าง ดังจะกล่าวโดยสังเขปดังต่อไปนี้

ชายหญิงรักใคร่กัน จะพึงสมรสกันนั้น จะต้องประกอบด้วย

๑. ชายมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ และหญิงมีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว
 ๒. ชายหญิงมิได้เป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป (โดยตรง คือบิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ทวด โดยตรงลงมา คือ ลูก หลาน เหลน ลื้อ) หรือ พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดามารดา

๓. ชายหรือหญิงมิได้เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่นอยู่

๔. ชายหญิงยินยอมเป็นสามีภริยากัน

๕. ชายหรือหญิงไม่วิกลจริต

หญิงมักจะสมรสใหม่ได้เมื่อการสมรสใหม่ได้เมื่อการสมรสครั้งก่อนสิ้นไป แล้วไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบวัน แต่ความข้อนั้นมิให้ใช้บังคับเมื่อ

(ก) มีบุตรระหว่างนั้น

(ข) สมรสกับคู่หย่าเดิม หรือ

(ค) มีคำสั่งของศาลให้สมรสได้ (ม. ๑๔๔๕)

๖. ชายหรือหญิงที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (๒๐ ปี บริบูรณ์) จะสมบุรณ์ ซึ่ง อยู่กับบิดามารดาต้องได้รับความยินยอมของบิดาหรือมารดานั้น ถ้ามีผู้ปกครองต้องได้ ได้รับความยินยอมของผู้ปกครองด้วย (ม. ๑๔๔๗. ๑๔๓๕ และกฎ พ.ร.บ. จดทะเบียน ครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๓ กฎกระทรวงมหาดไทยข้อ ๔ กฎกระทรวงการต่างประเทศข้อ ๔ ประกอบ)

การให้ความยินยอมนั้น จะทำได้ดังนี้ คือ

(๑) ลงลายมือชื่อในทะเบียนขณะจดทะเบียนสมรส

(๔) ทำเป็นหนังสือระบุนามผู้จะสมรส และลงลายมือชื่อผู้ให้ความยินยอม (โดยวิธีการตาม พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๒ วรรค ๑) หรือ

(๓) ถ้ามีเหตุจำเป็น จะให้ความยินยอม โดยแสดงตัววาจา ต่อหน้า พยาน อย่างน้อยสองคนก็ได้ (โดยวิธีการตาม พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๒. วรรค ๒)

๗. การสมรส จะสมบูรณ์ ตาม กฎหมายก็ ต่อ เมื่อ ได้จดทะเบียน สมรส แล้ว
(ม. ๑๔๔๙ พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๐)

เมื่อชายหญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้จะตาย ถ้าชายหญิงนั้นได้แสดงเจตนาจะสมรสกัน และถ้าต่อมาได้จดทะเบียนสมรสแล้วให้ถือว่าการสมรสนั้นมีผลแต่วันแสดงเจตนา (ม. ๑๔๕๒ พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๔)

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๗๘ เป็นต้นมา ชายหญิงสมรสกัน จะต้องจดทะเบียนสมรสจึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย เมื่อจดทะเบียนสมรสแล้ว จะจดทะเบียนสมรสอีกไม่ได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การสมรสครั้งก่อนได้หมดไปแล้วเพราะตาย หรือหย่า หรือศาลเพิกถอน (ม. ๑๔๕๑)

๘. หากการสมรสจะมีขึ้นระหว่างคนไทย หรือระหว่างคนไทยกับคนต่าง ประเทศจะทำการสมรสในเมืองต่างประเทศตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎหมายไทย หรือ กฎหมายแห่งประเทศนั้นก็ได้

การจดทะเบียนดังกล่าวนั้น เจ้าพนักงานทูตหรือกงสุลไทยจะเป็นผู้ทำตาม แบบที่กำหนดไว้ในกฎหมายไทยก็ได้ (ม. ๒๔๕๐)

๙. ผู้รับบุตรบุญธรรม (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี แต่ผู้นั้นต้องมีอายุ แก่กว่าผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรมอย่างน้อยสิบห้าปี ม. ๑๕๘๒) จะสมรสกับบุตรบุญธรรม นั้นไม่ได้ (ม. ๑๔๔๖ พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๓ กฎกระทรวง มหาดไทย ข้อ ๔ กฎกระทรวงการต่างประเทศ ข้อ ๔)

ชายหญิงสมรสกันจะสมบูรณ์ตามกฎหมายต้องประกอบด้วยเหตุ ๕ ประการ ดังกล่าวแล้วนั้น แต่ไม่กระเทือนถึงชายหญิงที่ได้สมรสกันถูกต้องตามกฎหมายเก่า กล่าวคือ อาจมีภริยาได้หลายคน และอยู่ในฐานะเป็นภริยาหลวง หรือภริยาน้อย ซึ่ง มีส่วนแบ่งมรดกแตกต่างกันดังจะกล่าวในเรื่องการแบ่งมรดกต่อไป

หากชายหญิงนั้นมีเหตุผลที่จะต้องขาดจากการสมรส คือขาดจากการเป็น สามีภริยากันนั้นจะมีขึ้นได้ ๒ ประการ คือ

(๑) ความตาย

(๒) การหย่าโดยความยินยอมทั้งสองฝ่าย หรือโดยคำพิพากษาของศาล แต่การหย่าโดยการยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ และมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคน (ม. ๑๔๙๘ พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๘) หนังสือหย่าจะต้องลงลายมือชื่อสามีภริยากันทั้งสองฝ่ายจะลงแต่ฝ่ายเดียวใช้ไม่ได้ ฎีกาที่ ๓๗/๒๕๘๕

เมื่อมีการจดทะเบียนสมรสแล้ว (ม. ๑๔๙๙) และกรณีการหย่าโดยความยินยอมนั้น นายทะเบียนสมรสจะรับจดทะเบียนสมรสให้ต่อเมื่อสามีและภริยาร้องขอตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ ม. ๑๘ ด้วย

การหย่าโดยความยินยอม ของคู่สมรสทั้งสองฝ่ายนี้มีผลนับแต่เวลาจดทะเบียนเป็นต้นไป (ม. ๑๔๑๑ วรรค ๑)

หากการหย่าโดยคำพิพากษานั้นจะมีผลแต่เวลาที่คำพิพากษาดังที่สุด แต่จะอ้างเป็นเหตุเสื่อมสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตไม่ได้ เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการหย่านั้นแล้ว (ม. ๑๕๑๑ วรรค ๒)

เมื่อหย่ากันแล้ว ให้แบ่งทรัพย์สินระหว่างสามีภริยากันดังนี้

ก. ถ้าเป็นการหย่ากันโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้แบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า

ข. ถ้าเป็นการหย่ากันโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้นมีผลย้อนหลังไปตั้งวันฟ้องหย่า (ม. ๑๕๑๒)

นอกจากนี้ ให้จัดการแบ่งสินบริภัณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คืนสินเดิมแก่คู่สมรสทั้งสองฝ่าย

(๒) ถ้าสินเดิมของฝ่ายใดขาดไป ให้เอาสินสมรสใช้สินเดิมเสียก่อน

(๓) ถ้าไม่มีสินสมรส หรือเอาสินสมรสใช้หมดแล้ว สินเดิมยังไม่ครบจำนวนให้หักสินเดิมของฝ่ายที่ยังเหลือมากมาเฉลี่ยให้ฝ่ายที่สินเดิมขาดตามส่วนมากและน้อย (ม. ๑๕๑๓)

ถ้าฝ่ายใดจำหน่ายสินเดิมของตนเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวโดยมิได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง หรือจงใจทำให้สูญหายไป จะชักสินสมรส หรือเฉลี่ยสินเดิมไม่ได้ (ม. ๑๕๑๔)

ถ้าฝ่ายใดมิได้รับความยินยอมจากฝ่ายที่เป็นเจ้าของสินเดิม จำหน่ายเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว หรือจงใจทำให้สูญหายไปให้ชักสินเดิมของฝ่ายนั้นใช้เจ้าของถ้าสินเดิมไม่มีหรือมีไม่พอให้ชักสินส่วนตัวใช้ และฝ่ายนั้นจะชักสินสมรสหรือเฉลี่ยสินเดิมมาใช้ไม่ได้ (ม. ๑๕๑๕)

เมื่อสามีภริยาชากัน และชายมีเรือนหอในที่ดินของฝ่ายหญิง ชายต้องรื้อเรือนนั้นไป แต่ถ้าวรื้อไปจะเสียเกินครึ่งราคาตลาดของเรือนหอในขณะนั้น ก็ให้เรือนนั้นเป็นของเจ้าของที่ดิน และเจ้าของที่ดินต้องใช้ค่าแห่งที่ดินเพียงที่เพิ่มขึ้นเพราะสร้างเรือนนั้นให้แก่ผู้สร้าง (ม. ๑๕๑๖, ๑๓๑๐ วรรค ๑)

ส่วนการแบ่งสินสมรสนั้น ให้ชายและหญิงได้ส่วนเท่ากัน เว้นแต่ชายหรือหญิงมีสินเดิมฝ่ายเดียว อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีสินเดิม ก็ให้ชาย หรือหญิงที่มีสินเดิมได้สองส่วน ฝ่ายที่ไม่มีสินเดิมได้หนึ่งส่วน (ม. ๑๕๑๗)

หากระหว่างสามีภริยามีหนี้ก็แบ่ง ความรับผิดชอบในหนี้ ที่จะต้องรับผิดชอบด้วยกันตามส่วนที่จะได้สินสมรส (ม. ๑๕๑๔ (๑))

ในกรณีที่ชายหญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายก่อน ทรัพย์สินส่วนแบ่งของฝ่ายผู้ตายตกเป็นมรดกที่จะต้องแบ่งกันระหว่างทายาทโดยธรรม ซึ่งคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่มีสิทธิได้ส่วนแบ่งเสมือนทายาทชั้นบุตร (ม. ๑๖๓๕)

การแบ่งทรัพย์สินมรดกระหว่างทายาทโดยธรรม

ในลำดับและชั้นต่าง ๆ

การแบ่งมรดกดังกล่าวนี้รวมถึงบิดามารดา คู่สมรสด้วย เป็นเรื่องซับซ้อนกันมาก จึงได้สรุปโดยย่อเพื่อให้เข้าใจง่าย และเป็นหลักใหญ่ ๆ ที่ควรจดจำไว้ ส่วนรายละเอียดต้องดูตัวบทกฎหมายนั้น ๆ

ทายาทโดยธรรมมี ๖ ลำดับ มีสิทธิได้รับก่อนหลังดังนี้

๑. ผู้สืบสันดาน (ลูก หลาน เหลน ลื่อ รวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตร
นอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้ว และรวมทารกในครรภ์มารดาที่สามารถจะมีสิทธิ
ต่าง ๆ ได้หากว่าภายหลังเกิดมารอดอยู่ กล่าวคือมีสิทธิได้รับมรดกได้ด้วย ม. ๑๕๘๖,
๑๖๒๗, ๑๕ วรรค ๒ (ให้ดู ม. ๒๖๓๐ วรรค ๒. ๑๖๓๕ (๑), ๑๕๓๓, ๑๕๘๖ ๑๖๒๗
ประกอบ)

๒. บิดามารดา ดู ม. ๑๖๔๑, ๑๖๓๙, ๑๖๓๕ (๒), ๑๖๔๓) ประกอบ)

๓. พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน (เกี่ยวกับคู่สมรส ดู ม. ๑๖๓๕ (๒))

๔. พี่น้องร่วมบิดา หรือร่วมมารดาเดียวกัน (เกี่ยวกับคู่สมรส ดู ม.
๑๖๓๕ (๓))

๕. ปู่, ย่า, ตา, ยาย (ดู ม. ๑๖๔๑, ๑๖๓๙, ๑๑๓๕ (๓))

๖. ลุง, ป้า, อา, ม. ๑๖๒๙

มีทายาทได้รับมรดกลำดับหนึ่ง ๆ ลำดับถัดไปไม่ได้รับมรดก

เว้นแต่มีผู้สืบสันดานและมีบิดามารดา ๆ ได้ส่วนแบ่งเสมือนทายาทชั้น

บุตร ม. ๑๖๓๐

ทายาทโดยธรรมลำดับเดียวกันได้ส่วนแบ่งเท่ากัน ถ้ามีคนเดียวได้ทั้งหมด

ม. ๑๖๓๓

บุตร (รวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตรที่บิดารับรองด้วย) เป็นญาติสนิทที่สุด
ในบรรดาผู้สืบสันดานต่างชั้นกันมีสิทธิได้รับมรดก ม. ๑๖๓๑, ๑๖๓๔ (๑) ๑๕๓๓
๑๕๘๖, ๑๖๒๗ ผู้สืบสันดานในชั้นเดียวกันได้ส่วนแบ่งเท่ากัน ม. ๑๖๓๔ (๒) ถ้า
มีคนเดียวได้ทั้งหมด ม. ๑๖๓๔ (๓)

ผู้สืบสันดาน หรือมีผู้รับมรดกแทนที่ แล้วแต่กรณี และมีคู่สมรสที่ยังมี
ชีวิตอยู่ มีสิทธิได้ส่วนแบ่งเสมือนทายาทชั้นบุตร ม. ๑๖๓๕ (๑) ถ้าไม่มีผู้สืบสันดาน
แต่มีบิดามารดาหรือมีพี่น้องร่วมบิดาเดียวกัน หรือมีผู้รับมรดกแทนที่ คู่สมรสที่ยังมี
ชีวิตอยู่มีสิทธิได้ส่วนแบ่งกึ่งหนึ่ง ม. ๑๖๓๕ (๒) ถ้ามีพี่น้องร่วมบิดา หรือมารดา

เดียวกัน หรือมีผู้รับมรดกแทนที่ หรือมีลูก บ้า น้า อา หรือมีผู้รับมรดกแทนที่
หรือมี ปู่ ย่า ตา ยาย คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่มีสิทธิได้รับมรดก ๒ ใน ๓ ส่วน ม.
๑๖๓๕ (๓) ถ้าไม่มีทายาทเลยตาม ม. ๑๖๒๙ คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่มีสิทธิ
ได้รับมรดกทั้งหมด ม. ๑๖๓๕ (๔)

เจ้ามรดกมีภริยาหลงคนก่อนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^๕ ยังมีชีวิต
อยู่ภริยาเหล่านั้นทั้งหมดรวมกันมีสิทธิได้รับมรดกตาม^๕ และส่วนแบ่งตาม ม. ๑๖๓๕
แต่ในระหว่างกันเอง ให้ภริยาน้อยแต่ละคนมีสิทธิได้รับมรดกถึงส่วนภริยาหลง จะพึง
ได้รับ ม. ๑๖๓๖

เพราะฉะนั้น การแบ่งมรดกต้องแบ่งออกเป็น ๓ สายเสมอ คือ

๑. ทายาท
๒. คู่สมรส (ถ้าหากว่ามี)
๓. บิดามารดา (ถ้าหากยังมีชีวิตอยู่)

การแบ่งส่วนในสายเหล่านี้ คือ

๑. มีผู้สืบสันดานก็คน
๒. มีบิดามารดา หรือคนใดคนหนึ่งยังมีชีวิตอยู่ ม. ๑๖๓๕
๓. คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่

ทั้งสามนี้มีส่วนแบ่งเท่า ๆ กัน ดู ม. ๑๖๓๓, ๑๖๓๐ วรรค, ๒. ๑๖๓๕ (๑)

ถ้าผู้สืบสันดานมีบุตรหลาน ฯลฯ บุตรเหล่านั้นได้รับมรดกรวมกับบิดามารดา และคู่สมรส
ที่มีชีวิตอยู่ เพราะบิดามารดาและคู่สมรสที่มีชีวิตอยู่เป็นทายาทชั้นบุตร

นอกจากนี้แล้ว คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ได้ส่วนแบ่งมากกว่าทายาทชั้นอื่น ๆ

ดังนี้

๑. มีทายาทชั้นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ได้ครึ่ง
หนึ่งอีกครั้งหนึ่งได้แก่ทายาทชั้นนั้นไปแบ่งส่วนกัน หรือ

๒. มีทายาทชั้นบิดามารดา คู่สมรสที่มีชีวิตอยู่ได้ครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งได้
แก่บิดามารดา ม. ๑๖๓๕ (๒)

๓. ถ้ามีพี่น้องร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกันหรือผู้รับมรดกแทนที่ หรือ
ลุง ป้า น้า อา หรือผู้รับมรดกแทนที่ หรือ ปู่ ย่า ตา ยาย คู่สมรสที่มีชีวิตอยู่
ได้ ๒ ใน ๓ ส่วน อีก ๑ ส่วนเป็นของทายาทชั้นนั้น ๆ ม. ๑๑๓๕ (๓)

๔. ไม่มีทายาททั้งหมดดังกล่าวแล้วตามมาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่ยังมีชีวิต
อยู่ได้ทั้งหมด ม. ๑๖๓๕ (๔)

มรดกที่ไม่มีผู้รับ

ภายใต้บังคับแห่งสิทธิของเจ้าพนักงานมรดก เมื่อบุคคลใดถึงแก่ความตาย
โดยไม่มีทายาทโดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรม หรือตั้งมูลนิธิตามพินัยกรรม มรดก
ของบุคคลนั้นตกทอดแก่แผ่นดิน ม. ๑๒๕๓ (ดู ม. ๑๖๙๙)

ลูกหนี้ตาย

ในกรณีลูกหนี้ตาย ท่านเป็นเจ้าหนี้ที่จะเรียกร้องเอาจากทายาทหรือผู้รับ
มรดกของผู้ตาย ต้องเรียกร้องเอาภายใน ๑ ปี นับแต่วันลูกหนี้ท่านตาย มิเช่นนั้น
ขาดอายุความ จะเรียกร้องเอาไม่ได้ (ดูมาตรา ๑๗๕๔)

ประวัติพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา
 ซึ่งประดิษฐานไว้ ณ ศาลาการเปรียญ วัดป่าปฐมแพ่งศรี
 อำเภอภมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

เลนาะ อาชว กฤษร ณ ออยุธยา

1
3
 ประพุทธรูปปางปฐมเทศนาขนาดหน้าตัก ๒๗ นิ้ว ซึ่งประดิษฐานไว้
 ณ ศาลาการเปรียญ วัดป่าปฐมแพ่งศรี อาจจะเป็นพระพุทธรูปองค์แรกในประเทศไทย
 ซึ่งมีลักษณะของปางแบบนี้ ข้าพเจ้าผู้เขียน กับนางเลนาะ กฤษร ณ ออยุธยา ภรรยา
 ได้มีจิตศรัทธาสร้างขึ้นเมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ โดยมีมือช่างหล่อที่
 จังหวัดธนบุรี และได้นำไปถวายไว้ ณ วัดป่าปฐมแพ่งศรี เมื่อวันที่ ๒๒
 พฤศจิกายน ๒๕๑๒ เนื่องในการทอดกฐินสามัคคีที่วัดนั้นในวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ เดือน
 เดียวกัน ผู้ได้เห็นพระพุทธรูปองค์นี้มักถามข้าพเจ้าว่า “งามมาก” ได้แบบมาจาก
 ไทหน ? ไม่เคยเห็นมาก่อนเลย เรียกว่าปางอะไร ?” ข้าพเจ้าก็ได้ตอบไปว่า “ได้ลอก
 แบบจากพระพุทธรูปองค์เล็กขนาดหน้าตักประมาณ ๕ นิ้ว จากประเทศอินเดีย ซึ่งตั้ง
 บูชาอยู่ที่บ้าน เขาเรียกว่าปางปฐมเทศนา”

การสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ มีประวัติเกี่ยวกับข้าพเจ้าผู้เขียนและภรรยา
 ของผู้เขียนอยู่บ้าง คือ ในราวเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้าพเจ้าได้มีโอกาส
 ไปประชุมเป็นคณะเกี่ยวกับกิจการรถไฟที่ประเทศอินเดีย และหลังจากประชุมแล้ว คณะ
 ของเราได้เดินทางนมัสการสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าหลายแห่ง
 เริ่มต้นตั้งแต่โคนต้นโพธิ์แห่งตำบลรุเวลา หรือตำบลพุทธคยา แต่อินเดียเขาเรียกว่า
 โพธิคยา สถานที่ซึ่งพระสิทธัตถะโคตมะ ผู้สมณสาकยะบุตร ได้ตรัสรู้เป็นพระ-
 สัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า พระโคตมะพุทธะ และได้ไปอีกหลายเมืองจนถึงเมือง
 สารนาท อันเป็นนครที่พระพุทธองค์ได้เสด็จไปสั่งสอนธรรมเป็นครั้งแรก หรือปฐม
 เทศนา เมืองกุสินารา สถานที่ซึ่งก่อนพระพุทธองค์ได้เสด็จปรินิพพาน ท่ามกลางต้น
 สาละ ได้ตรัสปราศรัยแก่ภิกษุสงฆ์ อันเป็นพระคำรัสครั้งสุดท้ายที่พระองค์ได้ตรัสแก่
 มนุษย์โลกนี้ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นวาระครั้งสุดท้ายที่เราจะกล่าวแก่ท่าน
 ทั้งหลาย สังขารทั้งหลายทั้งปวง มีความสิ้นไป และเสื่อมไปเป็นธรรมดา ท่าน
 ทั้งหลายจงทำความรอคอย ให้บริบูรณ์ถึงที่สุด ด้วยความไม่ประมาทเถิด” (กัจจก
 หนังสือพุทธประวัติสำหรับยุวชน กองตำราคณะธรรมทานไชยา ข้อ ๔๔๖) ที่เมือง
 สารนาทนั้น ข้าพเจ้าได้พบเห็นพระพุทธรูปองค์ก่อนข้างใหญ่องค์หนึ่ง ประดิษฐาน
 อยู่ในโบสถ์ มีลักษณะแปลกที่ไม่เคยเห็นมาก่อนเลย แต่สวยงามจริง ๆ ไม่ใช่พระ-
 พุทธรูปปางสมาธิ หรือปางอื่นใดที่ได้เคยเห็นมาแล้วในประเทศไทย เป็นพระพุทธรูป
 ในท่ายกพระหัตถ์ทั้งสองขึ้นเสมอระดับพระอุระ บรรจงนิ้วทั้งสิบไว้อย่างชดช้อยงดงาม
 ยิ่ง ข้าพเจ้าได้รับคำอธิบายว่า เป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา ต่อมาภายหลัง เมื่อ
 ข้าพเจ้ากลับจากอินเดียแล้วหลายปี วันหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ไปเที่ยวบ้านฝรั่ง ซึ่งเป็นบ้าน
 ที่แก่ช้ำข้าพเจ้าอยู่ ได้เห็นพระพุทธรูปองค์หนึ่งหล่อด้วยบรอนซ์สีค่าขนาดหน้าตัก
 ประมาณ ๕ นิ้ว ตั้งไว้ในห้องรับแขก ข้าพเจ้าได้เห็นแล้วก็อุทานกับฝรั่งผู้นั้นทันทีว่า
 “แหม งามมาก ท่านได้มาจากไหน? เป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาอย่างที่ได้ไป
 เห็นมาที่เมืองสารนาท ประเทศอินเดีย” ฝรั่งได้ตอบข้าพเจ้าว่า “ได้มาจากประเทศ
 อินเดียเมื่อคราวไปธุระครั้งหลังมานี่เอง ถ้าท่านชอบ คราวหน้าไปอีกจะหามาฝากสัก

องค์หนึ่ง” ข้าพเจ้าก็ไม่ตอบว่าอะไร ได้แต่บอกขอใจแก่ จนอยู่มากหลายเดือน วันหนึ่งซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของข้าพเจ้า ฝรั่งคนนั้นได้ส่งกระเช้าดอกไม้มาอวยพร แต่ภายในกระเช้ามีพระพุทธรูปองค์ที่ได้เคยเห็นอยู่ที่บ้านแก นี้นวาง อยู่ ระหว่าง ซ่อดอกไม้ ข้าพเจ้าดีใจเป็นที่สุด และพร้อมด้วยภรรยา ได้นำไปกราบขอให้ท่านเจ้าคุณ ท่านเจ้าอาวาสวัดระฆังโฆสิตาราม จังหวัดธนบุรี (หลวงปู่ภาค) ช่วยทำการปลุกเสกให้ แล้วจึงนำมาประดิษฐานไว้บนโต๊ะหมู่บูชาที่บ้านรวมอยู่กับพระพุทธรูปอีกหลายองค์

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ภรรยาของข้าพเจ้าได้มีความศรัทธาคิดอยากจะสร้างพระพุทธรูปสักองค์หนึ่งขนาดไม่ใหญ่โตนัก และก็ได้บังเอิญได้รู้จักกับท่านพระครูวินัยธร (ท่านพระอาจารย์อุดม) แห่งวัดพิชัยสงคราม จังหวัดสมุทรปราการ ได้เห็นท่านมีจิตเมตตากรุณาช่วยเหลือแก่บุคคลทุกชั้นไม่ว่ามีหรือจน ภรรยาของข้าพเจ้าจึงได้ปรารภกับท่านถึงเรื่องนี้ โดยเฉพาะในปี ๒๕๑๒ ข้าพเจ้าจะมีอายุครบ ๕ รอบ หรือ ๖๐ ปี ด้วย หากสามารถร่วมกันสร้างได้ในปีนี้ ก็คงจะเป็นบุญกุศลแก่เราทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง ท่านพระอาจารย์อุคมท่านก็ได้ตอบว่า “ดีจริง ๆ” อาจมากำลังอยากได้สักองค์หนึ่งทีเดียว ขนาดไม่ใหญ่โตเท่าใด เพื่อนำไปไว้ที่ศาลาการเปรียญ ซึ่งกำลังสร้างใหม่ ณ วัดป่าปฐมแพ่งศรี จะได้เป็นที่เคารพบูชาแก่สาธุชนในละแวกนั้น” ข้าพเจ้ากับภรรยาก็ได้เห็นพ้องด้วยกับท่านทันที และก็เลยขอร้องให้ท่านช่วยจัดการหาช่างหล่อและจัดทำพิธีอันจะเป็นมงคลต่าง ๆ แก่ตัวผู้สร้างด้วย ส่วนแบบนั้นท่านพระอาจารย์ได้แนะนำว่า ถ้าชอบที่สร้างแบบไหน ก็ให้รับนำมามอบให้ท่าน เพื่อจัดการให้ตามความประสงค์ และท่านต้องการให้ข้าพเจ้ากับภรรยาเป็นผู้นำไปถวายที่วัดด้วยตนเอง เพื่อร่วมพิธีฉลองและร่วมทอดกฐิน ณ วัดนี้ด้วย ข้าพเจ้ากับภรรยาก็ได้ระลึกถึงพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาที่ได้มาจากอินเดียโดยฝรั่งผู้นั้น และได้เรียนกับท่านว่า “กระผมได้เลือกแบบไว้แล้ว คงจะเหมาะสมที่สุดที่จะไปประดิษฐานไว้ในศาลาการเปรียญ เพราะเป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา และได้คิดเลยไปว่า เมื่อเวลาชาวบ้านหรือพุทธศาสนิกชนทั้งหลายมาฟังเทศน์ ณ ศาลานี้ ก็

ได้แลเห็นเสมือนหนึ่งว่า พระพุทธองค์ท่านกำลังทรงสั่งสอนธรรมแก่มนุษย์ทั้งหลาย
 ในกาลนั้น ซึ่งล่วงเลยมาแล้ว ๒๕๑๓ ปี แต่ธรรมะคำสั่งสอนของพระองค์ท่านยัง
 ทรงปรากฏเป็นสัจจะธรรมอยู่

ด้วยควมมีจิตศรัทธาอย่างบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าและภรรยาเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า
 พระพุทธรูปปางปฐมเทศนาองค์นี้ จะนำแต่ความร่มเย็นเป็นสุขมาให้แก่ปวงพุทธ-
 ศาสนิกชนทุกท่านที่ได้มา หรือจะมานมัสการ ณ ศาลาการเปรียญแห่งวัดป่าปฐมแพ่งศรี
 อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตลอดไปชั่วกัลปาวสานต์.

อาชว์ เสนาะ กุญชร ณ อยุธยา ผู้เขียน

บ้านเลขที่ ๔๓/๑ ซอยประสานมิตร-อโศก

ถนนสุขุมวิท พระนคร.

ของแถม

จากนายแพทย์ ปราณิต สงวนตระกูล
แห่ง สถานพยาบาล "ป. แพทย์"
นครราชสีมา

นายแพทย์ พ.ท. ปราณิต
และคุณนาย รำจวน
สงวนตระกูล
ป. แพทย์ นครราชสีมา
ผู้มีจิตศรัทธาเช่าเครื่องบิน
ถวาย ราคา ๑๕,๐๐๐ บาท

คุณนาย รำจวน

๑. กาลเวลาผ่านไปกวณและเจ็ดจ้า สดชื่นและโรยไปตามบัญชาของเทพ
เจ้าแห่งพิภพ มีเกิด, มีแก่, มีเจ็บ, มีตาย, เวียนว้าย, ว้ายเวียนตามศาสตร์แห่ง
ธรรม นำอัครรย์ยิ่งนัก, อนุมวลสารสลายตัวรวมตัวตามทฤษฎีของมันฉันใด การ

รวมตัวเกิด และเมื่อแยกตัวก็ตายฉนั้นไม่มีทางหลีกเลี่ยง แม้จะมีกำลังภายในมหาศาล ปานใดก็ตามที่หรือเป็นเจ้าใหญ่ นายโต, มีอำนาจ, เป็นมหาเศรษฐี, ยาจก เข็มใจก็ ไม่พ้น ครอบหรือยังที่จะสามัคคี, ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ละเสียดซึ่งความโลภ และความโกรธ, และความหลง, และกิดชั่ว ๆ เพื่อตัวเอง, มา, มา, ทำบุญทำทาน สร้างความดีกันเถิด เกิดเป็นคน

๒. ภัยมีกที่น่าสน, สำหรับบ้านเรา นอกจาก ก.น.ม. แล้ว ก็ปลาโง่งละ! ปลาดุกรรรมคา ธรรมคาเนเอง, อร่อยและมีค่าแก่ชีวิตน้อย ๆ มาแต่ธรรมคา ๆ มาแต่ปู่ย่าตายาย, เอ ยายปลาเหรอ อะไรกันตา, ปลานะซี, เออยายนี้ไม่รู้อะไรกับเขามั่งนะ, อายุอานามบ้านนี้, ฟังก็ ๆ นะยายนะ, หมอเขาบอกว่า ปลาเล็ก ๆ น้อย ๆ, ใหญ่ ๆ, มัน ๆ ที่ยายจับมันมาได้ เอามันมาต้ม, มาแกงกินนั้นแหละ มีพยาธิใบไม้ในตับ ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ถ้ายายจับปลามาได้ ๑๐๐ ตัว จะมีปลาที่มีพยาธิใบไม้ในตับอาศัยอยู่ ๕๐ ตัว เขียวนะยาย (จากการสำรวจของหน่วยแพทย์ ก. สาธารณสุข) เออ, ตานี้ไม่เลว, รู้พะเยิด, พระยาก, กับเขาค่วยหรือนี้, แถมยังฝอยเปอร์เซ็นต์ ๆ กับอะไร ๆ ของตาอีกฉันไม่เข้าใจ เอ, ยาย นะ ยาย, อย่าเก่าเบ๊ะพะโล้กันชามนักเลย ก็ฉันฟังหมอ' หมอ, เขามานี้, อม ๆ เอาซีพันเขามาพัน, มาฝอยไปยังงั้นแหละ ฉันเองก็รู้เสียเมื่อไหร่เล่า, ไม่รู้ก็ฟังเอาไว้เถอะนะ เพื่อจะยึกเวลาไปนรกออกไปได้อีก เล็กน้อยก็ยังดี, เท่าที่อมซีพันมาได้นะยายนะ หมอฝอยว่าปลาที่ฉันกับยายกระตืออก ลงคอทุกวันนี้มีภัยมีก ๆ ที่ว่านี้ ก็คือพยาธิใบไม้ในตับ, ถ้ายายจะให้ฉันผู้ฝอยภาษาฝาทรง โก้ ๆ ตามหมอแกฝอยก็เรียกว่า "โคลนอร์คิส ซิเนลซิส, หรือ ลีฟเวอร์ฟลัก, หรือ โอฟิสโตคิส เฟลิเนียส, หรือ ฟาสซิโอล่า เฮพปาติคั" (Clonorchis Sinensis, or liver eruke, or orpisthorcis, felineus, or fasciola hepatica) ที่นี้เรารู้แล้วชินะยายนะว่า ไอ้ตัวพยาธิบ้า ๆ ชื่อพิลึกกึกก็คือ, ยาวเกือบว่าตัวนี้คือภัยมีกของเราแหละ โอโย! ตาเอ๊ย, เราก็ล่อมมันตั้งกะบุงแล้วสินะ, แก่จนบ้านนี้แล้ว โชคดีที่เรายังมีโอกาสฝอยอยู่นี้, มิใช่

ฝีมือ-ยายคอกหรือตา, กำลังภายในของยายเล่นเอาเจ้า โอฟิสโคตีส หมอบกระเต
 อย่างสิ้นสงสัย, หนอยยายเล่นเกาะภาษาฝำหรั่งเป็นว่าเล่นเซียวนะ นี่เสละตาเอ้ย,
 เราจึงอยู่ห่างนรกแก่เอ้อม, ฝอยมากไปแล้วยาย, ชักคอกจ้ง, เอาหละยาย, ค่อยไปยาย
 อย่างกินปลาเล็กปลาน้อยหรือปลาใหญ่คิบ ๆ, หรือสุข ๆ เป็นอันขาด ลาบ, ก้อยนั้น
 แหละ อย่างมั่งง่ายนะ, เกิดกำลังภายในทรยศ, ยายจะเฮงช่วย, เคียวจะไปอยู่เมือง
 ยมพบาลให้หрок เวลาเรากินมันเข้าไปสู่กะเพาะอาหาร ถ้าเป็นระยะกินไข่เข้าไป ไข่
 จะแตกออกเป็นตัวอ่อนหรือถ้ากินตัวอ่อนเข้าไป ตัวอ่อนของพยาธิใบไม้ในตับ ก็
 เคลื่อนไปสู่กะเพาะอาหารส่วนล่างสู่ท่อน้ำดี, ถุงน้ำดี, และตับในที่สุด, อ้อ, ยาย ตัว
 อ้ายบ้านี้, พิศมัยเนื้อหนังมังสาแถวนี้ และยึดเอาเป็นนิवासถานเสียด้วย, เหมือนชื้อย
 กล้วยชื้อย, อ้ายเวรนี้ไม่ใช่เท่านั้นนะยายนะ ที่อยู่ที่ ๆ อาหารถูกใจตกลงเพราะ ๆ มันก็
 จะออกลูกแผ่หลานเป็นกองทัพย่อย ๆ ที่เคียวนะยาย กองทัพมีพลพรรคมากอาหาร
 การกินก็ยอมมาก มันก็จะเกาะกินท่อน้ำดี, ถุงน้ำดี รวมทั้งตับอันแสนจะอร่อยด้วย
 เนื้อหนังมังสาก็จะถูกทำลายลงอย่างยับเยิน ยายคิดคุชชะไรจะเกิดขึ้น และตามมาที่สุด
 คือความเจ็บป่วย? ยายจงจำไว้นะ โรคบ้า ๆ นมิดใช้จะมีแต่บ้านเรา เพื่อนบ้านเรา
 ก็มีนะยาย เช่น ญีปุ่น, เกาหลี, จีน, ฟลอโมซา, อินโคนีเซีย เคยพบในอเมริกา
 ยุโรปแต่่น้อยมาก

พูดถึงความเจ็บป่วยนะยาย ถ้ารู้แต่แรก ๆ อันตรายน้อย, ถ้ารู้ช้ามีหวังเหม็น

- อาการที่พอจะสังเกตได้ - มีอาการไข้ (Fever)
- กดเจ็บบริเวณชายโครงข้างขวา หรือมีก้อนแข็ง ๆ ยื่น
ออกมา (Liver tenderness)
 - อาการอ่อนเพลีย (Malaises)
 - ท้องร่วง (Diarrhoea)
 - น้ำหนักลด (Loss of weight)

- หัวใจเต้นเร็ว (Trachy cardia)
- ตาเหลือง (Yellow eyes)
- บัสสาวะเหลือง (Urobilinogen)
- ท้องมาร (Ascitis)
- เจ็บร้าวไปตามสับักขวาและไหล่ขวา (Right scapular and shoulder pain)

การตรวจห้องทดลอง

- พบ เลือดมี อีโอซิโนฟิลสูง ๑๐ - ๔๐% ในระยะแรก และต่อไปจะลดลงสู่ปกติ (Eosionphilia)
- ลีฟเวอร์ฟังก์ชันเทส (Liver function, test) ผิดปกติ
- การตรวจอุจจาระ (Stool exommination) จะพบไข่ของพยาธิ (Egg of liver fluke)
- หรือการตรวจจากน้ำดี โดยการกลืนสายยางลงไป ในกระเพาะอาหารส่วนปลาย (Duodenal aspirates) จะพบไข่ของพยาธิ

อาการต่าง ๆ ที่เลามาพอจะบอกได้ว่า เป็นโรคพยาธิใบไม้ในตับหรือเป็ล่า, ยายคงพอเข้าใจและยังมีโรคอีกหลายโรคที่อาการคล้ายกัน, หมอเท่านั้นจะขยายที่พอจะบอกได้, ตาฝอยมากก็นานขยายเบือ, หลับหรือเป็ล่าก็ไม่ทราบ ไท่น ๆ ตาก็ได้ฝอยมา มากแล้ว ตาคิดว่ายายคงอยากรู้สักนิดว่า โรคเซงชวณนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้ว มีหนทางใดบ้างที่พอยืคชีวิตต่อไปอีกได้บ้าง, อันนี้่น่าสนอยุ่ขยายนะ, ทาได้ทั้งหมอแล้วว่า, พอรู้ว่าเป็นมาถึงหมอ สาย ๆ ทั่งนั้น ผลก็เหม็นทุกราย นอกจากระยะต้น ๆ เท่านั้น, ที่พอช่วยได้บ้าง, แต่ก็เล่นเอาอานหละยายเอ้ย, กรรมแท้ ๆ

การรักษา - ยารักษาเฉพาะไม่มี

- กลอโรควินฟอสเฟต (Cloroquine phosphate) ๒๕๐ มิลลิกรัม ทานวันละ ๓ ครั้ง, หลังอาหาร, นาน ๖ อาทิตย์, ยานี้มีข้อเสียอยู่อย่างหนึ่งก็คือ ใช้นาน ๆ จะมีอาการแพ้ เช่น เบื่ออาหาร, คลื่นไส้, อาเจียร, ปวดศีรษะ, มีนงงศีรษะ, หรือมีอาการคันตามทวารหนัก, ถ้ามีอาการเหล่านี้ ให้ลดยาลง
- เอมีตีนิ (Emitine) ก็เคยมีผู้ใช้ควบด้วย ถ้ามีเชื้อบิตร่วมอยู่ด้วย
- หรือใช้เฮกซาคลอรอปารอกซีโลล (Hexacloroparoxylol) ซึ่งเป็นยาใหม่ ใช้นั้นเป็นส่วนน้อย
- พวุกเยนเซียนไวโอเลต (Gentian violet) ๐.๖๐ กรัม ใส่หลอดวันละ ๓ ครั้ง รวม ๑๖ วันครบ
- ทาต้าเอมเมติก (Tartar emetic) ๐.๕, ใช้นิดเข้าเส้นช้า ๆ วันละ ๕ ซีซี แล้วค่อย ๆ เพิ่มวันละ ๘ ซีซี. นิดวันเว้นวันจนครบ ๓๒๐ ซีซี. แต่ไม่ค่อยใช้กัน เอาหละ ยายเอ้ย, ตาฝอยมานานแล้ว, จำขั้ฟันเขามาเล่าก็ไ้แค่นี้, ไม่สนุกสนักอะไร ยายจะงีบงีบไปเถอะ, ตาก็จะงีบบ้างหละ, ยิ่งก่อนตา! ยัง! อือเคลม ๆ เกือบหลับไปแล้วสิ, นี่ตา ๒-๓ เดือนที่แล้วจำได้ไหม! เจ้าแดงบ้วยผอมโซ, มีตาเหลือง, ท้องมีก้อนแข็ง ๆ เตินพุงโย้เหมือน กับคนท้อง, เจ้าแดงคงโดนภัยมีตจากพยาธิที่ตาว่าไซ้ใหม่ละ, กงนั้นมึงยาย, อ้อ, ยายอ้ายโรคอื่น ๆ ก็อาจเป็นได้, เอาไว้ตามหมอเถอะฉนั้น่วงแล้ว, กลางวันสวัสตีนะยาย, สวัสตี

๓. ตาเต็ง ตาเต็งย่อมาตรฐาน, ไม่มีวันเบี้ยว เว้นแต่คนอุบาทว์ไปเบี้ยวมัน
 ใครเป็นตาเต็งได้ ชื่อว่าสันดานดีน่านับถือ ส่วนมากชอบเบี้ยวเพราะเบี้ยวดีมีประโยชน์
 เมื่อต่างคนต่างเบี้ยวความยุติธรรมก็แตกดับ, เลยหาความยุติธรรมได้ยาก แม้ผู้รักษา
 ตาเต็ง (ตาซัง) ก็มีโรคเบี้ยวโรคบิดเข้าไปแซกแซงเลยเกิดโรคเบี้ยวขึ้นจนได้ แต่
 ผู้รักษาตาซังตาเต็งเราถือว่าเป็นผู้มีความต้านทานดี, คงจะไม่มีกรรม! ความไม่ยุติธรรม
 เป็นโรคอย่างหนึ่ง ถ้าใครเป็นโรคนั้นตายได้ ความพอใจและผลประโยชน์ อายุธรรม
 สำหรับคนหนึ่งแต่อาจไม่ยุติธรรมสำหรับอีกคนหนึ่ง ถ้าเราไม่เป็นตาเต็งที่ดี ความไม่
 พอใจก็เกิดเป็นความโกรธ, ความเกลียด, เคียดแค้น อะไรจะเกิดขึ้น บาดเจ็บหรี,
 ฉิบหายหรี, ทุกข์หรี, หรือตายในที่สุด ซึ่ง น.ส.พ. ลงข่าวเป็นประจำทุกวัน นั่นก็คือ
 การขาดยุติธรรมหรือผลของตาเต็งที่ไม่ดีนั่นเอง.

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

พระบรมสารีริกธาตุ

□ โดย นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง ส. ส. กาฬสินธุ์

พระอาจารย์ ชาลี อุชฺชลิโต (พิมพ์รัตน์) จะได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ไปบรรจุไว้ในธาตุพนมจำลอง เนื่องในงานฉลองศาลาการเปรียญ วัดป่าแพ่งศรี อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงใคร่ให้ข้าพเจ้าเขียนเรื่องพระบรมสารีริกธาตุโดยย่อ เพื่อเป็นเครื่องประดับสติปัญญาท่านผู้อ่านพอสมควร

คำว่า “พระบรมสารีริกธาตุ” เป็นคำราชาศัพท์ใช้เฉพาะสำหรับเรียกกระดูกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น ถ้าคนธรรมดาสามัญก็เรียกว่า “กระดูก” บ้าง “อิฐอิฐ” บ้าง ตามความเหมาะสมแก่ฐานะของตน

เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงปลงอายุสังขารเมื่อวันที่เพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ โดยประกาศแก่พุทธบริษัท มีภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ให้ทราบทั่วกันว่า “อีก ๓ เดือน เราตถาคต จักปรินิพพาน (จักตาย) ได้แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ โดยสรุปคำสั่งสอนที่พระองค์เสด็จเที่ยวสั่งสอนประชาชนอยู่ ๔๕ พรรชามีคำสั่งสอนทั้งหมด ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นโดยย่อลงได้ ๓ ประการคือ

๑. สัพพปาปสฺส อกรรม การไม่ทำความชั่วทั้งหมด
๒. กุสลสุสฺสอพทา การทำความดีทุกอย่าง
๓. สจิตฺตปริโยทปนํ การทำจิตของตนให้ผ่องใส

เอตํ พุทธานสาสนํ นี้คือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าครั้งต่อมาได้แสดง

อุปารหบุคคล ๔ จำพวกแก่พระอานนท์ คือ

๑. พระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้า
๒. พระปัจเจกพุทธเจ้า
๓. พระอรหันต์ สาวกของพระพุทธเจ้า

๔. พระเจ้าจักรพรรดิราช

บุคคลทั้ง ๔ นี้เป็นอัจฉริยะมนุษย์ ควรบรรจุอิฐธาตุไว้ในสถูปเจดีย์ไว้
ให้เป็นที่กราบไหว้ ที่สักการบูชา ด้วยความเลื่อมใส

ครั้นแล้วพระองค์ก็ได้ตรัสแก่พระอานนทถึงสถานที่ที่จะปรินิพพาน ว่า
เมืองกุสินารา เป็นสถานที่เหมาะสมเพราะ

๑. แต่ปางก่อนมีพระเจ้ามหาสุทนต์จักรพรรดิราช เป็นอิสสระธิบดีเป็น
ใหญ่ในปฐพีมณฑล กัสวรรคต ณ เมืองนี้

๒. เมื่อเราปรินิพพานแล้ว กษัตริย์ทั้งหลายในชมพูทวีปก็จะพากันมา
ขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ มัลลกษัตริย์เมืองกุสินาราก็จะยอมแบ่งโดยดี จะตัด
ทานไว้มิได้ เพราะมีกำลังรบน้อย พระบรมสารีริกธาตุของเราก็จะไปบรรจุใน
พระสถูปเจดีย์ในประเทศต่าง ๆ ทั้งมัธยมประเทศและปัจฉิมประเทศ

แม้พระอานนทจะทัดทานว่า อย่าเสด็จปรินิพพาน ณ เมืองเล็กเมืองดอน
เมืองกิ่งอย่างเมืองกุสินาราเลย ขอพระองค์ได้เสด็จไปปรินิพพานเมืองใหญ่ ๆ เช่น
เมืองจำปา เมืองราชคฤห์ เมืองสาวัตถี เมืองสาเกต เมืองโกสัมพี เมืองพาราณสี
เพราะเมืองเหล่านั้นเป็นมหานคร มีกษัตริย์พราหมณ์ คฤหบดีผู้มั่งคั่ง ที่เลื่อมใสใน
พระตถาคตเจ้า จักได้ทำซึ่งสักการบูชาพระสรีระแห่งพระตถาคตเจ้าอย่างมโหฬาร
พระอานนทจะอัญเชิญอย่างไรก็ไม่สำเร็จ เพราะเหตุผลของพระตถาคตคือว่า

ลูถึงวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ พระจันทร์เสวยวิสาขฤกษ์ พระองค์
ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน พุทธบริษัท พร้อมด้วยมัลลกษัตริย์เมืองกุสินารา เตรียม
การจะถวายพระเพลิงพระพุทธรูปสรีระ กว่าจะเสด็จกาลล่วงไป ๗ วัน เชิญพระพุทธรูป
สรีระไปถวายพระเพลิง ณ มกุฏพันธเจดีย์ ด้วยมโหฬารสักการะ ตามแบบอย่าง
พระบรมศพพระเจ้าจักรพรรดิราช แล้วเก็บพระสารีริกธาตुरักษาไว้กวัดขัน

กษัตริย์ทั้ง ๖ พระนครและมหาพราหมณ์ ๑ รวมเป็น ๗ นคร คือ

๑. พระเจ้าอชาตศัตรู กรุงราชคฤห์

๒. กษัตริย์ลิจฉวี	กรุงไพศาลี
๓. กษัตริย์ศากยะ	กรุงกบิลพัสดุ์
๔. ฤๅษีกษัตริย์	กรุงอัลลกะปป์นคร
๕. โกลีกษัตริย์รามคาม	กรุงเทวทहनคร
๖. มัลลกษัตริย์	นครปาวา
๗. มหาพราหมณ์	เจ้าเมืองเวฏฐูปกนคร

ได้ทราบกิตติศัพท์ว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จปรินิพพาน ณ
 สาลวโนทยานกรุงกุสินาราราชาธานี ก็ได้ส่งทูตเชิญราชสาสน์และพราหมณ์สาสน์
 มาเฝ้ามัลลกษัตริย์ว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์เป็นกษัตริย์ สมมุติวงศ์
 เราทั้งหลายก็เป็นขัตติยชาติกษัตริย์อันอุดม สมควรอยู่ที่จะได้ส่วนพระสารีริกธาตุ
 แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า เราทั้งหลายจึงได้ประดิษฐานไว้ในพระสถูปเจดีย์ แล้วกระ
 ทำการเฉลิมฉลองอย่างมโหฬารไพศาลี

ส่วนราชทูตและพราหมณ์ทูตก็พากันเข้าเฝ้ามัลลกษัตริย์ แสดงสาสน์ตาม
 คำรัสและบัญชาถวายทุกประการแล้ว ก็ตั้งกองทัพล้อมเมืองกุสินาราไว้อย่างแข็ง
 แกร่ง หากมัลลกษัตริย์ขัดขืนพร้อมที่จะรบทันที มัลลกษัตริย์จึงดำรัสแก่ทูตานุทูต
 ทั้ง ๗ พระนครว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเสด็จดับขันธปรินิพพานในคาม
 เขตประเทศของเรา เราทั้งหลายจะไม่ยอมให้ซึ่งส่วนพระสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า
 แก่พวกท่าน และตรัสชัดขึ้นไม่โอนอ่อนเป็นเวลาหลายครั้ง ฝ่ายทูตานุทูตทั้ง ๗ นคร
 ก็มีได้ท้อถอย จวนจะเกิดวิวาทเป็นสงครามใหญ่ เพราะเหตุแห่งพระสารีริกธาตุ

ครั้งนั้น โทณพราหมณ์ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่มีปัญญาสามารถฉลาดในการที่จะ
 ผ่อนผันให้ต้องตามคัคิธรรมมีถ้อยคำเป็นสุภาษิต เป็นที่เชื่อฟังของชุมชนุมชน สามารถ
 จะห้ามวิวาทไกลาหลให้สงบโดยสามัคคีธรรม ครั้นได้ฟังพระคำรัสของมัลลกษัตริย์
 ที่ไม่ยอมแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแก่เจ้าพระนคร ที่ส่งทูตมาขอนั้นไม่สมควรและไม่
 ชอบ โทณพราหมณ์จึงได้กล่าว ๒ คาถาว่า สุนนฺตุ โภณฺโต มม เอกวา กุญฺ
 เป็นต้น มีความว่า ขอท่านทั้งหลายจงฟังวาจาเอกโดยอาการอันเดียวอันจะต้องทำ

ตามและละเมิมิได้ ของข้าพระองค์ครั้งนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเบิกบานด้วย
 สรรพคุณเป็นที่พึ่งแห่งเราทั้งหลาย พวกเราจะมาเกิดสงครามต่อสู้กันด้วยเหตุแห่งพระ
 บรมสารีริกธาตุไม่คิดไม่งามเลย ข้าแต่พระองค์ผู้กษัตริย์เจ้าผู้เจริญ บรรดาเราทั้งปวง
 ทั้งเจ้าพระนครเดิม และต่างราชธานี จงพัวพร้อมสามัคคีกัน แบ่งพระบรมสารี-
 ริกธาตุเป็น ๘ ส่วน ให้เสมอกันทุกพระนครเทอญ วิตุลาริกา โทณฑุ ทิสาสุ ฎุปา
 ขอพระสถูปบรรจุพระสารีริกธาตุ จงแพร่หลายกว้างขวางทั่วทุกทิศ จักให้สำเร็จ
 ประโยชน์และสุขแก่นิกรสัตว์สันกาลนาน พุชุนา จกขุมโต ปสนุนา ด้วยชนทั้ง
 หลาย ซึ่งเลื่อมใสแต่พระองค์ ผู้มีญาณจักขุนี้มีอยู่มากพันที่จะคณานับ โทณพราหมณ์
 กล่าวคาถาแสดงชั้นติวาทและสามัคคีธรรมด้วยประการฉะนี้แล้ว

ลำดับนั้น กษัตริย์และพราหมณ์ ๘ นคร ได้สดับถ้อยคำอันเป็นสุภาษิต
 ก็ทรงอนุมัติเห็นชอบในสามัคคีธรรมพร้อมกันมอบธุระให้โทณพราหมณ์ เป็นประธาน
 แบ่งส่วนพระบรมธาตุ เอว โหติ โข ฝ่ายโทณพราหมณ์ได้รับราชบัญชาแล้ว ถือ
 เอาตุ้มพะทะนานทองคำดวง พระบรมธาตุได้ ๘ ส่วนเท่าๆกัน ถวายแก่กษัตริย์
 และมหาพราหมณ์ ๘ พระนครเสร็จแล้ว จึงทูลขอตุ้มพะทะนานอันได้ดวงพระบรมธาตุ
 ควรจะได้ประดิษฐานไว้ในเจดีย์ เพื่อสักการบูชาต่อไป กษัตริย์และพราหมณ์ก็
 อนุญาตพระราชทานให้

ครั้งนั้น โมริยะกษัตริย์เมืองบีปผลิวัน ได้ทราบข่าว พระผู้มีพระภาค
 เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ กรุงกุสินารา จึงส่งราชทูตมาถึงมัลลกษัตริย์ขอส่วนแบ่ง
 พระบรมธาตุ ฝ่ายมัลลกษัตริย์ตรัสแก่ราชทูตเมืองบีปผลิวันว่า พระบรมธาตุบัดนี้ไม่
 มี เราได้แบ่งสรรเป็นส่วนเสร็จแล้ว ท่านทั้งหลายจงเชิญพระอังคาร (ขี้เถ้า) ไป
 บรรจุในเจดีย์สถาน ทำสักการบูชาเถิด

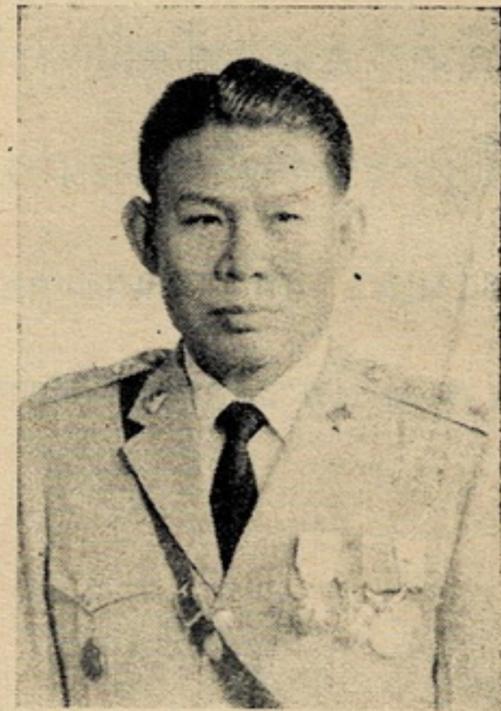
กษัตริย์ทั้ง ๘ พระนครก็สร้างพระสถูปเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุไว้ ทำการ
 เติมฉลองเอิกเกริกโกธาลล รวมเป็นพระสถูปเจดีย์ ๘ สถานที่ด้วยกัน ฝ่ายโทณ
 พราหมณ์ก็เชิญกุมพะทะนันทองนั้นไปก่อพระสถูปบรรจุไว้ มีนามว่ากุมพะสถูป เสร็จ
 แล้วทำการฉลองด้วยสักการพิเศษไพศาล ฝ่ายกษัตริย์โมริยะเมืองบีปผลิวัน ก็อัญ
 เชิญพระอังคารไปสู่พระนคร สร้างพระสถูปบรรจุไว้ ปราบภูนามว่า พระอังคารสถูป
 เสร็จแล้ว ก็ทำการฉลองสมโภชอย่างมโหฬาร เอวเมตฺ ภูตปุพฺพ เมื่อต้นประตมกาล
 พ.ศ. ๑ มีพระสถูปเจดีย์สถานรวมเป็น ๑๐ ตำบลด้วยกัน ด้วยประการฉะนี้

ข้อเสนอแนะปัญหาสังคม

พุทธบริษัท ที่เคารพ

ผมในฐานะที่มีหุ้นส่วนอยู่ในบริษัทนี้ด้วยผู้หนึ่ง จึงใคร่ขอเสนอข้อคิดเห็นเล็ก ๆ น้อย ๆ ต่อบริษัทเพื่อเป็นแนวทางพิจารณาของกรรมการบริษัทแต่ละท่าน ดังต่อไปนี้

ในยุคปัจจุบัน เพราะไปทางไหนหรือเราจะนั่งนอนพักผ่อน อยู่ที่บ้านเฉย ๆ เราก็ย่อมจะได้ยินได้ฟัง หรือได้ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา หรือของโลกอันแสนจะยิ่งใหญ่ในบางส่วน และโดยเฉพาะ

□ ประเทศ กุลนิตี

อย่างยิ่งในเขตแดนบ้านเมืองของเรา (ประเทศไทย) เราจะก้าวเดินไปทางไหน ในภาคเหนือหรือภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เราจะได้ยินคำว่า ขณะนี้โจรผู้ร้ายชุกชุมเหลือเกินทั้งบ้านนอกและในกรุงรวมขโมยกันเป็นการใหญ่ บ้านเจ๊ก, บ้านไทย, บ้านแขก, บ้านฝรั่งมังค่าตาขาว เจ้าของบ้านเปลอเมื่อใดเป็นบุกเข้าหาบหามขนเอาไปเมื่อนั้น ทั้งกลางวันและกลางคืน แม้ในวัดวาอารามอันเป็นที่อยู่อาศัยของพระเจ้าพระสงฆ์ โจรผู้ร้ายก็มีได้งัดวัน

การที่มีโจรผู้ร้ายชุกชุมมากมายเช่นนี้ มีสาเหตุเนื่องมาจากอะไร ? มนุษย์ระดับชาติบางคนก็บอกว่า พวกขโมยเขากินเป็นพวกมนุษย์ชุกเกี้ยว, ไม่อยากจะทำมาหากิน, ไม่อยากจะทำงาน, แต่ชอบย่องเบา, ลักขโมยในเวลาเจ้าของเปลอ, ง่ายดี, ไม่ลำบากไม่เหนื่อย, อีกพวกหนึ่งก็มีสันดานเป็นขโมย, ชอบเป็นขโมยมาตั้งแต่เกิด, พวกนี้แก๊ยาก, เพราะนิสัยชอบ, และอีกพวกหนึ่งขโมยเพราะไม่มีจะกิน, ขโมยมีหลายชั้นเมื่อจะแยกออกก็คงได้แก่ชั้นสูง, ชั้นกลาง, และชั้นต่ำ, ขโมยชั้นสูงคงได้แก่ขโมย

ผู้ดี, หรือขโมยชั้นผู้ดี เช่นการแต่งกายดี, ความรู้ดี, ความประพฤติในสังคมก็ดี, พุดจาทำที่ล้วนแต่ดี ๆ มีเหตุมีผล, ซึ่งมีเล่ห์เหลี่ยมทำให้คนอื่นหลงไหลในวิธีการของเขาได้อย่างนี้ควรจะเรียกว่าโจรชั้นสูง, แต่ไม่ถึงขั้นนำประเทศชาติไปขายให้แก่ผู้อื่น, โจรชั้นกลาง ก็ควรจะโต้แก่พวกปล้นธนาคาร, ปล้นร้านทอง, ปล้นรถไฟ, ปล้นรถเมล์ประจำทาง, ปล้นบ้านเศรษฐีเงินล้าน, ในเวลากลางวันแสก ๆ และนอกจากนั้นก็จับเศรษฐีไปเรียกค่าไถ่ในราคาสูง

โจรชั้นต่ำ ควรโต้แก่พวกลักเล็กขโมยน้อยในยามค่ำคืน ตามที่ทั่ว ๆ ไป ลักเบียด, ลักไก่, ลักโค ลักกระบือ, ลักพริกลักมะเขือในไร่ในสวน แต่พวกที่ชอบลักพาลูกสาวเขาหนีไม่ควรเรียกว่าพวกโจร ควรจะเรียกว่าพวกที่มีความเห็นแก่ตัวมากเป็นเจ้าเรือน

และนอกจากพวกโจร ๓ อันดับดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็ยังมีพวกก่อความพิเศษอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีข่าวทางหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และได้ออกข่าวทางวิทยุกระจายเสียงของสถานีทั่วไปแล้ว นั้น

พวกพิเศษนี้โต้แก่เด็กหรือพวกเยาวชนของชาติ ซึ่งต่อไปพวกเด็ก ๆ หรือเยาวชนในปัจจุบันนี้จะต้องเป็นผู้มีสิทธิ ส่วนรับ ผิดชอบปกครอง ประเทศชาติ บ้านเมือง ถ้ายทอดกันไปตามลำดับ ไม่มีมนุษยใจจะอยู่ครองโลกได้ตลอดกาล

แต่ในขณะนี้ พวกพิเศษ คือพวกเด็ก ๆ หรือเยาวชนได้ถูกมนุษยหลายสถาบันวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นผู้ว่ายากสอนยาก ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์ เป็นคนไร้ศีลธรรมวัฒนธรรม

ทั้งนี้เห็นจะเนื่องมาจากที่มีข่าวว่านักเรียน นักศึกษายกพวกตีกันที่โน้นบ้างที่นี้บ้าง หนีโรงเรียนบ้าง แต่งตัวไม่สุภาพเรียบร้อยบ้าง ไว้ผมยาวประบ่าบ้าง เทียวจับสาวจับหนุ่มตามโรงเรียนหรือสถาบันต่าง ๆ บ้าง นุ่งกางเกงฟิตเปรี๊ยะเกินไป แทบจะหายใจหายใจไม่ออกบ้าง หรือไม่ก็นุ่งกระโปรงสั้นจนเกือบจะกลายเป็นกางเกงลิงกางเกงค่างไปแล้วบ้าง

สิ่งเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ถูกกล่าวหาว่า มนุษย์ชาติศีลธรรม วัฒนธรรม และชาติหิริโอตตัปปะ ข้อที่ว่าศีลธรรมเสื่อมนั้นผมไม่เห็นด้วย ผมมีความเห็นว่าศีลธรรมคงที่ ศีลธรรมมิได้เสื่อมคลาย ศีลธรรมต้องเป็นศีลธรรมตลอดกาล มนุษย์ต่างหากละเป็นผู้เสื่อมจากศีลธรรม จากวัฒนธรรม และจากขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของชาติไทย เมื่อมนุษย์ส่วนใหญ่ไม่นำพาในเรื่องศีลธรรมของศาสนาแล้ว เหตุการณ์เลวร้าย ๆ ก็จะทยอยกันเกิดขึ้นคล้ายดอกเห็ดในฤดูฝน

ดังนั้น ผมจึงเห็นว่า มนุษย์ปราศจากแล้วซึ่งศีลธรรม ปราศจากแล้วซึ่งหิริโอตตัปปะ ประเทศชาติบ้านเมืองจะมีความสุขสันติได้อย่างไร ? หวังได้ยากเต็มที

ถ้ามนุษย์ปราศจากแล้วซึ่งศีลธรรม วัฒนธรรม และชาติเสียซึ่งหิริโอตตัปปะ จะให้เข้าใจว่า มนุษย์ไร้การการศึกษาหรือ เปล่าเลยหาไม่ได้ มนุษย์ในประเทศไทยนี้ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึง ทั้งทางฝ่ายโลกและฝ่ายธรรม แต่ว่ามนุษย์บางส่วนไม่สนใจและนำพาในการปฏิบัติตามความรู้ซึ่งได้ศึกษาเล่าเรียนมา มัวแต่หลงระเหิงส่งจิตมุ่งไปในทางแสวงหาลาภ แสวงหายศ แต่ไม่แสวงหาโมกขธรรมหรือความหลุดพ้นจากอาสวะกิเลส ส่วนใคร ๆ จะสรรเสริญหรือนินทาอย่างไรนั้นเรื่องเล็กไม่ต้องคำนึงถึงอนาคตใจจริงหนอ เป็นการแสดงว่ามนุษย์จะมีจำนวนเท่าใดไม่ต้องนับ ไม่ต้องประมาณที่ขาดจากหิริโอตตัปปะ

ผมมีความเห็นใจพวกเด็กหรือเยาวชนอยู่มากที่ไม่ได้ รับความเป็น ธรรมเท่าที่ควร พวกผู้ใหญ่ในระดับสูงชอบปาໄ໊เน่าใส่เด็กอยู่ตลอดเวลา เช่นว่าขณะนี้พวกเด็ก ๆ มีความประพฤติเลวทราม มีความประพฤติเหลวแหลก มีความประพฤติไม่ดีต่าง ๆ นานาร้อยแปดพันประการ เกือบจะกล่าวได้ว่า สิ่งไม่ดีทั้งหลายในโลก พวกผู้ใหญ่ยกมอบให้เป็นกรรมสิทธิ์ของเด็กแต่ผู้เดียวส่วนผู้ใหญ่นั้นก็คอยแต่รับความดีความชอบ สิ่งไม่ดีไม่ชอบทั้งหลาย ส่งให้เด็กไปดีเหมือนกัน นี่แหละเขาว่าผู้ใหญ่ทำอะไรไม่ผิด เมื่อผู้ใหญ่รับประทานอาหารมาก ก็เรียกว่าเจริญอาหาร.....ก็ ผู้ใหญ่เดินไปโดนถ้วยชามตกลงมาแตก ก็หาว่าเด็กเก็บไม่ดี นั่นคุณ.....เป็นอย่างไร ถ้าสมมติว่าเป็นเด็กเล่า ? ผมไม่ขอตอบ

นี้แหละท่านพุทธบริษัท ความเหลื่อมล้ำค่าสูงระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในขบวนการยุติธรรมในส่วนย่อย

จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็น จังหวัด หนึ่ง ที่ สังกัด อยู่ใน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และในภาคนี้มีหลายจังหวัดแต่ละจังหวัดก็ย่อมจะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดกาฬสินธุ์ คงจะมีอะไรที่เด่น เป็น พิเศษ กว่าหลาย จังหวัดในภาคเดียวกัน ทั้งในด้านการศึกษาและในค่านิยมวัฒนธรรมเก่าแก่ของบ้านเมือง เช่นเราจะเห็นได้เมื่อวันที่ ๒๘ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ อันเป็นวันครบรอบของการสถาปนากรมเชื้อเพลิง (น้ำมันสามทหาร) ชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่น้อยกว่า ๒ อำเภอ ได้รับเกียรติจากกรมเชื้อเพลิง กรมเชื้อเพลิงได้เชิญคณะกรรมการอำเภอภูจันทร์และคณะกรรมการอำเภอทรายทอง ให้ไปแสดงออกรายการทางโทรทัศน์ ช่อง ๙ (แสดงเรื่องอะไรนั้นผมไม่ขอกล่าว ถือว่าทุก ๆ ท่านทราบแล้ว) ขอชมเชยว่าการแสดงของคณะกรรมการหญิงและชายอำเภอภูจันทร์ และคณะกรรมการหญิง-ชาย อำเภอทรายทองในวันนั้น ย่อมเป็นที่ติชมและต้องใจของผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง นี่ก็แสดงว่าชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ มีที่เด่นและดัง.....อยู่มาก การแสดงออกดังกล่าวย่อมหมายถึงว่ามีการศึกษาดี มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีดีกว่าจังหวัดอื่นในภาคเดียวกัน แต่ทำไมเล่า? ในเมื่อจังหวัดกาฬสินธุ์มีการศึกษาดี มีวัฒนธรรมดีเด่นเช่นนั้น สิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ในเขตท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์จึงยังมีอยู่ เช่น มีการลักขโมย การฉ้อราษฎร์บังหลวง การรีดนาทาเร้นจากพวกทรชน การยกยอกฉ้อโกง การเบียดบัง และเบียดเบียน ช่มเหง รังแกซึ่งกันและกัน ก็ยังมีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ซึ่งบางรายก็ถึงขนาดลอบสังหารผลาญชีวิตให้ตายไปเลยก็มี เช่น เมื่อไม่นานมานี้เหตุเกิดที่บ้านม่วง ตำบลหลุบ อำเภอเมืองหวังว่าผู้อ่านคงจำเหตุการณ์ได้และเรื่องทำนองเดียวกันนี้ ยังมีอีกมากมายนัก

ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าการศึกษาคดี มีความรู้ แต่ปราศจากศีลธรรมและขาดหิริโอตตปปะ ย่อมจะไม่ทำให้เกิดความสันติสุขได้ ประเทศชาติบ้านเมืองจะมีการอยู่ดีกินดี มีความสันติโดยทั่วหน้ากัน ประชาชนพลเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่

ที่เป็นบิกามารดา เป็นพ่อบ้านพ่อเมืองโดยทั่วไป ควรจะต้องตั้งตนอยู่ในศีลธรรมและ
วัฒนธรรมอันดี เมื่อผู้ใหญ่ประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรมดีแล้ว พวกเด็ก ๆ ที่เป็นลูก
เป็นหลานก็จะติดตามไปเองโดยไม่ต้องไปอบรมให้เสียเวลาเขาเหล่านั้นจะดีเอง จะอบรม
สั่งสอนสักเท่าไร พุคสอนให้ปากฉีกปากแฉะ เมื่อผู้ใหญ่ทำไม่ดีให้เด็กเห็นอยู่ทุกขณะ
สิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ที่พวกเด็กก่อขึ้นตามที่ปรากฏกันอยู่ทั่วไปนั้นก็เนื่องมาจากผู้ใหญ่ทำมา
ก่อนทั้งสิ้น แต่ผู้ใหญ่เราก็ชอบเอะอะเอากับเด็ก โทษเด็กตลอดเวลา ผมรู้สึกสงสาร
เด็กเหลือเกิน

ผมขอร้องและวิงวอน ขอให้ผู้ใหญ่ทั้งหลายจงประพฤติและปฏิบัติตามคำสอน
ของศาสนา ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาดีแล้วนั้น เมื่อรู้แล้วไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีผลอะไร
เกิดขึ้นเลย ถ้าจะเปรียบก็คงเหมือนกับเราหิวอาหารหรือกระหายน้ำ ถ้าเราไม่ใช้มือ
หยิบอาหารใส่ปาก หรือเดินไปตักน้ำดื่มเข้าไป ความหิวอาหารและกระหายน้ำก็คงยัง
มีอยู่ การประพฤติและปฏิบัติตามธรรมก็คงเช่นเดียวกัน รู้เฉย ๆ ไม่ปฏิบัติ จะเกิด
อะไรขึ้นมา

สิ่งไม่ดีไม่งามต่าง ๆ ที่มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองในปัจจุบันนี้ ผู้ใหญ่เป็นผู้ก่อ
ขึ้นทำขึ้นก่อนทั้งสิ้น เมื่อผู้ใหญ่ไม่ทำให้เด็กเห็นก่อน เด็กจะเอาตัวอย่างมาจากไหน
เล่า? พระ เณร เถร ชี ก็เช่นเดียวกัน ผมมีความคิดเห็นอย่างนี้ จะผิดหรือถูกอย่างไร
นั้น ขอท่านผู้มีปัญญาพิจารณาเอาเองอย่าเชื่อผม โปรดพิจารณาและคิดดูให้ดี ๆ เสีย
ก่อน คำพังเพยหรือคำโบราณท่านกล่าวว่า “สมภารไม่ดี หลวงชีสกปรก” หรืออีก
คำหนึ่งว่า “ว่าไม่ดีโทษบิดาโทษกลอง” ขอท่านทั้งหลาย ทั้งฝ่ายโลกและฝ่ายธรรม ได้
โปรดเลิกการแสดงละครบรรดาศักดิ์กันเสียที่เด็ด เพื่อความสันติสุขของโลก.

สวัสดิ์

ประเทศ - กุลนิตี

๕๗๗/๒ จารุรัตน์ ถนนเพชรบุรี

อ. พญาไท พระนคร

๒๗ ก.พ. ๒๕๑๓

ธรรมของประชาธิปไตย

□ โดย ขุนทอง ภูผิวเดือน พ.ม. น.บ. ส.ส. กาฬสินธุ์

ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นอมตะ ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นคำกล่าวที่ถูกต้อง เพราะเป็นหลักการที่พิสูจน์ข้อเท็จจริงได้ ไม่ว่าจะ เป็น อดีต ปัจจุบันหรืออนาคต ถ้าหากปฏิบัติตามทฤษฎีธรรมของพระตถาคตเจ้าแล้ว ผู้ประพฤติปฏิบัติย่อมได้รับผลดีเป็นรางวัลธรรมชาติตอบแทนเสมอ

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย จึงยอมรับกันว่าดีที่สุด ก็ต้องปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ถ้าหากขาดธรรมแล้วต้องไปไม่รอด ธรรมอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวค้ำจุนระบอบประชาธิปไตย ให้คงอยู่คู่โลกนั้น คือธรรมของประชาธิปไตยมีอยู่ด้วยกันสามข้อดังนี้:-

๑. การวรรธรรม ได้แก่เคารพต่อความคิดเห็นของบุคคลอื่น เราต้องยอมรับว่าทุกคนมีความสำคัญ แต่ละคนต้องมีดีอวด คนหนึ่งมีดีอย่างหนึ่งแต่ไม่ดีในอีกอย่างหนึ่ง จะดีหมดเสียทุกอย่างย่อมเป็นสิ่งที่ไม่น่าเชื่อ ทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นของตนต่อสาธารณชนเพื่อวินิจฉัย และทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นขัดแย้งคัดค้านเมื่อไม่เห็นด้วย แต่เมื่อส่วนใหญ่ยอมรับความคิดเห็นของฝ่ายใดแล้ว เราต้องยอมรับและปฏิบัติตามทั้ง ๆ ที่เราไม่เห็นด้วย ทุกคนทุกฝ่ายต้องต่อสู้กันด้วยคมเหตุผล มิใช่ต่อสู้กันด้วยคมหอกคมดาบ ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี เป็นผู้พูดที่มีเหตุผล เป็นได้ทั้งผู้ตามและผู้นำที่ดี แล้วแต่โอกาส กาลเวลา

๒. ปัญญาธรรม ได้แก่การอาศัยปัญญาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความสันติ ไม่ใช่อารมณ์หรือใช้กำลังเป็นเครื่องมือในการแก้ไข ปัญหา เพราะจะเป็นหนทางนำไปสู่ความเสื่อมสลาย ไม่บังเกิดผลดีต่อสังคม ปัญหาข้อขัดแย้งเป็นธรรมชาติของสังคม สังคมเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตแต่สังคมประกอบไปด้วย

สิ่งที่มีชีวิต จึงยอมมีปัญหามีข้อขัดแย้งซึ่งกันและกัน ถ้าปัญหาเกิดขึ้น และต่างฝ่ายต่างใช้ปัญญามองหาเส้นทางประนีประนอมกันแล้ว สังคมก็สันติสุข แต่ถ้าใช้กำลังเข้าแก้ปัญหาแล้ว สังคมก็เกิดทุกข์และได้ชื่อว่าขาดการระดม แล้วธรรมข้อที่สามก็จะเกิดไม่ได้ ซึ่งได้แก่

๓. สามัคคีธรรม คือความกลมเกลียวมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสามัคคีเท่านั้น จะทำให้งานบรรลุเป้าประสงค์ได้ หากขาดสามัคคีธรรมแล้วไซ้ จะทำการสิ่งใดย่อมไร้ผล ความสามัคคีคือยอดปรารถนา ของระบอบประชาธิปไตย

เราเป็นไทยไม่ยอมเป็นทาส ต้องยึดมั่นธรรมสามข้อเป็นหลัก อย่าลืมว่า ธรรมสามข้อเป็นโซ่สัมพันธ์กัน จะพร่องข้อหนึ่งข้อใดย่อมขาดประสิทธิภาพ เราจะไม่พบกับความวิบัติ ตราบเท่าที่เรารคนไทยทุกคนยึดมั่นในธรรมของประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัด

บนดินบ่มีน้ำ-ข้ามีแต่ทราย

□ โดย สมพงษ์ อยู่หุ่น ส.ส. จังหวัด

สมพงษ์ อยู่หุ่น (ถิตสงวน) นายทิพย์ ถิตสงวน บิดา นางสมถิต
ถิตสงวน มารดา นางสมถิต (ไชยศิริ) มารดา เกิดที่คุ้มหนองโก ตำบลกมลาไสย
อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเลือกตั้งครั้งที่แล้ว ข้าพเจ้าได้รับเลือก
ตั้งเป็นผู้แทน จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วยความ
จริงใจ ข้าพเจ้าจะทำทุกอย่างเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและจะไม่ให้ประชาชนผิดหวัง
จะต่อสู้ให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์พูนสุขของประชาชนทั้งชาติและพี่น้องชาว
กาฬสินธุ์ด้วย

กาฬสินธุ์เป็นจังหวัดหนึ่งอยู่ในภาคอีสาน ถ้าพูดถึงภาคอีสาน ทุกคน
เข้าใจว่าเป็นดินแดนแห่งความแห้งแล้ง

อดีต ที่ผ่านไประायอมรับว่า อีสาน เป็นดินแดนแห่งความแล้งจริง เข้า
ทำนองที่ว่าบนดินบ่มีน้ำ ข้ามีแต่ทราย

ปัจจุบัน ความหวังของชาว อีสาน ได้เริ่มขึ้นแล้ว ดินแดนที่แห้งแล้งนี้
จะเปลี่ยนเป็นดินแดนอันอุดมสมบูรณ์ มีน้ำหล่อเลี้ยงพืชพันธุ์ ธัญญาหาร โดยการ
ชลประทาน

การสร้างเขื่อนมีเขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนลำปาว เขื่อนน้ำพุง เขื่อนน้ำพรม
เขื่อนน้ำสาน เขื่อนน้ำอูน ๆ เหล่านี้ เพื่อกักเก็บน้ำและส่งน้ำไปตามคลอง ส่งน้ำ
เพื่อหล่อเลี้ยงที่ดินหลายล้านไร่ให้อุดมสมบูรณ์ และปลูกพืชพันธุ์ ธัญญาหารให้ได้ผล
แน่นอน ต่อแต่นี้ไปดินแดนอีสาน ก็จะกลับกลายเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ ไม่
แห้งแล้งขาดน้ำอีกแล้ว

การสร้างเขื่อนได้เสร็จไปมากแล้ว เหลือแต่การสร้างคลองส่งน้ำจะเสร็จ
สมประสงค์ ก็ขึ้นอยู่กับเงินงบประมาณของแผ่นดิน

ในปีงบประมาณ ๒๕๑๓ ข้าพเจ้าได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนให้เป็นกรรมา
ธิการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าได้เรียกร้องให้รัฐบาล ตั้งงบประมาณจ่ายเงินชดเชยค่าที่ดินที่ถูกน้ำ
ท่วม ในการสร้างเขื่อนลำปาว จำนวนเงิน ๑๘ ล้านบาท เงิน ๑๘ ล้านบาทนี้
ในที่ประชุมกรรมาธิการ ข้าพเจ้าขอความเห็นใจจากเพื่อนกรรมาธิการทั้งหมดและได้
รับความสนับสนุนจากอธิบดีกรมชลประทาน ให้มองเห็นความทุกข์ยากของราษฎร
ผู้ที่ดินน้ำท่วมที่ดิน ยากจนแทบจะไม่มีผ้าพันกาย ต้องอพยพไปหาที่ทำกินใหม่
กรรมาธิการทุกคนเห็นใจ ก็พร้อมใจกันลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้รัฐบาลจ่ายเงินค่า
ที่ดินที่ถูกน้ำท่วมจำนวน ๑๘ ล้านบาทและสภาผู้แทนก็อนุมัติแล้ว และให้จ่ายให้เสร็จ
ภายในปี ๒๕๑๓

ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย ในปีงบประมาณปีต่อ
ไป ข้าพเจ้าจะสนับสนุนให้รัฐบาลตั้งงบประมาณรายจ่าย ชุกคลองส่งน้ำจากเขื่อนต่างๆ
ตลอดจนเขื่อนน้ำปาว ไปหล่อเลี้ยงที่ดินให้อุดมสมบูรณ์ การทำนาและปลูกพืชไร่
และอื่น ๆ ให้ได้ผลแน่นอน คำว่า บนดินบ่มีน้ำ ช้ำมีแต่ทรายก็ได้แปรเปลี่ยนไป

เรื่องของคนที่จำชาติได้

(เรื่องนี้ได้แปลมาจากภาษาอังกฤษซึ่งพิมพ์ในฮ่องกง)

ที่แรกข้าพเจ้าก็สงสัยเหมือนกันว่า คนที่เกิดมามีจำนวนนับโกฏิ ๆ แต่ไหนคนจำชาติได้ จึงมีน้อยเต็มที และคนเหล่านั้นไม่ใช่คนใหญ่คนโตมีชื่อเสียงหรือคนมีชื่ออะไร แต่ก็เป็นคนชาวบ้านอย่างเรา ๆ เท่านั้น คั้งที่..... จะเล่าให้ฟังคั้งต่อไปนี้ ! ก็มีคนจีนคนหนึ่งชื่อนายม้า อยู่ ณ เมืองเอียงจิ๋วได้ตายไปแล้วเกิดมาเป็นคนใหม่ และจำความหลังในชาติก่อนได้หมด และในเรื่องที่จะกล่าวถึงว่าเหตุไฉนนายม้าจึงจำชาติก่อนได้ท่านเห็นว่าจะเป็นเรื่องที่ควรเชื่อได้ หรือเชื่อไม่ได้ตามใจท่าน แต่เป็นเรื่องที่แก้ไขข้อข้องที่.....สงสัยได้แง่หนึ่งคั้งนี้

นายม้าแห่งเมืองเอียงจิ๋วนี้ คือในขณะนั้นเขากำลังงีบหลับและในเวลาอันเป็นเวลากลางวัน แล้วฝันว่ามีผู้มาเชิญตัวไปยัง “จวนเจ้าเมือง” นายม้าก็ปฏิบัติตาม ครั้นไปถึงก็ปรากฏว่าเป็นเมืองนรก ได้พบพระยายม และพระยายมก็บอกว่านายม้าสิ้นอายุขัยแล้ว จะต้องไปเกิดใหม่ในเมืองมนุษย์เป็นลูกชายเศรษฐีคนหนึ่งในเมืองปักกิ่ง นายม้าเมื่อรู้ว่าตนตายไปแล้วก็ร้องไห้ และแล้วก็เดินทางออกจากเมืองนรกไปโดยด่วน และยังไม่ได้พบกับยายเฒ่าเหม้งและได้คิมน้ำชาอันลือชื่อของแก และเพราะไม่ได้คิมน้ำชาตัวเอง จึงทำให้นายม้าเมื่อเกิดมาใหม่ในเมืองมนุษย์จึงจำความหลังในชาติก่อนได้ครบถ้วน และทุกคนที่ตายไปนั้นเมื่อตกนรกใช้โทษกรรมแล้วจะถูกส่งมาเกิดใหม่ และเวลาออกจากนรกมานั้นจะถึงศาลาของยายเฒ่าเหม้งก่อน ยายเฒ่าเหม้งจะต้อนรับแขกด้วยหน้าตาอันยิ้มแย้มแจ่มใส และรับรองแขกด้วยน้ำชาอันชื่อของแก และทุกคนจะต้องคิมน้ำชาของแกด้วยเพราะ ทุกคนที่ออกจากเมืองนรกมาใหม่ ๆ ใคร ๆ ก็รู้สึกว่าร้อนมากและกำลังกระหายและต้องการอยู่แล้ว น้ำชาของยายเฒ่าเหม้งนี้แหละจะทำให้ทุกคนบรรเทาทุกข์ลงได้เช่นว่า จากร้อนก็เย็นสบาย ลืม

ความกระหายและลืมความทุกข์—สุขอะไรทั้งปวง ลืมจนไม่สามารถจำมั่นได้ และเมื่อ
เกิดมาใหม่ในเมืองมนุษย์ จะจำความหลังในชาติก่อนไม่ได้

เมื่อนายม้ามาเกิดเป็นลูกเศรษฐี ในเมืองบักกิง และขณะที่นายม้าเกิดมา
ใหม่ ๆ นั้นก็พูดได้ทันที ทำให้บิดามารดาใหม่ของนายม้าและคนอื่นภายในบ้านของ
นายม้า ตลิ่งพรีงเพรีค และตกใจกลัวไปตาม ๆ กัน นายม้าเห็นไม่ได้เรื่อง ถ้าขึ้น
พูดเป็นมาตั้งแต่กำเนิดมันก็จะเกิดอันตรายแก่ตน เพราะจะทำให้ใคร ๆ เห็นว่าเป็น
เด็กอุบาทว์และจะถูกฆ่าตาย เมื่อคิดได้เช่นนี้จึงไม่พูดอีก ครั้นนายม้าเจริญวัยอายุพอ
เข้าโรงเรียนได้แล้ว ก็บอกบิดามารดาให้ทราบว่าคุณไม่จำเป็นต้องเล่าเรียนหนังสือ
อะไร เพราะอ่านมาหมดแล้วตั้งแต่ชาติก่อน และขอร้องให้บิดาใหม่พาตนไปเมือง
เอียงจิ๋ว เพื่อพบภรรยาและบุตร ๆ ของตน

บิดาจึงพานายม้าไปเมืองเอียงจิ๋ว พอไปถึงนายม้าก็จำบ้านเก่าของตนได้
ทันที ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวแห่งบ้านหลังนั้นก็ต้อนรับเหมือนดังแขกที่แปลกหน้ามา
และก็รู้สึกประหลาดใจที่เห็นเด็กอายุยังไม่ถึง ๘ ขวบร้องทักตนว่า ลูกของพ่อ

ชายหนุ่มเจ้าของบ้านตกลิ่งและรู้สึกโกรธ ที่ถูกเด็กอมมือมาเรียกตนว่า
ลูก แต่เห็นเด็กคนนั้นมีหน้าตาคลอหน่วย และชี้แจงว่า “พ่อของเจ้าจริง ๆ นา ไม่
ใช่ใคร” แล้วก็อธิบายเรื่องอื่นอีกมาก ซึ่งเกี่ยวกับเมื่อครั้งตนยังไม่ตายได้ถูกต้องทุก
อย่าง ในที่สุดนายม้าก็ได้มีโอกาสพบภรรยาเดิมของตน ขณะนั้นอายุมากแล้ว ได้
พูดจาวิสาสะกันได้ถูกต้อง เหมือนกับนายม้าคนก่อนที่ยังไม่ตาย โดยเหตุที่เด็กมารู้
หนังสือดีมาแต่ชาติก่อน ต่อมาในไม่ช้าก็ได้ดี มีตำแหน่งหน้าที่สูง แม้ยังมีอายุอยู่ใน
วัยเด็ก และเอื้อเฟื้อตระกูลแซ่ม้า โดยเฉพาะภรรยาเก่าอันเป็นที่รักของเขาในชาติก่อน
ซึ่งเวลานั้นมีวัยชราแล้ว

ในเมืองนรกของเมืองจีนที่นายม้าเคยไปประสพการมาครั้งหนึ่ง และ
เล่าว่าเหมือนกับเมืองนรกของชาติอื่นชั้นไม่ตรงกับจีน เมืองนรกของจีนอยู่ลึกลงไป
ในใจกลางของโลกซ้อนกัน ๑๘ ชั้น มีนายหรือหัวหน้ายมบาล ทำหน้าที่ตัดสินและควบ
คุมแบ่งออกเป็น ๑๐ ศาล แต่ละศาลแบ่งออกเป็น ๑๖ แคน นรกชั้นกันบึงนั้นใช้

เป็นที่ทราบผู้ที่ได้รับโทษ “อุกฤษฏ์” ต้องถูกลงโทษอย่างร้ายกาจและรุนแรงที่สุดกว่าชั้นอื่น ผู้ที่ตกนรกซึ่งเป็นผู้ทำบาปกรรมหนัก หรือทำความผิดอย่างร้ายแรง จะตกนรกชั้นกันบังสุก อย่างที่เราเรียกว่า “ตกนรกอเวจี” นรกกันบังของเราเป็นไฟร้อนและแรงมาก แต่ของฝรั่งหนาวเฉียบที่สุด ของอินเดียนร้อนที่สุดและหนาวที่สุด และทางที่จะลงไปนรกมีอยู่หลายทาง แต่มีทางหนึ่งที่จะลงไปเมืองนรกของจีนได้ มีปากประตูอยู่ที่เมือง เฟงกุ แคว้นเสฉวน ใกล้ ๆ กับเมือง จุงกิง บนฝั่งแม่น้ำแยงซี ตรงนี้มีถ้ำลงไปใต้ดิน ไม่มีใครทราบว่ามีถ้ำเท่าไร ถ้าตั้งกล่าวนี้เขากรูบิคเสียแล้วเป็นเวลานานหลายปี ตรงปากถ้ำนี้ ในสมัยโบราณราษฎรมักนำเครื่องกระต่ายกึ่งเต็กไปเผา เพื่ออุทิศส่งไปยังเมืองนรก ปีหนึ่ง ๆ คิดเป็นจำนวนเงินไม่น้อย เรียกกันว่า เป็นการส่งส่วยให้แก่ยมโลก ถ้าผู้ใดละเลยจะเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ ได้รับทุกข์ต่าง ๆ และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๑๙๓ นายอำเภอเล่ากั้ง ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลความทุกข์สุขของราษฎรในเขตอำเภอปากถ้ำนี้ ได้ออกคำสั่งให้ราษฎรทำต่อไป ราษฎรไม่พอใจเขามาก เพราะกลัวจะเกิดโรคร้ายและรับทุกข์ต่าง ๆ เล่ากั้งจึงบอกว่าเขาจะอาสาลงไปพบกับ “ยมพบาล” เอง ขณะนั้นหลี่เซียนเป็นเลขาธิการของนายอำเภอเล่ากั้งขอลงไปนรกด้วยเล่ากั้งก็ยอม และให้ราษฎรจัดหาเชือกใหญ่มาหย่อนลงไปกันเหวลึกและยิงลิกก็ยิงมีด ครั้นในที่ลึกก็เห็นแสงสว่างอยู่ข้างหน้าซึ่งคมีสถานที่เป็นบ้านเมืองไม่ผิดกับเมืองมนุษย์เรา ผิดแต่ที่ไม่มีเงาตัวเอง แลในขณะที่ทั้งสองเดินอยู่ในเมืองนรกนั้นก็พอดีพบผู้พิพากษาและท่านก็ถามว่า “ท่านเป็นราชการมาจากเมืองมนุษย์ท่านมาเพื่อประสงค์อะไร” เล่ากั้งจึงตอบว่า ที่มานี้เพื่อขอร้องให้งดเลิกเก็บส่วยเมืองนรกกับราษฎรที่อยู่ใต้ความปกครองของข้าพเจ้า เพราะการทำนาไม่ได้ผลมาหลายปีแล้ว ราษฎรยากจนไม่มีเงินจะเสียค่าภาษีอากรให้กับรัฐ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วฉันจะสามารถจะส่งเสียส่วยสาอากรให้แก่เมืองล่างได้ ข้า ๆ จึงเสี่ยงชีวิตลงมาขอความกรุณาจากท่านและท่านผู้พิพากษาเขาก็เห็นใจแต่ช่วยเหลือไม่เพราะไม่ใช่ธุระทางนี้ นั่นเป็นธุระทางอื่นคือ พวกเจ้าหยิน และในขณะที่มีแสงสว่างเป็นรัศมีพุ่งเข้ามา และท่านเขาก็พูดว่า ท่านกวนตี้ (กวนอู) เสด็จแล้ว ให้ท่านทั้งสองหลบไปก่อน ครั้นพระเจ้า

กวนอูเสด็จขึ้นบัลลังก์ จึงตรัสถามว่า ได้กลิ่นมนุษย์ และท่านเป่าจึงทูลให้ทราบ และก็ตรัสต่อไปว่าอยากจะพบเขาสักหน่อย และสนทนากับเล่ากังก้อย่างเป็นกันเอง ส่วนเลขานุการของเล่ากังกเป็นคนกล้า แต่กิริยาอาจารย์รุ่มร่ามพูดจาทะลุกลางขนมาว่า “เดี๋ยวนี้พระเจ้าเล่าปี่เป็นอย่างไร” การที่กล่าวพระนามเดิมของพระเจ้าแผ่นดินเช่นนี้ ถือว่ามารยาทชั่วร้าย ทำให้พระเจ้ากวนอูแสดงพระพิศมัยโกรธมากและก็ลุกจากบัลลังก์ไป และท่านเป่าก็พูดว่า “คนอุบาทว์” พูดจาไม่รู้จักระวังปากคอ ความผิดครั้งนี้โทษถึงกับฟ้าผ่าตายฉันช่วยไม่ได้ เล่ากังกจึงอ้อนวอนขอให้ท่านเป่าช่วยเหลือ ท่านเป่าก็ทนต่อไปไม่ได้ จึงบอกว่าให้ตายธรรมดา และให้เอาตราหยกแขวนห้อยหลังในเสื้อของท่าน ครั้นแล้วทั้งสองก็ลาท่านเป่ากลับ พอถึงปากประตูเมืองเฟิงตู่ หลีเฮียนก็มีอุบัติเหตุเป็นลมตายทันที เมื่อเอาศพหลีเฮียนเข้าโลง ฟ้าก็ผ่าลั่นดังเปรี้ยงใหญ่ ทำลายโลงและศพหลีเฮียนพินาศสิ้น คงเหลือแต่ตอนหลังที่แขวนตราหยกไว้และตัวหยกเท่านั้นไม่เป็นอันตราย และต่อมาตั้งแต่วันนั้นจนถึงปัจจุบันนี้ ตามประเพณีจีนจึงนิยมฝังศพ เพราะกลัวผู้ที่บาปหนาจะถูกฟ้าผ่าหมดเหมือน หลีเฮียน

อชุลลิ โศ ภิกขุ (ชาลี) พิมพ์รัตน์

วัดปทุมวนาราม พระนคร

ผู้บันทึก

ทางปฏิบัติตนสำหรับพุทธศาสนิกที่ดี

โดย ข. พิมพันธ์

การปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนที่ดี เพื่อจะได้เป็นศาสนทายาทของพระ-
พุทธศาสนา ให้สมกับว่า “เรานับถือศาสนาพุทธ” มิใช่จะนับถือเพียงไว้เขียนลง
ในใบสำมะโนครัวเพื่อให้ได้ ๆ เท่านั้น แม้แต่พวกฝรั่งเขาก็พากันพูดจนติดปากว่า
“เมืองไทยเป็นดินแดนแห่งผ้ากาสาვეพัทร์” ดังนี้ หรือเพื่อให้สมกับคำว่า ปฏิรูปเทศ
วาสะ แปลว่า ผู้อยู่ในประเทศอันสมควร คือประเทศที่มีวัดวาอารามมีพระพุทธรูป
แม้แต่ฝรั่งต่างชาติต่างศาสนา ผู้ที่เขาได้ศึกษาค้นคว้ามามาก ก็ยอมรับโดยคุณนัยภาพ
ว่า “ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ละเอียดอ่อนยิ่งนักเต็มไปด้วยเหตุและผล เป็น
อกาลิโก ไม่เลือกกาลเวลา เป็น เอหิปัสสิโก พระพุทธองค์ทรงทำทนายชาวโลกมา
พิสูจน์หลักความจริงแห่งพระพุทธรศาสนา โอปนยิโก ทรงให้เทียบเคียงคำหาเหตุ
หาผลว่าจริงหรือไม่” ทุกคนเมื่อพิสูจน์แล้ว ถึงกับยอมสละศาสนาเดิมของตนโกน
หัวโกนคิ้วเข้ามาขอบรรพชาอุปสมบท นุ่งเหลืองห่มเหลืองในพระพุทธรศาสนา นับ
จำนวนร้อย ๆ นอกจากนี้ ก็ได้ขอปฏิญาณตนเป็นอุบาสกอุบาสิกาเป็นจำนวนหมื่นจน
ทางรัฐบาลของแต่ละประเทศ เช่น อังกฤษ อเมริกา เยอรมัน เป็นต้น ได้มีหนังสือ
ติดต่อมาทางกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอคณะสงฆ์ไทยเป็นจกนวนมาก
ไปประกาศและเผยแพร่ธรรมะคำสั่งสอนขอพระพุทธองค์แต่ละประเทศ เพื่อให้เป็น
หลักยึดถือทางจิตใจของเขา ถ้ามนุษย์ไม่มีหลักที่พึ่งทางจิตใจให้ถูกต้องเมื่อไร คนเรา
ก็ไม่ใช่มนุษย์ที่สมบูรณ์ โลกปัจจุบันตลอดจนสังคมได้พิสูจน์ให้เราเห็นแน่ชัดแล้ว
ว่า เป็นเพราะเราไม่มีศาสนาที่ถูกต้อง หรือมีแต่ไม่พยายามประพฤติปฏิบัติตาม

ธรรมะคำสั่งสอน พวกนั้นประมาทมองข้ามไป จึงหาความสุขที่แท้จริงจากชีวิตไม่ได้ เพราะพระธรรมจะช่วยเฉพาะแต่บุคคลผู้ประพฤติปฏิบัติเท่านั้น เปรียบเสมือนเราหิวข้าว จะให้คนอื่นกินแทนหาได้ไม่ ใครทำคนนั้นก็ได้อ ความรู้เท่านั้นจะช่วยอะไรท่านไม่ได้ นอกจากการประพฤติปฏิบัติและการกระทำตาม” เท่านั้น จึงจะช่วยตัวเราได้ สมกับ พระพุทธภาษิตที่ว่า “ธมฺโม ห เว รกฺขติ ธมฺมจารี” แปลว่า พระธรรมคำสั่งสอน นั้นแล ย่อมรักษาผู้ประพฤติปฏิบัติตามไม่ให้ตกไปในที่ชั่วทั้งในภพนี้แลภพหน้า ดังนี้ ยังไม่สายจนเกินไปดอกท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงตื่นขึ้นมาเถอะ ตื่นขึ้นมาเพื่อกระทำความดีให้แก่ตัวท่านเอง ให้สมกับพระพุทธภาษิตที่ว่า “อตฺตา หิ ปรมํ บิโย” แปลว่า ตนแลเป็นที่รักอย่างยิ่ง” เราเกิดมาคนเดียว ไม่ได้เอาอะไร มาด้วย เมื่อตายก็ตายคนเดียวไม่ได้เอาอะไรไปด้วย สมบัติชั่วของเงินทองสามภรรยา บุตรบ้านเรือนที่บอกว่า “ของกู” นั้นก็จะเป็นได้เฉพาะเมื่อเรามีชีวิตอยู่เท่านั้น แท้จริงของเหล่านั้น มันเป็นสมบัติของโลก เป็นเครื่องอาศัยเมื่อเรายังมีชีวิตอยู่ในโลก นี้เท่านั้น แต่สมบัติในโลกหน้าก็คือ “ความดีและความชั่ว” เท่านั้น ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย “อย่าลืมตาย ๆ แน่ ๆ” ก่อนที่เราจะตายนั้น พระพุทธองค์ท่านไม่ให้ประมาท ท่านสอนให้กระทำความดีคือ การบำเพ็ญ ทาน-ศีล-สมาธิ—และปัญญา ให้กระทำตามความสามารถตามกาลวันเวลาและโอกาส สังสมไว้วันละเล็กละน้อยอย่าให้ขาดได้ วัควาอารามภิกษุสามเณรหรือพระพุทธศาสนาเจริญอยู่ได้ตั้งแต่ครั้งพุทธกาล จนถึงทุกวันนี้ นับเป็นเวลาได้ ๒๕๑๓ ปีแล้ว ก็อาศัยพุทธบริษัททั้งหลายคือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ส่วนภิกษุณีนั้น ไม่มีมานานแล้ว เป็นที่น่าเสียดาย ถ้ายังมีอยู่อุบาสิกาในประเทศไทยคงจะพากันบวชมาก ทุกวันนี้พวกอุบาสกอุบาสิกา ก็ดู เหมือนนับวันร่อยหรอลงไปมาก เฉพาะอุบาสกบริษัท เปรียบเหมือนตะเกียงกำลัง รับหรือลงเต็มที จะมีตมิตลงเมื่อไรก็ไม่ทราบ จึงขอฝากความคิดนี้ไว้ให้แก่ผู้เป็นเจ้าของบริษัทโปรดได้ช่วยกันคิดช่วยกันพิจารณา หรือจะเป็นเพราะสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไปในทางวัตถุมากไปก็ไม่รู้

ต่อไปนี้ขอบอกวิธีทำบุญง่าย ๆ โดยไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไรมากนัก ไม่เลือกกาลเวลาสถานที่จนเกินไปนัก พยายามทำให้ได้ทุกวัน ชีวิตของท่านจะไม่เปล่าประโยชน์หรือไม่เสียชาติที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ถ้าท่านทำได้ท่านจะไม่ตกไปในที่ชั่วทั้งในชาตินี้และชาติหน้า จงตื่นขึ้นมาเถอะตื่นมาเพื่อกระทำความดีตั้งแต่ขณะนี้เดี๋ยวนี้ ให้เป็นกิจวัตรประจำวันทั้งก่อนนอนและเมื่อนอน เมื่อทำที่แรกครั้งแรกอาจจะลำบากอยู่บ้าง แต่เมื่อทำต่อไปบ่อย ๆ ก็จะเป็นนิสัยเอง ก่อนจะทำพึงตั้งใจตั้งใจให้ดีให้เป็นบุญเป็นกุศลเยือกเย็นอ่อนน้อมให้สงบ ให้หยุด ๆ เพื่อระลึกถึงคุณพระพุทธ พระธรรม และคุณพระสงฆ์

ทำวัตรเช้าโดยย่อ

นั่งกระโห้งประนมมือ กราบครั้งที่ ๑ ให้ระลึกถึงพุทโธ กราบครั้งที่ ๒ ให้ระลึกถึง ฌโม โกราบครั้งที่ ๓ ให้ระลึกถึง สงโฆ

อรหิ สมมาสมพุทโธ ภควา, พุทฺธิ ภควนฺตํ อภิวาเทมิ. กราบหนึ่ง
 สุวากุขาโต ภาวตา ฌโม, ฌมํ นมสฺสามิ. กราบหนึ่ง
 สุปฺภูปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ สงฺฆํ นมามิ. กราบหนึ่ง

บทพุทธาภิธูติ

โยโส ตธาโคโต อรหิ สมมาสมพุทโธ, วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุกฺโคโต
 โลกวิทู, อนุตฺตโร ปุริสมมฺสารถิ สตุถา เทวมนุสฺसानิ พุทฺโธ ภควา, โยอิมิ
 โลกํ สเทวกํ สมารกํ สพฺรหฺมกํ สสฺสมณพฺรหฺมณิ ปชํ สเทวมนุสฺสํ สขิ อภินฺญา
 สจฺฉิกตวาปเทเวสสิ, โยชฺมมํ เทเสสสิ อาทิกฺลฺยานํ มชฺฌกฺลฺยาณํ ปรีโยสานกฺลฺยาณํ
 สาคฺคํ สพฺยณฺชนํ เกวลปรีปฺณณํ ปรีสุทฺธิ พุรหฺมจฺริยํ ปกาเสสสิ, ตมฺหิ ภควนฺตํ
 อภิปุชฺยามิ ตมฺหิ ภควนฺตํ สิริสา นมามิ (กราบลงหนึ่ง)

บทธมฺมาภิกฺขุติ

โยโส สุวากขาโต ภควตา ธมฺโม, สนฺทิฏฺฐิโก อากาลิโก เอหิปสฺสึโก,
โอปนยิโก ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิ, ตมฺหํ ธมฺมํ อภิปุชยามิ ตมฺหํ ธมฺมํ
สิรสา นมามิ (กราบลงหนหนึ่ง)

บทสงฺฆมาภิกฺขุติ

โยโส สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, อฺชฺชปฏิปนฺโน ภควโต
สาวกสงฺโฆ, ฌายปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สามึจิปฺฏิปนฺโน ภควโต
สาวกสงฺโฆ, ยถิทํ จตฺตาริ ปุริสยฺคานิ อญฺฺจ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต
สาวกสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิเนนฺโย อณฺชลิกรณฺโย, อนุตฺตรํ
ปฺลฺยณฺกเขตฺตํ โลกสฺส, ตมฺหํ สงฺฆํ อภิปุชยามิ ตมฺหํ สงฺฆํ สิรสา นมามิ.
กราบหนหนึ่ง

ทำวัตรคําโดยย่อ

ตั้งใจกราบสามหนเหมือนทำวัตรเช้า อรหํ สมมาสมพุทฺโธ เหมือนตอนเช้า

บทพุทฺธานุสฺสตี

ตังโง ปน ภควนฺตํ เอวํ กลฺยาโณ กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคโต, อิติปิโส
ภควา อรหํ สมมาสมพุทฺโธ, วิชฺชาจรณสมปนฺโน สุกโต โลกวิทู, อนุตฺตรโร
ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ. (พึงหมอบกราบลงตั้งใจว่า)

กาเยน วาจา ย ว เจตสวา, พุทฺเช กุณฺมํ ปกตํ มยา ยํ, พุทฺโธ
ปฺภิกฺคณฺหตฺถุ อจฺจยนฺตํ, กาลนฺตเร สํวริตฺถุ ว พุทฺเช. (พียงนั่งคุกเข่าขึ้น)

บทธมฺมานุสฺสตี

สุวากขาโต ภควตา ธมฺโม, สนฺทิฏฺฐิโก อากาลิโก เอหิปสฺสึโก
โอปนยิโก ปจฺจตฺตํ, เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ. (พึงหมอบกราบลงตั้งใจว่า)

กาเขน วาจา ย ว เจตสา วา, ธมฺเม กุกฺกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ, ธมฺโม
ปฏิกุณฺหา อจฺจยณฺตํ กาลนฺตเร สํวริตุํ ว ธมฺเม. (พืงนํงคฺกเข้าขััน)

บทส่งมานุสสติ

สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, อสุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ,
ณาย ปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สามิจิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ,
ยทิตฺถํ จตฺตาริ ปุริสยฺกานิ อญฺจ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ อาหุ-
เนยโย ปาหุเนยโย กุกฺกิเณยโย อชฺชลิกรณฺเณยโย, อนุตฺตริํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺสาติ.
(พืงหมอบกราบลงตั้งใจว่า)

กาเขน วาจา ย ว เจตสา วา, สงฺฆเม กุกฺกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ สงฺโฆ
ปฏิกุณฺหา อจฺจยณฺตํ กาลนฺตเร สํวริตุํ ว สงฺฆเม. (นํงคฺกเข้าขััน)

บทเสกเมตตามหานิยมให้แก่ตนเองและสัตว์ทั้งปวง

อหํ สุขโต โหมิ	ขอข้าพเจ้าจงมีความสุขเถิด,
นิทุกฺโข โหมิ,	ขอข้าพเจ้าจงปราศจากทุกข์.
อเวโร โหมิ	ข้าพเจ้าจงปราศจากเวรเถิด.
อพฺยาปชฺฌโณ โหมิ	ขอข้าพเจ้าจงปราศจากความยากเถิด.
อนิโฆ โหมิ	ขอข้าพเจ้าจงปราศจากอุปสรรคขัดข้อง.
สุขีอตุตฺตานํ ปรีหฺวามิ	รักษาตนให้มีความสุขเถิด.
สพฺเพ สตฺตา	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง
อเวรา โหนตุ	จงเป็นผู้ไม่มีเวรเถิด
อพฺยาปชฺฌมา โหนตุ	จงเป็นผู้ไม่เบียดเบียนกันเถิด
อณฺฆมา โหนตุ	จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์กายทุกข์ใจเถิด
อตุตฺตานํ ปรีหรณฺตุ	จงเป็นผู้มีสุขรักษาจนเถิด

สพฺเพ สตฺตา

ทุกฺขา ปมฺจจนฺตฺ

สพฺเพ สตฺตา

มา ลทฺธสมฺปตฺติโต วิคจฺจนฺตฺ

สพฺเพ สตฺตา

กมฺมสุสกา

กมฺมทายาทา

กมฺมโยนิ

กมฺมพฺนฺธ

กมฺมปฏฺิสรณา

ยํ กมฺมํ กริสฺสนฺติ

กลฺยาณํ วา ปาปกํว

ตสฺส ทายาทา ภวิสฺสนฺติ

สํสํวํทงฺหลายทงฺปวง

จงพ้นจากความทุกข์เกิด

สํสํวํทงฺหลายทงฺปวง

จงอย่าไปปราศจากสมบัติอันตนได้แล้วเกิด

สํสํวํทงฺหลายทงฺปวง

เป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน

เป็นผู้รับผลของกรรม

เป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด

เป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์

เป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย

จักทำกรรมอันใดไว้

กรรมดีหรือกรรมชั่ว

จักเป็นผู้ได้รับผลของกรรมนั้น

บทแผ่เมตตาสัตว์โดยย่อ

สพฺเพ สตฺตา

สํสํวํทงฺหลายที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน
ทงฺสน

อเวรา

จงเป็นสุข ๆ เกิดอย่าได้มีเวรมีภัยแก่กันและกันเลย

สพฺเพ สตฺตา

สํสํวํทงฺหลายที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน
ทงฺสน

อพฺยาปชฺฌา

จงเป็นสุข ๆ เกิดอย่าได้มีความเจ็บไข้ลำบากกายลำบาก
ใจเลย

สพฺเพ สตฺตา

สํสํวํทงฺหลายที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน
ทงฺสน

อณฺเฆา

จงเป็นสุข ๆ เกิดอย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจกันเลย

สพฺเพ สตฺตา

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน
ทั้งสิ้น

สุขี อุตฺตานํ ปฺริหรนฺตุ

จงมีความสุขกายสุขใจรักษาตนให้พ้นจากทุกข์ทั้งสิ้นเถิด

บทแผ่เมตตาและให้ส่วนบุญโดยย่อ

สพฺเพ สตฺตา สทา โหนฺตุ อเวรา สุขีวิโน

ขอปวงสัตว์ทั้งหลายจงเป็นผู้ไม่มีเวรต่อกันเป็นผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุขทุกเมื่อเถิด

กตํ ปุณฺณผลํ มยฺหิ สพฺเพ ภาตึ ภาวนฺตุ เต

ขอสัตว์ทั้งสิ้นนั้น จงเป็นผู้มีส่วนได้
เสวยผลบุญ อันข้าพเจ้าได้ตั้งใจบำเพ็ญ
แล้วนั้นเทอญ ฯ

กิจวัตรประจำวันของพุทธบริษัทที่สมควรประพฤติปฏิบัติ

๑. ให้ทาน ตามกำลังอย่าให้ขาด เพื่อฝึกจิตใจให้มีนิสัยในทางบุญและ
กัณหาป
๒. รักษากาย วาจา ใจ ของตนให้ดี ในเวลา ไป มา ยืน เดิน นั่ง
นอน นุ่ง ห่ม คิด พูด และทำ
๓. เคารพบูชา ในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์, บิดา มารดา ครู
อาจารย์ เมื่อจะนอนหรือเมื่อตื่นนอนต้องไหว้พระสวดมนต์ให้กระทำ
เป็นนิจอย่าให้ขาด ผู้ใดทำได้ผู้นั้นเจริญทั้งโลกนี้และโลกหน้า โดย
ไม่ต้องสงสัยเลย โปรดคิดว่า ไต ๆ ในโลกล้วนอนิจจัง ฯ

เรื่องเกิดทวดบ้าแพงศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

□ บันทึกโดย ศรี พิมพ์รัตน์

เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๑๓ นี้ แม้จวนจะย่างเข้าฤดูร้อนแต่อากาศยังหนาวเย็นและลมแรงพัดโชยมาจากทางเหนืออยู่ตลอดวัน ตอนเช้าอากาศจะมีตึกลมเต็มไปทั่วเหมะและหมอก วันนั้นจะเป็นวันอาทิตย์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ หรือวันอะไรก็จำไม่ได้ถนัดนัก เป็นวันที่ข้าพเจ้าได้รับบัตรเชิญ จากผู้บังคับกองสถานีตำรวจภูธรประจำอำเภอ นั้น นอกจากข้าพเจ้าแล้วยังมีมิตรสหายของข้าพเจ้าตลอดจนข้าราชการ พ่อค้าประชาชนอีกมากที่ได้รับบัตรเชิญให้ไปร่วมรับประทานอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติเนื่องในโอกาสที่ท่านผู้บังคับกองได้เลื่อนยศ

หลังจากข้าพเจ้าได้อาบน้ำแล้ว ก็แต่งตัวไปจากบ้านนั่งรถสามล้อตรงไปยังบริเวณหน้าสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นที่จัดงานข้าพเจ้าได้พบกับมิตรสหายหลายคน และเนื่องจากข้าพเจ้ารับประทานและดื่มไม่ได้มากอย่างมิตรสหายบางคน เพราะระหว่างนั้นสุขภาพของข้าพเจ้าไม่ค่อยดี ดังนั้นเมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ขอลาเจ้าภาพกลับ ข้าพเจ้านึกได้ว่าจะต้องไปช่วยในงานแต่งงานของคนรู้จักกันเขาจัดในวันรุ่งขึ้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้มาเสียเวลาอยู่ที่บ้านเจ้าบ่าวจนเวลาได้ล่วงเลยไปเกือบห้าทุ่ม จึงขอตัวเพื่อที่จะได้กลับไปพักผ่อนที่บ้าน ตอนขากลับบ้านนั้นที่วิกหนังเขากำลังฉายหนังพอดี และขณะที่เดินมาถึงหน้าวิกหนังยังไม่เลิก พวกแม่ค้าและสามล้อยังขายของและจอตกรอกคอยรับส่งผู้ที่มาดูหนังอยู่ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้แวะเข้าไปดูจนกระทั่งหนังจบ เวลาที่ล่วงเลยมาจนถึง ๖ ทุ่มเศษ

เมื่อหนังเลิกต่างคนก็ต่างกลับบ้าน ข้าพเจ้าก็เดินตามถนนมาเรื่อย ๆ อากาศตอนเที่ยงคืนรู้สึกหนาวเยือกเย็นจนตัวสั่น ไฟฟ้าบนเสาก็ไม่ค่อยจะสว่าง เพราะอยู่สูงและอยู่ห่างกัน ใครที่ชอบสบายก็นั่งรถสามล้อกลับ รถสามล้อได้ผ่านไปคันแล้วคัน

เล่า จนในที่สุดข้าพเจ้าก็เดินมาถึงบ้าน ความเหน็ดเหนื่อยมาจากตอนกลางวัน เมื่อ
 ข้าพเจ้าผลัดเสื้อผ้าเสร็จแล้ว ได้ผ้าห่มวมก้นนอนหลับไปเมื่อไร ข้าพเจ้าไม่รู้สักตัว
 จนกระทั่งได้ฝันไปว่า

“มีคนหนึ่งเป็นครูชู้จุกก้นดี บ้านอยู่ในเมือง แต่อยู่คนละคุ้ม ครุ่น
 อายุรุ่นพ่อ ในฝันนั้น เขากับเพื่อน ๗-๘ คน มองดูแล้วแต่ละคนแต่งตัวเรียบร้อย
 โดยจะเพาะครูชู้จุกก้นดีแต่งกายชุดสากล เดินเข้ามาหาข้าพเจ้าแล้ว ก็เอ่ยปากชักชวน
 ข้าพเจ้าให้ไปเที่ยวบาร์ด้วยกัน เขาได้พูดว่า นี่ลูกไปเที่ยวกับพ่อใหม่คินนี้ พ่อจะพา
 เอ็งไปเที่ยวบาร์ อย่าไปเลยกินเลี้ยงกินเลี้ยงพ่อก็เคยไปหลายแห่งไม่เห็นได้เรื่องเลย
 ไปเถอะเราไปกันดีกว่า ข้าพเจ้าก็ตอบว่าไปก็ไปคนพ่อ ประเดี๋ยวผมขอแต่งตัวก่อน
 ครูก็ยื่นรอกคอยอยู่กับเพื่อน เมื่อแต่งตัวเสร็จแล้วข้าพเจ้าก็เดินลงจากบ้านไปตามถนน
 หนทางที่ได้เดินผ่านไปนั้นปรากฏว่า มีตลาดร้านค้ามากมาย ซึ่งไม่เคยเห็นมาก่อน
 เลย บรรดาผู้คนที่มาเดินขวักไขว่ไปมา มีทั้งจ๊กโก๋ จ๊กกี้ กระจ่างสั้น กระจ่างยาว
 บางคนนุ่งผ้าซาดและคำ หน้าตาซัดเซียวบ่งบอกถึงความทุกข์ยากจนกันถ้วน เหมือน
 มนุษย์โนโลกเรานี้แหละ มีทุกชั้นทุกเพศทุกวัย ข้าพเจ้าเลยคิดว่า ทำไมหนอบางคน
 จึงได้ทุกข์ยากจนเช่นนี้ ก็เกิดความรู้สึกว้า อาจจะเป็นเพราะผลกรรมบาปบุญคุณโทษ
 ที่เขาได้กระทำเอาไว้ ใครทำดีก็ได้ดีมีสุขสบาย ใครทำชั่วก็ได้ชั่วมีทุกข์ เดินไปจน
 กระทั่งถึงบาร์แห่งหนึ่ง ช่างหน้าตาดีแต่งอย่างดี มีเสาทำด้วยหินอ่อน มีเต็กคอย
 ต้อนรับแต่งตัวสะอาดเรียบร้อยดี ข้าพเจ้าและพวกครูก็เดินไปหยุดที่หน้าบาร์นั้น ครู
 พูดขึ้นว่าไปเถอะพวกเราเข้าไปข้างในกันเถอะ เมื่อเห็นพวกเพื่อนยืนอยู่เฉย ๆ ข้าพเจ้า
 พูดขึ้นว่า เชิญเข้าไปเถอะผมขอยืนพิงเสานัก่อน แล้วครูก็เชิญเพื่อนเดินเข้าไปใน
 บาร์นั้น เสียงรถเสียงผู้คนที่มาเที่ยวจกแจกจอกแจให้วุ่นไปหมด และเสียงดนตรี
 ภายในบาร์ก็ดังเป็นจังหวะระหิมอยู่ตลอดเวลา ส่วนข้าพเจ้านั้นก็ยังคงยืนค้ำอยู่ที่เสา
 หินอ่อนนั้นแหละ เวลาผ่านไปนานพอสมควรครูก็ออกมาชวนข้าพเจ้าให้เข้าไปข้าง
 ในบาร์ ข้าพเจ้าไม่ยอมเข้าไป จะเป็นเวลานานเท่าไรข้าพเจ้าไม่ทราบ ในที่สุดข้าพเจ้า
 ก็สะอึกตกใจอย่างสุดซัด เพราะอยู่ ๆ ก็ได้ยินเสียงแมว ๗-๘ ตัวมาร้องอยู่ใกล้ ๆ เสียง

แม่วร็องกิ่งวาลน่ากลัวมากจนขนตามตัวของข้าพเจ้าลุกชูชันขึ้น ข้าพเจ้ามองดูไปรอบๆ ก็เห็นเป็นแมวจริง ๆ กำลังร้องในตาเป็นประกายแวววาว ตามองเขม็งมาที่ตัวของข้าพเจ้า ปากก็ร้องอย่างเอาเป็นเอาตาย ข้าพเจ้าได้สติขึ้นบ้างแล้ว เสาคินอ่อนที่ข้าพเจ้าได้ยืมพียงอยู่หน้าบาร์นั้น ก็ปรากฏว่า สาก ๆ ชันมาทันที จึงได้หันหน้าดูให้ตื้อกที ให้ตายเถอะ มันไม่ใช่เสาคินเสาคะไรทั้งนั้น แต่เป็นต้นตาลใหญ่ อยู่ข้างเมรุเผาศพเก่าของวัดป่าแพ่งศรีนั่นเอง เมื่อรู้สึกตัวเต็มที่แล้ว ได้กวาดสายตาไปมารอบ ๆ บริเวณ หัวใจแทบจะหยุดเต้น เมื่อรู้ว่า ตัวเองมายืนอยู่ในที่วันเจียบสงบ สงัดวิเวกวังเวง มีตึคตคือ ผ่าก็ไม่ไต่ไต่สูงแต่ผ้าขาวม้าเพียงตัวเดียว หนาวก็หนาวจนตัวสั่น กลัวก็กลัว แมวก็ส่งเสียงร้องอยู่ต่อไปอย่างแสนและเยือกเย็น พร้อมทั้งนึกว่า เอ๊ นี่เรามาอยู่ที่นี้ได้อย่างไร ซึ่งระยะทางจากบ้านของข้าพเจ้ามาวัดป่านั้นก็ประมาณกิโลเศษ ๆ นึกไปนึกมาจึงคิดได้ว่า เอาถ้าจะเราฝันไปแต่ก็แปลกที่เวลาเดินมานั้นไม่รู้สึกตัวเลยแม้แต่นิดเดียว มันไม่ผิดอะไรกับเรื่องหนังผี

ข้าพเจ้าจึงได้ตะโกนเรียกหลวงพ่อบุญช่วยด้วยเสียงอันดังทันทีว่า หลวงพ่อครับ หลวงพ่อช่วยผมด้วย ทั้งชนลุด ทั้งตัวสั่น ทั้งกลัว หนาวก็หนาวปากตะโกนขึ้นท่ามกลางความเจียบสงบของวัดป่า

อือ อือ อะไร เสียงหลวงพ่อดังออกมาจากกระท่อมใต้ต้นมะม่วงข้างโบสถ์ ผมเองครับ ผมเอง หลวงพ่อบอกว่าเสียงได้ผมเดินเข้าไปหาท่าน เป็นอะไร เรื่องอะไรทำไมมาตึกตื่น หลวงพ่อย้อนถามอีก ข้าพเจ้าตอบว่า ผมนอนอยู่ที่บ้านได้ฝันไปว่า ครูปั้นชวนผมมาเที่ยว ๆ ที่ไหนท่านย้อนถามผมตอบว่า เทียบบาร์ ท่านพูดว่าบาร์เบอร์ที่ไหน หลังจากนั้นท่านก็หาผ้ามาให้ห่มบอกให้นอน พรุ่งนี้ค่อยกลับ ขณะที่ได้พูดคุยกับท่านถึงเรื่องที่ได้พบเห็นให้ท่านฟังอยู่นั้น ก็มีแสงตะเกียงหลายดวงมาถึงประตูหน้าวัดพร้อมกับเสียงพูดคุยกันหลายคนเข้ามาในวัด บ้างก็เป็นเสียงเรียกข้าพเจ้า ได้ยินเสียงก็รู้แน่ๆ คนทางบ้านมาตามหาตัว ข้าพเจ้าก็ได้ตะโกนตอบ บอกให้รู้ว่า กำลังพูดคุยอยู่กับหลวงพ่อบุญ เมื่อพวกญาติพี่น้องมาถึง เวลาที่ประมาณตี

๓ เศษ ๆ เขาก็ได้ถามอย่างสนใจว่า ทำไมจึงได้ลัทธิมาที่นี่ ข้าพเจ้าก็ได้เล่าสู่เขา
ฟังตามเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้น ขณะนั้นจิตใจของข้าพเจ้ากำลังวุ่นวายปั่นป่วนและหวาด
กลัวระแวงอยู่

เมื่อได้เวลาพวกเราก็พากันกราบขอลาท่านกลับบ้าน จากวัดถึงบ้าน
เวลาก็ล่วงเลยไปประมาณ ๓ เศษ ข้าพเจ้าจิตใจสั่นยังไม่หาย จนทำท่าจะเป็นไข้
ไป เมื่อตอนเช้าข้าพเจ้าก็ได้ทราบข่าวว่า ครูปิ่นที่ชวนข้าพเจ้าไปเที่ยวบารมีนั้น ได้
ตายไปเวลาประมาณ ๒

ถ้าท่านสนใจหรือสงสัยอะไรอีกในเรื่องนี้ โปรดกรุณาติดต่อผู้เขียนได้
ที่หลวงปู่พระครูวัดป่าแพ่งศรี เพราะเจ้าของเรื่องนี้ไม่ประสงค์จะให้ออกนามจริง จึง
กราบขออภัยมาพร้อมนี้ ผู้เขียนเห็นว่า เป็นเรื่องแปลก น่ารู้ น่าศึกษา จึงได้เขียน
เล่าสู่ท่านฟัง ขอฝากท่านผู้รู้ทั้งหลายโปรดได้พิจารณาดู ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้อ่าน

สวัสดิ์

แต่สเท่าเก่าย่างข้งพลังพลาค
 อ้นนักปราชญ์จะมีพลังบ้างไหน
 ถาหนดเหล็กคตเป็นไฟ
 ไม้ค่อไม้หม่นสยงมีเพลิง

ถ่านิงได้ใจดีผ้มักเข้า
 แม่ไม่กล่าวพ่อไม่ว่าก็อย่าเหลิง
 เมื่อแมวลาขไม่อยู่หนุระเริง
 เล่นเถิดเท็งกลางทุ่งมุงอะไร

คนหัวล้านมันใส่อยากได้หัว
 นวไม่มีอยากได้แหวนแฝนไฉน
 คนตาบอดอยากได้แว่น แหงนคูน
 มีเพชรไทยเรื่อนทองต้องรองรับ

อันควายแก่เที้ยวแส่หันแต่หญ้าอ่อน
 หลานจะอ่อนนอนกับย่าชะคาอับ
 ถ้าจะคูมิตรสหายเมื่อไรทรัพย์
 ยามเรายับเขาช่วยปลิดคือมิตรแท้

หนทางไกลไปไม่พักคงจักถึง
 แม่ลิกซงเพียรไปในกระแส
 รู้ว่าคั่นตันไปคล่าเอาตำแย
 ไซ้เท้าแห่ฐานหลอกนอกตำรา

อย่าปลิงปากเสยสลสนความสตัย
 อย่าปลิงปลัดตกต้นไม้ ไครรักษา
 ทะเลน้อยลอยโคมโหรา
 เหตุค่นหาปาหัวไม่กล้วระแวง

อันทานศีลภาวนาอย่าเลยละ
 อุตสาหะสืบสร้างทางสวรรค์
 ถ้าบุญส่งลงนิพพานไม่นานวัน
 เกษมสันต์แสนสุขสนทุกข์ภัย

จนระบิลสิ้นสอนกลอนคดี
 อ่านแล้วครีตรองความตามไป
 ขออำนาจคุณพระรัตนไตร
 เป็นธงชัยฉัตรกันผู้อ่านเอย

กราบพระคุณท่านบิดามารดา
 ได้กรุณาช่วยลูกผูกกลอนสอน
 จนสำเร็จเสร็จได้ในเชิงกลอน
 กลอนทุกตอนได้ฟังเพราะไพเราะเอย

สนิท กุจิรัง

รายรับทั้งหมด

ในการก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดปฐมแพ่งศรี

อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

๑. เงินกรมการศาสนาช่วยเป็นทางราชการ	๓๐,๐๐๐.๐๐	บาท
๒. ผู้มีศรัทธาบริจาคสร้างเสาศาลาการเปรียญ	๓,๓๘๐.๐๐	,,
๓. คณะผ้าป่าสามัคคี พระอาจารย์อุคม ชัยติสะ	๗,๐๐๐.๐๐	,,
๔. กรฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๑๒	๓๐,๔๒๘.๕๐	,,
๕. นายแพทย์ พ.ท. ปราณีเต คุณนายราชวัน สงวนตระกูล	๓,๖๐๐.๐๐	,,
๖. ท่านพระครูกมลสาสยคุณ (รวบรวม)	๑๐,๒๙๔.๐๐	,,
๗. นายทวน	๒,๐๐๐.๐๐	,,
๘. คุณยายเทศ	๑,๐๐๐.๐๐	,,
๙. อุษุชลีโต ภิกขุ (ชาลี) พิมพ์รัตน์รวบรวม	๓,๓๕๒.๐๐	,,
๑๐. นายแถมและคุณนายประสิทธิ์ รัตนวิเศษ, พระนคร	๒,๕๐๐.๐๐	,,
๑๑. คุณเอรุณศรี สิมากร พระนคร	๒,๕๐๐.๐๐	,,
รวมรายรับทั้งหมดเป็นเงิน	<u>๙๖,๐๕๔.๕๐</u>	<u>บาท</u>

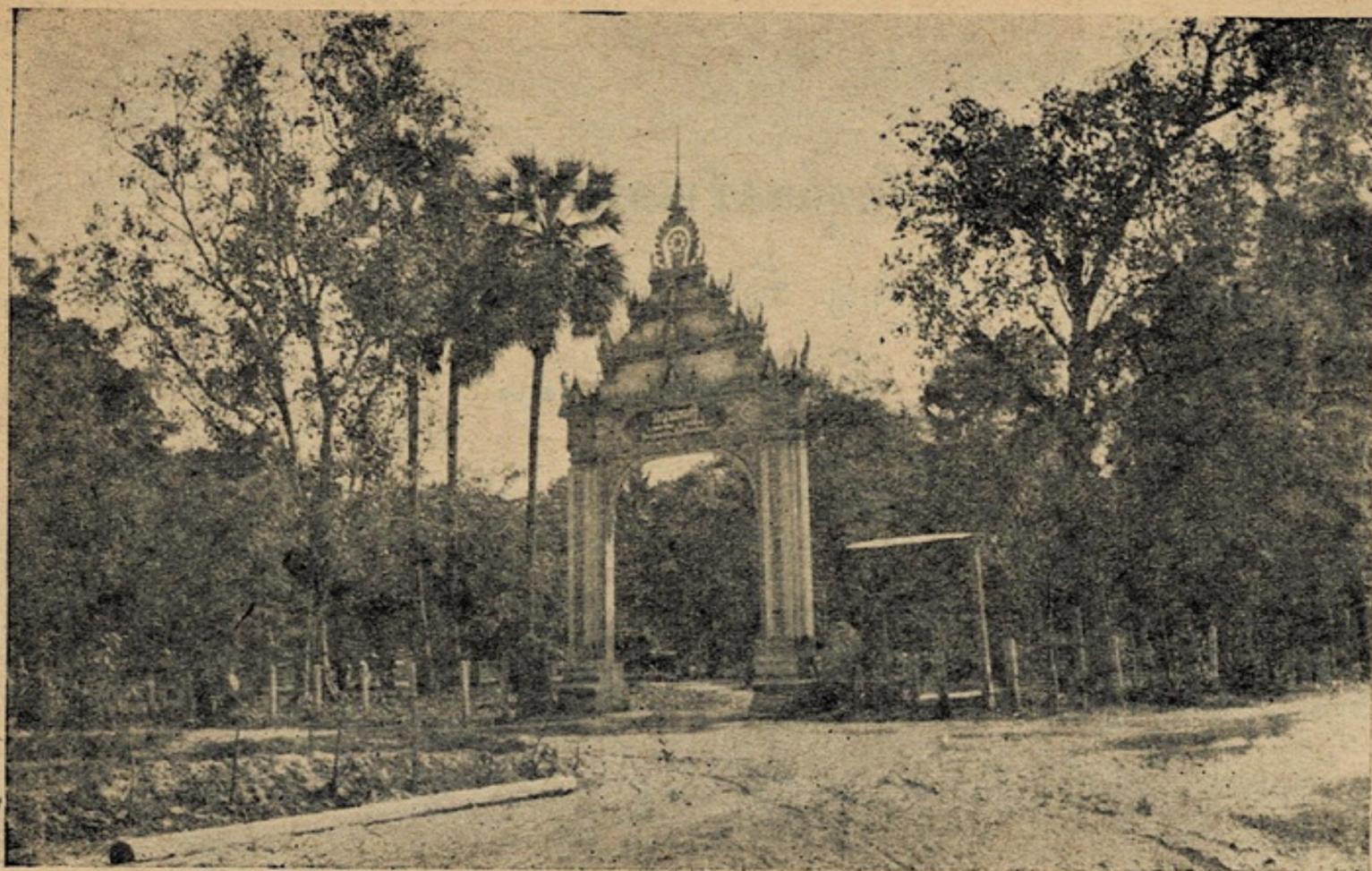
รายจ่ายวัสดุก่อสร้างศาลาการเปรียญ

ในการก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดปฐมแพ่งศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

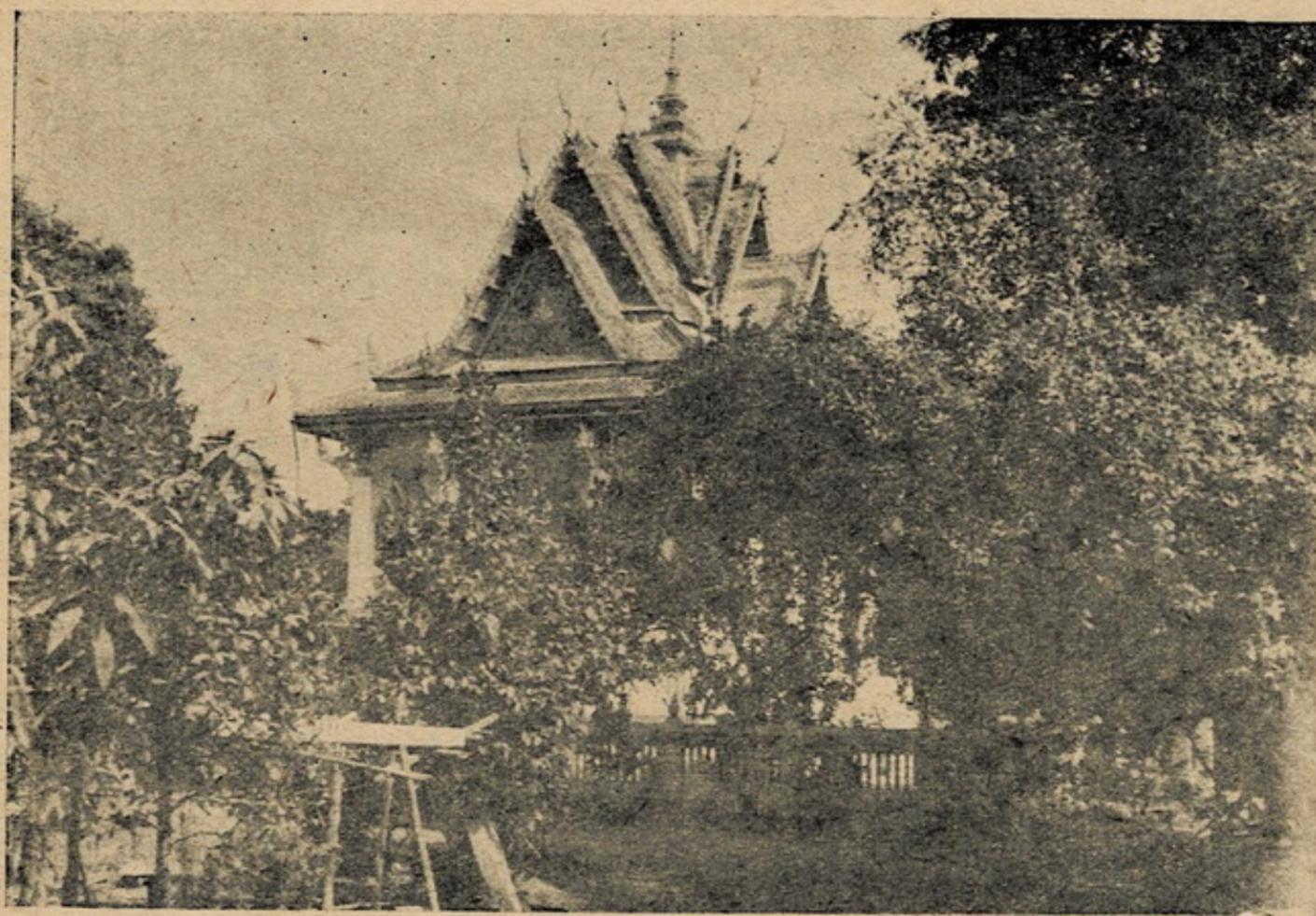
เดือนมีนาคม ๒๕๑๒

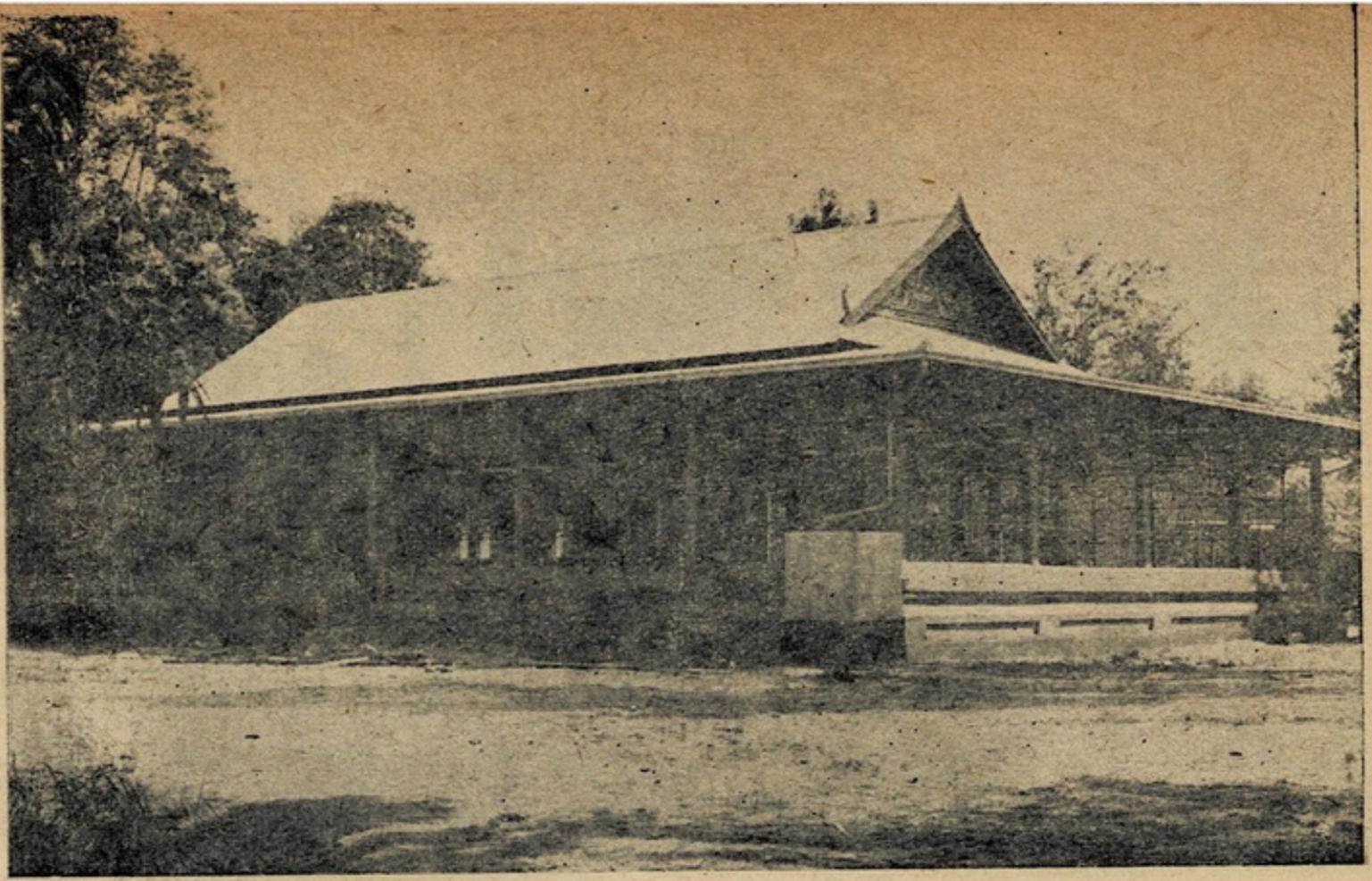
๑. จ่ายค่าปูนซีเมนต์ทั้งหมด เป็นเงิน	๒๐,๒๒๖.๐๐	บาท
๒. เครื่องเหล็กทั้งหมด	๙,๘๙๑.๕๐	,,
๓. ทราย	๕,๐๐๐.๐๐	,,
๔. หิน	๑๑,๖๒๖.๐๐	,
๕. ไม้	๑๑,๓๑๖.๐๐	,,
๖. อิฐ	๖,๒๐๐.๐๐	,,
๗. หน้าต่าง	๑,๔๕๐.๐๐	,,
๘. อุปกรณ์หน้าต่างประตู	๔๑๘.๕๐	,,
๙. ค่าสังกะสี	๑๑,๖๑๙.๐๐	,,
๑๐. บล็อกปูน	๓๖๑.๐๐	,,
๑๑. แท็งก์น้ำ ๘ ลูก	๖,๔๕๐.๐๐	,,
๑๒. จ่ายค่านายช่าง	๑๒,๖๐๐.๐๐	,,
๑๓. จ่ายค่างานก่อ	๒,๐๙๙.๕๐	,,
๑๔. กระเบื้องหน้าจั่ว	๕๕๐.๐๐	,,
๑๕. ค่าสีทบแต่งทั้งภายในและภายนอก	๕,๓๔๒.๐๐	,,
รวมรายจ่ายทั้งหมดเป็นเงิน	๑๐๕,๑๒๙.๕๐	,,

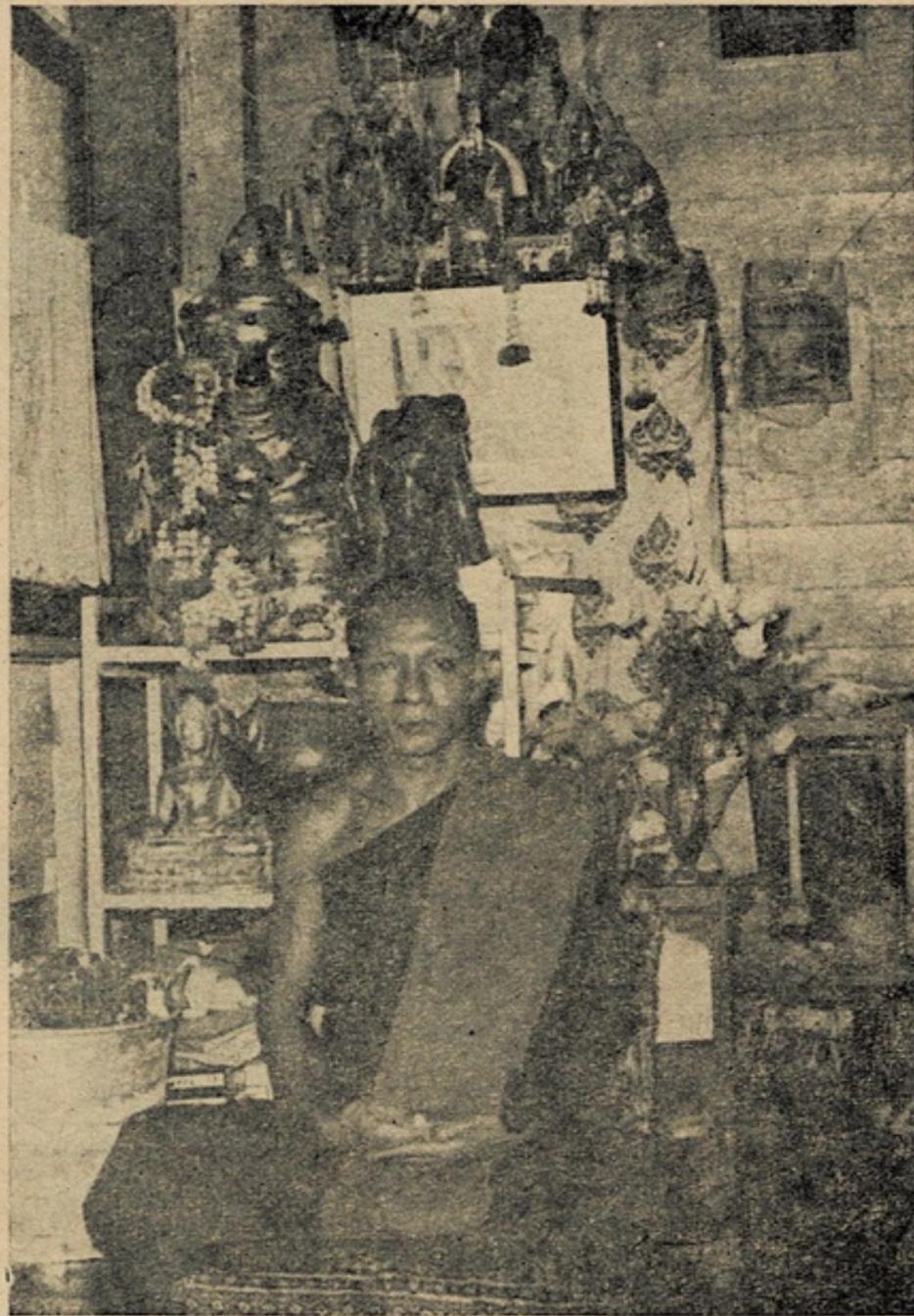
ประตูเข้าวัดปฐมแพ่งศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

พระอุโบสถวัดปฐมแพ่งศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

ศาลาการเปรียญ วัดปทุมแพงศรี อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

พระอาจารย์ อุดม ชัยติสะ
วัดห้วยสงคราม จ. สมุทรปราการ ผู้มีส่วนช่วยสร้างศาลาอย่างเต็มที่

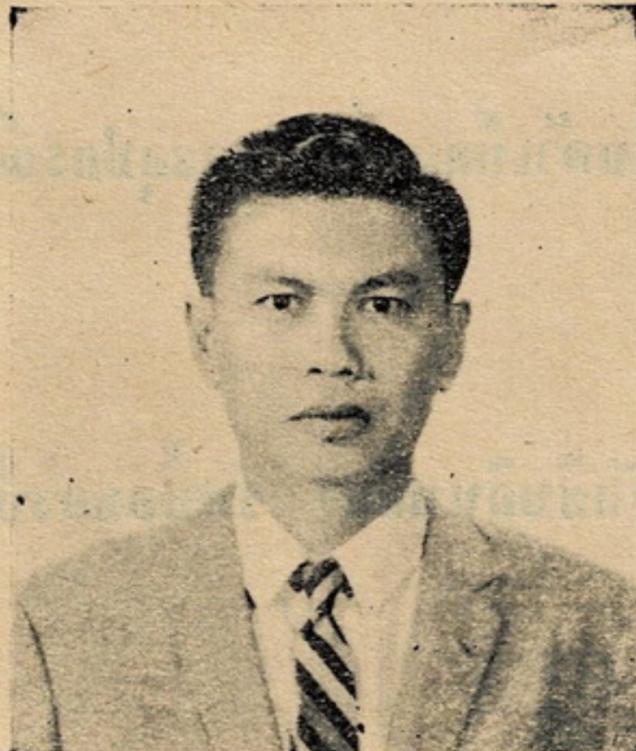
คุณยายทองสุข ธารีรัตติกการ
ผู้ถวายพระประธานไปไว้ที่กิ่ง อ. กุดบาก จ. สกลนคร

คุณยายทองสุข ธารีรัตติกการ
สร้างพระประธาน ๑ องค์
นำไปถวายไว้ที่กิ่ง อ. กุดบาก
จ. สกลนคร
ช่วยสร้างศาลา ๓๕๐๐ บาท
และช่วยออกค่าพิมพ์หนังสือถวาย

คุณนที คุณชายระเบียบ น.ส. รุ่งทิวา วรรณศุภะ
ผู้ถวายพระประธาน

คุณพรสิทธิ์ ตันสัจจา
ผู้ถวายพระประธานในโบสถ์ วัดปฐมแห่งศรี อ. กมลาไสย
และถวายเงินช่วยเหลือบูรณะโบสถ์ จำนวน ๕๐๐๐ พันกว่าบาท

ร้าน ขุนจ้าว

ถนนถนนผล เลขที่ 818

ข้างวัดศรีบุญเรือง อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์

จำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ด และอุปกรณ์ก่อสร้าง

ผู้ป๋ย ตรีไบไม้ (บริษัทยิบอินชอย) รับซื้อของป่า ปอข้าว นุ่น ฯลฯ

กาฬสินธุ์ ก่อสร้าง

ข้างตลาดสด ขยายอุปกรณ์ก่อสร้างทุกชนิด

โรงพิมพ์สูงไค้

เลขที่ 20-22 ถนนเทศบาล 23

หน้าโรงภาพยนตร์ จ. กาฬสินธุ์ รับพิมพ์สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

เชิญติดต่อ นายสูงไค้ แซ่เล็ก เจ้าของ ผู้จัดการ

กิมเอี่ยมฮวดเฟอร์นิเจอร์

1147 ค. - 118 ง. ถนนภิรมย์ อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์

จำหน่ายเครื่องเฟอร์นิเจอร์ ตู้ เตียง ที่นอน

และเครื่องเฟอร์นิเจอร์เหล็กทุกชนิด

บริการส่งถึงที่ โดยราคาเยาว์

แข่งฮวดพานิช

304 - 305 - 306

จำหน่ายยารักษาโรค ยางรถยนต์ทุกขนาด ทุกยี่ห้อ

ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และพันธุ์เมล็ดแตงโม

พันธุ์ ผักทุกชนิด

ปิ่นนัมเซลล์ แข่งฮวดบริการ สี่แยกปากทางขอนแก่น-ยางตลาด

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างทองเปง ฮงเตียงกี

53-55 ถนนภิรมย์ อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์

จำหน่ายทองคำ 100% นาก เงิน เพชร พลอยรูปพรรณต่าง ๆ

ตลอดจน วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องเล่นเทป

และรับอัดเทป ตู้เย็น ตู้แช่ เครื่องปรับอากาศ พัดลม

หม้อหุงต้มไฟฟ้า เตาเรือด นาฬิกา ปากกา

แว่นตา และอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ

ร้านเต้าเฮงพานิช

เลขที่ 1161-1162 ถนนโสมพะมิตร กafilินทร์

จำหน่ายอุปกรณ์ก่อสร้างทุกชนิด

โรงสีไทยเจริญ

ถนนติวานนท์ กafilินทร์

รับซื้อข้าวเปลือก และจำหน่ายข้าวสารทุกชนิด

เชิญติดต่อ นายเต้าเฮง แซ่เฮง เจ้าของ ผู้จัดการ

ห้องภาพดาวรุ่ง

57 ถนนสัญญาจรรราชกิจ อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

รับถ่ายรูป ทั้งนอกและในสถานที่ รับล้างฟิล์ม อัดขยาย

ภาพสี และขาวดำ โดยมีช่างผู้ชำนาญ คอยต้อนรับในราคาเข่าว

วิจิตร เจ้าของ

ร้าน ชัยยืนยง

อ. ยางตลาด 151-152-153-154

จำหน่ายยารักษาโรค อุปกรณ์การก่อสร้าง

ของเบ็ดเตล็ด ยางรถจักรยาน

โรงเลื่อยจักรสหไพบูลย์

เลขที่ 118 ข. ถ. อนุชนาถ

อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์

จำหน่ายไม้แปรรูปทุกชนิด ในราคาเยาว์และกันเอง

ติดต่อได้ตลอดเวลา

ร้าน รณสิน

เลขที่ 35 ถนนราษฎร์บริหาร อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์ กฬสินธุ์

จำหน่ายยารักษาโรคต่าง ๆ และอุปกรณ์ก่อสร้าง

ทุกชนิด รับซื้อของป่าปอ ในราคางามและเป็นกันเอง

รณสิน ตันทะสิทธิ์

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุญจิตพานิช

เลขที่ 48 ถนนภิรมย์ ตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวแทนจำหน่ายรถจักรยาน

๒ ล้อ และ ๓ ล้อ พร้อมทั้งอาไหล่ทุกชนิด และอุปกรณ์การไฟฟ้าต่าง ๆ
ขายเงินสด—เงินผ่อน เป็นตัวแทนเครื่องสำอาง “เมลนเนอร์แมน”
เครื่องดนตรี นาฬิกาทุกประเภทของบริษัท “ไนติงเกลโอลิมปิค”

เครื่องเขียนกระดาษพิมพ์ อักษรเนาทกชนิด
เครื่องอักษรเนา เกสเคทเนอร์ เครื่องพิมพ์ดีด โอลิมเปีย
เครื่องพิมพ์ โอลิวอท คอลงแห่งสรรพสินค้าทุกชนิด

เครื่องสำอางเสริมสวยสตรี

สือเซตสาวาย สือยัด แบบนำสมัย

เครื่องเขียน ปากกา แว่นตา นาฬิกา

กระตักนารอน—เยน ตูเยนทุกชนิด

วิทยุ พัดลม รองเท้าชาย—หญิง เครื่องแต่งกาย

และสินค้าเบ็ดเตล็ดทุกชนิด

เป็นตัวแทนจำหน่าย “พาร์ฟ” โดยย้อมเยาว์

จักรญี่ปุ่น ยี่ห้อ คิงสไลอัน ราเหล่ ทุกชนิด

และจำหน่ายสือแมนเชสเตอร์—สเตทสัน

ขอขอบคุณท่านที่มาอุดหนุน

กิมช่งหมง

45 ถนนสัญจรราชกิจ ตลาดอำเภอกลมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

คลังแห่งอุปกรณ์เครื่องมือผลิตภัณฑ์เพื่อการเกษตร

ทุกชนิด เช่น ยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าแมลง

ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าเชื้อรา เมล็ดพันธุ์ผัก

พันธุ์ดอกไม้ พันธุ์ข้าวโพด เครื่องพ่นยาฆ่าแมลง

*ปุ๋ยผัก *ปุ๋ยนา *ปุ๋ยเคมี ทุกชนิด

โรงเตี๊ยมจักร ชัยพานิช

อ. ยางตลาด จ. ภาพิลินธุ์ เลขที่ 53 หมู่ที่ 18

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

จำหน่ายไม้แปรรูปทุกชนิด ราคาเยาว์

โรงอัดปอ ชัยพุดผด

ค. ท่าพระ อ. เมือง จ. ขอนแก่น

รับซื้อปอฝอกในราคามาตรฐาน เป็นกันเองเสมอ

นายวิชัย อร่ามพงษ์พันธ์ุ์ เจ้าของ ผู้จัดการ

ร้าน ปิยะมิตร

เลขที่ 118 ถนนบ้านแคเรศ อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

มีรถประจำทาง กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์-ร้อยเอ็ด

รถยนต์บรรทุกจ้างส่งสินค้า

รับซื้อของป่า ปอ ข้าว ฝู่น ในราคางาม

จอกำ แซ่กู่ เจ้าของ ผู้จัดการ

เจริญผล

47 ตลาตกมลลาไสย จ. กาฬสินธุ์

ตัวแทนจำหน่ายสุราของบริษัทไทยเรืองจำกัด

* ปุ๋ย เอ็นโตร และ เคมีภัณฑ์ ของ บริษัทเอสโซ่

แห่งประเทศไทยจำกัดแต่เพียงเดียวใน จ. กาฬสินธุ์

บริษัท ส่งเสริมอาชีพราษฎร กาศสินธุ์ จำกัด

สำนักงานใหญ่ เลขที่ 180/3 ซอยสารสิน

ถนนราชดำริห์ พระนคร

โรงงานอุตสาหกรรมสกักน้ำมันพืช

เขื่อนลำปาว อ. ยางตลาด จ. กาศสินธุ์

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงงาน

(๑) เพื่อรับซื้อเมล็ดพืชจากราษฎรภายในเขตจังหวัดกาศสินธุ์ ส่งเข้าบ่อนโรงงาน เพื่อบีบน้ำมันเอากากไปทำปุ๋ยและอาหารสัตว์จำหน่ายให้แก่ราษฎรภายในจังหวัดในราคาถูก จำหน่ายให้จังหวัดใกล้เคียงภายในประเทศและต่างประเทศ

(๒) เพื่อส่งเสริมอาชีพราษฎรที่ทำการเพาะปลูกขายพืชผลที่ปลูกขึ้นให้แก่โรงงานในราคาที่เป็นธรรมที่สุด ให้ได้เงินพอเหลือเลี้ยงครอบครัวมีฐานะการครองชีพสูงขึ้น

(๓) เพื่อต้องการให้ ชาวนา-ชาวไร่ ภายในจังหวัดกาศสินธุ์ เป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมแห่งนี้ร่วมกันทุกคน ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน

(๑) ท่านมีเงิน ๑๐๐ บาท ซื้อหุ้นจากบริษัทฯ ท่านสามารถเป็นเจ้าของโรงงานได้

(๒) ท่านจะได้รับสิทธิพิเศษ ในการขายพืชผล ที่ท่านทำขึ้น ให้แก่โรงงานก่อนคนอื่นในราคาที่เป็นธรรมที่สุด

(๓) ท่านจะได้สินเชื่อในการซื้อพันธุ์พืช พันธุ์สุกร พันธุ์ไก่ ปุ๋ย เครื่องมือ กสิกรรมจากบริษัทฯ

(๔) ท่านจะได้รับเงินปันผลกำไรตามมูลค่าของหุ้นที่ตนถือทุกปี

สนใจติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

กาศสินธุ์ คุณหมอบเป็รื่อง อนุชวานิชย์, คุณประวัติ เมษสุวรรณ เขื่อนลำปาว
คุณยงยุทธ วงศ์วิริยะ, เกษตรจังหวัด คุณนุกูล ทองทวี, เขื่อนห้วยศรีทน
คุณชาย ศรีภา ทนายความ, คุณกิตติ เสนากิจ อดีตอาจารย์โรงเรียน
ช่างไม้, กำนันคุณ เวียงเพิ่ม อำเภอยางตลาดและผู้จัดการธนาคาร
กรุงเทพ สาขาจังหวัดกาศสินธุ์ คุณศรี พิมพรรัตน์

กรุงเทพฯ ร.ต.อ. ประเทศ กุณินิติ กองสันติบาล กรมตำรวจ คุณสนิท ภูจิรัง
คุณชน อุ่นบุญ เลขที่ 180/3 ซอยสารสิน ถนนราชดำริห์ พระนคร